

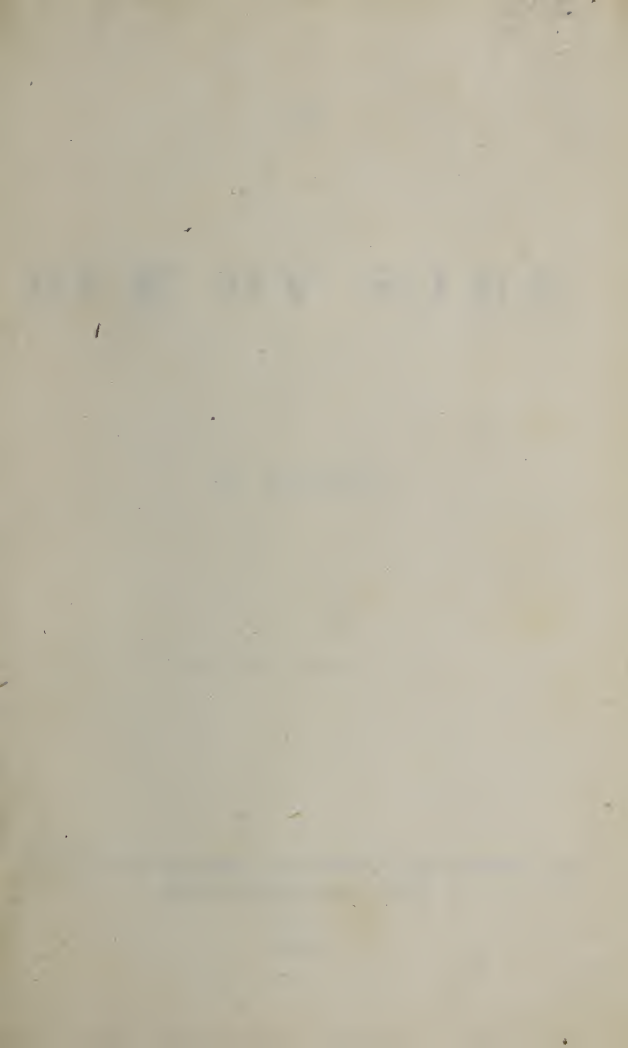

R3175,654

Presented to the
LIBRARY *of the*
UNIVERSITY OF TORONTO
by

Louis Melzack

Æ

BUK OV SAMZ.

IN MIKMAK.

PRINTED FOR Æ BRITIC AND FOREN BEIBEL SØSEIETI, BEI
EIZAK PITMAN, BAR {BATH}.

1859.

Printed bei Eizak Pitman, Fonetik Institution, Parsonedj len, Bath.

ÆE BUK OV SAMZ.

UKTABEGFAK'N 1.

WELÉK ns tǵínnum tsn muu eliék psdstege-winúu umou-ag'nudum-umkewe-umuou iktuuk ; sk muu kskumik eluwe-wuultidji utou-tiwóku ; sk muu ebik buiski-maligim-wsdilidji ukwudpui-dimwoku.

2 Ksdw utwulidsuudim wedjisk Uktǵisskumou utublu-dsk'num iktuuk ; sk utublu-dsk'num iktuuk wedjisnkidsit tsn nǵgwek sk depkik.

3 Ns negum tulédou stuge kumútcǵsgdsǵwosik kweiitǵk tǵibutǵídj'lu, tsn minik tilisíp tetpugák ; sk unibim ms kispas-uultiligwi ; sk 'msit tén tesuk kǵgwǵ tǵsdegétǵ ulssitou.

4 Tsnik eluwewuultidjik muu telǵták : ksdw telǵtidjik stuge sigusks-dsk'n edjigulsǵél.

5 Ns utǵit eluwe-wuultidjik ms kumulták w il-suudsk'n iktuuk ; kusns psds-teǵwinúuk ms iumúuk sabewul-tilidji etlimou-idslidji.

6 Mudu Uktǵisskumou kedjidwótcǵ sabewul-tilidji utoutiwóu ; ksdw eluwewuultidjik utoutiwóu uksǵǵádou.

UKTABEGTAK'N 2.

¿KOGWÉ wedji sespenok-sultidjik teli kskei-yisi-mili-tessks-miksáditç, sk mímadjui-núuk snkidédumáditç segewé kogué.

2 Eligewidjik usitkumuk telék igalsultidjik ; sk nuudjitplu-dsksdidjik mou-ag'nui-dumsdidjik, pøkwodji-delumádidj'l Uktçisskumel, sk tsn'l kisi mímáladj'l : [kisi tuláladj'l uteligewitewinu.]

3 Telimtuultidjik : Upsikpsduonétç ukudji-pilsk'numuol ; sk utçi djigulegenétç uktininák ukulds-k-pilsk'numuol.

4 Negum tsn ebit wssók usugewedou ; Uktçisskumou maligimadu.

5 Tøkuw tilisip uskumadu ukweiudim iktuuk, sk uktuæuodu tsn tultagalide-lumaduu.

6 [Tuluwedou] tiliástç kisikekwæluk 'nteligém Siunku, kepmeék 'npumd'num kekwi-pumdunuugu.

7 Agunwutés utplúidsk'n : Uktçisskumou teli-mit : Wegwisi uktinin : kiskuk wegwisæ uktinin.

8 Tsamj, sk ig'numuultes tsn tessks-miksáditç wenik uktuli-slsuwinu ; sk tsn tet smæsség'l wegwák mskumigul kuataligaminu.

9 Utçi slsumaduks kusæwøgwé sptúun iktuuk, sk kskeiskwis-ksladuks stuçe eptsk'nn tsn'l nuudji-siskuwøgweget kisiadj'l.

10 Ns utçit 'nsetuøltikw nigétç kilou eligewit-

-ɛwultiyók : kinsmasultikw, kilou, etli-nudjit-pluudsks-diyok usitkumugw.

11 Luugóúk Uktɛisskumou wegwods-sud iktuk, sk tsn teliussuge-widsuultiyók nungudesultikw.

12 Wsugsgel-umúuk ɛutɛit, kuulsɛn mu ukweiinw, sk kuulsɛn mu ukskeiksugs-dasuultinou outigu, tsn kitɛks wegeiik. Welɔltidjik 'msit tsn ɛsidjik eligasuultidjik utininkw.

UKTABEGɛAK'N 3.

Dɛbid ukwɛsbegisk'num, tsn tilisip wedjiusimw-gwodek ukwisk Absalumw.

UKTɛɛSAKUMOU, telipuugwelkik tsnik sesɛwidjik ! telipuugwelkik tsnik kskumidsdjik 'ntatɛkuneaguw.

2 Puugwelkik teliuskw-mɛdidj'l 'ntɛidjskum-idj'l : Wstɔg'num mu utimɔd'nun Nikskm-ɛwiktuk. Sils.

3 Kɛdu kil, Uktɛisskumou, nin 'nteligasuudim, sk elp 'nkupmi-dɛdsk'num, sk elp nudji-ɛpsit-kwɛduin nundjiw.

4 Wedjilkɛmiktsk Uktɛisskumou 'ntuunkw, sk wedji nudwit kepmɛlidj'l ukumɔn-um'lw. Sils.

5 Elismásiep, sk nebeiep, tøkui tuugiæp; mudu Uktçisskumou sbøg'numuip.

6 Ms tçipalskik 'mtil'n bituim-tulnsk'n-idjik mimadjui-inúk tsnik ouiedeskuidjik.

7 Wnsçssi, Uktçisskumou, uisetouí ! Niksksm ; mudu kisitkumtçik 'msit tsnik kedanidjik utuugø-bé-g'nuou iktuugv. Kisimundemadj'l wibitwol tsnik eluwewultidjik.

8 Wsetóg'n tule Uktçisskumou iktuuk : Uktçisskumou, kuuls-timkewewm ék kunokubemk utinewokv.

UKTABEGFAK'N 4.

Utgit Nudjintok ; Abisdjitçke, Dsbid ukudsbegisk'num.

UKTØFAKUMOU, djiksetui tsn tilisip elkø-miktul. Niksksm 'nsabewudime, ewegslíp tsn tilisip medjimkæisnék. Ewulidelumi, sk djiksetu-mui 'ntslsuudum-sk'num.

2 Tçinumutut, ? talipkidjék [elikiwon-skædu-oksyp] 'nkupmi-dedsk'num 'ntagøg'n iktuuk, sk uksatoksyp segewew, sk kwiltoksyp eksuóg'n. Sís.

3 Kædu uktçidjidúuk Uktçisskumou tepkiss-dasidj'l sabewilidj'l. Uktçisskumou djiksetuidou tsn tilisip ulgømiktsk.

4 Tçipalwædikw, sk muu ukteubul-æðskæ-din-

ouu ; uskuumsultikw ukamlsmuunuoku kunpog-
'nuók eumu-diyoku, sk muu uktetli-wistudip.
Sáls.

5 Upkid'n-umuusdikw kəkwojdsdk'nél pegi-
d'num-adimkewél : sk eligasultikw Uktçissakumou
utininku.

6 Pigwelkik teluedjik, ? Wen neys-dualkudóu
kəguə kelulku. Uktçissakumou, liepsitkwəduin
'ntininák tsən wedjiwosadek uksiskuəu.

7 Adji-puəgweli-pidjsduáip usugewá-dəsuudi
'nkamlsmuunku muenkuə tsən tilisip negumou
ukwulum-kwomú-gumuol sk uəmegəbəs-gumuou
megenumádidegə.

8 Lisməsidəs sk 'npadəs wontokéd iktuək; mudu
kíl, Uktçissakumou, pəsuk kəsslin 'ntetlugəd'mun
nułtçadji-gəinu.

UKTABEGĖAK'N 5.

Utgít Nigənintok, Pipuəgwok'né ; Dəbid ukwədsbegi-
sk'num.

UKTÇİSAKUMOU, nuđen 'nkelus-wok'num'l,
tsən telimulgi-ankidəsi, djiksetuı.

2 Tçigistək'n-əli tsən telintoué, 'nteligém, sk
nunikskəmum ; mudu sləsumuultəs.

3 Uktçissakumou, nuđuidúks 'ntetliwistuən es-
kitpúk ; eskitpúk li-igədultes 'ntəlsəu-dumok-
'num uktininku, sk sumukulabəsides.

4 Mudu kil, Nikskam, mu welidedumuún ps-
dásuudi, sk eluwéwuudi ms utkwewluuk.

5 Eluwewiádidjik ms kumultákw kukskluk ;
segadjide-lumtçik 'msit tsnik eluwewuudil elu-
kwodumu-dididj'l.

6 Kskeik-sugs-ladúks tsnik eksuádidjik. Uk-
tçisskumou vksi-maski-delumadul nuudji-nebad-
egelijd' l sk nuudjik-sibugws-degelidj'lw.

7 Ksdu nan utçipiskwádes kák pugwélk ukte-
uli-delsuudim iktuuk ; sk lislsuudumadés kepmék
(Nikskamewé) vktçi-slssuudum-øgwomum vktçi-
pal-kuusuudim iktuuk.

8 Uktçisskumou, léli vksabewuudim iktuuk, u-
tçit tsnik kedanidjik : kèkwodoutá-kumui vktou-
tiu nukskluk.

9 Mudu kedlewewuok'n møgwé etinuuk utuunewou
iktuuk; ukwomlsm-unuol løk eluwig'l ; usiduun-
uol utkuusk'n pantedek ns : wedjik-samiksimu-
døgwol-usdidjik wilnuou iktuuk.

10 Nikskam, kskeiksugél negumou. Tulél
ututçi-siktesul-tinou umou-ag'nuudum-umkewe-
umuou iktuuk. Mouidjigulél upsássuudimuol
telipugwélk, mudu elistuskik.

11 Ksdu 'msit tsnik eligasultidjik vktininku,
ulidassultáditç, négou 'ntouudáditç usugewidassud
iktuuk ; mudu kil igaltçik. Ak 'msit tsnik kesad-
umu-dáditç ukwásumum, usugewi-dassultáditç.

12 Mudu kil, Uktçisskumou, ulsladúks tsen sabewit. Utçi-igaladúks ulidedsk'num iktuuk, stuge eligasudi.

UKTABEGFAK'N 6.

Utçit Nudjintok, Abisdjitçke ugumultçinewe, Dsbid ukuds-begisk'num.

UKTÇISAKUMOU, muu kuudjiptugimiui ku-kweiudim iktuuk, sk muu kuudjikwtabuuii ku-kweiudim iktuug.

2 Eulidélumi, Uktçisskumou, mudu nin nen-skadjei. Uktçisskumou, 'nsali, mudu 'nwok'n-dem'l nenkudeskul.

3 Ak elp 'ntçidjskumitç lók nenkudesink ; ksdu kil, Uktçisskumou s talipkidjék.

4 Tçugwiapskwési, Uktçisskumou ; utçituolkál 'ntçidjskumitç ; utçusetoui ukçuli-delsuudim iktuuk.

5 Mudu 'npuok'n iktuuk mou wen kisi migwi-de-lumuhlúkw : utkudsk'n iktuuk s wen tu twi-muiwolultou.

6 Siwie telpedoksi ; neuktitpák kissdu nunpó-g'n utoupitkógwen ; wedji kisabadu tsen kekwisin 'nskpiguun iktuuk.

7 'Npukik wedjipkødjiksugák unmadji-ds-swok'n iktuuk, kisiguisk : 'msit tsnik kedanidjik teldskædidjik.

8 Utçi-djig'lidák 'ntinink, kilou tsn tesiok ps-dsdsks-diyok; mudu Uktçisskumou kisinuuduit tsn teli utkidemi.

9 Uktçisskumou kisinúduit tsn teltouen. Uktçisskumou weswsduuit 'ntsls-suudum-ok'num.

10 'Msit tsn tesidjik kedanidjik 'ntagøltiditç, sk nunkudes-ultáditç; apskwedáditç sk wiskin-tagøltáditç.

UKTABEGFAK'N 7.

Debid ukudsbegiak'num, tsn kedsbegiewop Uktçisskumal, Kus Pasumeiek tulé ukelws-wok'num iktuk.

UKTÇİSAKUMOU, nuniksksmum, eligasi uktininku: utçusetouí 'msit eguls tsnik madjuulkwolidjik, sk snkweui.

2 Muu utvuli-skwiski-nslsnou 'ntçidjskumidjul stugé weisum, sk muu 'nnuugwsdsgun ['nwok'ndem'l]; sk mouwén utimun tsn kisi ankwewisu.

3 Uktçisskumou, nuniksksmum, tulsdegeas'n eguls——psdsuudidek 'npit'n iktuk:

4 Utçisbsn-kudsk-sub'n tsn wigumadiegup øbulsdsk'n utçit ulsdsk'n—smútc westouíksup tsn kedanis séku——

5 Tsn kedanit madjuulkwolatç 'ntçidjskumidj'l sk tubunátç, sk kuudjibuugu-ssitç 'nmimadjuok'-num mskumigegu, sk igsdutç 'nkupmide-dsk'num tçigsdje-wedju-iktuk. Sils.

6 Uktçisskumou, unsçssi kuukweiudim iktuuk; utçi unsçslusi utçit tsnik kedanidjik utinewoku. Utçitugiu nin 'ntininku ilsudsç'n iktuuk tsn telitplu-dumúpu.

7 Tøkuu mouégik mimadjuinúuk kiutøgwodeskulték : ns utçit negumou utinewou iktuuk utçi apskwssi upkudeiik.

8 Uktçisskumou ilsumadu mimadjuinúu. Uktçisskumou, tuliilsumi 'nsabewudim iktuuk, sk 'ntetpsçdsç'num iktuuk tsn ék 'ntinink.

9 Eluwewuultidjik uteluwewuudiwol kaksyátç, ksdu mulgig'newél sabewuultidjik. Mudu sabewit Nikskm kwedjsduodj'l mimadjuinúu ukwomlsmun-uol, sk utulids-wok'num-uol.

10 'Nteligasudim ék Nikskm-ewiktugu, tsn nuudjuusetouiadji tsni tetpsçdsçsdilidji ukwomlsm-unuou iktugu.

11 Nikskm ilsumadji sabewuultilidji, ksdu Nikskm wegeiutwadi eluwewuultilidji tsçgis-kugu.

12 Mu utçi apskwssik [uteluwewuudim iktuuk] sibudwou utespuçgwsikum ; kisi stuçgwobiladj'l utabál, sk kiskadjéladj'l.

13 Kiskadjsduotç utinink upkumsk'nn 'npuok'nél ; kisédøç'l ulutkém'num'l buktewsdinu.

14 Ankaptén, telintig'nssit telipsçsdegéte

tçel wedjiksiniugwót : Ælidétk atçkunewók'n sk
telsdegétç eksuó'g'n.

15 Kísslkatkus elmunasik mákumigek, sk píðsl-
katkus : sk pitesinkus píðalkuk mákumigewiktuk
tsn kisidoksup.

16 Utatçkunε-uok'num uliapskwssitç undjegu :
sk tsn telimtuasmuetç ulnisssitç kekwoťpatçu.

17 Tuli muíiwolades Uktçisskumou tsn tulisa-
béwitç : sk tulintúdes Uktçisskumou mouiespék
uwísuunum.

UKTABEGŦAK'N 8.

Utçit Nudjintok, Gitít tulé ; Dsbid ukwuds-begisk'num.

UKTŦŦSAKUMOU, 'nsakumsmínen, taliksik-
pumék ukwísuunum 'msit tsn telkák usitkumúw.
Kekwadsup ukupmi-dε-dsk'num wasóku.

2 Kisiutçi-kissduusup mulgig'nódi midjuas-
djátç sk nuundidjik utunewou iktuk, utçit tsnik
kedanskik, kułsmen ukwontugalsn nuadjiktuó-
deget sk buski-usedódeget.

3 Tsn tilisip snksptum ukwasøgum tsn wedji-
kisi-dasigup uktuluig'n iktuk; depkunuset sk kul-
økowétç tsnik kisi-igaltub'nik :

4 [Teluε] taligulúlk mimadjuinu utinin utçit
uktuli-anki-dedumun, kisns mimadjuinu uk-
wis'l, utçit uktuli-mitugwolsn.

5 Kitçkæ adjibunogwælut æk ansalewilidji : wedji aptugøpisdult ukpumi-dedæk'n iktuuk, æk elige-witewúð iktuuk.

6 Kisælut utælsuudumun tænul wedji kisidásigul ukpit'nku: kisælut utuktçibuuguin 'msit køgweðu.

7 'Msit tçitçkeluæutçuk æk wendjudismuuk æk segousumuugu.

8 Sisipk muusigis-kuduuk tulék, æk nemétçuk uktçigumuuk tulék, æk 'msit tæ tæruk eloutágumæk meskák uktçigumuúgu.

9 Uktçisækumou, 'nsækumæminen, taliksikpum-ék ukwisuunum 'msit tæ telkák usitkumui !

UKTABEGÆAK'N 9.

Utçit Nudjintok ; Dæbid ukwæsbegisk'num.

UTÇÆMWFOLULTES, Uktçisækumou, 'msit 'nkæmlæm-úunku. Agunwutés 'msit tæ tæsig'l pæksleiudil kisæduunul.

2 Ulidæssides æk usugewidæssides uktininku. Liktabegiedes æk muuwiwotes ukwisuunum, kil mou-ikpumi-niskæmewin.

3 Tæ tilisip tænik kedanidjik apskwedáditç, siktesultidæk æk kækeik-sugædas-sultidæk kuuskæ-luuk.

4 Kisæduwíp 'ntilsuudæk'num æk nuudumøðæk'-num. Kekwabíp ilsuudæk'né kuudpuidi, kækwodji-ilsuudegép.

5 Kisiptugimtub'nik uktugik tesskæ-miksul-

tidjik, kskeiksugaltub'nik eluwewultidjik. Kusdadub'nn uwisunumuól aptçu sk aptçu.

6 Kil, nuadjiktuódegen, kskeiksugál-dimkewél kaksyag'l. Kil kskeik-sugadúb'n uktçigun'l: umigwi-dedsk'numuol widji moui-kaksyag'l.

7 Ksdu Uktçisskumou yaptçu pitou. Kis mulgi-igadögup eligewitewe ukudpuDIM utitliil-sudegenu.

8 Kuukwodji-ilsutou usitkumu: ilsu-madu mímadjuinu kèkwodjask'num iktuuk.

9 Ak Uktçisskumou igaladu kistewø-dasultilidjiu. Fgsladu tsen tilisip unmadjœltilidju.

10 Ak tsnik kedjiduditç ukwisunum ligasultidsk uktininku. Mudu kil, Uktçisskumou, mu kisi nksloutçik tsnik kwiluskik.

11 Uli-sls-sudum-ok'n-intúdikw Uktçisskumou iktuuk, tsen ebit Siunku. Ag'nudumuúk mímadjuinú iktuuk utlugø-wok'num'l.

12 Tsen tilisip kwilk muldou [wedji-kudsdasik nebadegemkewe iktuuk] migwidelumadji. Mu ouondasik kistewó-dasultilidji tsen teliseskuudilidji.

13 Uktçisskumou, ewlidelumi. Anksptén nunmadjøg'n, tsen wedji-unmadjéi, tsnik sigadjidelumidjik. Kil wedji unagslin 'npwok'n uksg'nadasigum'l.

14 Kuksman 'ntag'nudumun 'msit ukmwiwolkusu-dim'l Siun utúus'l uksg'ns-dasigum; usugewidssides kuustóg'num iktuuk.

15 Mimadjuinuk tsnik muu keginuiaisls-suudumákw kisinlipidjn-öldidjik elmunasik maskum-igek tsn kiskksdum-ídip. Na ébil tsn'l upit'n-uok wedjimimugwolédib'nun, ukwodwol wedji pédiguudigubun'n.

16 Uktçisskumou wedjiktçidjágusit ilsudsk'n iktuk tsn kisi tuldegesu. Eluwewultidjik wedji-pédugwu-didjik utlugowok'numuol tsn'l wedji kisidasig'lupit'nuou iktuk. Ankidswok'n. Sils.

17 Eluwewultidjik eldjig'lsdasul-tidsk mun-duwigik : sk elp 'msit tessks-miksidjik tsnik ouonds-sultádidj'l Niksksm'l.

18 Mudu ewledjultidjik ms aptçu-wonds-sul-timugik : tsnik kistewodasultidjik utadjip-tçu-dsk'numuou ms aptçiksugsnuk.

19 Wnsgési, Uktçisskumou ; muu uktusidé-lumou mimadjuinu umulgig'nun : mimadjuinúk tsnik muu keginui slsaudumákw, ilsudas-sultáditç kukskluuk kilu.

20 Uktçisskumou, negumou ukwteiiu ; mimadjuinúk ukudjidjidudinou negumou psuk utçinumuultinou. Sils.

UKTABEGHAK'N 10.

UKTCHSAKUMOU, ?køgué kenek wedjukumin, ?køgué wedji mimugwosin tsn tilisip un-madjóg'n igák.

2 Eluwewit umudeskuudim iktuuk wedji kiste-
weúadj'l eulédjilidj'l : utçimsunkus-ultáditç u-
tulidaswok'numuou iktuuk, tsen kis telide-dskedí-
dipw.

3 Mudu eluwewit wedjimudogwolsit tsen u-
kwomlsmun teliulidédegegu : sk emtøgwoladj'l
buuskik-sibuugwas-degelidj'l, tsen'l Uktçisskumou
mkskelumadj'l.

4 Eluwewit mu kwilusguul Niksksm'l : umud-
eskuok'num telsdegek. Niksksm'l mu eumpliç
'msit utalidaswok'num iktuuk.

5 Negou wotçguou-tigumadidjik. Uktublui-
dsk'num'l telikekwék ék'l tçel mu kisi numadú-
dig'l. Pwtuoladji 'msit tsni kedántçiw.

6 Telwet ukwomlamunk : ms madjáluksiu : ms
yáptçu unmadjeu.

7 Utun wodjuuok winsbuguemekewé, sk kespui-
gwsldimkewé, sk eksuóg'n : unmadjóg'n, sk seg-
ewél wilnuukw upkewegél ékul.

8 Ebit itli-eskøbul-timk wendjigwom-ewekad-
ilu. Kimudúk nsdami itlinebadji welmudúdíli-
dji. Upukikul kimudúk eskøbiktuadji eulé-
djuul-tilidji.

9 Itlieskøbit itlieskøbultimk, stuçé weisum wí-
ku. Itlieskøbit umsinán welmuduulidj'l : umsina-
dul welmuduulidj'l tsen tilisip péduladju.

10 'Mssk'nismésidou, kulumkwésidou, eule-

djuultidjik igsdidjik melkig'nelidji utinewouiktuuk.

11 Kisituluwet ukwomlsmunku, Nikskam ou-onidédeget. Mimugwodok uisiku: me numidúk aptçu.

12 Uktçisskumou, unsassi: Nikskam, upset-kwsdu ukpât'n. Mu uktouondassi eule-djuultidjik.

13 ? Koguae eluwewit wedji benokidelumâtç Nikskam'l. Telues ukwomlsmúnk, me kwi-
muuk.

14 Kisinumidún: mudu snksptumun unmadj-óg'n, sk ukweiudi: kuksbankudumun ukpât'niku. Euledjit igslusit ukpât'niku. Kil nudji-sbög'numadjik 'nsit'nok'niku.

15 Tumadu eluwewit upât'nógum. Alkwilén uteluwewuudim misoku buuniwedjidún.

16 Uktçisskumou etlieligewitewit yaptçu, sk aptçu. Mímadjuuinúk wedji-kskeiksugs-dasuultitkik umskumigem iktuuk.

17 Uktçisskumou, djiksetumúp welmudu-didjik tsn teliutumí-dedumididju: Flsdadub'nun ukwomlsmunuol: tçigistsk'n-sltub'nik;

18 Uktilsumen 'nset'nsk'n, tçánun usitkum-ugewâtç ubuuni-kistewó-degen.

UKTABEGFAK'N 11.

Utçit Nudjintok, Dsbid ukuds-begisk'num.

ELFGASI Uktçisskumou uktininku. ? Køguæ wedji tulimok 'ntçidjskumitç, ulsimugwó ukum-d'num stuge sisip.

2 Mudu, snksptén, eluwewuultidjik kisi sdugopalsdidji utsbouwou: sk kisi nastugsdú-didj'l ulutksm'numuol, utçit unskædinou bøgunitpsk iktuuk tsni sabewuultilidji ukwomlsmunuou iktuuk.

3 Sunadil kskeiksugsdasik, ? talsæksædîdis sabewuultidjik.

4 Uktçisskumou êk lamigwomk kepmék utuk-tçi-slsædum-ôgwomk. Uktçisskumou ukudpu-dim wssók êk. Ukpukikuul snksædidji; upuk-ikuul kwedjsædidji tçinnumúk uundjunuó.

5 Uktçisskumou kwedjsædji sabewuultilidji; ksdu utçidjskumidj'l sigadji-delumadji eluwewuultilidji sk tsni kesædumudilitç kistewødegem-kewé.

6 Eluwewuultilidji utinewok kissæduou ukik-pesén nsbuktsk'n, buktou, sk subuliewé, eluwewik utçúsøn. Uls ukunipsunnuuol ututkun-uok'num-idsk.

7 Mudu sabewit Uktçisskumou kesatkul sabewuul; ksdu usisk snksædji tsni køkwojdsæks-dilidji.

UKTABEGFAK'N 12.

Utgit Nudjintok, Ugumlutginewe iktuk : Dabid ukudsbegisk'num.

UKTCHSAKUMOU, usetouiwé, mudu sabewultidjik kaksyedjik, kedlewai-tginumúk kespiedjik.

2 Segewi kelultultidjik ; welewistúdidjik kadu kespugwas-daksidjik tsn etliwistudidjik ; (wesami-mudogwol-wasidjik.)

3 Uktçisskumou tumsumuodul 'msit uaiwol tsnik wesami-mudogwol-sdidji tginumú, sk milnúl tsn'l emteskabugweg'l,

4 Tsnik telwedjik : Utçiwiswig'nó-daksididesinen nilnuinou iktugv. Nilnuinul slsudsme'g'l : ? Wen tu slsuminamut.

5 Nugú utgit kistewódasultidjik ukistewódsk'numuou iktuk, kumasidés, telwet Uktçisskumou, sk utgit euledjuultidjik upesku lam-údiwol. Fgladés ultçadjigóg'n iktuk. Utçadjigv-lslades tsn'l wenul buutuoltçul.

6 Uktçisskumou ukeluswok'num'l wokumég'l keluswok'num'l ns: telég'l stugé suliewé etlinutç-kumesumug'l siskwók iktuk, eluwig'nuk elsinkum-istumkél.

7 Uktçisskumou, ankwuodúks negumou : aptçu utçi kuwuoduks : neguls wedsbskumáditç utínouwou iktúgv.

8 Eluwe-wultidjik 'msit tsmi alidádjik, tsn mskskeltsk'n elikepmidedasik tçinumui iktuuk.

UKTABEGFAK'N 13.

Utçit Nigsnintok, Dsbid ukwuds-begisk'num.

UKTÇFAKUMOU, ? talipkidjiouonidssiduks 'ntinin : ? aptçui. ? Talipkidji mimugwod-widóks nksiskw.

2 ? Talipkidji snkidssidés 'ntçidjskum-idju-iktuuk, sk 'nkamlsmun tesigiskuk talipkidji unmadjidssidou. Ak tsn kedanit ? talipkidji wiswig'nemidou : (? talipkidji adjiespédou muenkuude nánv.)

3 Ankidélumi, sk djiksetui, Uktçisskumou, nuniksksmum. Wosçgwéduin 'npukigul, mu nunban 'npuokné nebampku.

4 Ak tsn kedanit mu utulvén, wiswig'nemk : sk tsnik sespwidjik mu ulidssultinou 'nmadjéluksinu.

5 Ksdu nin eligasi ukteuli-delsudim iktuuk. 'Nkamlsmun usugwidssidou kuustóg'n iktuuk.

6 Uktabegiedes Uktçisskumou iktuuk ; mudu kisi-wlslit.

UKTABEGFAK'N 14.

Utçit Nigsnintok, Dsbid ukwudsbegisk'num.

TAN mu nestweík teluuet ukwomlsmúnk, Niks-

kam mōgwé ymúk. Nuudji-winipkwod-skədidjik negumou : kisi tulədsksədídij'l wintçig'l lugə-wok'nn : mouwen wəlsdegék.

2 Uktçisskumou wedjipkəu-labəsit wəśók ; sk-kəməb'ni tçinmúk undjunuó, unmidun mē nes-tuəltidjik utámulin, sk ukwəluolin Nikskəmul.

3 'Msit tən təsidjik əubuls-dskə-didjik ; wedj-imtçigəltidjik eluwe-wuud iktuuk ; muu nəuktedjik tən wəlsdeget ; ənsuums muu nəuktedjik.

4 'Msit tən təsidjik pədsəks-didjik ? muu tu kedjidsksədík, tənlik teli malkəmə-didjik nənok-ubém stugé teli malkədu-m-íditç pib'nok'n ; sk muu ələsumədigul Uktçisskuməl.

5 Nədəl tet lók wəgwods-sultidjik ; mudu Nikskə ək sabəwultidjik wədsəskum-íditç utənewou iktuuk.

6 Nədsədu-m-udiyəgəp əulədjuultidjik umou-ag'n-udum-umkəwə-umuou : kədu Uktçisskuməl utinini eligəsultiditç.

7 Uksiwələs tən Nuudjuusetou-wiwet Isləl iktuuk ukwisiutçien Siwku. Tən tilisip Uktçisskumou kisi abadjlatç unokubem kistədjultidjik, Səkəb ulidəsidou, sk Isləl usugəwədəsidou.

UKTABEGTAK'N 15.

Dəbid ukwəsbəgisk'num.

UKTETSAKUMOU, ? wen tulugəstou káku, ? wen

tuli-aptugstou kepmék ukumd'numu.

2 Tsn wen kəkwodji-pumiet sk kəkwodjs-dák'n elukwótk, sk teliák teluet ukwomlsm-unku.

3 Muu wedji wiskəs-duək wilnuu iktuuk ; muu atčkune-uəguul widigedídídj'l; muu weswádúk ludumək'n witigedídídj'l utinin iktuugu.

4 Upukikuu iktuuk psdstegewinu benəkidé-dasit : kədu kepmide-lumadji tsni tçipsəldilidji Uk-tçisskuməl. Eluidumasit [kedləwə iktuuk] tilis atčkuneasitç ; sk muu kiwonskəsik.

5 Ak muu emksduígék uəuuliewəum utadjisnu ; kisnə muu weswəduuk sənkuəuoué uteubulələn tsnuł muu əubulə-degeliguul. Tsn wen telədegedj'l egulə, mə aptçu madjəlúksik.

UKTABEGĖAK'N 16.

Dəbid ukwəsbegisk'num.

NIKSKAM, ankweui, mədu eligasi uktininku.

2 ['Ntçidjəskumitç,] kil kisi tulimt Uktçisskumou, Nin wəsskuməmi uktinin. Nułəds-k'num muu elisnuuk uktininku,

3 Kədu eliák sabəwultidjik utin-əwou iktuuk, tsnik uəitkumuuk əmuididjik, sk utinewou iktuuk tsnik kepməltidjik [sabəwuud iktuuk,] tsnik psuk welkwidjəlidjik.

4 Uksi-unmadjøl-tidsk tsnik noksidadjik u-nusuiguonou nktugul [Niksksmul.] Upegid'-num-adimkewewum-uol nesamui-gwomkewe-él mulde-wiktuuk ms upkit'numuou : sk ms usuisduog'1 uwisunumuol n'sáku.

5 Uktçisskumou utinin wedaligami 'ntatkunui-ok'num iktuuk, sk nunkun-ípsumuunum. Kil kelnumun 'ntaligsm.

6 'Ntábsbimk igsdjik tsn weskewinág'l mskum-igulv. Amútg kelúlk 'ntaligsm.

7 Muuiwolades Uktçisskumou tsn nestuimitv. 'Nksmlsmun elp keginuudumuik depkigu.

8 Aptçu igsluk Uktçisskumou nuksluk; mudv 'ntinsk'numk ék ; ns utçit ms madjáluksiui.

9 Ns utçit 'nksmlsmun welidssik, sk 'nkuup-mide-dsk'num weskewidssik : sk elp nsgei stlssmidou adjiptçuidsk'n iktuuk.

10 Mudv ms 'nkuhout 'ntçidjskumitç mundus-gik, (ms 'nkuuiun uitkuudsk'n iktuuk,) kisns ms usidelumout sabewit kunokubem usuugulugann.

11 Kunus-duidúks mimadjuok'né outi. Kusksluk ulidssuidi wodjuiísk ék. Ak uktinsk'númk usugewidsswok'nun ekul aptçu.

UKTABEGHAK'N 17.

Dsbid utslssuudumok'num.

UKTÇISAKUMOU, djiksetén kəkwojdjádsk'n ;

tçigistsk'nadumui tsn teliksïgou-seskwé : nuudum-
ui 'ntsïs-suudumok'num tsn wedjiásk 'msál muu
kespuugwé-degenugul.

2 Utçíátç kuuskuluk tsn teli kisumimku : uk-
pukikul ankaptegétç køkwodjsdsk'n iktuugu.

3 Pskumadjódumuwin 'nksmlém'n ; emituugwol-
in depkík ; kwedjálin, ksdw ms ksguε wedjidui-
wúun : kisidéduw 'ntúun muu psdsdegenu.

4 Ns tçinumuúk tsn teláskks-dáiditç, wedji tep-
kisslusiep nuadjiksugsdeget utoutigu, wedji tulá-
degεep uksál ukelus-wok'numuou iktuugu.

5 Tçitúni 'npumien uktoutálu, 'nkst'l muu
ussstestunnu.

6 Elkømiuktul,mudu djiksétuin,Uktçinisksm ;
tçigistsk'néli sk djiksetumuwin 'nkeluswok'num.

7 Moui puugweli εulidédegé, kál uktínsk'num
iktuuk wedjiusetou-ídjik tsnik eligasultiditç ukti-
ninku ; wedjuusetouídjik tsni kskumidáldji utatç-
kune-aguunou.

8 Tuliankwewi stuge ulnuadjitç 'mpukikwé ; li-
gsli kunúks iktuuk laméku.

9 Utçimimui-gwoli eluwewul-tidjik tsnik kis-
tewewidjik ; tsnik kedanidjik 'nmimadjui-ok'num
iktuuk, tsnik kiutøgwibui-gúduwidjik.

10 Weskitksmultidjik ; utunuuók wedjimudes-
kewistúdidjik.

11 Nigétç kiutøgwi-bugwudu-inamudjik tsn

tet kskumultiek. Upkewék eliankap-tsksídjik mskumigegv.

12 Teløltidjik stuge weisum kesiktuimsunadjel wenul : stugé nuutkwék weisum tsma etlieskóbidjel kimuudugv.

13 Uktçisskumou, unsgssi ! niganteskuu ! 'm-sak'negé ! utçusetoui 'ntçidjskumitç eluwewit utininkv, negum uktespuugwosigum.

14 [Utçusetouí] tçinumuúk upit'nuou iktuuk, tsnik pásuk ukpit'n neguls ; usitkumugewák, tsnik weskødumididj'l utstkunwok'n-nmuol uls mímadjuok'n iktuuk ; tsnik umústíwol wedjuutçusdadj'l ukmilesuudim iktuuk. Undjunuó megensdidji, sk tsn eskwiák noktumuusditç negv-mou undjunuó.

15 Ksdu tsn nin telei smútç numiduudes uksisk sabewud iktuuk ; tebiadou weskødum tsn tilisip ul-tuugiedés uktuladinenuu.

UKTABEGTAK'N 18.

Utçit Nigsnintok, Dsbid, Uktçisskumou unokubem'l ukwdsbegisk'num, tsn weskumab'nn Uktçisskumal eguls keluswck'nn uls uktsabegisk'n iktuuk tulél, neguls nsgwék tsn Uktçisskumou wedjuusetouiadek upit'nuok 'msit tsni kedantçin, sk Sslul upit'nk. Tokui ét :

UKSALULTES, Uktçisskumou, kíl 'nmulgíg'n-ødim :

2 Uktçisskumou 'nkuudem espəpskudek, sk 'nwokulussnum, sk nuudjuusetouít; nuniksskum, 'nkuudem eligasuđié, tsn eligasides; 'nteligasu-dim, nuustəg'numé usumú; sk 'nwokulussnum es-pəseg'nasik.

3 Luigəmiktuodes Uktçisskumou, tsn depkədik umuiwolkusin, sk utçuusetades tsnik kedanidjik.

4 'Npuoknég'l unmadjəgunumkul ouiedesku-ib'nig'l; usənkul kskeiskwiskə-degeg'nig'l kwedei-wig'nig'l.

5 Munduasgigewég'l unmadjəgunumkul kiutə-gwodesku-ig'n-ig'l: 'npuok'nég'l nsbuktsk'nkul wiskei pedulig'nig'l.

6 Tsn teliutumódasiep wedjiluigəmiktsəgup Uktçisskumou; sk elintouəep nuniksskum. Wedji nutkup 'nsiduun utçi sləsuudum-əgwomumku; sk tsn telintoué igəgup usksluk, smútc usituok'n iktuk.

7 Təku məskumigou matkəgwegup, sk nenku-deskup; kumduuk usunadimuol matkəgwegub-'nn, sk nenkudes-kub'nn: mudu Uktçisskumou wegeigup.

8 'Ntlúdəwek wedji-tuiskub'nék wid'núgu, sk buktəwék wedji-tuiskub'nék utuunk, sk etlam-kunegunek; buksetəg'l wedji nuəgwəg'nig'l.

9 Wolkəbugwədəgup wəsók, sk nissip; sk bəgunitpək ékup ukwótk əbunék.

10 Pemadedjábuhlut kelubiktuuk, sk bøktesimkup ; pemsinkup utçúsun unuksk iktugv.

11 Kissdoksip bøgunitpák umimui-gwolkuunv. Wák tsn kiutógugutç msktewék sabugwon ns, sk msktewoluk, muusigiskudúk tulé.

12 Msktewoluk wedjipkøtumks-sigup wosadek iktuuk tsn usksluuk ékup, sk elp 'mkuumi wedji igát, sk lussákadul.

13 Ak Uktçissakumou kissdøgup uksk-tugøwin wæsøk, (muusigiskuduk,) sk Uktçiniksksm nedouép : umkuumi wedji-igát, sk lussakadul.

14 Matelui-ob'nigu ulutksm'numkul ewkuunig'l, sk sesudes-kuob'nigu : kissdøgup puugweliwosøgwod-estunnu, sk sbutçkás-lab'nigu.

15 Tøkuu upsidunkul sibúk nemidas-ig'nig'l ; usitkumui-geweg'l sunadig'l naysdas-ig'nig'l, Ukpetchi-gedumugewe-umek telsdegegunék, Uktçissakumou, sk ukessigouui-lamimke-weumek.

16 Wedjisbúip kekwék sbøgunumasudi ; sk weswálip ; wedjinatkslip meskák sabugwon.

17 Wedjuusetouíp melkig'nulidj'l tsnul kedanilidjulu ; sk tsn sigadji-delum-ilidjiu ; mudu wesamulgig'nádidjik nin 'ntininku.

18 Pesugwodui-ib'nák wenmadji-giskunum-ianegv ; ksdui Uktçissakumou ankwewip.

19 Elélip meskák tsn ewegégv : westouíp, mudu mouiksalip.

20 Uktçissakumou telsbankuduiip stuge 'nkøk-wodjask'num telék; telslip tsn teliwokum-iptin-eiep.

21 Mudu elieep negou Uktçissakumou utoutilu; sk mөгwe eluwewinkulsгup nuniksksmum.

22 Mudu 'msit utilsuusk'num'l nusksluk ekubun'n; sk muu wedjidjig'ls-duogubun'n 'ntinink utubluusk'num'l.

23 Ak køkwodjiep usksluk; sk wetkuulsiep 'npadsdegenu.

24 Ak Uktçissakumou telsbankuduiip tsn telisabewiu: sk tsn teliwokumiptinei upukiguu iktuigu.

25 Nudji-εulidεdeget utinink elineyslusiduks ukεulidεdegenu, sk køkwodji-tçinumuit utinink elineyslusiduks køkwodjienu.

26 Tsn welisabéwit elineyslusiduks kuulisabewinu: ksduu tsn nedadsit pdsuud iktuuk, ulneyslusiduks uknedadsinu.

27 Mudu usetouiaduks tsnik kistewσdas-ultidjik, ksduu tsnik emteskásnksm-kuusultidjik bunσgwáladuks.

28 Mudu skusigwesum-uiduks 'nwosσgunum-ok'num: Uktçissakumou nuniksksm wosσgwsduidou 'nbσg'nitpsum.

29 Mudu uktsbσg'num-asuudim iktuuk wesapteskσb'nik mouεgik [sumσg'nisku]; nuniksksmum

utabog'num-asuudim iktuuk wedjikskidji-unakuyep ulseg'nig'n.

30 Nikskam utouti (welikisidasik) kəkwo djisk. Uktçissakumou ukeluwok'num buktaksyák. Ligasuudi tsni weni eligasuultitç utininku.

31 Kədu ʔwen tɔ Nikskamewit pəsvk Uktçissakumou ; sk ʔwen utinin ligasuudie kuundou espəpskudek, pəsvk kunikskəminu.

32 Nikskam nɛ tsn kəspisədulitç mɔlgig'nódin : sk kɪssdok 'ntouti ukəkwo djianu.

33 Kɪssədɔgɔl 'nkətul utulén stugé tɛbultç ukwɔd'l : kəkɔslit ɛspudek 'nwokulussənu.

34 Keginuɔumuit 'npit'nn untou-mat'nəgen ; nɛ utçit uskunəgwé abá wedjitumasit 'npit'nógum iktuuk.

35 Ak elp ig'numuáp kuistóg'num 'ntuligasuddin, sk uktinsk'num tçituunigɔp ; ukelúsuudim ɛspəligɔp.

36 Kɪsslíp 'npitlɔgən sk ɛnkɔwiskeisn'n muu ununkud-estunnu.

37 Madjuulkwol-kub'nák tsnkik kedanitkigu sk ɛɔub'né-gub'nák ; muu apskwəswep misəku kedmidək-sididegu.

38 Teli smuɔɛ-gub'nák, muu ukwisi-kumidsnou : elimss-kunades-ultib'nák ɛbuunék 'nkátku.

39 Muɔv kəspisədulíp mɔlgig'nódi mat'nəgemkəwə iktuugu : elimsskunegé-bunák 'ntinink upkəwék tsnkik wənskɪdstkik, 'nmat'nuuguunu.

40 Ig'numu-ib'náku utög'luwok'n-uwokú tsnik kedanitkigu ; 'nkskeiksugalsn tsnik sigadji-delumitkigu.

41 Seskuudib'nák,ksdu mouwen sbög'numu-ogub'nigu : tgel økutç elp me Uktçisskumou iktuk ; ksdu mu usidemogubnigu.

42 Tøku telinuk-təgub'nák stuge tçigədjewédj'l utçusun iktuk ; telidjigulegeabunák stuge siskuu outigu.

43 Wedjuasetouíp mimadjuinúuk umat'ndimke-wəmmuou iktugu. Kisslíp 'ntuli-eligewite-win kskeiyisi-milks-kiksul-tidjik utinewou iktuk : mimadjuinúuk tsnik mu kedjiskub'nik luğ-widák.

44 Tulinkuseiu nuuduməditç 'ntinin, skuduidák. Pilwék undjunuó tçigewidák.

45 Pilwék undjunuó ksksyedák, sk tçipalus-didák tsn tet etligasul-táditç.

46 Uktçisskumou pemousit, sk muwolkusitç negumu ; ligasuidié 'nkuudem espsksudek ns : sk nuštóg'numé Nikskm ukpumidédasitç.

47 Nikskm usideuolsewit utçit tsni kedanildji : wiswig'nemadji mimadjuinu utçit ninu.

48 Wedjuasetouíp tsnik kedanitkik : smútc métç wedjidjigulsíp tsnik kedui-atçkunə-widjik ; wedju-setouíp tçinum buški-kistewə-degetu.

49 Nə utçit ulimuiwoluultes utinewok tessks-

miksultidjik, Uktçisakumou : liktabegiedes ukwisunum iktuuk.

50 Kesipuugweliu-setouiadj'l uteligemul : sk eulidelumadj'l [unokubem'l] mimkwenasilidj'lu ; Dsbidul sk unidjin sk unidjunuó aptçu elmágun-igv.

UKTABEGIAK'N 19.

Utçit Nigsnintok. Dsbid ukwdsbegisk'num.

WASOK agunútk Niksksmul ukupmi-dedsk'num : sk muiskuun weskuutkul tsnul wedjikisidasigul upit'nkv.

2 [Næukté] nsgwek keluutk [uktuk] nsgwek : sk depkik keginuudumatk depkik.

3 Keluswok'n kisns etliwistumkewe mөгwe éti-nug'l : usiduunuol mөгwé nuudasinuug'l.

4 Utásbimual kistógwodes-kumulitç 'msit makumigou ; sk ukelus-wok'numuol [elisg'l] wegwák usitkumu : utinewou iktuuk ewíkewádidj'l nsgósilidj'l ;

5 Nsgosit telék stuge muusimalié wetçkwi-tui-edjel upøktuskasigum : sk teliusugewidásit stugétç melki-tçínnum keduiigst'næwedjel.

6 Tsn tet iutçip-køtumksit muiskuun wegwák, sk tsn tet iutçi-apskwásit muiskuun wegwák : sk mөгwe køgwe wedji-mimui-gwodasinuuk tsn tet telibsidjv.

7 Uktçisskumou utubluudsk'num weli-kskei-kisidasik : apskwsladj'l 'mtçidjskumidj'l. Uktçisskumou utelui-dumasuudim telisk, nestuuladj'l tsn'l muu nestueliguul.

8 Uktçisskumou uteblu-degemkewe-umul kōkwodjiasg'l weskeukwidjs-duuditç 'mksmlsm'n. Uktçisskumou utubluudsk'num wokumék, wosogws-duudidj'l 'mpukikuul.

9 Uktçisskumou utçipalkusuudim kelúlk, sk aptçui ék. Uktçisskumou utilsuudsk'num'l teliasg'l, sk kskei-kōkwodji-sg'l.

10 Adji puugwel-teboulig'l muenkuude wisousuuliewe ; smútc muenkuude puugwelk kelúlk wisousuuliewé ; adji sismog'nimékuul (adjiwikul) tçel muenkuude mitçiptçamuu-etçsbui ; tçel muenkuude mitçiptçamuu-etçsbui wedji-tçinpskuu-slsk smuou-susi iktuuk.

11 Metç ap kunokubem wedji-kinuudum-uksit eguuls : sk kelødumuk wedjiák meskák sbsnkuduu-oueu.

12 ? Wen 'nsús utøbulu-degemkewelu. Utçi-wokumslu tan'l psdásuudil mimuugwodásiguul.

13 Ak elp kunokubem utuukuul mudeskuu-ok'nél psdásuudil. Muu uktusidéduumu 'ntslsumkuunu. Tøkuu kskeikōkwodjiedes, sk utçimuusigédes meskák eluwewuudi.

14 Eguuls 'nkeluswok'num'l, sk 'ntsnkidss-

wok'num'l 'nksmlsm'unk, ulidēdasitg kuuskəluk,
 Uktēisskumou, 'nteligasuudimi uktānin, sk kil
 nuudji sbatelwin.

UKTABEGFAK'N 20.

Dsbid ukwdsbegisk'num, utgīt Nigsnintok.

UKTĒISAKUMOU djiksetuulitg tsn sespigis-
 kugv. Sskōb uniksksm'l uwisunum igalulitg.

2 [Uktēisskumou] utgīsbulitg sbōg'numasuudi
 kepmék utgī slasuudum-ōgwomum, sk utgī mul-
 gig'n-ewslnitg [pumd'n iktuuk] Siunkv.

3 Migwe-dēdum-uulitg 'msit uktig'num-adimke-
 wēumv; sk ulidēdum-uulitg ukpegid'num-adimke-
 wē-umv kskēinu-gwsdasig'l. Sils.

4 Ig'numuulitg tsn uksmłsmv teli munweg-
 egv; sk kiskadjaduulitg 'msit tsn keduituls-degenv.

5 Utgwsugē-widəsul-tādesinen kuustōg'num ik-
 tuuk, sk nuniksksmānen uwisunum iktuuk nepss-
 du-desinen numtu-eg'numinuv. Uktēisskumou
 kskēi-kiskadjā-duulitg 'msit tsnv kwiludumadjul.

6 Nuugū weliktēidjidwUktēisskumou ustouisn
 tsnv kisi mimkwen-abun'n uteligewitewilinv.
 Utgī djiksetuodul kepmék uwsōgum; utinsk-
 'num umulgig'nōdim iktuuk tsn nedouwv-setouī-
 wegv.

7 Alt eligasul-tādidj'l utobók'nn; slt eligasuultā-
 didji tesābouvv; ksdu kinu migwidēdum-uoduk-

sunu Uktçisakumou, kunikskeminú uisuun'm.

8 Negumou ogulum-kwedáb'nik sk siktəsul-tíb'-nik; kədu kinu kisi unskidśikw sk kəkumuł-tákw.

9 Uktçisakumou, uətouiiwé! Eligewit nu-duinamutç tsn nsgwek elkəmik-təkutçu.

UKTABEGĖAK'N 21.

Utçit Nigsintok. Dəbid ukwuds-begisk'num.

UKTƏĖSAKUMOU, eligewit utçusugə-widəsidou ukmułgig'n-ədim iktuuk, sk kuəstóg'num iktuuk tali-puğweli-usugewidəsidou.

2 Kisi ig'numátç tsn ukwomlsm'n teli mun-wegeçu, sk mu nenkunum-uoutup tsn uəł teli kwilu-degeçu. Səls.

3 Asugət pegisudadj'l kelúłkuł ig'numadim-kəwel; aptugəpəisudi aptugəpəisó-dultup buktəks-yək kelúłk wisusuuli-əwə-əu.

4 Kwiludum-askup mimadjuok'n, sk ig'numadup; utułipkidji-pumousin aptçu.

5 Ukupmi-dədsək'num meškik kuəstóg'num iktuuk: ukpumidədsək'n sk eligewitəwé ukpumidədsək'n igədadup utininku.

6 Mudu kisəltup umouiułein yaptçu; kisəladuks ukwəsiułidəsin, usugewidəsid iktuuk uksiku iktuçu.

7 Mndu eligewit eligasit Uktçisskumou uti-ninku; sk Uktçinikskam uteulidelsuudim iktuuk ms utçi madjédasik.

8 Ukpit'n wedjiadu 'msit tsni kedanskiv : uk-tinsk'num wedjiadu tsni sigadjidelumskiv.

9 Tulsladuks stugé pib'nógwom buktoutegél tsn tilisip ukweiinu. Uktçisskumou 'msladu ukweiudim iktuugu, sk buktou nugwéladu.

10 Utçiksugsladuks makumigiou iktuuk wedsbeksultidjik utinewou iktuuk, sk undjunuó mi-madjuinu iktuuk.

11 Mndu wedji nsbuktsk'n-igslskub'nik winsud iktuugu, atçkuneuok'nek ilidedumidib'nek, tsnek muu kisi tuls-daks-dádiguub'n-egu.

12 Ns utçit kiséltub'nik utapskwedes-ultinow, tsn tilisip nastagádunek uklutkém'num'l uknskadin usiskuwokv.

13 Espeyén (espédasi,) Uktçisskumou, ukmulgig'nódim iktuuk; sk uktabegi-sdidesunen, sk muu-wod-umúdi-desunen ukmulgig'nódimu.

UKTABEGTAK'N 22.

Utçit Nudjintok, Wob'ne kulibu iktuuk. Dsbid ukwdsbegisk'num.

NUNIKSKAMUM, nunikskamum, ? kəguə wedjinkulin : ? kəguə wedji tuli smassein uktsbög'numin, sk uknuuduin tsn telpídoksi.

2 Nunikskam, elkemiktowé nsgwegu, ksdau muu djiksetuwuun; sk depkik muu buuntoksiu.

3 Ksdau kil uktçisabewin, etlugsdumun Tslél unidjin umuiwol-sudim-uou iktuuk.

4 Nuutçinagik eligasultib'nák uktininku. Eligasul-tib'nák, sk westouidub'nák.

5 Elkemiktuskub'nák, sk westas'nák. Eligasul-tib'nák uktininku, sk muu nedsgøltigub'nák.

6 Ksdau nin tçudjdjdjuui, kuulbatkidjuui, sk muu tçinumuwwu: tçinumuuk uuntagóg'n-umuul, sk wedji bunøki-délumuksi mimadjuinu iktuuk.

7 'Msit tsnik nemádjik, maligimidjik: winigweduidjik, matkwedasultidjik, [teluwedjik:]

8 Eligasidj'l Uktçisskumsl ustouiguun: u-setouiátç, ulidelumatç.

9 Ksdau kil wedji tuuwołkslip ['nkitç] utlsmi-luuk: weltadjigi-ankweuíp etlinunes-nek 'nkitç upuskuunku.

10 Elslkulimkup uktinink wedjsdegemk weskidjinu-isnek. Wenisksmi uktinin wedjsdegemk weskidji-nuinsnegu.

11 Muu uktsmasksiu, mudu unmadjóg'n wedj-uou ék: mou wen sumuk tsn sbøg'numuisu.

12 Puugwelkik iapák kiutøgwod-eskuidjik: melkig'nsdidjik iapák Besunk tulék ouiedesku-idjik.

13 Eltouul-tunedsdjik 'ntininku, stugé weisum, (pítalu,) uluugwedjél sk segwiskdegedjél.

14 Telkudsluksi stuge sámugwon; 'msit 'n-wok'ndem'l kelkwisksig'l. 'Nksmlsmun telék stugé upku nutçkiməsik 'ntlámluuk.

15 'Nmulgig'n-ədim telikispadek stugé siskuu-əgwé. Nilnu əkskidasik 'ntugəbəgunu, ək kisi igəlin 'npuok'né tçigədjewədj.

16 Mədu elumudjuk kiutəgundeskuuidjik : elu-wə-wultidjik etli-mouag'n-udumadjik ouiteskuuidjik : səbmədib'nn 'npit'nn ək 'nkst'l.

17 Kəkidumúk 'msit 'nwok'ndem'l : nemidjik ək ənkəmidjik.

18 Utkunasultədjidj'l 'ntokwónn, ək iləkədiditç 'ntlamkwónnum.

19 Kədu mu uktəməskəliu, Uktçisskumou : kil 'nmulgig'n-ədim, kəsi-əbəg'numui.

20 Utçusetoui 'ntçidjiskumitç espugwosik iktuğu; 'nmimadjuok'num nəuktubistei, utçusetouidui elumútç umulgig'n-ədim iktuuk.

21 Utçusetouí weisum utuunku; mədu wədjidjiksetuáp [əkwədjusetouáp] iapək wəkəsultidjik uuumuoku.

22 Ağnumudum-uodes ukwisunum widjigimkik : megweik etli-mouiəmk tui muu-wolultes.

23 Kilou bukitçipalok Uktçisskumou, muu-wolúk. 'Msit kilou Səkəbek wədsəskumiyok, ukpumədelumuuk : ək tçipalúk 'msit kilou, Isləl wəndjunitç uktinəwou.

24 Mudu muu sigadji-delumuuk, kisns ketkidedumuuk euledjilidj'l uteuledjuok'numu; kisns muu wedji mimugwoduok usiskwu: kasdu tsn tilisip elkemiktatç djiksetuadj'l.

25 Tulimuiwolultes etlipugweli-mouiemku. Absankutes 'ntelui-dumasudimul usksluok tsnik tçipalsdidj'l.

26 Euledjuultidjik midji-sultidsk sk kisadslultidsk. Muuiwoladsk Uktçisskumsl tsnik kwilusdidj'l: ukamlsmunuou aptçu mamadjidou.

27 Mïmadjuuinúk emuudidjik 'msit tsmi maskumigul migwidelum-adák, sk uliapkwed-sdsk Uktçisskumsl; sk tsn tesune-miksul-táditç tesskamik-sultidjik usksluuk tuli-slsaudum-sdidsk.

28 Mudu eligewitewúdi Uktçisskumou utilsuudsk'num ns. Negum etlislsusit tesskamik-silitçu.

29 'Msit tsnik etlimilesultidjik usitkumuuk telék midjisultidsk sk slsaudum-sdidsk. 'Msit tesidjik tsnik pidjidsdjik maskumigiou iktuuk, tçinkwedsák usksluuk Uktçisskumsl. Mouwen kisi mïmadjuuθ-nskul utçidjiskumidj'l.

30 Tsnik ankuiedjik elmigunik luğodák. Neuktankuiedjik ag'nudumuodén Uktçisskumsl.

31 Pedjidsák, sk ag'nudum-muodák ukθkwodjsdsk'num mïmadjuuinu tani uskidjinultiliduu, uls ukisi-tulsdegenu.

UKTABEGĖAK'N 23.

Dsbid ukwudsbegin'num.

UKTĖŠSAKUMOU tġitġkeluεutġwi nuudjian-
kødeget 'ntininkėlu : mε ksk'numou.

2 Kisslit 'ntulismėsin memkuskeġu : eltġadji-
gslit sisubsktek sėmuġwon.

3 Abadjėladj'l 'ntġidjėskumidj'l : ɛlsit køkwo dj-
sdsk'nėl outėlu, utġit uwwisunum.

4 Tiliė pumiėėn wolkėġumige k 'npuok'nė sktġi-
gsdėk, mε tġipatumu uktabėġ'n ; mudu kil teg-
wewin ; uktoptuun sk ukelamkėsudim welkwidjs-
ligul.

5 Kil ɛlsduin batalu di nuuskėluok, uskėluok
tsnik kedanidjik. Mimkwenin ; 'nkunėpsumu-
num paltėsit.

6 Kedlewe iktuok keluėsu di sk ɛulidėlsu di
nuusuguidul tsn telipkidousi, sk tulugates Uktġi-
sskumou wėk aptġuun.

UKTABEGĖAK'N 24.

Dsbid ukwudsbegin'num.

MAKUMĖGIOU Uktġisskumou utėligam, sk
tsn tesuk ɛku ; usitkumu sk tsnėk etlugadumu-
didjik.

2 Mudu etlidėġup ukġigumu iktuġu : sk et-
likisidėġup sėbuġwon iktuok.

3 ? Wen utkuudjuáidou Uktçisskumou upum-dunum iktuuk, kisns ? wen kumidou kepmék umskumigemku.

4 Tsn wen edu wokumiptinut sk tsn ukwom-lsmun wokumék. Tsn muu sék eliluáidum-asigup ; kisns muu kespugws-degegup utelui-dumasud iktuuk.

5 Ns negum [tsn telék,] utçuswasduidou welsl-timkewe Uktçisskumou iktuug ; sk ulsdsk'n ustog'nume Niksksmewiktuuk.

6 Ns eguls negumou wedsbaskumidjik tsnik kwiluskik : tsnik kwilumáditç uksiskw, ns Sskøbu.

7 Wnsçsduúk kuundjewol, ksg'nsdasitút ; sk unsgsluk-sultikw, aptçuæweók ksguntut ; kwlsmán eligewit kepmék upiskwsnu.

8 ? Wen tu nut ukpumide-dsk'ne eligewit ! Uktçisskumou edu mouimulgig'nut sk kinamuugws-sit ; Uktçisskumou tsn kinamuugws-sit matn'sgetç.

9 Wnsçsduúk kuundjewol, ksg'nsdasitút ; smutç unsgsduuk aptçuæweok ksguntút ; ukpumide-dsk'ne eligewit piskwsdou.

10 ? Wen tu nut tsn ukpumide-dsk'ne eligewit. Uktçisskumou 'ntublumié ; ns negum ukpumide-dsk'né eligewit. Sils.

UKTABEGTAK'N 25.

Dsbid ukwudsbegisk'num.

UKTETSAKUMOU, eliunagsluk 'ntgidjskum-itg uktininkélw.

2 Nuniksksmum, eligasi uktinink; ms 'ntageu ; tsnik kedanidjik muu liusugewids-sultádiwitg 'ntininkw.

3 'Msit wenik tsnik eskibesik muu 'ntagöltá-dewitg : 'ntagöltáditg tsnik kistewø-dsksdidjik sékw : (kespugwædsksdidjik sékw.)

4 Kunuadui uktoutilw, Uktçisskumou : kunuudumuui uktoutidj'lw.

5 Léli ukedlewewok'num iktuuk, sk kinuudumuui : mudu kil nuustóg'numé Niksksm : tesigiskuk eskibøl.

6 Migwidedén ukteuli-delsudimul, Uktçisskumou : sk ukteulidedsk'num'l : mudu kis sák ékw.

7 Muu ukmigwi-dedumu 'nteluwewuidil 'nnutkweimkewe-umul, kisns 'npsdsudimul : ukteulidelsudim iktuuk utçi-eulidelumi, utçit ukkelúsudim iktuuk, Uktçisskumou.

8 Uktçisskumou welmudok sk køkwodjásdeget : ns utçit kunuudumuodu eluwewuultilidji outigu.

9 Euledjuultilidji nigsnou-tigumuodu utplu-dsk'n iktuugu : euledjuultilidji kunuudumuodu utoutiw.

10 'Msit Uktçisskumou utoutádj'l eulidélsumi na sk kedlewé-uok'n utinewokél tsnik kelødumi-ditç ukisag'nudum-umkewum sk utubluðsk-num'l.

11 Utçit ukwisunum iktuuk, Uktçisskumou, ebiksiktumuui 'npæðssuudim ; mudu meskák.

12 ? Tegen tu tçinum tsn tçipsladj'l Uktçiss-kumsl. Na negum edu Uktçisskumou kinudum-uodul outi, tsn kisimkunumulusu.

13 Utçidjskumidj'l tulugsdumulidul ulód iktuuk : sk unidjin utaligamilidu mskumigou.

14 Uktçisskumou wigumsgstultilidji tsni tçi-paltçiu. Kunusduodu ukisag'n-udum-umkewum.

15 'Npukikuul yaptçu elabig'l Uktçisskumou iktuuk : mudu negum utçikesugsdudul 'nkat'l ébik-tuugu.

16 Tçuugwi-umustebui-guási, sk eulidélumi : mudu neuktui-gwslugwé sk euledji.

17 'Nsespedssuudimul 'nkamlsm'n iktuuk pemi-pugwelkul : utçuusuli 'nmadji-dsswok'num iktuuk.

18 Ankaptén nuunmadji-dsswok'num'l sk tsn teliunmadjei; sk ebiksiktumuui 'msit 'nteluwewu-dim'l.

19 Ankám tsnik kedanidjik, mudu pigwelkik, sk kesipkwodji-delumidjik.

20 Ankweu 'ntçidjskumitç sk uisetouïv : sk muu 'ntageu ; mudu eligasi vktininku.

21 Kœkwodjé-dsk'n sk kedlewewok'n ankweu-itç : mudu eskiból.

22 Uktçiniksksm, utçuusetoui Islél 'msit uses-pedédsk'num iktuuk.

UKTABEGEAK'N 26.

Dsbid ukudsbegiask'num.

UKTÆCSAKUMOU, ilsumi, mudu pemié 'nkœkwodjésk'num iktuuk: eligasi Uktçisskumou utinink : ms usesækskumou.

2 Pskumadjewi, Uktçisskumou, sk ukwidjsli : ssbsmi 'ntlámiluk, sk ssbsptén 'nksmlsm'n.

3 Mudu vkteulidelsuudim nuksæluuk ék : pemiæ ukedlewæ-wok'num iktuuk.

4 Muu witpidusgik keluskabewultidjik : ms widjewsagik tsnik kespugws-dsks-didjik.

5 Sigadji-delumkik mouégik buiski-ewubuls-dsks-didjik ; sk ms witpidusgik eluwewultidjik.

6 Utçi-kæsiptun-ssides ulsdsk'n iktuuk ; sk tuli-kiutogwésides ukbatkwi-ælsuudum-ok'num iktugv, O Uktçisskumou :

7 Nudjiagunuumun muuwolsud iktuuk: nukskúduumun 'msit ukpsksleiudim'l.

8 Uktçisskumou, kesadum kik tsn itlugsduumun ; mskumigou tsn tet ukupmide-dsk'num ék.

9 Muu ukwidji-mouslou 'ntçidjskumitç eluwewultidjik utinewou iktuugu; kisns 'nmimadju-ok'num nuudji-nebsdsk-s-didjik utinewou iktuuk.

10 Tsnik upit'nuou iktuuk eluwewuudi edék, sk utinsk'numuou wodjuisk ig'numadimk-ewélw.

11 Ksduu nin pumiedes 'nkøkwodjs-dsk'num iktuuk: usetouá sk ewlidéluu.

12 'Nkát kskumik pskumigek: tuli muu-wolades Uktçisskumou kskeiyisi mouiém iktuugu.

UKTABEGFAK'N 27.

Dsbid ukwadsbegisk'num.

UKTÇESAUMOU utinin wosøgunumok'numi, sk nuustóg'numi; ? wen tu tçipslades. Uktçisskumou 'nmimadju-ok'num uteligasuudim: ? wen tu ukteiuidou.

2 Tan tilisip pedjidáditç elu-wewul-tidjik, tsnik pøkwodji-delumidjik sk kedanidjik, nadjimalkødumiditç nágei, alibulkwedewultidjik sk ssksdwedes-wultidjik.

3 Tçel tilis 'ntubluúimi kweitçk wigsdáditç, 'nkamlsm'n ms wegwodassinuk. Tçel tiliá mat'n-dimk igák, uis ligasidés.

4 Neukte tsn køgué edamk Uktçisskumou: ns kwiltes: 'ntetlugsd'mun Uktçisskumou wík tsn telipkidousi; 'ntsnksptumun Uktçisskumou

ukelúsuudim sk 'ntalabin uktçi-elssuudum-øg-womku.

5 Mudu tuli-mimuugwolidou wák tilisip un-madjøg'ni-giskuk : tuli-mimuugwolidou kimuudu-gewe upøktus-kásigum : kekwalidou espøpskudek kuundou.

6 Ak nigétç nuundji epsitkwa-duuden adji kekwek muenkuude tsnik kedanidjik sumuudidjik ouiyú sumu. Ak tulip-kid'num-uodés wák ulids-suudiél pegidun-umadimkul ; uktabegiedés, muu-woladés Uktçisskumou.

7 Djiksetui, Uktçisskumou, tsn tilisip elkø-miktul. Eulidélumi sk usidemi.

8 [Tsn tilisip teluén] kwilumúuk 'nsiskwu, 'nksmlsmun telimsk, uksiskw, Uktçisskumou, kwiltes.

9 Muu ukmimuugwodumuwú uksiskw : muu uk-tedjigulslou kunokubem ukweiud iktuugv. Nuudjisbøg'numuáp : muu ukbuunadjø-uwú, sk muu kúnuguliw, Ø Uktçiniksksm, tsn nuudjuusetouán.

10 Tsn tilisip 'nkuláditç nuuç sk 'nkátç, Uktçisskumou ususlidou.

11 Uktçisskumou, kunuudumui uktouti : léli kelúlk kekwodjisk outi : mudu utçit tsnik kedanidjik.

12 Muu uktigslu kedanidjik ulidedsk'numuou iktuuk : mudu kespugwa-dskædidjik nuudji-witnis-

ewultidjik eliuunski-dádjik 'ntininku, sk tsnik kistewó-dsksdidjik.

13 [Kskunums-gsb'n] muu uktlamsitumuós'n 'nmiduon Uktçissskumou ukelúsuudim mimadjul-tidjik umskumigémuou iktuuk.

14 Skibé Uktçissskumou, sk mulgidási, sk mul-gig'newaduultou ukamlam'nu : smutç skibé Uktçissskumou.

UKTABEGFAK'N 28.

Dsbid ukwdsbegisk'num.

UKTÇSAKUMOU, elkømiktuul, kil 'nwokulussnum. Muu ukbuuniuskuumiw; buuniúskuumin tulédes stuge tsnik pidjidédjik utkuudsk'n iktuuk.

2 Djiksetumui tsn teltsmuulw : tsn tilisip eliu-nsgadu 'npit'n mouikpumek uktçislsuudum-ø-gwomum-kélu, tsn tet wedji-kelusin.

3 Muu uktulsiu 'ntugweuon eluwewul-tidjik ; kisin psdsdsk-sdidjik tsnik køkwodji-kelw-lsdidji widigedul-tídidjiw ; kadi mat'ndimk ukwomlam-unuok ék.

4 Tuli ig'numu stuge tsn telstdsk-sdidjik, stuge utlugø-wok'numuol muu weliánuig'l, tsn'l wedji-kisi-dásig'l upit'nuou iktuuk tuliig'numu. Tuli sbankudu tsn telipkwoduididju.

5 Mudu mægwe nestumus-diguul Uktçissskumal

utluog-wok'num'l, kisns tsn'l wedji-kisidasig'l
upit'ngu; ns utgit kskeik-sugsladu negumou, sk
ms kisálsawi.

6 Muuiwolkuusitg Uktgisskumou, mudu djikset-
uit tsn teltsmku.

7 Uktgisskumou 'numlgig'nødim ns sk 'nteli-
gasuudim. 'Nksmlsmuun eligasik utininku, sk sbø-
g'numuksi. Ns utgit 'nksmlsmuun kesiksiusuge-
widssik, sk 'nkuudsbegi-sk'num iktuuk utgi muu-
wolades.

8 Uktgisskumal umulgig'n-ødimuol ns: sk
ustøg'ne umulgig'nødim umimsluksitem'l.

9 [Uktgisskumou,] uisetoui ukmimadjui-núm,
sk ulsdu uktáligsm. Ak elp sým; sk sbøg'nu-
mu aptgu.

UKTABEGFAK'N 29.

Dsbid ukudsbegisk'num.

KELOU kinamui-gwedsdjik kungiguok, ig'num-
úkw Uktgisskumou ukpumidéds'num sk mulgig-
'nødi.

2 Ig'numúkw Uktgisskumou ukpumidedsk-
'num uwisunum télé. Alssumúk Uktgisskumou,
kilou naskumudiyøg'l kepmég'l kunsdsk'nn.

3 Uktgisskumou wedewistok kekwek samugwon
iktuug, [tilisip ksktuugwík]. Uktgisskumou mou-

ikpumék kissetok ukstugwinu. Uktgisskumou kekwek ék puugwelkul samugwon'l.

4 Uktgisskumou tsn teliutewistok melgig'nák. Uktgisskumou tsn teliutewistok kesamúk.

5 Uktgisskumou tsn teliutewistok segwiskladji sskskusiv. Uktgisskumou segwiskladji sskskusá Lebununk tulé.

6 Kissladji teli unsksysdilidji stuge wendjudi-smutg. Lebunun sk Silin stuge segousumú wendjudismútg.

7 Uktgisskumou tsn teliutewistok wedji-muustég'l sisuél buktewe-él.

8 Uktgisskumou tsn teliutewistok nenkudestok bsktskumíkt : Uktgisskumou nenkudestok bsktskumíkt Kedes tulé.

9 Uktgisskumou tsn teliutewistok kissladji ul-gweduu upenetkúul-tilinu, sk muusigsdok nibuktu ; sk [Uktgisskumou] utgisls-suudum-ogwomum iktuuk, 'msit koguel weskuudumulitg ukupmidedsk'-num.

10 Uktgisskumou ebit uskitpsktuuk usén iktugv. Uktgisskumou ebit uteligewitewin yaptguu.

11 Uktgisskumou mulgig'news-ladu umimadj-uu-num. Uktgisskumou utgi ulsladu umimadj-uu-núm wontokod iktuuk.

UKTABEGIAK'N 30.

Uktabegisk'n, Fladumkewe uktabegisk'n, tule, Dabid wendjigwom'm.

UKTĖĖSAKUMOU, 'mkidelumultes, mudu westouíp, sk muu usidelumoutub'nik tsnik kedan-idjik ututĖi-ulidessultinou 'ntininku.

2 UktĖissakumou, nunikskamum, elkĕmiktulep sk kisinsálp.

3 UktĖissakumou, wedjitkudju-áltup 'ntĖidjs-kumitĖ utkudsk'n iktugv. Mimadjuníp, kulss-men muu 'ntvlnissgassin utkudsk'n iktuk.

4 Liktsbegiádikw UktĖissakumou iktugv, 'msit tsen tesiyok kilou sabewultiyok wenokubemitĖ uk-tinewou. Muu wolúk tsen tilisip migwidedum-u-diyok usabewuudim.

5 Mudu 'nkuseiiu buuniukweiik; ulidedsk-num iktuk pumousuudi wedjiák. Unmadji-dss-wok'n telipkidji ák newuktitpák; kádu ulidsswok 'nigák eskitpúgv.

6 Tsen tilisip weltĖadjigĖianek, teluĖep, ms madjibuugus-luksiu yaptĖu.

7 UktĖissakumou, kulidedsk-num iktuk 'nkum-dunum wedji-mulĖibuuguslip. Mimugwodúup uk-siskw; tĕkuu wenmadjidésiep.

8 Ulgĕmiktultes, UktĖissakumou: tsmades UktĖissakumou.

9 ? Taliutçiksniewituks 'nmuldem iktuuk, lieán utkuudsk'n iktuuk. ? Tçigsdjêwétç tu kisi muuiwolnis : ? kisiuuskúus ukedlewe-uok'num.

10 Djiksetui, Uktçisskumou, sk ewlidélumi. Nudjiabög'numui, Uktçisskumou.

11 Elikiwonsksduíp 'nmadjidæswok'num ælmælkewok'n iktuuk. Mensduíp piusig'n-ægewe-é'ntøkwon, æk kespisødulíp ulidæswok'n.

12 Næ utçit 'nkuipmidedsk'num muuiwolultou æk mæ buantoksinuuk : Uktçisskumou, nunikskæmum, liktabegiedes uktinin, [muuiwolultes] aptçui.

UKTABEGTAK'N 31.

Utçit Nigsnintok. Dæbid ukudæbegisk'num.

UKTETSAKUMOU, eligasi uktininku : mæ aptçui 'ntageiu. Ukøkwodjs-dæsk'num iktuuk utçui-setouí.

2 Tçigistæk'næli : kusædegé kuustouán : twleyén nin 'ntinink stugé melkék espæpskudek kuundou : stugé usetøg'né wendjágwom kuustouánu.

3 Mudu kíl 'nkuudem tæu espæpskudek, 'nwokplussænum. Næ utçit kíl ukwisænum iktuuk nigsnou-tákumui æk léli.

4 Utçikesæ-gæli æbiktuuk, tæu'l igæladib'nn kimudúuk 'npédulkuunu : mudu kíl 'nteligasudim.

5 Tçgæluk 'ntçidjæskumitç ukpit'n iktuuk : æbate-

luaiip, Uktçissakumou, kil kedlewei-nikskæmewinu.

6 Tçikadji-delumkik tsnik kelódumididj'l segewél kespugwæ-dæksdig'l : elidæsi Uktçissakumou iktuuk.

7 Ulidæssides æk usugewidæssides ukteuli-delsu-dim iktuuk : mudu ænkidedumúp nuunmadjidæswok'num : kedjítup 'ntçidjæskumitç sespedæswok'n iktuuk.

8 Muu igæliutup nuudjiktódeget upit'nku : igæliip tsn tet weliewegégv.

9 Uktçissakumou, æulidélumi, mudu sespedási : bøkçiksugæk 'npukik unmadjidæsuud iktuuk : æk elp 'ntçidjæskumitç æk nemuusti, ['nkæmlæmuun].

10 Mudu 'nmimadjuwok'num wedji kækxyæk unmadjidæswok'n iktuuk ; æk 'nnæuktibuun-kugumul, 'ntebidoksimkewæum iktuuk. 'Nmulgig'nødim wedji-kækxyæk nuunmadjódim iktuugv ; 'nwokun-dem'l bøkçikæks-ysg'l.

11 'Msit tsnik kedanidjik kenski-delumidjik ; æk uptçiliu tsnik widigedul-tiék, tsnik nenuidjik tçipalidjik, tsnik etvlnumidjik kuudjumúk, wesimuk-tuidjik.

12 Teli-woni-délumimk stuge 'npuinu ouonidæ-lumudjél. Telæi stugétç segwiskék eptæk'n.

13 Mudu nuudumeisnn pugwelkik uluudum-æk'numuol : wegwodæswok'nn ouiedeskuwig'l : el-mouag'nui-dumadjik n'tininku : ænkidæsuultidjik tsn twli kisi nebsidsku.

14 Ksdu, Uktçisskumou, eligasi uktininku :
teluë weniskami uktinin.

15 'Nnsgwegumul upkätunk êkul : utçusetouí
upät'nuok tsnik kedanidjik, sk tsnik kisteweu-
-idjik.

16 Uksisk tuliwosadétç kunokubem iktuugu : u-
tçusetouí uktewli-delsudim iktuuk.

17 Uktçisskumou, mu uktusidélimiu nuntagó-
dasinu ; mudu slsummul ; 'ntagöltáditç eluwewul-
tidjik ; tulibuuntoksultiditç utkuudsk'n iktuuk.

18 Tsn keluskabe-wultidjik buuntoksul-tád-
itç ; tsnik winag'nims-didji sabewul-tilidji umu-
deskuok'numuou iktuuk, sk uketkide-dsk'numu-
ou iktuk.

19 Tsn telimsugák ukelúsudim tsn mouøduun
utçit tsnik tçipalskik, tsn kisätulsduun utçit tsnik
elidasul-tidjik uktininku, usksluok tçinumuók
uundjnuó.

20 Ligaladuks negumou kimuudugewe iktuuk
uksiskuk tulé : utçusetouí-aduks tçinumuók u-
mouag'nu-dumumkewe-umuou iktuuk : utçi
mimu-gwoladuks milnuë matundimku ; ligala-
duks eligewite-wigwomku.

21 Muiwolkuusitç Uktçisskumou, mudu moui-
pugweli-eulidelumit uktçigunk wokslussnésigu.

22 Teluëép'nwegwodssudim iktuuk wedjiksugs-
dasi kuksluuk : ksdu nudumun 'nkeluswok'num,
djiksetuin tsn tilisip elkømiktul.

23 Uksaluukw Uktçisaskumou, 'msit tsn tçsiók sabewultiyok wenokubemitç uktinewoun. Mudu Uktçisaskumou ankwewodji tsni kedlamsitum-údi-lidji, tsni kedlæwε-ultilidji, sk lók puçgwel-sbæn-kudwodj'l emteskidu-dumulidj'l.

24 Mulgidssultikw, sk mulgig'næws-duloktul uksmlem-uunuol, 'msit tsn tçsiyok eli-adjiptçu-ds-ks-diyok Uktçisaskumou iktuuk.

UKTABEGFAK'N 32.

Dæbid ukwdsbegisk'num keginuudumuemkæwε.

WELÉK negum tsn wen upsdsuudim sbiksik-tasik, sk uteluwewuudim ankuunsasik.

2 Welék tçinum tsn uteluwewuudim Uktçisaskumou kesksædumwuotç, sk elp tsn eksibuçws-dsk'n mægwe etinuuk ukwomlsmuunku.

3 Tsn telipkidjegek muu kelusiunonek 'nwok'n-dem'l wedji kisiguiskubunn tçsigiskuk tsn teli-pidoksiep.

4 Mudu nægwek sk depkik ukpit'n keskuçgup 'ntininku. Teli kispasiep stuge pøkweinipkel. Sils.

5 Elpsksbuçu-odumæn 'nteluwewuudil ukti-ninku, sk 'npsdsuudimul muu mimuçgwoduonn. Teluæep, lipksksbuçuodes 'npsdsuudimul Uktçisaskumou iktuuk: sk sbiksiktumuúbunn 'nteluwewuudimul upsdsuudimuol. Sils.

6 Utçit uls kəgwə 'msit tən tesit sabewit sləsumultou tən tilisip kisi wedjígusin. Kedlewə iktuuk tən tilisip moui-puɣweli-ʊsák, mə ɣənuuk utinewou iktuuk [tsnik sabəwultidjik].

7 Kíl nə 'nteligasuidim : utçi snkwəuiduks sespedəssud iktuɣv. Uktəbegiək'n n ušetəɣ'nəl kiwtəɣwei-ɣəsduiduks 'ntininkv. Sils.

8 'Nsetuimultés sk kənuəsdultés outi tən tetlieduks. Utçikinuidumultés 'npukikv.

9 Muu uktuləltinou stəɣe tɛsibou kɛsnə miulv, tsnik muu nestuəlták, tsnik wedji nɔnɔɣutkən-udjik utuunabiktuuk, kwəlmən muu upedji-dənou kweiitçk əmɔnɔ.

10 Puɣwelkɔl sespedəssudil itul eluwə-wultidjik utinewou iktuuk, kəduu tsnik eligasultidjik Uktçisskumou utininkv, əulidəlsudi kiwtəɣwogwudák.

11 'Liulidəssultikw Uktçisskumou iktuuk, sk ʊsɣewidəssultikw kilou sabəwultiyók ; sk lisəs-kudikw ʊsɣewidəssud iktuuk, 'msit kilou tən tɛsiok kəkɔdjiu-kwomləmɔn-ultiyók.

UKTABEGIAK'N 33.

KĒLOU sabəwultiyók, liusɣewi-dəssultikw Uktçisskumou iktuuk : mɔdu muuɪwoltimk kəlúlk utinewok tsnik kəkɔdji-dəksədidjik.

2 Utçimuiwolúkw Uktçisskumou pipuugwok'n iktuuk; liktsbegiédikw utinink eumúuk pipuwok'n tsen metlssut-kunssiku.

3 Pilé uktsbegisk'n uktsbegiék. Wlipipuugúdikw, uksigouudikw.

4 Mudu Uktçisskumou ukelusswok'num kək-wodjisk: sk 'msit utlugəwok'num'l kedlwe iktuuk ékul.

5 Kesatk kəkwodjisk'n sk uliilsúdsk'n. W-sitkumu wedjuttçuiék Uktçisskumou tsen teliul-mudok.

6 Wssək wedji-kisidasigup Uktçisskumou ukelusswok'num iktuuk: sk 'msit utubluimuol wedji-kisi-dasigul ukwomlamud iktuuk utúnk tulé.

7 Tulimousdok sabuugwon ukçigumúuk tula, stuge sabuugwon moupegs-dasigél: teltepkissdəgul demig'l sabuugwonn mugssunku.

8 'Msit usitkumu tçipalatç Uktçisskumal: 'msit tsnik etlugsdum-udidjik mskumigek, utçiwəwodssultídítç utininku.

9 Mudu negum kelussit, sk teli kiskadjisk: te-blútk, sk teliék.

10 Uktçisskumou məgwe-djuusduotç tsen tess-ks-miksiliidji utulidsswok'numuol: kskeiksugsdwodj'l mimadjuinú tsen kedui-tulsdks-dálidjulu.

11 Ksdw Uktçisskumou utulidss-wok'num'l

aptçuu telisg'l; sk tsn keduituládegetç ukwom-lsmuunku, negou ekul yaptçuu.

12 Lók welégik eguuls neuktskémik-sidjik tsnik weniksksmultididj'l Uktçisskumsl : sk eguuls mímadjuinúuk tsnik kisi nins-suunkwá-didj'l utaligamilin utánewou.

13 Uktçisskumou wedji snksptegét wasók : nemíadjí 'msit tsn tesilidjí mímadjuinúuk undjunuó ;

14 Wedji snksmadjé nsdél tsn tet etlugátk, 'msit tsn tesilidjé etlugsdumu-dilidjé mskumigegu.

15 Kisiduódj'l 'msit ukwomlsmuunuol : snksptumuodj'l 'msit utlugéwok'numuol.

16 Eligewit mógwe wedjuuseták meskák 'ntubluimiu : kisns kinamuugwásit tçínum ukusi-mulgig'nó-dim iktuuk.

17 Tesibó kskunumát usetóg'n iktuuk : sk muu wedjuusetouisgul wenul ukusi-mulgig'nódim iktuuk.

18 Anksptén ! Uktçisskumou upukikw ék tsni tçipaltçí utinewoku : tsni adjiptçúdwilitç utewlidelsuudim iktuuk.

19 Kuulsman utçusetouiduon utçidjiskumidjuó 'npuok'n iktuuk : sk umímadjúnén ouisou-sim-kewe iktuugu.

20 Uktçí-djiskumidjinak eskibádidj'l Uktçisskumsl : negum uktabóg'n-umadimkewe-umínu sk ukteligasuudimínu.

21 Mismútg ukamlsmuunul liusugewi-dəsul-ti-dul utininku: mudu elidəsultikw kepmék uwisunum.

22 Ukteulidéləsudim, Uktəisəskumou, tuli-ítg 'ntinenəsk, stuge tuliadiptəulnek.

UKTABEGĖAK'N 34.

Dəbid ukudəbegisk'num, tən tilisip etli-pilwəlsut uskəluk Abimeleku, ək edjiguləladj'l, ək pəktumkəsit.

MUFWOLADES Uktəisəskumou aptəu; umuliwol-timke-wəum nəgou idou 'ntuinku.

2 'Ntəidjskumitə mudəgwolsidou Uktəisəskumou iktuuk: tənuk wenmadjədasultidjik nuudumədidəsk ək ulidəsultidəsk.

3 'Mkidelumənetə Uktəisəskumou, ək mouikpumidədum-wonetə uwisunum.

4 Nin kwiləgup Uktəisəskumou, ək djiksetuip, ək wedjuusetouip 'msit 'nwegwodəs-widimku.

5 Nəgumou elabultib'nək utinin ək wosəgwə-dudunik; ək usiskwul muu nedagə-nuğunig'l.

6 Wlə əulədjit elkəmiktəuab'nn, ək Uktəisəskumou djiksetuob'nn, ək wedju-setoui-ab'nn 'msit ukudabə-g'numku.

7 Uktəisəskumou utansaləmulkiutəgwə-galidjul utinewok tənuk təipsələdidj'l Uktəisəskuməl, ək westouiadi.

8 Uktutumú-dikw sk numidúdikw tsn teli kelúsitg Ukteisskumou; welék ns tçínúm tsn eligasidjul.

9 Tçipaluk Uktçisskumou kilou sabewultiyok wenokubemitg uktinewou: mudu tsnik tçipalsdidj'l muu kskunumsdikw.

10 Nutkøltidjik weisumúk kskunum-sdidjik, sk kewisultidjik: ksdau tsnik kwilusdidjul Uktçisskumsl, ms kskunumsdikw køguæ kelúlkv.

11 Tçuugwidákw, nidjintúut, djiksetwikw; sk kunuudumultoksup Uktçisskumou utçipalkuusudimu.

12 ? Tegen nut tsn tçínúm mesunidétk mimadj-uok'n, (pumousudi,) sk kesatkul pugwelkul ns-gwegul; kuulsman unmiduun kelúsuudi.

13 Kulødén kilnuu muu upsds-buguu-enúnu: sk uksíl muu ukespuu-gwsdabuguu-enunu.

14 'Nkudén winsuudi sk ulsdegé: kwilén wontokødi sk nuusugwén.

15 Uktçisskumou welisnksmadji sabewultidji: sk djiksetuodji tsn tilisip elkømiktatçu.

16 Uktçisskumou usiskw eltek tsni psdsdsksdilidji utçikskeik-sugsduon umigwi-delumuksúdim-uou usitkumwgu.

17 Sabewultidjik elkømiktusdidjul, sk Uktçisskumou djiksetuodji, sk wedjuusetouiadji 'msit ukwuds-bøg'numuou iktuugu.

18 Uktçissakumou wedjuasgáladji tsni ukwomla-munwol segwiskégul, sk westouiadjí tsni utçádjaskumidjuó wenmadjó-dasultilidji.

19 Sabewultidjik ukwadsbø-g'numwol pigwelkul; ksdw Uktçissakumou 'msit ukwads-bøg'numwou iktuuk wedjuasetouiadjí.

20 'Msit snkódumwodj'l uwokundem'l: tçel muu neuktétçdinuk segwiskásinuk.

21 Eluwewuudi nebsdú eluwewultilidji: sk tsnik muu kesalsdigwi sabewultilidji, ewledjuultidsk.

22 Uktçissakumou abatelumwodji utçádjaskumidjuó unokubempmu: sk 'msit negumou tsnik eligasultádidjul ms ewledjuultákw.

UKTABEGFAK'N 35.

Dsbid ukwadsbegisk'num.

UKTÇISAKUMOU, tulisbøg'numui eguls tsnik wenmadjí-ilsumidjik, muu 'nkisi-unmadje-aguunv. Mat'n tsnik mat'nidjik.

2 Ligaswdil uswsdu, sk unsagssi uktsbóg'n-umuinu.

3 Ak elp utkúdigun tuolkdsu: ukpidjokteskumu utoutiwou tsnik madjulkwolidjik: twlím 'ntçádjaskumítç, nin ns kuustóg'num.

4 Uksintagøltáditç tsnik kedumonidjik. Apskws-dasultáditç sk 'ntagødasultáditç tsnik kwiluidedumáditç 'ntatçkuneaguunv.

5 Tɔlɔltáditɔ stuɡé siguibuɡwis-tsk'n ékel utɔusɔn iktuuk, sk Ʋktɔissɔkumou utansalémɔl kskɛimsɔkɔnɔlatɔ.

6 Utoutiwou upkɔnitpsaktɔtɔ sk sesubétɔ : sk Ʋktɔissɔkumou utansalémɔl madjuul-kwolátɔ.

7 Mɔdu sék wedji mimuɡwolɔ-dib'nn utébiwol elmɔnasik mɔkumigou 'npédɔlkuɔnn : tɛn sék wedji muunkɔdumidip mɔkumigou 'nnɛbaɡuɔnn.

8 Kskɛik-suɡɔl-dimkewɛ igátɔ utɛnin tɛn tilisip muu kedjidukw : sk tɛnɔl ébɔl mimuɡwoladjul negum utɔipédɔlsitɔ : sk ɔlnɔsietɔ negum nɛ kskɛik-suɡɔl-dimkewɛn.

9 Kɔdu 'ntɔidjɔkumitɔ liusɔɡewidésidou Ʋktɔissɔkumou iktuuk : sk liksiusɔɡewidésidou uset-óg'n iktuuk.

10 'Msit 'nwok'ndem'l tɔluédɔl : Ʋktɔissɔkumou, s wen telék stuɡɛ kil, tɛn kil wedjuusetouít ewledjit upát'n iktuuk tɛn adjimɔlgig'nut muu enkude negumɔ : sk tɛn kistewódasit sk ewledjit wedjuusetouít tɛnɔl kskɛi-kumudumtɔɔl.

11 Nuudji-witnisewul-tidjik kistewó-dɔks-didjik kskumidádjik : pibɛnimididj'l tɛnɔl kɔɡuél muu kedjiduonn.

12 Abánkɔduádidj'l wintɔig'l kɔɡuél utɔit kel-úlkɔl : kedwonidjik.

13 Kɔdu nɛn, tɛn tilisip negumou kɛsinuɡuudádidek, nuɔsɔdu-ob'nágul piusig'nɛɡewɛɛɡul ɛs-

uunkul : wedji unmadje-asiep sunewuud iktugv :
ksdu 'ntslsuum-ok'num eliapskwssik 'nt-
lamsegu.

14 Telsdegeep stugé wigumadiegl kins widji-
gudiegl : stuge wen wenmadjidsidjel meskegl
uukwidjul : peskegeep sk ogulumkwssiep.

15 Ksdu tsn tilisip siktesinanek, welidsul-
-tib'nák, sk mouslsultib'nák ; smútg edv buiski-
ludum-ssk-didjik mouslsul-tib'nák pëkwodjide-
lum-ib'nák tsn tilisip mu kedjidwonek, kskiwutgi-
skwis-kinslib'nák [wilnuou iktugv.]

16 Tegweus-dib'nigu winmudu-dilitku bu-
skiutgimaligi-gedum-udilitku wilnuou iktugv :
moui-uli-nunugub-itkudestudib'n-igul wibitu-
gul tsn telipkwodji-delumá-dipv.

17 Uktgisskumou, ? talipkidji ankaptuduks eg-
wet këgwel : utgusetoui 'ntcidjiskumitg usegwis-
ksl-dimkewe-umuou iktugv : neuktubistei 'nmim-
madjuok'num utgusetouidu weisumu iktugv.

18 Tuli muuwolultes meskák mouiémá: ulimud-
uugwolultes etlipugweliditg wenigu.

19 Tsnik sék kedanidjik mu liusugewi-dsultá-
ditg 'ntininkv : sk tsnik sék sigadjidelumidjik, mu
spigwedes-tadul-tádiwitg.

20 Mu wontokewistudák, ksdu elikwilui-de-
dumádidjul uksuugwu-sdsk'nél këgwel utánewou
iktuk tsni etliwontokel-tilidji mskumigev.

21 Eltouul-dunídádjik nin 'ntininku. Telwedjik : shás, shás, 'npukigwinul nemidegegul.

22 Kil, Uktçisskumou, nemidun: muu ukbuunewistuu, [kədu, keluusi;] Uktçisskumou, muuuktsm-askaliu.

23 Tuugiú ! sk numtgəsi uktilsuminu, (uktsəg'numuin tsən teliilsumádidj'l,) O nunikskəmm, sk 'ntçisskuməm.

24 Tuli-ilsumi ukəkwojdəsk'num iktuuk ; O Uktçisskumou, nunikskəmm. Muu liusugewids-sultiditç 'ntininku.

25 Muu tulwédiwitç ukwomləmunuou iktuuk, shə, nə nuliədəsk'numinən ! Muu tulwédiwitç, məslúkw.

26 Mouintagəltáditç, sk moui-bunəkide-dasultáditç tsnik wedji ulidəsultidjik 'nmadjidəswok'num iktuuk. 'Ntagóg'n sk bunəki-dədəsk'n əsun-əltiditç tsnik elimkidəlsul-tidjik 'ntininku.

27 Nepsəbegisdáditç sk usugewids-sultáditç tsnik welidədumáditç 'nkəkwojdəsk'num : sk tsnik wedjiusugewi-dəsultidjik kunokubem uwontokódim iktuuk, nəgou tulwédiitç : 'mkide-dasitç Uktçisskumou.

28 Ak nılnuu tésigiskuk uskutou uksabəwudim sk ukmuui-wolsudim.

UKTABEGIAK'N 36.

Utçit Nigsnintok. Dsbid Uktçisskumou unokubem'l ukwdsbegisk'num.

PADATEGEWFNU updsasudim telimik 'nt-laminksm-lsmuunk, Niksksm utçipalkusudim mu utimudunon usksluk.

2 Mudu wesamiksim-udogwolsit upukikuu iktuuk, uwedjidasin updsasudim utçikadjidedasin.

3 Keluswok'n utúunk tulél eluwéwig'l sk kes-pugwdsksdig'l. Buuinsetuék sk buuniulédeget.

4 Etli-kwilui-détk psdsuudi unpóg'nngv: igé-lusit outi tsn muu kelúltinuk : eluwewuudi muu sigadji-déluuuk.

5 Uktçisskumou, ukteulidélsudim wasók ék : sk ukedlewe-uok'num tepteskuuk slúkwu.

6 Uksabewudim telék stugé meskilul-tidjik kumduuk : uktilsu-dsk'num'l telég'l stugé meskik ukçigum. Uktçisskumou, kil ankwendjik mi-madjuinúk sk weisisk.

7 Tedudji-kelúlk, Niksksm, ukteuli-délsudim ! ns utçit mimadjuinúk undjunuó eligasultilidji lamék kunnúksk iktuuk.

8 Lók utçikisadulultidák wágou tsn kák tulé : pugweliutçin-samuugó-duladuks sibuu uksuge-widaswok'num tulé.

9 Mudu mimadjuok'né utkubók tegweúsk : uk-

wosəgunum-ok'num wosəgunumuin-ámudou :
(ukwosəgwegum iktuuk utçi numi-duudesinen wo-
səgwek.)

10 Négou əulidélum tsnik nenuskik : sk ukə-
kwodjidédsk'num [négou'ig'numu] tsnik kəkwoj-
s-dəks-didjik ukwomlsmúnuuou iktuuk, (tsnik kə-
kwotkwitkul ukwomlsmuunuuol.)

11 Mu igəduwītç emteskit ukwót 'ntininku :
kisns eluwewit upit'n mu djiguləliwītç.

12 Nədél etulsiktesultidjik tsnik nuutlukwod-
umáditç eluwewuudi : meskunadesmuudjik, sk mə
kisiunskidəgwik.

UKTABEGTAK'N 37.

Dəbid ukwəsbegisk'num.

MU kundjisespedəsiu eluwə-wultidjik : sk mu
ukwiskuuolou pəds-dəksdidjik.

2 Mudu ubuuktçik tulimsək'nasaden stugé 'ms-
kigul [pəskwesumugel:] sk tulinpúdidək stugé
enskigweg'l nepkél.

3 Ligasi Uktçisəskumou, sk uladegé : kuulsən
tuligeduks məkumigék, sk kedləwə iktuuk sumuk-
siduks.

4 Liusugewədəsi Uktçisəskumou iktuuk, sk ig'n-
umultou tsn'l kəguəl ukəmləmun teltouédjul.

5 Dəduptədu kuudumə-dək'num Uktçisəskumou
iktuuk, sk elp lidəsi utininku ; sk təkə negum ki-
səduuou.

6 Ak tulipkisidoudou ukokwodja-dsk'num stuge
wosogwék : sk uktilsudsak'num stugé skudeikis-
gukél.

7 Listlasmá Uktçissakumou iktuuk sk uliskibé :
muu kuudji-sespedssiu tsen wen adjiuulssik tsen telék,
tsen wen kisidog'l wintçig'l kogwél tsen telikwilui-
détku.

8 Buuiukweii : sk buunadjødén ukweiudi : muu
kuudji-sespedssiu utçit ukpsdsdegenu.

9 Mudu psds-dsks-didjik kakeik-sugs-dasul-ti-
dák : ksdw tsnik eligasultádidj'l Uktçissakumal,
utali-gamuul-tidák mskumigou.

10 Mudu 'mtçitçk kitçks, tøkui eluwewuultidjik
ms iumudák : sk pskeimadjødumuoduks tsen tet
etlugsdumuudáidip, ksdw ms iumudák ;

11 Ksdw sabewuultidjik utaligam-uultidák ms-
kumigou : sk utçui-sugewidasul-tidák puigweli-
wontokéd iktuuk.

12 Eluwewuultidjik kwiluudedumiditç utatç-
kunew-onou sabewuultilidji, sk elnunnug-ubitkud-
estúdidj'l wibituol utinewou iktugu.

13 Uktçissakumou usugewewodu ; mudu nemi-
duotç unsgegum utçkuaisnu.

14 Eluwewuultidjik wedjituolkdsuuditç espui-
gwosik, sk weswut-kalsdidji utabiwó umuskuns-
deluonou ewledjuul-tilidji sk wedumide-dsks-dili-
dji ; unebsnou tsni køkwodoutákuus-dilidjiu.

15 Utespuigwos-igumuól saptestudól ukwom-lamunnuou iktuugu ; sk utabiwó tumsdasuultitidó.

16 Aptçétç kəguə tsn sabewit wetaligamitç adji kelúlk muenkuə milesudi tsn pigwelkik eluwewuultidjik wedaligamuultiditç.

17 Mudu eluwewuultidjik upit'nógumuol tumsdasuul-tidul : kədu Uktçisskumou kelnadj'l sabewilidj'l.

18 Mudu Uktçi-sskumou kedjiduodj'l sabewuultilidji unswegeumuol : sk utaligamuou aptçu idou.

19 Mə 'ntagəltək tsn tilisip sespedəswok'ni-giskugul igəgul : kisədalul-tidək tsn tilisip ouisou-suokunik.

20 Kədu eluwewuultidjik kəkeisugədasuultidsk : sk tsnik muu kesalsdigul Uktçisskuməl tuləltidək stuğə tçitçkeluə-utçitçk uwigewūmuou ; kəkeiksugədasuultidək, 'ntlúdəwiktuk kəkeiksugədasuultidsk.

21 Eluwewuultidjik emksuultidjik sk muu sən-kudum-udákw : kədu sabewuultidjik əulidə-dəkə-didjik, sk nəduədsəkə-didjik.

22 Mudu tsni weləladji utaligamuul-tilidu məkumigou ; sk tsni wenmadjəuodji kəkeiksugədasuultilidu.

23 Sabewit tçínəm teliatlegəsitç wedji mɔlgi-kisidasik Uktçisskumou iktuk : sk welidətk utouti.

24 Tilis skuduidesink me apteimsak'n-adesinuk : mudu Ukteissakumou wedjikulnadj'l upit'n iktuk.

25 Nutkweieep, kasu nige kisigui : kasu me muné nemiák sabewit nskslát, kins unidjin miné nemi-dusgi edou-oktums-dilikw mitçiptçewen.

26 Aptçu eulidédeget sk emkasuáget : sk unidjin welsluk-sultilidji.

27 Utçi apskwedákw eluwewuudi sk ulsaks-díkw : sk aptçu tulugstúks.

28 Mudu Ukteissakumou kesatk sabewuudi sk mu nskslagwi sabewultilidji unokubém : yaptçu ankø-dasultidjik : kasu eluwe-wultidjik undjunuó kskiksugs-dasul-tilidj.

29 Sabewultidjik utaligamultidsk mskumi-gou : sk aptçu nsdél tulugadumú-didák.

30 Sabewultidjik utunnuol weskuudumiditç 'n-setuóg'nu ; sk wilnuol weskuudumiditç kerkwodjádsk'n.

31 Sabewit unikskamum utubludsk'num ukwomlsmuunk ék : me usesskskumák tsen tilisip etlugssitç.

32 Eluwewit eskøbiktuadj'l sabewilidj'l, sk ked-uonadj'l.

33 Ukteissakumou me 'nkudumuog'l upit-'nku : kins mu unmadji-ilsumsgul tsen tilisip ilsudasilitçu.

34 Skibé Uktçisskumou sk kulódumuú utóuti : sk espsuultou kuantaligamin mskumigou : numia-dukš eluwewuultidjik kškeiksugs-dasul-tidšk.

35 Nemigub'nok eluwewitok kistewódege-bunok, sk teliuuli-gweb'nok stuge kumútc vlnskum weligwegél, etligwegél tsn tet etliwemtugigu.

36 Ksdu pškumks-sib'nok, keskásib'nok, sk edu muu smugub'nok : sk kwilsgub'nok, ksdu muu wadjáguusigub'nok.

37 Ankweu kškwodji-tçínumuut, sk snkém sabewit : mudu wontokódi ns tçínum tsn telek elmi-kespiskv : (unpuok'nun wontokódik.)

38 Ksdu pšdsšksdidjik kškeimou-iksugs-dasultidšk : elmi-kespiéditç eluwewuultidjik vksugs-dasultidšk.

39 Ksdu sabewuultidjik ušetóg'nunmuou Uktçisskumou iktuk tulé. Negum ns uteligas-udimuol tsn tilisip sspidas-wok'nigiskvk igékv.

40 Ak Uktçisskumou sbšgunnumuodji, sk westouiadji : wadjušetouiadji eluwewuultidji utinewou iktuk ; sk westouiadji, mudu eligasultá-didj'l utininkv.

UKTABEGĦAK'N 38.

Dšbid ukwdsbegisk'nun, migwidedum-ugewe.

UKTČŠAKUMOU, muu kuwdiptugimiu vku-

kweiudim iktuuk, kisns muu kuudji-unmadji-kins-muwu.

2 Mudu uklutksmúnumul elnumteskul 'ntinin-ku : sk ukpát'n lók malkøbegélik.

3 'Msit 'ntinin tsn telkák muu welenuuk, ukui-kweiudim teládegek : sk stlasmuudi muu étinuuk 'n-wok'ndem iktuuk : 'nteluwewuudimul telsdegeg'l.

4 Mudu 'npádsuudimul økunbæksku-ig'l ; stugé keskuuk miusuun ; elnim keskuug'l nin 'ntininku.

5 'Ntlágnumul tçilkubegul sk muu welims-nuug'l : 'nteluwewuudim teládegek.

6 Kesiummadjei,kesikuulumkwssi: nœuktigiskuk wenmadji-pumiéu.

7 Mudu 'ntlamiluu wodjuisk eptek uksinuugø-wok'n ; sk 'ntinin muu tçadjigenuuk.

8 Sewigunsi sk kesiskwiskslimk ; wetpedoksi tsn teli unmadjék 'nksmlsmuun.

9 Uktçisskumou, 'msit tsn teltoué kuusksluuk ekul : sk 'ntebidoksuudimul muu utçi mimuugwod-asinuugul uktininku.

10 'Nksmlsmuun tedsktesk : 'nmulgig'n-ódim bœktçi-kkskýák : mesinumidegé.

11 Tsnik kesalidjik sk nigumák midsgadumi-ditç 'nkusinuugø-wok'num : sk nœgumák kunek kskumuultidjik.

12 Ak elp tsnik keduonidjik nsbuuktsk'n-igs-lidjik ; sk tsnik kwedji-atçkune-widjik winag'nim-

idjik sk snkidedumádidj'l vksubugwádsak'n tesi-
giskugv.

13 Ksdu nin teléiep stuge wen kebistakunudjél,
mu nudumuugwél : sk teléiep stugé wen mu ned-
ouegél, sk tsn mu touuldunssigwél.

14 Ns teléiep stugé wen mu nudumuugwél :
sk [stuge tçinvm] tsn utúnk mu petkimtimke-
wél etinuugwél.

15 Ksdu kil eskiból, Uktçissakumou : djksetui-
dvs, Uktçissakumou nuniksksmvm.

16 Mudv telueep [djiksetui] kuksman mu
uliusuge-widssultinou nin 'ntininkv : tsn tilisip
ussesskskumeien wedjimkidélsultidjik.

17 Mudv swel ssks-duedesin, sk nunmadji-
-dsswok'num négou nukskluk ék.

18 Mudv ag'nutés 'npdsúdimvl, sk 'msugedes
'nteluwewudil.

19 Ksdu tsnik kedanidjik sessks-sultidjik sk
melkig'nsdidjik : sk tsnik sék sigadji-délmidjik
pugwelkik.

20 Ak elp tsnik wedjisbanskudumu-didj'l win-
tçig'l kəguél utçit kelúlkvl, kedanidjik: mudv nin
madjuukwodum tsn kelúlk.

21 Mu vkskvliu, Uktçissakumou : nuniksksm-
vm ; mu vksmasksvliu.

22 Kvsdege vksbəgunumuvin, Uktçissaku-
mou, nuustəg'num.

UKTABEGTAK'N 39.

Utçit nuadjintok Djedutun. Dabid ukwadabegisk'num.

TELWEEP, ankotes tsn teloutikumein, kuksamen muu nuadjipsadsdegen nilnuu iktuuk : Ma tulewistuu stuge wen septuunepisidjel tsn tilisip eluwewul-tidjik nuksaluuk emaididju.

2 Muu nedouewep, ul ba tçel muu etli-wili-wistuwép ; sk nuunmadjidsuudim madjesigup 'ntininku.

3 'Nksmlsmun eptegup 'ntininku ; etli snki-ds-sisnek, buktewek nuugwagub'nek : tøkui wedji ku-lusiép 'ntuunku.

4 [Teluëep:] Uktçissakumou, kinuudumuui tsn tulipkidousites, sk tsn tesuk 'ntnsgwégumul ; kuksamen nuuliktçidjidun tsn teduudjimenskumein.

5 Anksptén, kisaduun 'nmimadjuok'num ukui-sitkwok-tçitçdunun. Tsn telipkidousi telék stugé segewé kuksaluugv. Kedlewe iktuuk 'msit wen tsn tilisip kesi ulék, telék stugé 'mksmlsmuudi. Sils.

6 Kedlewe iktuuk 'msit wen telipumiet stugé wetçidjskum-idjuuiedjel : kedlewe iktuuk sék sesped-ssultidjik : mouomksdøg'l milesuudil, sk muu kedji-sgul tsnuul wenuul mous-duuidúl.

7 Na nigétç, Uktçissakumou, ? køgwié eskibedu ; 'ntadjiptçuudsk'num uktinink ék.

8 Utçuusetouá 'msit 'npsdssuudimul : muu uktul-sliu 'ntagóg'nin eluwewaisdidjik utinewou iktuugv.

9 Muu nedouewép, sk muu touuldunasiuép ; mudu kil telsdegeép.

10 Utgidjigulsdu kunnmadje-adimkewum 'ntininku : unmadje-adimkéwé ukpit'n tulé wedjipum-kaskyé.

11 Tsn tilisip wedji unmadji-kinsmatç tçínun petkimtimkewe iktuuk utçit upsasudimul, kiss-datç ukelusuudim ukaskaysn stugé kumés segwis-tamidjél ; kedlewe iktuuk 'msit wen telék stugé 'm-kamlsmuudi. Sils.

12 Djiksetumuui, Uktçissakumou, tsn teli slasudumei : tçigistak'nsdumuui tsn telugomiktuulu : muu ukubistak'nou 'nsakpiguun iktuugu : mudu pilueoui uktinin-kélu, sk teli maskdou-kwodum stuge 'msit nuutçugik teløltídipu.

13 Utçusetoui, kuksman ulædes eskumunák pøktumkasiu muu 'ntimunu : (eskw muu aptçip-køtumkasiu.)

UKTABEGÆAK'N 40.

Utçit Nigsintok. Dsbid ukwdsbegisk'num.

PEGÆDJISKÆBEGUP Uktçissakumou ; sk tçigistak'nslip sk djiksetuip elkømiktskeku.

2 Wedjituolkslip kakeiksugadegek elmunasik maskumigiou iktuuk, sk siskuu iktuugu ; sk kekwas-døgubunn 'nkstul kekwopskuduuk, sk melkibuwguslip.

3 Ak igdsøgup pílé uktsbegisk'n 'ntuunkv, muu-woltimkewe kunikskæminou iktuugv. Pegweltæk nemiduúditç sk tçipalsædsk, sk ligasultidæsk Uktçis-skumælv.

4 Welék næ tçinum tsen eligasit Uktçis-skumou iktuugv, sk muu peskæsik utuugweuon emteskøtilidji, kisnæ tsni elipskedslidji eksuøg'n iktuugv.

5 Uktçis-skumou, nunikskæminen, puugweli-kissæduúnvul psæleiudil, sk pigwelkvul uktankids-swokunnumvul 'ntininægélv. Muu kisi kskei-tepki-dumugvul uktininkv. Agunudumænn, kisnæ uskuudumænn, adji puugwelkvul tçel muu kisi kskei tepkidumugvul.

6 Pegidunnumadimk næbadegemkewe weisiswæ, sk igunnumadimkewe muu menwegousup: 'nsituok-num muusigigwodum-úbvun: pegidunnumadimk kskøktek næbadegemkewe weisiswæ, muu kwiludumutv.

7 Tøkuu teluæp: Anksptén! nin pegisin. Utpludsk'ne wiigadigun iktuuk ewigasik, tsen nin telei:

8 Nunikskæmum, welidædum 'ntvlsdegen kuulidædsk'num, sk uktvbludsk'num, 'ntlsminkæm-læmunk ék.

9 Etlipsedunnumep køkwodjsæsk'n meskák mou-iøm iktuuk. Muu edv nenksduobunn 'nsál, Uktçis-skumou, kil teliktçidjidúv.

10 Ukssebawudim muu mimugwoduu 'nksmls-muunku : weskuudumep ukedlewewok'num sk kuustóg'num : ukteulidelsudim sk ukedlewewok'num muu wedjimimugwoduuskup puugweli-mouégik.

11 Uktgisskumou, muu kuutkuuliu kuulsdsk'numul : ukteulidelsudim sk ukedlewewok'num negou ankweuítg.

12 Mudu muu kisi kskeitepkidumugul sespedss-wokunn kiutøkuukuwígulu : 'npsdssudimul teliu-susligul tgel muu kisumkulabassi : adjipuugwel-kul tgel muu enkuude nusabuunn. Ns utgit 'nksmlsmuun kskunnumsk.

13 Ulidedén, Uktgisskumou, kuustouánu : Uktgisskumou, kuussdegé uktsbøg'numuinu.

14 Mouintagøltiditg, sk mouindúdiditg tsn telidè-dasultádiditg tsnik kedwonidjik. Apskwèdasultádiditg sk 'ntagødasultádiditg tsnik wedjiulidèdasultidjik 'n-sespedssudim iktuugu.

15 Kskekisugs-dasultádiditg, ns tulisbènkuduks-sultiditg untagøg'numuou iktuuk, tsnik telimidjik, shs ! shs !

16 'Msit tsn tesidjik kwiluskik, usugewids-sultiditg, sk ulidèssultiditg uktinin iktuugu : sk tsnik kesadumiditg kuustøg'num negou tulwèditg, Uktgisskumou 'mkidédasitg.

17 Ksdw nin ewlei sk ewledji ; ksdw me Uktgisskumou ankidélumit. Kil nuudji-sbøgnumuwin,

sk nuadjusetouín ; mu uknunksiw, O nunikskam-
um.

UKTABEGFAK'N 41.

Utgit Nigsnintok. Dabid ukwdsbegisk'num.

WELÉK ns tsn nestulianki-delumadji eulédjwul-
tilidji : Uktçissakumou usetouiadul tsn tilisip ses-
pedsswok'n-igiskuk igáku.

2 Uktçissakumou ankweuadul sk minúnadul :
sk tuliuledou maskumigegu, sk ms igsluksikw
kedantçi ulidedskunumuou iktuuk.

3 Uktçissakumou mulgigunewsladul tsn tilisip
elisilnitç kesinuukwolidju. Kskeilukwodum-wo-
duks unpóg'num uksinuugwotçu.

4 Teluæp : Uktçissakumou, eulidélumi : 'nsál
'ntçidjskumítç ; mudu psdsdulép.

5 Ak tsnik kedanidjik winagunimidjik, telue-
djik : Tsnúk 'nputou sk uwesunum kskeiksug-
dou.

6 Ak tsn tilisip emitugwolitç, keluskit. U-
kwomlsmun mousdasidjul wintçigul kəguél : te-
wiétç, agunutkul.

7 'Msit tsnik muu kesalík kimagunudum-adul-
tidjik telipkwodji-delumi-didju : kwedjidédumi-
didjul atçkunewok'n nin 'ntininku.

8 Meduék uksinuugəwok'n, teluedjik, əkskidok
utininku : sk nigé elisink sk ms ap numtçassikw.

9 Ak elp nigumátę, tę́inum tsn eligasiép, tsn wibudiegup, eliunsgsladjul ukuún 'ntininku.

10 Ksdu kil, Uktęisskumou, ewlidelumi : sk unsgsli nułeinu, kułsmen 'ntsbsnkuduwon negumouu.

11 Ns uls wedjiktęidjidu kułslinu, mudu tsn kedanit mu wiswig'nemikw.

12 Ksdu nin kelnin 'nkukwodjdsk'num iktu-gu : kisslin 'nkskumin kułsksluk aptęu.

13 Muiwolkui-silidjul Islęl uniksksmł, wedjsdegémk aptęu misęku aptęu. Amen sk smen.

UKTABEGFAK'N 42.

Utęit Nigsnintok; Keginsmwiek uktsbegisk'n. Utęit Kęls ukwísu.

STUŁE kulibu teliksimenwegétę tęibutęidjul, ns 'ntęidjskumitę teliksi-menwsęłsk, kil, O! Niksksm.

2 'Ntęidjskumitę eliktuusamugwotę Uktęiniksksm-ewiktuk, tsn mimadjit Uktęiniksksm-ewiktuk : ? tsnúk upkisintes sk męswęsides usks-luk Uktęiniksksm.

3 'Nsskpiguunn nıludubunn depkik sk ns-gwek, tsn tilisip nęgou telimiididek ? Kuniksksmók.

4 Tsn tilisip migwıdędum eguls kęguęł, eliku-

da-luk 'ntɕidjɕkumitɕ 'ntininku. Mudu elit-kwe-
 agubunik puɔgwelimouɔgik Nikskɔm wák. Weske-
 widɔsultiegup, mouimui-wolkutɔp Nikskɔm, tɔn
 teli-wlidɔ-sultiegup 'npestiɛ-wultinenu.

5 ʔ Kɔguɛ wedji nissɔɔlkusɔn, 'ntɕidjɕkumitɕ,
 ɛk ʔ kɔguɛ wedji sespedɔsin n'tininku. Adjiptɕu-
 degé ʔktɕinikskɔm-ɛwiktugɔ; mudu mɛ utɕi mu-
 iwolades ustɔg'num iktuuk.

6 ʔ nunikskɔmum, 'ntɕidjɕkumitɕ nissɔɔlkusɔn
 n'tininku. Nɔ utɕit migwidɔlumuultes telɔdegép
 mɔkumigek kweiitɕk Sulduku, ɛk Hulmunkɛwɔ-
 kik, ɛk nemskumigek Meisul.

7 ʔktɕigumɔl elkɔmiktadigɔl tɔn ukɔpskumɔl
 teliksidɛwedɔk ! 'Msit utkuumk, ɛk 'msit utkuumk
 pɔkɔbidɔdjik, ɛunbɔkteskuidjik.

8 Kɔdu ʔktɕisɔkumou tulgitou utɛwulidɔsu-
 dim nɔɔwegɔ, ɛk depkik ukwɔɔsbegisk'num ut-
 kweadidésinen, [uskɔtes ;] ɛk ɛlɔsumades ʔktɕi-
 nikskɔm tɔn 'nmimadjuok'num tulɔ ; [tɔn mi-
 madjuok'num ig'numuidju.]

9 Tulimades Nikskɔm 'nwokɔluɔssnum, ʔ kɔguɛ
 wedji wonidɔlumin : ʔ kɔguɛ wedji pumié un-
 madjidɔswok'n iktuuk, mudu tɔn kedanit kiste-
 wéuit.

10 Tɔnik kedanidjik telintɔgɛuidjik enkuɔɔɛ 'n-
 wok'ndem'l segwiskɔdumkelɔ ; tɔn telimidjik tɛsi-
 giskɛk : ʔ Kunikskɔmók.

11 ꞑ Kəguə wedji nissəgəlkuusin, n'təidjaskumítə!
 sk kəguə wedjisespedásin 'ntininku. Adjip-təudegə
 Nikskəm-əwiktuk : mudu mə muɪwolades, tsən ne-
 gum nuustóg'num sk nunikskəmum.

UKTABEGĬAK'N 43.

Uktəissəkumou, ilsumi, 'ntilsudsk'num iktuk:
 utəisbəg'numuɪ utinewou iktuk nəwktskum-
 iksidjik mu sabəwultákw. Utəusetouí təínun
 keluuskabəwit sk winmudok.

2 Mudu kɪl, Nikskəm, 'nmɪlgig'n-ədim wen-
 ikskəmitə uktinin. ꞑ Kəguə wesáin. ꞑ Kəguə
 nəgou wedjiunmadjei, tsən kedanit ukistəwó-deg-
 emkəwəum iktuk.

3 Upkətkidén ukwosəgwegum sk ukedləwəu-
 ok'num. Nəgnoutá-gumuáditə sk ləláditə kep-
 mék upkúmdunum, sk káku.

4 Təku tilisip lides Nikskəm ubatkwi-sləsu-
 dumok'num iktuk ; Nikskəm-əwiktuk tsən nuɪlids-
 sudim nə. Wsugəwɪdssides sk utəi muɪwolultes
 pɪpuəgwok'n iktuk, U Nikskəm, tsən wenikskəmi
 uktinin.

5 ꞑ Kəguə wedji nissəgəlkuusin, n'təidjaskumítə,
 sk ꞑ kəguə wedji sespedásin 'ntlamɪluk. Adjip-
 təudegə Nikskəməwiktuk ; mudu metə muɪwola-
 des ; tsən nuustóg'num nə sk wenikskəmi utinin.

UKTABEGĦAK'N 44.

Utġit Nigsnintok, utġit Kols ukwisu; nestwasbuġwem-kewe.

UKTĊĦNIKSKAM, wedji nuudums-diegup 'nsit-uok'numinen iktuuk; nuutġinǵgik telagunnuudum-uinamutuník luġowokunn tsnkul kíl kǵssduu-bunig'1 negumou unsgwegum-uǵgub, sǵku.

2 Tsn teli djigultes-kasup kskeiyisi-milsksmiksitkik, sk ǵglsusb'nǵk nuutġinsgik umutkiu-okw: wenmadjeasubunǵk mǵmadjuuinǵgwik sk edjigulteskas-ubunǵk.

3 Mudu muu wedjiu-taligamuultiǵ-digup ms-kumǵgou utespuġwosigumuou iktuġu; kǵsns muu upǵt'nǵgumuol westouǵgwǵidigul. Kǵdu kíl uktinsk'num, sk kíl ukpǵtnǵgum, sk uksiskw u-wosǵwegum; mudu welidelum-tub'nǵk.

4 Kíl, Niksksm, wedelǵewitemi uktinin: tul-gǵdén Sskǵb ustsnu.

5 Uktinink utġi djigulsǵladésinen tsnik kedanǵmdjik; ukwisunum iktuuk utġi sikteguodés-unen tsnik kskumǵdǵdjik 'nmat'nuġunenu.

6 Mudu ms ligasiu nudab iktuġu, kǵsns 'ntespuġwosigum ms usetouǵnuuk.

7 Mudu kíl wedjiu-setouǵegup tsnik kedanǵmdjik: sk nedageadub'nik tsnik tǵikadji-delumi-namudjik.

8 Nikskam utinink wedjiktatabegisdiek tesigiskuk : sk utgi muuwoladesinen aptgu uwisuunum iktuk. Sils.

9 Kasdu kil edjigulsiegup, sk nedageiwiegup, sk mu widjitkódumutup 'ntubluiminou iktuk.

10 Kissliegup nuudji-kiwonskidnen tsnik kedanamudjik ; sk tsnik sikadji-deluminámudjik kemutum-inamudjik.

11 Telsliegup stuge tgitgkeluwutguk kedumalkemkusuultiididjél : elseséliegup tsn uktugik tesskamiksultidjik utinewou iktuk.

12 Neduwiskedunik ukmimadjuinumku, sk mu utgit milesudiu : sk mu wedji adji milesiun tsn teloutultiididju.

13 Kissliek 'ntuløltinen stugé 'ntagóg'n, widigedultiek utinewou iktuk : maliguduwok'n sk maskskeltsk'n tsnik kiutóggedidjik emmuudiek utinewou iktuk.

14 Kissliegup 'ntuløltinen stugé keluwskuok'n uktugik tesskamiksidjik utinewou iktuk ; stugé maliguduwok'n mimadjuiuu iktuk.

15 Tesigiskuk meswi-intagódasi, benøkidedasi ; sk 'ntagóg'num økuuøkupilik.

16 Wedji tulæi ukeluswok'num iktuk tsn aptgik-tintágimit sk slmimit : tsn kedanit sk ssidewit.

17 'Msit uls igák 'ntininák, kasdu mu ouwon-

dsaultiuek uktinin, sk muu kespugwæ-dskadiue-
gup ukisagunuu-dumum-kewum iktuuk.

18 Muu wedji apskwadinuuk'l uktininku 'nkam-
lsmuunól, sk tsn telpumi-dsiek muu wedjipsked-
suegup uktóutin.

19 Tilis elikskei-skwiskaliiegup wøkwiswe-kad-
iktuuk, (bætskum iktuuk.) Ak wedji økunuskuie-
gup 'npuokné sktçigsgdegv.

20 Ouwonidædum-sksub'n kunikskæminu uwi-
sunum; uisibinskedæ-iguusun piluë nikskæm:

21 ? Muu tu Nikskæm uktçidjædwisok: mudu
kedjidøgul 'msit køguel kimuudugewél 'mkæmlæm-
uuk tulél.

22 Mudu utçit kil næbøksultiek tesigiskuk; te-
lidæluuuk-sultiek stuge tçitçkeluæ-utçuk ked-
næbøk-sultiididjelu.

23 Tugiyú! Ø Uktçisskumou! ? køguae wedj-
inpán. Numtçási, muu uktaptçi-djigulælin.

24 ? Køguae wedji djigulabæsin, sk ouonidædum-
un 'nsespedæswok'numinen, sk 'nkistewé-dasui-
diminen.

25 Mudu 'nmimadjuok'numinen elipkødjuiæ-
sik tçigsdjuædjui iktuuk: sk 'npuskuunuminul øk-
skidædigul mæskumigegv.

26 Wnægási uktabøggunnumuinenu: sk utçi æ-
batéluin ukteulidælsuudim iktuugv.

UKTABEGTAK'N 45.

Utgit Nigsnintok, Pagsiel, Kels unidjin ukwadsbegi-
sk'numuou, nestusbuugu-emkewe.

'N KAMLAM'N ankidétk keluswok'n kelúlk.
Weskumudum lugowok'n tsen wedji kisidu utgit
eligewit. Nilnu telék stugé tsen wen noksi-wiiku-
get upigunum'l.

2 Adji keluusin muenkuude tjinumuwuk ukwis-
uou ; kuluwuudi elikuadsasik uksiku. Ns utgit
Nikskam telusuk uktaptji-uléin.

3 Kil Kinapewin, ukpsissi kulúgunuk uktes-
puwósigum, ukupmide-lumuksuudim, sk uktelige-
wuudim.

4 Ak ukteligewit-ewud iktuuk pumadedjii-bul-
kusi, ulasitg tsen teléinu, utgit kedlewewok'n sk
kəkwodjsdk'n tsen keluwuk ; sk uktinsk'num
neysduultul wegwodsswok'nn,

5 Uklutskm'num'l kinigweg'l ulnumiduul uk-
womlsmuuou iktuuk tsenik kedansdidj'l eligewil-
idj'l. Ns utgit mimadjuinuk 'msək'nades-ulti-
dsk tgel uktulkssiduks.

6 Nikskam, eligewitewe ukudpuudim aptgu ek,
sk aptgu. Eligewitewe uktoptun ukteligewsgimk
tulé kuukwodjisk optun ns.

7 Kil kesadumun kuukwodjsdk'n sk sigadjide-
dumun eluwéwuudi. Ns utgit Nikskam, kuniks-

kəmm, kisiutgi-mimkwensk ulidəsuudié mímé,
utgit uktadji-espein muenkuude kigumák.

8 'Msit kuɔpsuun teliməg'l stuɔe muɔ, ək aləs,
ək kasu, tən'l wedjədasig'l eligewigwomku, tənul
wedji kisidasigul mibit iktuɔg, tən wedji ulkwidj-
əluksinu.

9 Eligewidjik utúsuó tegwəusdidji əbilidji kig-
umák kepməltidjiu. Uktinsk'numk kskumit eli-
gəwáskw wisou-i-suliəwə-iukwonák Ōpul tɔlə.

10 Djiksetén, əbités, ək ənkaptén; tɔigistək'nə-
dén! Wondəsi kigumák nəuktəskumiksiok, ək
kúutɔ wák.

11 Nə utgit eligewit lók munwegedou ukuluu-
suidim: muɔu negum uksəskuməm nə; nə utgit
tɔinkwedu.

12 Nə Teil utús'l nədél idou, upkisidudou ig'n-
umadimkəwə: ək espəltidjik mímadjuinu iktuok
təmuulták uktuulsələn.

13 Eligewit utús'l etlikpumi-dədasilidj'l
lamigwomku; utapsuunul wisou-i-suliəwə-əgə-
sig'l.

14 Upkisudasidou eligewilidj'l əmmulitɔ miliwii-
-gasitɔ utapsuun. Nokskultidji tənɔ wigumák
udék upkisudasul-tilidu əmmun.

15 Ulidəsud iktuok ək usugəwidəsud iktuok u-
tɔipkisuu-dasultidák. Piskwedədák eligewit-əwig-
womku.

16 Ukwisk napkwsdsk kuwćáw, tsnik kissetaduks unudjitplu-dsksdinou 'msit mskumigegw.

17 Kissetulles ukwisunum migwide-dasin yapćuww. Ns utćit mimadjuinúk aptću mui-wolulták.

UKTABEGĤAK'N 46.

Uwćit Nigenintok, Kels ukwís ukwuds-begisk'numuou : uktsbegisk'n utćit ebidjik ukwudsbegi-adumunou.

UKTĤENIKSKAM ukteligasuwinu ns, sk ukmulgig'nōdiminu, sk uktsbōg'num-adimkewewminu, tsn kweítćk ék tsn sespigiskuk.

2 Ns utćit mš wēgwodssultiúkw tilis mskumi-gou kiwonskēdasik, sk kumduwk lsluksultiditć miswék uktćigumuwu.

3 Tilis uktćigum uksidewot-kōgwek, sk umkētkwik ; sk tilis kumduwk mateskuwć, utkuu mateskagwáditć. Sils.

4 Sibui ék, tsn utćibutćádjumul peskedjitćkul, kissetuudsk Nikskm utćigúnnum usugewidasin, Uktćinikskm kepmék wáku.

5 Nikskm megweik ék, sk mš madjsluksinuuk : Nikskm sbōg'numatou ; sk [tulsdegedou] kesi eskitpúgw.

6 Uktugik tesskmiksidjik sespenumadjik : eligewāgil madjsdasig'l : Nikskm keluwit : mskumi-gou nuwćkimásik.

7 Uktçisskumou tsn kskeislsutkul 'ntubluimil, tegweulk : Sskøb uniksksmum ukteligasuudinuu. Sils.

8 Tçuugwidékw ! snksptumúkw Uktçisskumou utlugøwokunn : tsn telsmugul uksugsdsk'nn kisidøg'l mskumigegu.

9 Kissdøg'l mat'ndimkul ukskøyén 'msit nsd-ami mskumigegu. Segwisksladj'l sbil ; sk temtéek utkúdigun megweiik, sk buktewiktuk etulnuugwsdøg'l kiutøgwasig'l tobok'nn.

10 Wontokeyikw, sk uktçidjidukw nin Niksksmewinu. Tulimkidedasidés tessksmiksultidjik utinewou iktuk : tulimkidedasidés mskumigegu.

11 Uktçisskumou tsn kskei-slsutkul 'ntubluimil tegweúlk : Sskøb uniksksm'l ukteligasuudinuu ns. Sils.

UKTABEGÆAK'N 47.

Utçit Nigsintok ; utçit Køls ukwisu, Uktsbegisk'n.

MÆMADJUÆNUWTÚT tsn tesiyok, tuldemúkw ukpit'nuol ! usuge-wintouud iktuk utçiliksigouudikw Niksksmewiktuk.

2 Mndu Uktçisskumou Uktçiniksksmewit tçi-palkusit. Espék eligewit-ewit tsn telkák mskumigou.

3 Wiswig'nemadji mimadjuuinu uktilsu-ms-

nenu; tsn tessksmiksilidji igsladji uktek-w-tul-ked-snenuw.

4 'Mkunumukwoudou uktagaminu: Sskób ukupmi-delum-uksudim, tsn kesatk. Sils.

5 Nikskm wensgasitek kekwegél liksigouwdiek igsgub'nek: Uktgisskumou wensgasitek mskeikisudnátgk kedugup:

6 Muiwolúkw Nikskm, muiwolukw, uktagaminu, muiwolukw!

7 Mudu Nikskm etlieligewitewit tsn telkik mskumigou. Muiwolukw 'nsetuóg'n iktuk.

8 Nikskm slsumadjí tsn tessks-miksultilidji. Nikskm kekuubit kepmék eligewitewe ukudpu-dimu.

9 Tsnik etlislsusultidjik mimadjuinu iktuk, mouidédjik: Ablshsm uniksksmul umimadjuinúmpmu. Mudu usitkumugewél eligasudil Nikskm utaligam'l ns. Negum lók espék.

UKTABEGFAK'N 48.

Uktsbegisk'n; slsaudumsk'n-intumkewe, utgit Kels ukwísu.

ESPEK Uktgisskumou, sk lók eli muiwolkuisit kuniksksmínu utgigunumku, ukumduum iktuk tsn'l kepmélidj'l.

2 Kumd'n Siun kelúlk tsn teli unskumágek;

usugewidassuudim tsen telkik maskumigou na : ok-
wot'nuugwél kumduu iktuuk ; espék eligewit utçi-
gunum edek.

3 Nikskam wedjiktçidjidasit uteligewitewigwom
iktuuk uteligasuudin.

4 Mudu enkaptén ! eligewidjik mouidsadjik ;
mouisiouidsadjik.

5 Ankaptumiditç toku teli pskulastumáditç ;
sespedassultidjik sk wesimultidjik.

6 Wegwodassuudi etlimsunkwáditç nasélu : sk
teliummadjeltidjik stuge ébit midjuasdjidjumidjél.

7 Utçib'nuugwé utçuusun wedji skwisk-dúnnul
nabigwonn Telsus tulél.

8 Stuge tsen telsitumeiegup na telnumidwegup
utçigunumk 'ntubluimál utçisskumsmuol, kun-
ikskaminu utçigúnnumku : Nikskam aptçimulgi-
kulótou. Sils.

9 Nikskam, etli ankidedumegup ukteulidelsu-
dim lamigwomk ukçi-slassuudum-egwomumku.

10 Uktçinikskam, tsen telék ukwisunum, na te-
lék ukmuu wolkuusudim tsen telkák usitkumu.
Uktinsk'num wodjuisk kuukwodjédsk'n.

11 Usugewidssitç kumduu Siun ; sk Suda
utúus utçi ulidassultilítç uktilsudsak'num iktuuk.

12 Alidákw, ouiedákw Siunku ; kidumúkw u-
okulusénnum'l.

13 Ulienskaptumúkw uteligasúdimul : uli-

ankidedumúkw uteligewitewigwom'l; kuksmsn
uktag'nudumuonou tsnik utabeksultidsk elmi-
g'nigv.

14 Mudu uks Niksksm weniksksmultiikw uti-
nin aptçu. Nignou-tikumul-kuudou misoku
'npuok'n iktugv.

UKTABEGTAK'N 49.

Utçit Nignintok. Kòls ukwís ukudsbegisk'numuou.

DJKSETUMUKW uks, mimadjulinutút,
'msit tsn tesiók : tçigistsk'nsdíkw 'msit tsn tesiók
etlugsdumudiyok usitkumugv.

2 Kilou tsn telibenøgøltiyók sk elp kilou tsn
teliespøltiyok, sk kilou tsn teli milesultiyók sk
tsn teli euledjuultiyók moui.

3 'Ntuun uskuutou 'nsituøg'nv; sk 'nksmls-
muun ankidetu weliktçidji-degemkewev.

4 Uktçigistsk'nades pesluddegemkewe iktuk;
sk 'nkwelewistudim utçuuskutes pipugwok'n
iktuk.

5 ? Køgué utçidji-paluekw tsn tilisip sespigis-
kuk igák : tsn tilisip buiski-tokteskuidjik upsds-
súdimuol kiutøgedeskuigv.

6 Tsniik eligasultidjik umilesudimuou iktuk,
sk wedji muuwolsultidjik telipugwelk usulie-
wemuol :

7 Muu kisinkuudédjik negumou tsn kisisbateluo-
odj'l widjigudádidj'l, kisané kisiig'numuok Niks-
ksm'l abateladimkewe utçit widjigudádidj'lu.

8 Mudu utçidjskumidjuó utabatel-adimke-we-
umuou megødik, sk aptçi-kksyák,

9 Utçit utaptçi-mimadjilin, sk muu usuugu-
lugslinu.

10 Mudu nemádok nestuøltidjij unpuúdilinu ;
sk elp tsni muu nestuøltiligwi, sk tsni eluwe-
wisdilidjij ukuskédilinu : sk unoktumuslin umi-
lesuudimuol tsni napkusdilidjij.

11 Telidssultidjik ukwomlsmuunuou iktuuk
wigwol aptçu utámud'nu, sk tsnuł itlugsdumu-
dididj'l wedsbksmáditç sk elmágunik undjunuou
iktuuk : wisuunksdumiididj'l umskumigemuol
tsn negumou teluisultádidju.

12 Ksduu tçánumuuk muu pegitksdumudákw uk-
pumidèdsk'n iktuuk. Teløltidjik stugé weisísk ts-
nik kskeiksugsdasultidjik.

13 Uls tsn teloutikumsditç muu 'nsituóg'n ;
ksduu undjunuó welidèdum-agwiididj'l ukeluw-
swok'n-umuol. Sils.

14 Teli pidjshudjik utkuudsk'n iktuuk stuge
tçitçkeluwutçuk elteskuudjél : 'npuok'n malkø-
madu. Tsnik køkwojdsksk-didjik alsuamadák
eskitpúgu : sk ukusssmuks-udimuou tuliksk-
yadou utkuudsk'n iktuugu, smasek wedjsdegemk
itlugsdumudádidju.

15 Ksdu Nikskam utçi abateluodul 'ntçidjs-kumidj'ul utkuudsk'n umuligig'nødim iktuk; mudu ususlidou. Sils.

16 Mu ukwegwodssi' tsn tilisip wen milesidju, sk wák ukupmideds'num pumiskua'sigu.

17 Mudu 'npúk mæ kəguæ upkətumksdukw: ukupmidelsudim mæ madju'kwolkuk utkuudsk'n iktuk.

18 Tilis tsn mimadjidek welélab'nn utçidjs-kumidj'l: sk tili's tçín'umuk mu'iwólsk tsn tilisip ulélsin:

19 Liedou utçi tsn wedsbskum'ulitç' emu'ulidilidju: mæ aptçm num'idúdikw wosadegu.

20 Tçín'umúk mu' pegitksdumudíkw upkum'ideds'k'n iktuk: telətidjik stuge weisisk kəkeik-sugə-dádidjél.

UKTABEGĖAK'N 50.

Assp ukudsbegisk'num.

NIKSKAM, kesi mulgig'nut, Uktçisskumou kelusit, sk wedji wigumadji etlugsdumudilidji mæ kumigek wedjsdegemk segəwənek misəku kulkwəssienek.

2 Uktçiniskam wedji bəktasit Siunku, [uktçigunk kelúlk sk weli kisitasik] tsn moui-uli-kisitasik.

3 Kunisksmínu upkisintou, sk mæ bunewis-
tuuk; buktou tulamkulidou usksluuk, sk lók
uksimtuus-muugwassidou ouiiu éku.

4 Luugemiktudou wssók ukpudeiik sk mskumi-
gou, kulsmen utilsuamen umimadjuinumpmu.

5 [Tuluedou], tguugwimousduukw sabewultidjik
nenokubemk tsen eum; tsnik kisag'nui-dumadi-
eg'nik pegid'numadimkewe iktuuk.

6 Tokw wssók agunutou ukókwodjsdsk'num :
mudu Nikskam nudji-ilsuudeget. Sils.

7 Djiksetumuúkw, 'nmimadjuinumtuut, sk tuls-
wistudes; Ø Islél, sk witnisewiktumuultes. Nin
Niskam, kunisksmum.

8 Mæ utgiptugimuulu ukpegidnum-adimke-
wum iktuuk; kisne ukpegid'num-adimkewum
iktuuk kaksasigul; eguls negou nuksluuk ékul.

9 Mæ utguusulsak wendjudiam iap káku, kisne
iap tebultg uktouipisksdsk'numku.

10 Mudu 'msit tsen tesidjik segousumuúk ni-
buktuuk tulék, nin 'ntaligamk; sk weisisk tsnik
eumudidjik bituimtulnsk'nidjik kumduku.

11 Kedjigik 'msit tsen tesidjik sisipk kumduu
iktuuk tulék, sk weisisk memkek tulek, tegwewidjik.

12 Kuisinán muu kunuadulik: mudu usit-
kumu 'ntaligam sk tsen tesuk ék.

13 ? Malkotés tu iapewé wiuus; ? kisne 'nsamu-
gwodes tebultgwi-muldou.

14 Upkit'numú Niksksm muuwoltimku; sk sb-snkudú uktelui-dumasudimul Uktginiksksmku.

15 Ak lugemiktuiduks tsn tilisip sespigiskugv; sk uisetouultes, sk ukpumidelumiduks.

16 Ksdw Niksksm eladj'l eluwewilidj'l, {Køgué wedjitulsdegen uktag'nuudum'n'ntubludsk'num'l, kusns uksuaduun 'nkisag'nuudum-umkewewum uk-tuunkv.

17 Mudv sigadjidéduun keginmadimk, sk 'nkeluswok'num'l elegén kudégv.

18 Tsn tilisip nemitek kumut'nés welidéluum-tup, sk mouumeiøg'nik tsnik winetçkul telssks-dí-dibunn.

19 Uktún eli-igsduun winsud iktugv, sk uk-sibugwsdsk'n wedji kisiduun kilnu iktugv.

20 Ebin sk elp winag'nimt widjigudiok; sk winag'nimt ukátç ukwis'lv.

21 Eguls køguél kisitulsdegen, sk nin muu et-liwistuup: telidedumúp 'ntulein snsums stuge kil: ksdw uptugimultes sk igsduultes kuuskslugv.

22 Ns snkidédumudikw éguls, kilou tsn ouon-dssultiok Niksksm; kuulsman muu 'nsugwiskinsl-ninou, sk ms íumuukw nuudjuisetouíwétv.

23 Tsn wen pegid'numuetc muuwoltimk, kep-midelumit: sk tsn wen køkwodoutágumst, neys-duodes uisetóg'n Niksksmewiktuk tulé.

UKTABEGFAK'N 51.

Utgit Nigsnintok ; Dsbid ukwdsbegiek'num, tsn tilisip Netsn nigsniktgidjitegewinuw pegisilnidek eku, kisipiskwadek Batsibsu.

EWLEDELUMF, Niksksm, kuulidedsk'num iktuk ; sk ukpuugweli-ewulidelsuudim iktuk utgi kssádui 'npsdsuudimul.

2 Utgikskeiksispsli 'nteluwewuudim'l ; utgi-wokumeli 'npsdsuudimul.

3 Mudu psks-buuguodumánn 'nteluwewuudimul, sk 'npsdsuudim negou nuuskaluk ék.

4 Kil, smútg kil psuk psdsdulep : sk telipsdsdege kuuskaluk. Kuulsmen ukokwodjsdegen ukeluwswok'num iktuk : sk uksabewin tsn tilisip ilsuudegen.

5 Ankaptén ! wedjuiskidji-nuiep psdsuud iktuk, sk eluwewuud iktuk boktçigisnek 'nkitç utlámiluk.

6 Ankaptén ! kil menwegen kedlewewok'n 'mtlamiluugu ; ns utgit 'ntlsminksmismuunk likinuumui 'nkudjidjidun 'nsetuóg'n.

7 Utgi wokumeli hisup iktuk, toku wokumedes ; uksispsli, toku adjiwobedes muenkuude wostou.

8 Tuláli 'ntnúdumun ulidssuudi sk usugewidssuudi ; kuulsmen wokundul tánul kisi skwiskadúubunn usugewidssidul.

9 Utçi mimuugwodui uksisk 'nteluwewuudim iktuuk : sk kusádui 'msit 'npádsuudimul.

10 Kíssdui 'nkámlámun wokumén 'ntlamilúk, Ø Nikskám, sk kisédui 'ntçidjaskumitç upilæouinu, sk ukøkwojdjís 'ntlamiluk.

11 Muu kuudji djiguláliu kuuskáluuk ; sk muu kuudjuusáduwu 'ntinin sabewit uktçidjaskumitç.

12 Abadji-ig'numui ulidádui kuustóg'num tulé, sk utçi mulgibuugúni welmudok uktçidjaskumidjuu-iktuuk.

13 Tøkuu kinsmuodes pádstegewinúk uktou-tilu ; sk eluwewultidjik uliapskwedá-sultidisk uktininku.

14 Utçusádui muldewé-é pádsuud iktuuk, (nébadegemkéwe iktuuk,) Nikskám, kil nuustøg'n uniksámul ; tøkuu nilnu usugouintuudu ukøkwojdjádsk'num iktuugu.

15 Ø Uktçisáskumu, pántsdui 'nsálu, tøkuu 'ntuun ag'nuutóu ukmuu wol-timkéwem.

16 Mudu muu menweguun pegid'numadimkéwé. Munwegen, ig'numuek, (ig'numulik.) Pegid'numadimkéwe koksasigul, muu welidéduumún.

17 Pegid'numadimkéwél tsnul Nikskám weli-détkul, 'mtçidjaskumitç nuugupkásit ná ; 'mkámlá 'n segwiskásik sk nuugupkásik, Ø Uktçiniksám, má uktugi-déduumún, (má miguoptomún.)

18 Wlsdu Siun, kuwidask'num iktuk. U-
segunén Salusalém uokalusánnum'lu.

19 Tøku ulidetuks køkwodjisg'l pegid'numad-
imkewél ; pegid'numadimkewél koksasig'l, sk peg-
id'numadimkewél kskei-koksasig'l. Tøku utqip-
kit'numultsk wendjudismú ukbatkwi-slsuudum-
sk'n iktuk.

UKTABEGFAK'N 52.

Dsid ukwdsbegisk'num, nestusbuguemkewé, tsn
tilisip Døeg Edumkewátq pegisinkup sk telag'nimabunn
Sslul, Dsid pegisinkup sk piskwép Abimelek wik.

¿ KØGWÉ wedjimudøgwolsin uktuódsk'n ik-
tuk, kil kesikinamugwsin tsn teltçinumuin.
Niksksm utwlsdsk'num tesigiskuk ék.

2 Kilnu kwiluidétk winsudi ; telugwotk ek-
sibugwsdsk'n, stugé kák upskuudi-émak'n.

3 Adjiksadumun eluwewuudi muenkuude wls-
dsk'n, eksuóg'n tçel muenkuude kedlewewok'n,
(keluswok'nn køkwodjisg'l.) Sils.

4 Kesadumunn 'msit keluswok'nn kskeikwis-
ksdegeg'l : kil keluskabewín.

5 Ksdu Niksksm kskeiksugslultou aptçuu :
kskeiskwiskslultou : utçidjigulslultou kák, sk
utçi kskeiskwiskslultou mimadjuuinúk umsku-
migemuou iktuk. Sils.

6 Sabewultidjik numidúdidisk sk wegwodassultidisk : sk usugewewodisk.

7 Ns uis edu tginum tsn mu elidásiguup Nikskm utininku, ksdw elidssip umilisudim telipuwelk, sk mulgig'newsusit uteluwewud iktuk.

8 Ksdw nin telei Nikskm wik stugé kumútg ulnogum. Eligasi Nikskm uteulidelsudimk yaptguu sk aptgu.

9 Ak aptgu utgimuiwolultes ; mudu kil telsdegen, sk adjiptguudege ukwisunum iktuk ; mudu kelúlk sabewultidjik kunokubémk utánewou iktuk.

UKTABEGFAK'N 53.

Utgit Nigsintok, Abisdjitck tulé, nestusbugwemkewe. Dsbid ukudsbegisk'num.

TAN eluwewiet telimsit ukwomlamúnk, Nikskm mөгwe umuk. Eluwewultidjik ns, sk kesitulsdsksidjik wintgig'l lugowok'nn. Mouwen sumuk tsn welsdeget.

2 Nikskm wedjankaptegep wssók, snksab'ni mimadjuinúk undjunuo, unumian me wen nestuelin sk ukwiluolin Nikskmul.

3 'Msit tsn tesidjik peskedsdjik : moui-eluwewultidjik : tgel mu neuktedjik tsn welsdeget : smútg tgel mu neuktedjikw.

4 ? Muu tu nestuøltákw tsnik pødsøskødidjik, tsnik telmalkømsødidji 'nmimadjuwinumpmu stuge telimalkødumiditø pib'nok'n; øk muu ølsøumsødigul Nikskømul.

5 Nødel tet etliwøgwødsøultidjik tsn tet wøgwødsøwok'n møgwø øtinuuk; muu Nikskø sēsøduodj'l wok'ndemuol tsnik mat'nuskik. Kil kisintagøadjik, muu Nikskø mækskelumadjì.

6 Piamiułēs Islēl ušetøg'num utøisn Siuuku. Tsn tilisip Nikskø apskwøladu umimadjuwinuømp kistødjuultilidji, Søkøb ulidøsidou, øk Islēl usugewidøsidou.

UKTABEGTAK'N 54.

Utøit Nuødjintok, Døbid ukwødsbegisk'num, nestuøsbuugwø-emkewø, tsn tilisip Sipkewøk pedjidsødjik øk telimødidjuł Sølul: ? Muu tu Døbid ølimimugwosik ninen 'nti-nisku.

NIKSKAM, utøusøtouí ukwøsuunum iktuuk, øk utøøilsumi ukmulgig'nødim iktuuk.

2 Djiksetén 'ntølsøudumøk'num: øk nuuðén 'nkeluswok'num'l.

3 Muu piluøk wenskidødjik 'npøkwoðji-øelumkuunv: øk tsnik kistewøðskødidjik keduonidjik: muu øgølsødigul Nikskømul uskøluoku. Silø.

4 Anksptén, Nikskø nuuðjìsøg'numuit: Uk-tøissøkou tegwøwoðji tsni mimadjuunilidji.

5 'Mtuasbsnkudwodu tsni kedanilidjiu : [Niks-ksm,] kskeiksugál ukedlewewok'num iktuuk.

6 Uliulipkit'numuedes uktininku: muuwodum-ultes ukwisunum, Uktçisskumou ; mudu keluulk ns.

7 Mudu wedjuusetouít 'msit sespedsswok'n iktuugu, sk 'npukik kisi ulisnksmadji tsni kedanilidjiu.

UKTABEGHAK'N 55.

Utçit Nigsnintok abisdjitçke tulé, Dsbid ukwdsbegi-sk'num.

U Uktçisskumou, djiksetén 'ntslssuudumsk'num : sk muu kuudjimimugwosiu tsn teltouén.

2 Tçigistsk'nali sk djiksétui ; yali-unmadji-kelusi sk ebedoksi,

3 Utçit tsn kedanit ukelusswok'num ; utçit eluwewit ukistewødsk'num. Mudu elsktuáididj'l psdssuudil : sk ukweiud iktuuk wesigadji-délm-idjik.

4 'Nksmlsmun etliunmadjék 'ntlamiluk : 'npuoknéł wegwodssuudil elnisiasg'l 'ntininku.

5 Wegwodssuudi sk nenkudesinumugewe igsg'l 'ntininku ; eunpøgwe uksiwegwodssuud iktuuk.

6 Ak teluæp : Piamiułés tuliuunukskian stuçé plés ! mudu kisipkuusinúkw sk wontokeikw :

7 Kuulsman kenek eliék sk bsktskum iktuuk tulnugásik. Sils.

8 Kusiuisimuktunuk tsn teliksimtus-mu-gwásik.

9 Kskeiksugál negumou, sk nouskádú tsn ksgué weskuudumididju. Mudu nemádu kistewødegemk sk sespenák uktçigunku.

10 Depkik sk nsgwek kiutógugusuidádjik wokalusunku. Eluwewuudi sk kistewóðsk'n megweiik edegul [uktçigunku.]

11 Kskeiskwiskðsk'n miswék edek. Kistewøðsk'n, (uktuøðsk'n) sk uksibuugwáðsk'n muu wedjipkøtum-kðdinuugul utout'-iktuuk, [outál tsnul uktçigunk tulél.]

12 Mudu tsn muu kedantegewinuik, slmimit: tuléksub'n ukedantegewinuin adjinkumásius 'ntininku; sk tsn muu segadjidelumik wedjimkidélusit nin 'ntininku: tuléksub'n kisiutçimimuugwoduu-gwob'n 'nsáskw utininku.

13 Ksdu kil ns, tsn tetpuðiikwu: wigumadiikw, sk welnenadiikw.

14 Welag'nudumeikuup sk widjedigup elidsm-kek Niksksm wík.

15 Kskeiksugðsk'n igátç utinewoku; (kskeiksugs-luksultáditç;) mímadjui-pidjidsditç utkuðsk'n iktuuk: mudu eluwewuudi wigwok ék, sk megweiik ymuudiididju.

16 Ksduu nin elkømiktsk Nikskøm, sk Uktgisskumou uusetouiidou.

17 Welákw sk eskitpúuk sk melouisgwetç, sls-suudumades, sk ulgømiktegedes, sk djiksetumuiidou 'nkeluswok'num.

18 Eliuusetouiadj'l 'ntçidjskumidj'l wontokód iktuuk matundimk tsen mat'nigupw : mudu pigwel-kub'niik tegwewitkigu.

19 Nikskøm nuuduodu sk unmadjseuodu : negum ns tsen yaptçu ék. Sils. Mudu muu ksk-keiyisi-milssinuk tsen teløltiditç wetçkuiskw : ns utçit muu tçipslsdigul Nikskøm'l.

20 Mat'nadj'l tsen'l wontokélidj'l : segwisksdok tsen telag'nuudumep.

21 Ukeluswok'num'l utúuk telikelúulkul stuge melsgedjwimi, ksduu ukwomlsmúuk mat'ndimk ék : ukeluswok'num'l adji menadjtçkul muenkuude mime, (ukeluswok'num'l wontokég'l ;) ksduu teløltigul stuge espugwosig'l nalkwsgsdudidjel.

22 Lsktuu Uktgisskumou tsen tesuk ig'numúsk : Negum kelnusk : ms usidelumsgul sabewilidj'l unmadjáluksilin yaptçuw.

23 Kil Nikskøm pidjladuks negumou uksugsdsk'ne wótçu. Tsnik nudjinebsdsksdidjik sk nu-djiksibuugwsdsksdidjik, ms skudeiik twlipkidou-sultákw : ksduu nin ligasides uktininkw.

UKTABEGTAK'N 56.

Utgit Nudjintok, wontokodie ples iktuk tulé, tsen' smasegul maskumigul: Dabid ukwadsbegisk'num, tsen tilisip Pilistinkewagik kekwsledidek Gatkuv.

UKTCHNIKSKAM, eulidelumi, mudu tchinum-uk keduonidjik: tesigiskuk mat'nidjik, sk kiste-wewidjik.

2 Tsnik kedanidjik tesigiskuk keduonidjik: mudu pigwelkik tsnik matunidjik, Ø Uktchiniks-kam.

3 Tsen tilisip tchipaluasn, ligasides uktininku.

4 Nikskamewiktuk limuiwodum-uodes ukel-uswok'numu. Nikskam utininku elidési; ms tchipalou: ? talslis tu masei.

5 Tesigiskuk adjsdúdidj'l 'nkeluswóknun'l. 'Msit utankidswok'numuou iktuk ankidelum-idjik 'ntatckuneaguun.

6 Mouslsultidjik, tcku mimugwos-ultidjik: ninaduimtsuidjik tsen tilisip eskobik-tuiiditç, keduoniididju.

7 ? Utgusemultidsk tu psdsud iktuk. Ku-kweiwudim iktuk utchinisegeduks mimadjuinuk, Ø Uktchisskumou.

8 Kiskidumunn tsen telialsimuugwei: 'nsckpi-gunn pidjsdu ukpuuteiumku; ? muu tu etinuugul uktuiigadigunku.

9 Nəgwek tən tilisip luɡəmiktulsən, tənək ked-anidjik əpskwedsək : uls wedjiktəjdjədu, mudu Nikskəm igsit.

10 Nikskəməwiktuk ɔlmuiwodum-uodes ukel-uəswok'num : ʔktəissəkmou iktuk ɔlmuiwodum-uodes ukeləswok'num.

11 Elidəsi Nikskəm utininku : mə təipaləu : ʔ taləlis tu təinum.

12 ʔkteluidum-asudimul əkuɔl 'ntininku, ʔktənikskəm ; səbəkudultes muɔiwolultimkəwəl.

13 Mudu wedjuəsetouət 'ntəjdjəskumitə 'npuok'n iktuk : ʔ mə tu utəjuəsetouidunul 'nəkət'l mu 'n-səkəduədesinnu : kuləmən 'npumien uəskəluək Nikskəm mɔmədjuiɔnuək uəwəsəɡwəɡumuəu iktuk.

UKTABEGTAK'N 57.

Utəit nigsəntok, mu ɔkuskədegou ; Dəbid ukudəsbəɡ-isk'num, kisidəsik tən tilisip wəsimuəktuodek Sələ lamsək.

ʔWULƏDELUMƏ, Nikskəm, əulidəlumɔ ; mudu 'ntəjdjəskumitə eligəsɔt ɔktininku. Kunuəksk iktuk ləmək telipkidji ligəsi mɔsək u egulə səsped-əsuədil kəkəysək.

2 ʔləɡəmiktəuodes muɔiəspək Nikskəm : Nikskəm tən kəkəikiskədjəduidəu nuədumədəsk'num.

3 Utəi səbuəɡwəduədu səbəɡ'numəsudi wəsək,

sk utçusetouiidou uuntagóg'num iktuuk tsn ked-
uonit. Sils. Niksksm sbugwedudul utseulidél-
suidim sk ukedlewewok'num.

4 'Ntçidjaskumitç ék megweiik weisumuuk, eum-
udádidju: tegwægik tsnik buskinui-gwedesul-
tidjik, tçinumuúk undjunuou iktuuk eum, tsnik
wibituol utkudigúnn sk lutksmuunn: sk wil-
nuol kágul espugwosigul.

5 Niksksm, adjimki-delumuksa muenkuude wæ-
søk: ukupmidelum-uksuidim mesteiik tsn tel-
kiik mskumigegu,

6 Kisi ilslsdidj'l ébil upédudumunou 'nkst'lu ;
'ntçidjaskumitç øgulmksit. Kisi muuksdum-
uúiditç elmunasik 'npidjien ; ksdw negumou kisi
lipidjisdidjik megweiik uls elmunasik. Sils.

7 Niksksm, 'nkamlsmun kisi mulgugwidjásik :
'nkamlsmun kisi mulgugwidjásik ; uktabegiedes
sk muuwolultes.

8 'Nkupmidelumuksuidim, tuugwié: pipug-
wok'n sk abisdjitç, tuugwék w: nin uksi eskitpu-
gi-num-tçásides.'

9 Uktçisskumou, tuli-muuiwolultes mímadjui-
núk eumudádidju: tulimudø-gwolultes tessks-
-miksidiik eumudádidju.

10 Mudu ukteuli-delsuidim telimsugiik teptes-
kuk wæsók: sk ukedlewewok'num tepteskuul
slugulu.

11 Nikskəm, adjimkidε-lumuksi kilu muenku-
de wəsəku ; ukupmi-delumuksudim mesteiik tən
telkiik məkumigəv.

UKTABEGTAK'N 58.

Utəit Nigsnintok, Mu ukugədegou. Dəbid keginu-
dumuek ukudəbegisk'num.

KEDLEWE iktuuk, ag'nuudumədiyok kəkwojdə-
dəsk'n iktuuk ; kəkwojdjəlsudskə-diyok tū, kilou
təinummūtut !

2 Telisk ukwomlaumuou iktuuk elukwodum-
uədiyog'l winsudil : kistəwədəsk'n wedji kisi-
dəsig'l ukpit'nuou iktuuk təbsəskumog'l makumi-
gek.

3 Eluwəwultidjik telinkusi-kisiuskidji-nultii-
didju, peskedədjik ; kiwouwultidjik eksuədidjik
tən telinkusi-kisiuskidji-nultiididju.

4 Ukweiudimuou telək stugé 'mtəskumúk u-
kweiudimuou : stugə 'mtəskum kebistək'nudjel,
tən kebistək'nəlsidjel ;

5 Tən mə djiksetuəgwi buouinəv, tiliə lək uli-
buouinwə-dskəvilitə.

6 Nikskəm, wəbituol tulidumədu utunəwókū :
Uktəisəskumou, mənadu wiskəbitumuól nuətək-
tidjik weisumuukū.

7 Tulukəkyéditə stugə sabugwon kəkudjuigel :

tułidjigulidáditę. Nastugsduditę ulutksmunuol;
tułétę stugétę segwiskádegel.

8 Stuge tęgigidjité nuutękimádjel, 'msit negumou
tułikskuyéditę. Stuge ébit tęgilegel, ms numisdi-
g'ul nagósilidjul.

9 Eskw mu uktuomuok kisi-wedueagwiidikw
buuktou, wedjikisidasik kouiksou iktuuk, tułutęi-
djigulsladu ukweiudim iktuuk mimadjultilidji
stuge eulamsun piptөгөгwásidjél.

10 Sabewit usugewidssidou tsn tilisip numidok
uside-adimkewe : utęiksispsduodul ukwodul elu-
wewultidjik umuldemuou iktuuk.

11 Ns utęit tęinumúuk tułwedák : kedlewe
iktuuk sabewit welisbsnkuduksit ; kedlewe iktuuk
Nikskam ék etliilsuudeget mskumigegw.

UKTABEGŁAK'N 59.

Utgít Nudjintok, Mu uksugsdegou : Dsbid keginud-
umuek ukwdsbegi-sk'num, tsn tilisip Ssl elkitkek, sk es-
kumadumiididek wendjigwom ulnebsnuou Dsbidulw.

Onniksksmum, utęusetouí tsnik kedanidjik ;
utęi-igali tsnik wenskídádjik 'npękwodji-delum-
kuunw.

2 Utęusetouí tsnik nudjipsdsdsksdidjik, sk
utęi-igali nudji-nebsdsksdidjik utinewou
iktuuk.

3 Mvdu eskumalsdidjw 'ntçidjaskumidj'l, melkig'nasdidjik mouidsadjik 'npøkwojdjidelum-kunw : muu utçit 'npsdsuudim iktuuk, kusns 'nteluwewuudim iktuuk, Ø Uktçisaskumou.

4 Pesúkwoduidjik sk iladjultidjik, tilis muu psdsdegou ninw. Numtçási, éswguu uktsbøg-numwinw, sk ankaptén !

5 Ak kil 'ntwblúk unikskamuol, Islél unikskamw, tuugiú uktsnksmen uktugik ten tesskamiksultidjik. Muu uktewli-delumou eluwewuultidjik winmuduididjik. Sils.

6 Welákw sbadjidsadjik, tuliksígou-toksultidjik stuge elumúdjuk, bekwidásdjik uktçigunkw.

7 Ankaptén, wedjiksígou-toksultidjik utuunwou iktuuk : espugwosígul usiwok edeg'l : telwedjik, ? Wen tw nuudulk.

8 Ksdw kil, Uktçisaskumou, usugewewoduks : maligimaduks uktugik ten tesskamiksultidjik.

9 Umulgig'nódim iktuuk wedjiskiból : mvdu Nikskam 'nwokulussenw ns.

10 Nikskam nuudji-ewli-delumit, nigsnou-tágumuuidou ; neysduwidú tsní eskumalidjw.

11 Muu ukt'nébsu, kuksmen 'nmimadjuinúmk muu utouonds-sultinow. Utçisesedesku ukmulgig'nódim iktuuk ; sk upkewál, Ø Uktçisaskumou, kil 'nteligasuudiminen.

12 Mvdu keluswok'nn usiwok twlé, eluwewu-

wuudil neguuls utuunewou iktuuk, peduuluksultá-ditɔ utemteskuudimuou iktuugu, almiɔedum-uɔe-we iktuuk, sk eksuemekewe iktuuk utɔɔiag'nudumuú-didsk.

13 Utɔiksugál kuukweiudim iktuuk : utɔiksugál mu utámudinouu. Tokuu uktɔidjidúdidisk Nikskm umesteialsusin Sskób iktuuk, sk misɔkuu elmiwegwák mskumigou. Sils.

14 Welákw abadjidáditɔ, tultoksultáditɔ elmuudjuu-toksultáditɔ, kiutóɔɔwidáditɔ uktɔigunku.

15 Utɔiki-wouwuultidák mitɔiptɔewe iktuugu : muu kisadalultádikw iumudidák enkuudit-pákdedou.

16 Ksduu nin liktsbegiedes ukmulgig'nódim iktuugu : sk liksigouedes uktɔulidɔlsuudim iktuuk eskitpuugu. Mudu kil 'nwokulussnum ns, 'ntelig-asuudim tsu tilisip sespigiskunumáú.

17 Kil 'nmulgig'nódim, slssuudum-sk'n-iktsbeg-iultes, mudu Nikskm 'nwokulussnum ns ; Nikskm nuudji-ɔulide-lumit.

UKTABEGFAK'N 60.

Utɔit Nigsnintok, Eluidumasuidie Pɔɔsi iktuuk. Dsbid keginuudumuuk ukwadsbegi-sk'nun ukuginuudumu-venu ; tsu tilisip mat'nduultididek Siliswsk 'nsuɔguug-wewsk, sk Siliswsk Sɔbs tulégik. Tokuu Yɔsbɔɔ abadjsidek, sk tsukmsdek fdumskews wolkeɔumigek salewee

iktuuk 'mtil'n tgel uugumultgin bituimtuulnsk'n-ilib'nigu tginuugwuu.

NIKSKAM, mskskelumiegup; sesáliegup: wegeiiutwuegup; liabadjásiduks 'ntinensk.

2 Matkumigsdúp mskumigou; segwisksdúp. 'Msinluigwodén tsn'l segwisksig'l; mudu matkumigás-dasigup.

3 Kísaltub'nik ukmimadjuinúmk únmiduunou meduæg'l kəguəl. Nesamuégóduliegup nun kud-esinumuégewæk məgəbsəgək.

4 Kisiig'numatg 'mtoueg'n tsnik tɕipalskik, usinwegásdasin utɕit kedlewəuok'n iktuuk. Sils.

5 Utɕusetouádege uktinsk'numku, sk usitegu-luli, kuulsən tsnik kesaltɕik ustádinouu.

6 Nikskəm wedjakelusit ukəkwodjə-degemkewəm iktuuk: Usugəwidəsidəs, utkunnotes Sikumu; nugates wolkəg'migek [teluisik] Sukət.

7 Nin wedaligami Gilyudu, sk Manasu, ɸplém ns nuundji umulɕig'nədim; Suuds 'ntnuudjitplu-degedem,

8 Məab 'nkusisps-dsk'nəgum; ɸdum iktuuk legedes numúkusun. Pilisti,utɕinsktuə 'ntininku.

9 ? Wen lálidou melkig'nák uktɕigúnk, ? wen lálidou ɸdumku.

10 ? Ms tu tulədegouun, Uktɕinikskəm, tsn mskskelumiegup, sk Uktɕinikskəm, ms tu widjit-kəduun 'ntubluiiminen.

11 Utqisbögnumuin sespedes-wok'n iktuuk ;
mudu tqinumuë sbögnumasuudi mögwedjuik.

12 Nikskämewiktuuk utqiuksdaks-diduksunu :
mudu negum sikteguodu kedanuukwuu.

UKTABEGTAK'N 61.

Utqit Nudjintok ; Abisdjitcké uktsbegisk'n, wedji-
kisidasik Däbid utininku.

NIKSKAM, djiksetui tsn telugëmiktuulu ; tqig-
istak'näli tsn teli-släsuudumei.

2 Elmi wegwák mskumegou utqilugëmiktuultes ;
tsn tilisip 'nksmlsmun unmadjidäsik. Läli tsn
meskák kuudou adjiespessktek muenkuude nin
teliespei.

3 Mudu kil 'nteligasuudim ns ; melkig'nuk 'n-
wokulussnum usksluok tsnik kedanidjik.

4 Aptgu kák tulugstes: ligasides ligasuudi iktuuk
kunúksk iktuuk tulé. Sils.

5 Mudu kil, Ø Uktqinikskäm, nuudumuubun'n
'nteluidum-asuudimul : ig'numuiip utaligamuuou
tsnik tqipatumáditq ukwisunum.

6 Adjiankuusdadup eligewit umimadjuok'numu,
sk unæuktibun-kugumul tulsdadubun'n stugé
yaptguu.

7 Aptgu tulugatou usksluuk Nikskämul: ilsdw-

duks eulidelsuudi, sk kedlewewok'n : tsnul ankwe-
aguudul.

8 Ns tulimuiwodumultes ukwisunum yáptguu:
kuksmsn tesigiskuk 'ntulsduun 'nteluidumasuudi-
mul.

UKTABEGIAK'N 62.

Utqit Nwdjintok : uksalsuudie pipugwok'n iktuuk tulé,
Dsbid ukwudsbegisk'num.

KEDLEWE iktuuk 'ntgidjaskumitg wontokeski-
bádjul Niksksmul: Niksksm utinink wedjiák
nuustóg'num.

2 Pssuk negum 'nkuundem meskák, [tsn eligasi,]
sk nuustóg'num ; 'nwokalussnum ; ms uksimadjs-
luksiw.

3 Talipkidji-snkidedum-údiyok ukteubulslnou
wenu : 'msit kskei-nebøksultidoksip. Tuløltiyok
stuge ulseg'nig'n kedui-nisegisgél, sk stuge plu-
dsk'n kedui-sigøgwásigel.

4 Pssuk agunwudumadjik udjinisslnou telik-
pumélidju : welidedumiididjul eksuøg'n. Wel-
kulussultidjik utunuwou iktuuk, ksdu ukwomla-
munuwou iktuuk almagedumuúdidjik. Sils.

5 Kedlewe iktuuk, 'ntgidjaskumitg, wontokeskibé
Niksksmu : mudu 'ntadjiptgúds'num wedjisk
utininku.

6 Amútc p̄suk negum 'nkuudem meskák, sk nuustóg'num : 'nwokulussnum ; m̄s uksimadjaluksiw.

7 Niksk̄mewiktuuk ék nuustóg'num, sk 'nkupm̄d̄edsk'num : 'nkuudem meskák sk melkék, sk 'nteligasuudim ék Niksk̄mewiktuuk.

8 Negou eligasuultikw utininkw, mimadjuinuutút ; iḡdukw uk̄sm̄smuunuwol usks̄lukw. Niksk̄m ukteligasuudiminúw. Sils.

9 Mismútc t̄cinumúk ben̄sgóltidjik segewék, muu taligunuwóltík ; sk t̄cinumúk kepm̄oltidjik keluskábewultidjik : ut̄p̄bskig'né iktuuk k̄kws-lut̄c, kitk adjinskt̄ci-djuultádis t̄gel muu enkuude ul̄bs m̄ogwé k̄ogw̄e.

10 Muu uktaligasultinou k̄istewódsk'n iktuuk ; sk muu ukteluw̄wisdinou t̄sn t̄ulsdsk̄s-diok kum-ut̄w̄nóg'n iktuuk. Milesuudi p̄umimsugák, m̄s n̄sd̄él uk̄sm̄smuunuwou ukt̄iḡduunou.

11 Niksk̄m n̄euukt kelusit : ts̄buu n̄s t̄elsit̄umei : Niksk̄m wedaligamit̄c m̄ulgig'nódi.

12 Ak elp, Ukt̄c̄isskumou, wedaligamin eulid̄el-suudi ; m̄ud̄u telisb̄ank̄ud̄ut 'msit wen t̄sn telu-gwedj̄u.

UKTABEGFAK'N 63.

Dæbid ukwudsbegisk'num, [tsn kisidogup] tilisip ekek Boktskum iktuuk Suids tule.

NIKSKAM, kil nuniksksmum; eskitpuugiedes 'nkwilulin; Uktinink 'ntçidjskumitç eliktusamugwot, nsgei menwegúlsk mskumigou iktuuk tsn tet mөгwé samugwonuuk, sk mskumigou kispunek tsn tet samugwon mөгwe etinuuk.

2 'Ntulnmiduun ukmulgig'nódim sk ukpumidé-dsk'num, stugé telinunmiduup kepmeék itli-slssuudumsdimku.

3 Mudu ukteulidélsuudim adji kululk muu enkuude mimadjuok'n, ns utçit 'nsál muuiwolultúl.

4 Ns tuli muuiwolultes tsn telipkidousiu: uliunsgsduudés 'npitun'n ukwisunum iktuuk.

5 Tuli kisadalwodúks 'ntçidjskumitç stuge wán iktuuk sk wig-ewiktuuk; sk 'ntúun utçimuiwolultou welidésigul 'msálu:

6 Tsn tilisip migwidelumwulsn nunpóg'n iktuuk, sk depkik snkidelumwulsn;

7 Mudu kil nuudji sbogunumuiip; ns utçit kunuksk iktuuk lamék tuliusugewidssides.

8 'Ntçidjskumitç wedjuusgálsk kuudek tsn tel-nuusugwosku. Uktinsk'num melkibuuguunik.

9 Ksdw tsnik kwilumáditç usugwiskalsnou 'ntçidjskumidjul, uldsdák mouipkewék mskumige-wiktuugu.

10 Utçinebøksultidsk espugwosik iktuḡ; wøkwisk utaligamultidsk; (wøkwisk utstkunwok'num-ultidsk.

11 Ksdw eligewit usugewidsidou Nikskm-ewiktuḡ; 'msit wen tsn wedji-luidumasidjul utinink, mudøgwolsidou, ksdw tsnik nudjieksw-sdidjik, (keluskabewultidjik,) utunwol, septuns-dasidul.

UKTABEGFAK'N 64.

Utçit Nigsintok. Dsbid ukwdsbegisk'num

DJIKSETEN 'nkeluswok'num, Ø Nikskm, tsn telislsuudumei, (tsn telisnkidædegé.) Utçiankø-dén 'nmimadjwok'num tsn kedanit utçipalkusw-dim iktuḡ.

2 Utçi mimugwoliduks nudji øbuls-dsksdidjik ukimuudugewewmuou iktuḡ: winmuduididjik umouiømimuou iktuḡ.

3 Telsibuuduididj'l wilnuol stugé espugwosik: nstsgsduudidj'l ulutksmunumuol——ukeluswok'numwol wintçigul.

4 Wnsksduultinou welmuduidilidji kimuudugw. Wiskinks-duultidsk, sk ms tçipalwsdík.

5 Melkig'news-lusultidjik winsud iktuḡ: ag-'nuudumadjik tsn teli nsbuktsk'n-igudiiditç kimuudugw. Telwedjik: § wen numidudou.

6 Kwilumuidididj'l pdsasuidil: kesi-psku-kwi-luosultidjik. Utlamiluok sk ukwomlaumuuk muu kisi wedjidasinuk, (edjeliktgidjidasik.)

7 Kadu Nikskam utginksidu lutksan iktuk. Wiski-lagun-teluksul-tidsk.

8 Kissduusk wilnuol utigsn utinewou iktuk. 'Msit tsnik nemisididji, usimuktuodsk.

9 'Msit wenik tgipalwsidisk, sk ag'nudumuudisk Nikskamul utlugowok'num. Mudu 'nsetui-ankidéds sk tsn'l teladegolidj'lu.

10 Tsn sabewit usugewidasidou Uktgisskumou iktuk, sk eligasidj'l utininku. Ak 'msit tsnik kskwodjsdksdidjik ukwomlaumuou iktuk, muuwsidisk.

UKTABEGTAK'N 65.

Utgit Nudjintok, Dsbid ukwdsbegisk'num, slsuidumsk'nsbegisk'n.

NIKSKAM, muu wolkuusudi wontokeskibésk Si-unku, sk eluwidumasudi likiskadjdsasidou uktininku.

2 Kil tsn djiksetumun teltouemk, 'msit wenik pedjidsdsk uktininku.

3 Eluwewuidil wiswig'nemig'l. 'Npdsasuidimul djigulsduidesinen.

4 Welék tgánnum tsn ninssuntu, sk wedjuouslut

uktininku, utulugsdumun kiiku. Utçikisadalultidesinen tsn'l kelusudil kák tulél : kepmék uktçislesudumógwomun.

5 Wégwodsswok'n iktuuk utçiusidemi-desinen kəkwodjsdsk'n iktuuk, Niksksm, kíl uktinink wedjiák nuustóg'numinen, sk uteligasudimuou tsnik etlugsdumuudidjik eliwegwák mskumigou ; sk tsnik smasedjik uktçigumuu iktuuk.

6 Negum umulgignódim iktuuk wedji mulgi-bugusladji kumduntnu : wedjikspisit mulgig'nód iktuuk.

7 Tsn nenksdok teliksidewidák utçigúmuu tsn wedewotkógwek, tsn nenksladji kesidewedok-sul-tilidji mimadjuinuu.

8 Tsnik moui kunek etlugsdumuudidjik tçipatumiididj'l ukuginugwosudimul. Kissduun eskitpuuk pøktumksik sk welákw usugoukwidjssin.

9 Emitugwodumun mskumigou, melmuøbadun : kissduun upugwelimilesin Niksksm usibuum tsn wodjubek sabugwon. Elsdadj'l kuumkuul tsn telikiskadjsduun.

10 Wetksbadadj'l upuskeg'ntçídjumul ; sesupkumigsdadj'l utadúgwen-ígummul ; wedji nukmigs-dadj'l kikipessn iktuuk. Welsduunul tsnul wedjisksisg'l.

11 Ukelusudim iktuuk wedji aptugøpilumun neuktibuunkugu. Uktoutídjul tçinpsgøntestok mimé.

12 Elitçinpsgøntestok memkægul boktskum iktuuk tulél. Nemskumigegul wedjikspissdasigul ulidssud iktuuk.

13 Memkég'l wedji suniskwegs-dasigul tçitç-kelueutçuk telipuugweli-moukwodumudádidju, sk wolkøgumigeg'l wedji suniskwegsdasig'l kuulum-kuu iktuugu : tçel seskuuidisk teliulidssultidisk sk uktsbegisdidisk.

UKTABEGFAK'N 66.

Utçit Nudjintok, uktsbegisk'n slssudumsk'n-sbegisk'n.

KELOU 'msit tsen tasiok etlugsdumudiyok mskumigek, usugewidssud iktuuk utçi luugømiktuk Niksksmu.

2 Utçi alssudumsk'n-intuidikw tsen telikpumék uwisunum. Luukwodumuukw umuiwolkuusudim ukupménu.

3 Tulimúkw Niksksm : Taduudji-tçipalkusin kil uklugøwok'num iktuuk ! tsen teduudji-mulgig'-nun,tsnik kedanskiklikiweltumúdidisk uktininku.

4 'Msit mskumigou slssumuultou : sk ulislsudumsk'n-intúdou uktininku : ulislsudumsk'n-intudou ukwisunum iktuugu. Sils.

5 Tçuugwíðákw sk snksptumúkw Niksksm ut-lugøwok'num'l : wedji tçipalkusit tsen telsdegetç tçinnumúkw utánewou iktuuk.

6 Elikiwonskádok uktǵigum mákumigou iktuuk : ukwoduoók elsibedádjik ussán iktuuk. Nádel tet tuliusugewidassulti-duksunu utininku.

7 Wedji mestealsusit umulǵig'n-édim iktuuk yaptǵuu. Upkikul anksámsák tesskémiksul-ti-lidji. Nudji listumú-didjik mu upkumádel-sulti-ditǵ. Sils.

8 O muiwolu kw kuniskáminu, kilou tsen tesskémiksultiyok ! tuláskádikw umuiwol-kusudim unuudasinu.

9 Tsen mimadjúnadjí uktǵidjskumitǵinásh, sk mu usidédu muk ukskádú-edesumkusu-ti-nenuu.

10 Mudu Níkskám kwedjǵsliegup ; teli wokums-liegup stugé teliwokumsdumk suliewé.

11 Pegisuliegup áb iktuuk : ǵgsdúp unmadjǵdi 'ntánenou iktuuk.

12 Ig'numadub'nik tǵánumuk upumadedjiibulán nuundjensku. Sapteskumuudiegup buktou sk sabugwon : kádú pegisuliegup milesik nsdami.

13 Piskwádes kák, upkisiduúdes pegid'num-adimkéwél koksasig'l, sk tui sbánuuultes tsen teli luidumasiep.

14 Tsen teli keluwigup 'nsál, sk telag'nuutkup 'ntunu, tsen tilisip sespedáshianegu.

15 Upkid'numuultes weisísk nígamu-dasultidjik, sk tǵitǵkeluwutǵuk yapák uwiguumuouu, tsen

nudji-koksasik. Ælsduptes yapák, sk tebultguk yapák. Sils.

16 Tgugwidékw, kilou 'msit tsn tésiók tçipalók Nikskm; sk ag'nudumultoksip tsn telslatç 'ntçidjaskumidj'l.

17 Wedji luogemikték 'ntúunku, sk wedji muuiwolkuusip nilnuu iktuugv.

18 Ulidedumán eluwewuudi 'nksmlsmuunk, Uk-tçisaskumou ms djiksetuikw.

19 Ksdu Nikskm djiksetuit, tçigistsk'nslit tsn teltouen.

20 Muuiwolkuusitç Nikskm, tsn muu edjigulsduuk tsn teltouen; kisns muu edjigulsduikw ute-ulidélswudimv.

UKTABEGFAK'N 67.

Utçit Nudjintok, abisdjitçké uktsbegisk'n, slsawdumsk'n-sbegisk'n.

NIKSKAM ewulidelumulkúutç sk ulslulkúutç, sk kissdúutç usáskw utulibsktstén uktinensku. Sils.

2 Kuulsmán uktouti utuliktçidjidasin mskumi-gék, sk kuustóg'num 'msit tsn tessksmiksuultidjik utánewou iktuuk.

3 Nikskm, mimadjuinúuk muuiwolnitç; 'msit tsn tessks-miksuultidjik muuiwolnitç.

4 Tesskæ-miksultidjik ulidæsuultáditç, sk ukts-begisdiiditç usugewidæsuud iktuuk. Mudu kækwo-dji-ilsumaduks tesskæmiksidiidik, mímadjuinúuk mskumigegv.

5 Nikskæm, tesskæmiksultidjik mudægwołnítç ! smúitç 'msit tsn tesskæmiksultidjik mudægwołnítç.

6 Tøkui tilisip mskumigou pumiuli-págweli-gwedou, sk Nikskæm, smúitç kuniksæminu, ulslulkuudou.

7 Nikskæm ulslulkuudou, sk 'msit elmiwegwæg'l mskumigul tçipalkuudul.

UKTABEGÆAK'N 68.

Utçit Nudjintok. Dæbid ukwidsbegisk'num ; slssuudmsk'n-sbegisk'n.

UNAGASITÇ Nikskæm, tsnik kedanédidj'l sessluksuultáditç : sk tsnik muu kesalsdigul usimultáditç usksluukv.

2 Stugé 'ntlúudou edjigulipkuédædasikél, twlidjig-ulsladuks negumou : stuge upkuu telutçi-nutçkim-esitç buktewiktuk, twlikækeiskwiskæ-dasuultidák eluwewuultidjik usksluuk Nikskæmulu.

3 Kæduu sabewuultidjik ulidæsuultidæk, sk usugewidæsuultidæk usksluuk Nikskæm'l : smúitç lók uksi usugewidæ-suultidæk.

4 Liuktsbegisdiikw Nikskæm utininku. Utçislsuudumsk'n-intuudikw uwisunum iktuuk.

Flsdúkw outi utçit negum tsn etlipemadedjábui-
lut bsktskum iktuuk uwisuunum Uktçísskumou
ns; (teluisit Uktçísskumou;) sk usugewidssul-
tikw usksluuk.

5 Sisminsit'nskunk utçuol, sk tsn nuudji ilsu-
madji siguskws, Niksksm ns, kepmék wák ebitçv.

6 Kissladji tsni neuktuugwslugú-dilidji utwt-
lugsdumuudilin wigwolv. Elituoladji kistedjúu
welsltimkewe iktuuk, ksdu tsnik buiski-listumu-
didjik, etlugsdumudidjik niwék mskumigou.

7 Niksksm, tsn tilisip nigsnoutágumadek uk-
mimadjuinúmk, tsn tilisip elsibásinek bsktskum
iktuuk. Sils.

8 Mskumigou mateskup, muusigisk tçinpskuun-
teskup usksluuk Niksksmv. Amútc kumdun Si-
neiik matesinkup usksluuk Niksksmv, Islél uniks-
ksmvl.

9 Kíl, Niksksm, puugwelikik-pesansdúp uktali-
gamv; wedjimulgig'néwsdúp tsn tilisip kispunék.

10 Ukmouiømim etlugstk nsdélv. Kíl, Niks-
ksm, wedji mulgig'n-éwsduup ukelúsuudim utçit
euledjuultidjik.

11 Uktçísskumou ig'numwuedok keluswok'n;
mouipugwelkik tsnik ag'nuudumuudáditç.

12 Eligewidjik 'ntubluámiék kesiusimuultidjik;
sk ebit tsn nespit, utkunuotk kuukwsdk'nev.

13 Tilis elisultiyok weisisk utouipisks-dasig-

umwou iktuk, tulisnksm-kusultidoksup stuge ples unukski sulieweagssilidjél, sk upigunum kesamuksilidji tsen teliwisouisuliewe-agssilidju.

14 Tsen tilisip Uktçiniksksm mouimulgig'nút sessladek eligewilitku nsdél, teliksiwobégup stugé wostou pumd'n iktuk teluisit Salmun.

15 Niksksm upumd'num'l telélidj'l stugé pumdun Besun tulé; lók espudjit kúmd'n stugé kumd'n Besun tulé.

16 ? Kəgwé wedji unsksysdiók, espudjuultiok kumd'nultiok; neguls kumdun tsen Niksksm welidétk ututlugsd'mun. Mismútc Uktçisskumou tulugstou nsdél yaptəu.

17 Niksksm utobsk'nn 'ntubluimiél tsbuinskák bituimtul'nsk'nig'l,—smútc kskeiyis bituimtulnsk'nig'l. Uktçisskumou tegweuodji snsums stuge telégus pumd'n iktuk Sineiek sáku.

18 Eli unagssiip kekwek; abadjuswal-tub'nik kestedjúku; ig'numadimkewél weswsduub'nn utçit tçinumuəu, smútc utçit buuskilistumuudidjik; kuksman Uktçisskumou Niksksm ututlugsd'mun utínəwou iktuk.

19 Mudəgwolkusitç Uktçisskumou, tsen tesigiskuk puəgweiliwlsuluk: Niksksm ns tsen utinink kuustóg'numinu wedjisk. Sils.

20 Kuniksksminu slsutkul ušetəóg'nn: sk Niksksm Uktçisskumou slsutkul wedjipkətum-kidsmk'l 'npuok'n iktuk.

21 Ksdu Nikskm tçilatpedádu tsni kedantçiu ; sk tsnuł négou pemipsds-degelidjuł neguuls tçilat-pedsduł kekwoťpalidju.

22 Teluēt Ųktçisskumou : utçisbadjślades Běsunku, utçisbadjślades demik Ųktçigum.

23 Kułsmśn aptçi śśsuugwśduks kedanskik umuldemuou : sk Ųktśk mułkwodumúdidśk nś muldou.

24 Nikskm, nemśskik tsn teli elienu ; nemisdidjuł nułnikskmul sk 'nteligemul, tsn telieliétç kepmék wśku.

25 Nudjintúdidjik nigsnoutigumuśś-didjik ; nudjipipuuguuididjik wetkuśśdidjik : utśnėwóu iktuok emuididjik ěbitėsk bepkuđjidemuididj'ł bepkuđjidśktçđdj'ł.

26 Mudęgwolułkw Nikskm Ųktçisskumou mouióm iktuok, kilou tsn wedsbeksiok Islelek.

27 Pasumeitçátç nsdél ěk sk tsn śśsumadjś : sk elp negumou tsnik etlisskumouultidjik Suđśsku sk umou-ag'nudum-umkėwėumuou ; sk tsnik etlisskumou-ultidjik Sebiulunśhu, sk tsnik etlisskumou-ultidjik Naptulisk.

28 Kunisksmum telitpludumułk Ųkmułgig'nėdim. Nikskm,mułgig'nėwśdu tsn kśśduiek.

29 Utçit Ųktçi-śśśuđumęęgwomum tsn Saluśśśmł edek, eligėwidjik Ųpkisidultśk ig'numadimku.

30 Uptugim tsnik mouumadjik pemsduudidj'l upkudigun'n, (tsnik nuudji utkudig'nøltidjik;) melkumsdidjik mouumadjik, sk mimadjuinuuk uwendjuudi-smudjimuo, misøku edasiu negumou wedji kiwelsultáditç suliewe iktúgu. Sesál mi-madjuinúuk tsnik welidedumáiditç mat'ndimku.

31' Nuudjitpludsksididjik tçugwi-tuidsdák Esiptegu: Ftispiewák elinkusi-sábinskedsák Niksksm-ewiktugu.

32 Eligewsgituút, mskumágek teleouultiyok, liktsbegisdikw Niksksmewiktuk; slssuudumsk'n-s-begiouúkw Uktçisskumou. Sils.

33 Negum tsn pemadedjiibulwet wásók—wásók tsn ék kis sák. Ankaptén, kelusit, melkikelusit.

34 Mvlgig'nódi ig'numuukw Niksksmu. Wkuupmidelum-uksuudim Islél iktuuk bekwi-ák; sk umvlgig'nódim muusigiskuduuk ék.

35 Niksksm, Islél uniksksm'l, etli tçipalkusin kepmék vktçislsuudumógwomum iktuuk. Negum ig'numuótç mvlgig'nódi sk vksimvlgig'nódi umi-madjuinumpmu. Mudøgwolkuusitç Niksksmu.

UKTABEGFAK'N 69.

Utçit Nuudjintok, Dsbid ukudsbegisk'num, Psgøsiæ.

NIKSKAM, usetouí, mudu øk'npógwe sk tçel elp 'ntçidjiskumidjuu iktugu.

2 Amtçimluskie bulgou iktuuk, tsn tet muu kisi kuli-buuguimugu. Tgsi demik sábuugwon, sk usán iktuuk wedji unpógwæ.

3 Kispunε tsn telintouε; 'nsidun niwásik; 'npukikwul wedji kaksyag'l teliskibék nuniksksm.

4 Tsnik sék sikadji-delum-idjik, teli pumi-adji-puugwelkik tçel muenkuude nuusabun: tsnik kedwonidjik, tsnik sék kedanidjik, melkig'nsdidjik. Tokuu abadjáduu tsn miné kókwædegou.

5 Niksksm, kedjidun muu nuustuóg'num; sk 'npsdsudim'l muu wedji mimuugwodasinuag'l ukti-ninku.

6 O Uktçisskumou, kil 'ntubluimué Niksksmu, muu utçintagøltáiditç 'ntinink tsnik eskibés-kik: muu utçintagøltáiditç 'ntinink tsnik kwilu-skik, O Islél uniksksm'l.

7 Mudu utçit kil uktinin pemsduεp 'ntagóg'n; benøkudélsudi økuunøkupilik.

8 Etlipilueoui widjigudultiek utánewou iktuug; sk muu kedjiguusiw 'nkátç undjun-iktuugu.

9 Mudu kák tulé uksalsudi malkømik, sk tsnik kwedjintagimskik ukwedjintagí-gedumugewε-um-wol elnisisg'l nin 'ntininku.

10 Tsn tilisip utkidemeianek sk wedji unmadj-égek 'ntçidjskumitç suuñewimkewε iktuuk, ns nun-tagóg'numtup.

11 Wedji ssuunódulsi piusig'nsgewæel 'ntøk-

won'm sk maligui-wiiduksiep utínəwou iktuɣu :
(maligə-wib'nik.)

12 Tənik ebultidjik ksg'násdasik uktɕigúnk pə-
kwodjidélumidjik ukeluswok'n-uməwou iktuuk : sk
uktugisəwínúk nespəmsádíp n'tininu.

13 Kədu nín buški-sləsumuul, ʕ Uktɕisəku-
mou, tən tilisip weliśk : Nikskəm, tən telipugweli-
-əu-lidédegén, djiksétui, sk tən telisk kuustóg-
'num.

14 Utɕusetouí bulgə iktuɣu, sk mu uklusi-
délimiu 'ntamtɕimluskienu ; sk wedjuusetouígwi-
siép utinəwók tənɪk sigadjidélumidjik, sk sámwi-
gwon iktuuk tən demik.

15 Tilis mu əunpəgəwón sámwigwon iktuuk ;
kisnə tən demik samwigwon mu 'ntmʊsəluguu :
sk elmunasik mu umestəgulemassin 'ntinin.

16 Usidemi Uktɕisəskumou, mudu uktəulidél-
suidim kelúlk tɕuɣwikiwonskibugwəsi tən teli-
-pugweli-əulidédegenu.

17 Mu kuɔdji-djigulabásiu kʊnókubem iktuɣu ;
mudu sespedəsi : kusi-ʊsidemi.

18 Lutɕuəwədəui uktabateladim-kewəum : utɕi
abatélui utɕit tənɪk kedanidjik.

19 Kedjidun 'ntagógnum, sk 'ntmaligé-adimke-
wəum sk 'nbenəki-délsuidim : 'msit tənɪk kistəwe-
widjik kuuskəluk əmwididjik.

20 Winimkusuudi segwisədok 'nkəmləm'n ;

lók sespedási, sk kwilák tən wen eulidəlumisn ;
ksdu mǝgwé wen ɛmuuk ; sk tsnik ulkwidjəlii-
dis, ksdu mu wedjəsgik.

21 Esuɹiɹiditǝ wiskun ; sk tən teliktuusamu-
gwei nesamuugǝ-dɹliɹiditǝ teb'nǝg'lewé.

22 Wbstsludimuol usksluok edegul, tulétǝ
stugé nsbuuktək'n ; sk ukelusuudimuol tuletǝ
stuge lək-tég'n.

23 Wpukikuol upkǝnitpugásasitǝ mu unmi-
ds-ksdinou ; sk elpisultiɹiditǝ nǝgou nunkudes-
tutǝ.

24 Ulikudásdu kuikweiudim utínɛwoku ; sk
kusiukweiudim igétǝ utínɛwoku.

25 Wigwol udjigunásdasitǝ, sk mou wen tulugs-
dumuutǝ wigwolu.

26 Mudu kistɛwəlsɹidj'l tən'l kil tskumudj'l :
sk wenmadji-kelulsɹidji tənɹ kil ləkundédjɹn.

27 Egsdu psɹssuɹi upsɹssuudimuou iktuuk,
sk mu pedjɹdásduwitǝ ukǝkwodjəsdək'n'm iktuuk.

28 Utǝikəswigasultáditǝ mimadjwok'né wi-
igadig'n iktuuk ; sk mu widiɹwágasultádiwitǝ sabɛ-
wuutilidji utínɛwou iktuuk.

29 Ksdu nin eulɹdji sk sespedəsi ; kuustóg'-
num, ǝ Nikskəm, igálitǝ kəkɛkɛn.

30 Utǝi mudǝgwodum-uodes Nikskəm uwii-
sunum uktabegisk'n iktuuk. Utǝimkidélumades
muɹiwoltimkɛɛ iktuuk.

31 Ak eguls Uktçisskumou utinink adji ke-
lultudou tçel muenkuude wendjuudiém kinsé yap
tsn usumuit sk usit'niksit.

32 Euledjuultidjik numidudék ule, sk ulids-
sultidék : sk kilou tsn kwiluók Nikském, ukém-
lsmunuol mimadjidul.

33 Mudu Uktçisskumou djiksetuadji eule-
djuultidjik, sk muu benøkidelumsgwi ukwiste-
djumpmu.

34 Wasók sk makumigou muuwolsditç, sk uk-
tçigum'l sk 'msit tsnik tebiu etlimadjidédjik.

35 Mudu Uktçisskumou usetouidudou Sinn,
sk liduodul Sude utçigunumul, sk nsél tul-
gsdumudidék, sk utaligamuultidék.

36 Ak unokubemk undjunnó utaligamuulti-
dék sk tsnik kesadumuiditç uwisunum, tulgs-
dumudidék.

UKTABEGFAK'N 70.

Utçit Nigsintok, Dsbid ukwdsbegisk'num, ukiss-
dun migwidedasin.

NIKSKAM, kusi-igali : Uktçisskumou, kusis-
bøg'numui.

2 'Ntagøltiiditç sk uksubugws-luksultiiditç
tsnik keduwonidjik. Apskwsluksultiditç sk
'ntagø-dasultiiditç tsnik welidedumiditç 'ntatç-
kunédasinu.

3 Utçi apskws-dasul-tiïditç utçit utsbsnkv-dum-uksultinou untagøg'numuou iktuuk, tsnik eedjik, shís! shís!

4 'Msit tsnik kwiluskik usugewids-sultáditç, sk utçi ulidásul-táditç uktininkv : negou tulué-ditç tsnik kesadumiditç kuistóg'num, Niksksm 'mkidédasitç.

5 Ksdu nin euledji, sk wedumidédege : Niksksm, kusitçuguwye. Kil nuudjisbøg'numuin, sk nuudjuusetouín ; O Uktçisskumou, mu uknun-kásiu.

UKTABEGHAK'N 71.

UKTCHSAKUMOU eligasi uktininkv : mu usidelumiu nuntagódasin yaptçu.

2 Kuukwodjsdsk'num iktuuk utçuusetouí, sk tuolkéli ; tçigistak'nali sk uusetouí.

3 Tuléi 'ntininkél stugé espek kuðewe wendjigwom tsn negou 'npiskwénu : kisitpludumuup nusténu, mudu kil meskík 'nkuudem, sk 'nwokulussnum.

4 Nuniksksmum, Utçuusetouí upitunk eluwwit, tsn mu tetpskstçínumuikw, tsn kistewédeget.

5 Mudu kil, Uktçisskumou, Niksksm, 'ntadjiptçuudsk'num, sk 'nteligasuudim wedjsdegemk slbsduswisnekv.

6 Ankweuin wedjsdegemk kisiuskidji-nuiis-
nek; wedjsdegemk 'nkátç utlsmiluk, welsliip:
négou mudøgwolultes.

7 Etlipskuleiwok'ni ninu pigwelkik utinewóku;
ksdu kil 'nwokulusnum.

8 Tésigiskuk 'ntuun utçuiadou ukmuiwol-
kusuudim, sk ukupmidé-lumuksuudim.

9 Mu uktedjig'lsliu tsn tilisip kisiguieén. Mu
ukbunsliu tsn tilisip 'nmulgig'nódim ksksysku.

10 Mudu tsnik kedanidjik winag'nimidjik; sk
tsnik eskøbiktumiiditç 'nmimadjuok'num mou-
ag'nuudumadjik.

11 Telwedjik: Niksksm buensladj'l: madjul-
kwoluukw, køkwsluukw: mudu mouwen usetouis-
gul.

12 Niksksm, mu uktsmsksliu; Nuniksksm-
mum, kusisbøg'numui.

13 'Ntagøltíditç sk kskeiksugsdasultiiditç ts-
nik kedanádij'l 'ntçidjskumidj'l: (tsnik keduwon-
idjik:) utçi kunøkwiisultiiditç 'ntagóg'n ik-
tuuk sk benøkidéds' n iktuuk, tsnik kedui-atç-
kunewidjik,

14 Ksdu nin négou adjiptçúdege, sk pumi-adjip-
uugweli-mudøgwolultes.

15 'Ntuun ag'nuutou uksabewuudim; sk kuustóg-
'num tésigiskuk; mudu mu kedjíduon'n tsn tésuk
ukwelsltimkewumul.

16 Utçieliedes Uktçisskumou Niksksm umul-
gig'nódim iktuuk : ag'nuutes ukøkwodjádsk'num,
tçel psuuk kil ukøkwodjádsk'num.

17 Niksksm, kil keginuudumuiip wedjsdegemk
slbsduuswisnek, sk misøkui nigétç kisag'nuudum-
sn'n ukpskuleiuidimul.

18 Ak nuugú tsu kisiguui tçel wopkwei, Niks-
ksm, mu ukbuusliu ; misøkui neysduulsn uk-
pát'n, (uklugøwok'num'l) eguls wedsbakumi-
ditç ; sk ukmulgig'nódim kis neysdsk tsnik kedui-
pedjidádjiku.

19 Uksabewuudim, Niksksm, lók espek ; kil
kisituladuun'n meskig'l køguel : Ø Niksksm, wen
telék stuçé kil !

20 Kil kisi neysduuin meskíg'l sk meduæçç'l
sespedsswok'nn : abadjásliduks, sk mimadjúuni-
duks ; sk ap utçi tuolkásliduks pidalkug'l elmun-
asig'l maskumige-wiktuuk.

21 Kil kisásliduks 'ntadjiespein, sk bekwi il-
kwidjásliiduks.

22 Ak elp utçi mudøgwolultes pipuugwok'n
iktuuk, utçit ukedlewewok'num, Ø Niksksmu :
sk utçi slsuudumsk'n-sbegiæultes sbisdjitç ik-
tuugu ; kil Islél ukçi sabéwilidj'l uniksksm'l.

23 'Nsál ukxiusugewádsidul tsu tilisip uktsbeg-
iæulsn, sk elp 'ntçidjskumitç tsu sbateladu.

24 Ak 'ntuun uskuutou uksabewuudim tesigis-

kuk; mudu nedagøltidjik sk kespugws-dasultidjik tsnik kedui-atckunewib'nik.

UKTABEGIAK'N 72.

Uktsbegisk'n utgit Solumun.

NIKSKAM, ig'numu eligewit uktilsudsck'num'l; sk ukøkwodjdsck'num'l ignum u eligewit ukwis'l.

2 Utçi ilsumadu ukmimadjuinúmp køkwo-djs-dsk'n iktuuk; sk ukteuledjuuinúmp køkwo-dji-ilsu-dsk'n iktuuk.

3 Kumdunk upkisiduodsk wontokódi mimadj-uuinú, sk nemskumigeg'l køkwodjdsck'n iktuuk.

4 Ilsumadu mimadjuinú kistewó-dasultilidji : uwetouiadu ewledjuultidjik undjunuó, kskeiskwis-ksladul nuudjikistewó-degelidj'l.

5 Telipkidji-tçipaluulták tsn telipkidji nsgósit-ewik, sk telipkidji-depkunúsetewik; misøku kes-piedsk tsn teliuatsbaskumiiditç.

6 Tulinisssidou stugé kikipessn elnisásikél, tsn kisipskwesasik 'msiguékadi; stuge ipmuunsukél, tsn wedji samugwonssdasik mskumigou.

7 Tilisip nsgweg'l tsn negum telipkitkstk, sab-ewultidjik ulóltidsk, sk pugweli-snkuoden, tsn telipkidji depkunúsetewiku.

8 Ak tuli eligewitewidou wedjsdegemk ukteig-

umuuk misøkuu ap uktuk uktgigum, sk elp wedjsdegemk Sibuu misøkuu eliwegwák maskumigou.

9 Tsnik bsktskum iktuuk etlugsdumúdidjik tçinkwedsdsk usksluuku : sk tsni kedantçi muuskwoták tupkwonu.

10 Tsnik etlieligewitewultidjik Talsisku, sk miniguu iktuuk, upkisidudák ig'numadimkewé. Tsnik etli-eligewit-ewultidjik Sibak sk Sibuku, upkit 'numu-sdidsk ig'numadimkewe.

11 Ak 'msit tsn tesidjik eligewidjik tçituumkwedsdák usksluuk : 'msit tsn tesksmiksul-tidjik lugøodák.

12 Mudu igsladul ewledjilidj'l tsn tilisip edouelitç, sk kistewø-dasilidj'l, sk tsn'l muu sbøg'n-umuksiliguul.

13 Eulidélimadu tsni menskunsdilidji sk elp ewledjuultilidji ; usetouiduodu ewledjuultilidji utçi-djskumidjuu.

14 Ak utçi sbatelumwodu utçidjskumidjuó eksibugws-dsk'n iktuuk sk kistewódasud iktuuk, sk 'mkédidul umuldemuul usksluuk.

15 Ak pumousidou, sk ig'numuuxsidou wisousu-liewé Sibis tulé ; sk negou slasudum-elseuoden, sk tesigiskuk muliwoladen.

16 Kuulumkuul 'mpit'n wodjuisk tesitul maskumigou iktuuk kekwapumd'nuuk, sk tsn'l wedjigweg'l tulimadóksidul stuçe Lebanun : sk tsnik uktçi-

gúnk teleek tulipugwelták stuge 'mskiguul mskum-igou iktuuk tulél.

17 Uwisuunum aptgu iitou : telipkidji nsgöset-ewik uwisuunum sksliedou ; sk mimadjuinuk utçi ulsluksultidák utininku. 'Msit tsn tess-ksmiksultidjik muiwoladsk.

18 Uktçisskumou, Niksksm, Islél unikskám'l, muiwolkuisitç : tsn wen negum pasuk kissdög'l pskuleiudil.

19 Ak muiwolkuisitç yaptgu uwisuunum kep-mék : sk tsn telkák usitkumuu utçusdasitç ukupmädæedsk'num. Tuliástç, tuliástç. (Amen, sk smen.

20 Dsbid Sesi ukwis'l utslasudumsk'num'l kksyag'l.

UKTABEGFAK'N 73.

Asap ukudsbegisk'num.

KEDLEWE iktuuk Niksksm weláladji Islelek wedsbeksilidji ; tsni wokumóltilidji ukwomlsm-unuou iktuuk.

2 Ksdu nin 'nkst'l swel peskedeskub'nn ; swel wesessksmei.

3 Mudu wiskuolkub'nik tsnik muu nestuóltákw, tsn nemiigek teli ulóltádidek eluwewuultidjik.

4 Mudu kulskubilsk'nn mögwe étinuug'l un-

puok'nuou iktuuk; mudu umuligig'nódimuol welég'l.

5 Mudu mógwe telisespedssultákw stugé uktugik: kisns muu teli matóksultákw stugé uktugik.

6 Ns utçit emteskuudi peskuusultiiditç stuge piskádsk'n; kókwádsk'n piduugultiiditç.

7 Teli wigewultidjik tçel kedjalkigwedádjik: piامي-puugwel-numiiditç tçel muenkuude ukwom-lsmunuol teliutumi-deedegegu.

8 Maligigedumuudidjik; winiuskudumiiditç kistewódsk'n: emtesksbuguádidjik.

9 Muu weltóks-wodumiidikw wasóku: sk wil-nuol bekwádig'l mskumigegu.

10 Ns utçit umimadjuinúm eliapskwedálidji uis tetu; sk wedjinsabugóduludjik wodjúbet 'n-kunápsuun sabugwon.

11 Ak teluedjik ? Taliktçidjádeget Nikskam, sk ? 'nsetuóg'n tu ék mouiespék Nikskam utininku.

12 Anksptén, eguls ns eluwewultidjik, tsnik weløltidjik usitkumuugu: pemi-adj-milesultidjik.

13 Mismutç sék wokuusduwep 'nksmlsmun, sk wedji kssiptinassiep kókwodjs-dsk'n iktuuk.

14 Mudu tesigiskuk wenmadjødassiep, sk pet-kimkusiep tesieskitpúk.

15 Tulwéén, ns tulwedes, anksptén, uksibugwas-liek kunidjinku tsn wedsbékumáditçu.

16 Kwedji ankidedum-snek 'nkudjidjidun uis, lók meduæegup 'ntininku.

17 Misokwu piskwasianek Nikskam kepmék wák ;
tokwu tilisip nestumep utelumi-kispiskum-uolu.

18 Kedlewe iktuuk igaladuks nsdami tsn tet
sisubégu : elnisegedúks kskeisugádsak'n iktuuk.

19 ?Talipkisul-kusuultidjik kskeiskwiskel-dim-
kewe iktuuk wiskiww : wedji kskeiskwiskeludjik
wiskeisugádsak'n iktuuk.

20 Stuge puok'n tuugiemku tuli bunokidedum-
woduks tsn teli ankam-kusuultáditq, tsn tilisip tu-
gienn, Uktqisakumou.

21 Telisespedsigup 'nksmlsmun, sk teli-saptéi-
gup elpisin.

22 Tedutqwi muu nestuwewiep, sk muu kedjide-
gouep : teléiep stugé weisis kuuskuluk.

23 Ksdu meluitq négou tegweul : wedji-gulnin
'ntinsk'numku.

24 Ukeginmadimkewewum iktuuk utqil lidúks ;
sk elmigunik suuliduks wasókku.

25 ?Wen weskwesk wasók (pasuk kil :) sk
mou wen ewmuuk maskumigek tsn menwegé pasuk
kil.

26 Nsgei sk 'nksmlsmun ksksysk ; ksdu Niks-
kam 'nksmlsmun umulgig'nódim sk 'ntstkunw-
ok'num yaptqww.

27 Mudu, snkspten, tsnik smaskelskik uksuga-
didak : kskeiskwiskeludjik 'msit tsnik tesidjik ns-
keluskik.

28 Ksdu weliák 'ntininku nuudjuoussin Nikskam : eligasi Uktçisskumou Nikskam, kuulsman 'ntag'nuudumun 'msit uktlugowok'num'l.

UKTABEGFAK'N 74.

Assp ukwadsbegisk'num. Keginuudumuemk.

NIKSKAM, ? kəgwa wedji aptçi mskskelumjegup. ? Kəgwa kuikweiudim wedjilinugwák tçitçkeluəutçuk ukmemkégumk tulék.

2 Migwidedén ukmoujəmmim tsn kis sək wetaligamin ; uktagam enksdumugewé tsn kisi sbatelumúp ; kumdun Siun tsn tet etlugsdumun.

3 Tçugúye upkisintuks tsn tet aptçiskwiskəldimkewə ék : [uktsnkəptumun] 'msit tsn teliatçkunótk kepmék kák nuadjiktəntegəwinuu.

4 Tsnik kedanskik kedúdidjik etliseskuudidjik megweiik itli-mouidsmkewə iktuuk. Wənsəsdúdidj'l negumou umtoueg'numuol, utçit 'mtoueg'nn.

5 Teliktçidjiguisultidjik stugə etli-musiktégemkel mestəgstkek.

6 Ksdu nigétç wedji kskeiskwistemii-ditkul utsmə-ləksig'n-umkul, tumiig'n iktuuk sk maledjwé iktuuk.

7 Piskwegəedip buktou kepmék kák : medjigsduudip ukwisunum wák, tsn telikuwiiigedipu.

8 Telueb'nik ukwomlaumuou iktuuk : Kskei-kistawuonetç : kskeinugwa-dusdib'nig'l 'msit Nikskm'l utitli-mouidsm-kewumkul maskum-igegu.

9 Muu nemidúdiueg'l 'nkunøgwos-udiminul ; mөгwe niganiktçidji-tegewinu nuuguuç eumuuk : sk mou wen tegweuinamut tsn kedjidok tsn telip-kidjéku.

10 Nikskm, ?talipkidjikw-tçintagódegedou nu-dji-kistawódegetu. ? Nudjiktantegewinu aptçibunøkidétou ukwisunum.

11 ? Tslipkidji-sedantuks ukpit'n, uktinsk'num. Utçituolkadu uklamsegu, [sk kskeiksugál negu-mou.]

12 Ksdu Nikskm wedeligeemi kis sák : etlu-gwotkul uusetøg'nun megweiik maskumigegu.

13 Kil wedji nousksduusup uktçigum ukmul-gig'nód iktugu, segwiskadasub'nn unúdjewol meskilultidjik nemædjuk sabugwonku.

14 Kil segwistémadúb'nn undjél meskilk weis-sis: esimudub'nn tsnik ethgsdumuididjik boktsk'm iktugu.

15 Pantsduubn'n 'nkunøbsdil sk sibul, sk niwsduubun'n meskiigul sibul.

16 Wedaligamin nsgwek sk elp wedaligamin depkik ; kisigsdusup wosøgwek sk nsgósit.

17 Kisi igalsub'nik 'msit sbsbák maskumigegu. Kisidusup nib'n sk kesik.

18 Migwidedén uktantegewinu winag'nimadj'l
Uktçisskumsl, sk mimadjuinuuk muu nestuəl-
tákw benøkudédumiiditç ukwásunumu.

19 Muu uktili-ig'numuedu kil ukpulesum uumi-
madjuok'num etli-moueiiditç eluwewultidjik :
muu aptçu uktouondasiu ukteule-djuinúmk etli-
moue-iiditç.

20 Anksptén kisag'nudumumkewum, mudu
maskumigul bøgunitpag'l wodjuisgul; kistewó-
degemkewél etlugsdumuudimkul.

21 Kistewødasultidjik muu uktusidæelumou ut-
vliapskwedsnou 'ntagóg'n iktuuk. Euledjuultidjik
sk wedumidédsksididik muuiwodumiiditç ukwásu-
numu.

22 Unsgási, Niksksm, tulsdegé kuudumóds-
'num. Migwidedén telikwtçintagenskup tçinum
muu nestuéikw tesigiskuk.

23 Muu uktouonidédumuou kedanskik ukeluw-
wok'numuol; tsnik elinskídádjik uktininku negou
adji puugweliseskúdidjik.

UKTABEGFAK'N 75.

Utçit Nudjintok, Muu kusksdegou, Assp ukudsbegisk-
'num, slaswudumsk'n-sbegisk'n.

MUFWOLULEK, Niksksm, muuiwolulek :
mudu ukwiisunum wedjuou utiimud'nn, ukps-
kuleiúdim'l teliag'nutkul.

2 'Msinumán mouiømi, køkwodji ilsúdegedes.

3 Mskumigou sk 'msit tsnik etlugadumuu-
didjik, nuutçkimádídidjik. Nin kiskadjádsck'l ukul-
ókg'num'l. Sils.

4 Telimkik tsnik muu nestuøltiikw, muu uktul-
uæwíádinou; sk telimkik tsnik eluwewuultidjik,
muu kuusgslsnou uksumuokv.

5 Muu kekwek kuusgslsnou uksumuokv: muu
kudjikvhusuultinou metkwá-skibsm-kewe iktuugv.

6 Mudv espeimkewe muu wedjisnuuk utçib'núk,
kusns utkus'núk, kusns upkudés'núk.

7 Mudv Niksksm nuudji ilsuudeget; nsdswenul
pegewáladj'l sk nsdswenul wensgsladj'l: (nsd-
wenul benøgwáladj'l sk nsdswenul espsladj'l.)

8 Mudv Uktçisskumou kekuunadj'l 'nkuniip-
sumunn upitunkv; sk megøbák megwék; megø-
bák wiskpegasdasik nsdu køguæ; sk utçj kudádu-
dou: ukektçsgum'l, 'msit eluwewuultidjik mskum-
igek tulesk tçinpeg'nsdák sk unsamugøltidák.

9 Ksdw nin yaptçu ag'nutes; lisls-sudvmsk'n-
-intudes Sskób uniksksm'l.

10 'Msit usumwó eluwewuultidjik mundemui-
odes. Ksdw sabewuultidjik usumwó unsagáladen.

UKTABEGTAK'N 76.

Utgit Nudjintok, Assp ukwadsbegi-sk'num, abisdjitgkē.

NIKSKAM etliktgidjiiguisit Suidis iktuuk; uwi-sunum etli espék Islél iktuuk.

2 Sélum iktuuk wiik edek; sk utitlugsdumkewum Siunku ék.

3 Nsdél tet etliskwisksdög'l lutksmunn ábik-tuuk tulél; ligasuudi, espugwosik, sk mat'ndimk. Sils.

4 Adjiksamuksin sk adjikpumēin muenkuude kumdunk tsn tet etultugulídinku.

5 Tsnik melkidáditkik kókwsluksul-tib'niik: nebuditkik unebm-kewummuou iktugv. Mou wenkik tsnik melkitçin-numultitkik kisi wedji-duus-digub'nig'l upit'nuok'l.

6 O Sskób unikskm'l, ukpetkim-timkewum iktuuk, tobsk'nun sk tesibókw wedji kisdasultidjik upsskusuultinou.

7 Kil, smutç kil, tçipalkusin: ? Wen kisibu-guit kuksaluuk tsn tilisip wegeiin.

8 Wedji ag'nud'mun ilsudsk'n wssóku; maskumigou wegwodssik sk wontoktek.

9 Tsn tilisip Nikskam wensggsitç utilswdegenn, usetouisen 'msit tsn tesilidji benókidél-sultilidji maskumigek tulév. Sils.

10 Mismútç tçinumúk ukweiudimuol mudō-

gwołultól ; sk ukweiudi tsn eskwiśk, kultskpil-
tuks ; (nunigáduduks.)

11 Uli-luwidumas-ultikw, sk utçi sbsnkud-
ukw Uktçisskumou kunikskamuou iktuuk. 'Msit
tsnik ouiedsdidj'l upkisidusditç ig'numadimkewél
negum tsn tçipalkusit.

12 Nungsduodou ukwomlamuudiwol espøtili-
dji : mouitçipalkusit usitkumugewśk eligewidjik
utinewou iktuuk.

UKTABEGĖAK'N 77.

Utçit Nigsnintok. Utçit Djedutun wedsbeksidjik.
Assp ukudsbegisk'num.

WEDJĖ luğemiktsk Nikskam 'nsiduun iktuuk,
smútg Nikskam 'nsiduun iktuuk, sk djiksetuit.

2 Tsn tilisip wenmadjidssianek kwilégup Ukt-
çisskumou ; depkik elisibinskssiép utininku, sk
muu buuni-slsuudumouep. 'Ntçidjskumitç esedás-
sip ulkwidjéluksinu.

3 Migwidélumúk Nikskam sk sespedási ; snki-
dasi sk 'nkamlsmuun kispunek. Sils.

4 Wespeiuín, sk telisespedasi tçel mesikelusi.

5 Ankededumsn'n sskewég'l nsgwég'l ; sskew-
ég'l neukti-bunkukig'l.

6 Migwidedum tsn teliktsbegæep depkigu.
'Nksmlsm'n snkidssik, sk 'ntçidjskumitç melki-
kwiluosit.

7 Uktçissakumou ? aptçi djigulsadegedou. ? Ma aptç ulidèdegékw.

8 Uteulidélusudim ? aptçi kaksyask, sk ? ukeluwswok'num tu nenksik yaptçuu.

9 ? Niksksm ouondasitç uteuli-dèdegenu. ? Ukweiudim iktuuk wedji nugadóg'l uteulidélusudimul. Sils.

10 Ksdu telimsi 'nteuledjuok'num ns; ksdu migwidetes neukti-bunkug'l Mouiespék Uktçissakumou utinsk'num tulél.

11 Migwidetes Uktçissakumou utlugowok'num'l: migwidetes upskuleiudimkul sskewélw.

12 Ak snkidetes 'msit tsn teladegenu, sk uskútes uktlugowok'num'l.

13 Niksksm, uktouti etlineyásasik tsn kepmeék káku: ? Tegen tsn Niksksmewit, tedudjikpumék stuge nuniksksmnen.

14 Niksksm kil, psksleiudil kisaduun'l: kisag'nuudumun ukmulgig'nódim tessksmiksuultidjik utinewou iktuuk.

15 Wedji sbateladjik kunokubemk ukput'nógum iktuuk, Sskób unidjin sk Sösepe unidjin. Sils.

16 Samugwon'l nemáskub'nn, Ø Niksksm, samugwon'l nemáskub'nn, sk tçipalwegub'nn. Mismúitç uktçigumul tsn'l demig'l wedji matpegádig'l tçipalkusud iktuuk.

11 Alugul kuadsduiditɔ samugwon ; muusigisk kesidewedák ; sk uktlutkám'num'l elemidág'l.

18 Uksktugómk wedewsgidjik muusigiskudúuk ; wosɔgwodeskul wosɔgwodestúiditɔ usitkumuu : maskumigóu matkumigásik sk nenkudésk.

13 Uktouti uktɔigumúuk ék ; sk uktoutátɔ tsn meskík sabugwon, sk tsn teli pemaptún muu kedjígusinuuk.

20 Mɔisók sk Elunók upit'newou iktuuk, wedji lsludbdb'ník kunokubemkik stugé tɔitɔkeluwew-tɔuk.

UKTABEGFAK'N 78.

Keginuudumuek, Assp ukwadsbegisk'num.

'N MɛMADJUɛNUMTUT, djiksetumúdikw 'ntubludsk'num. Tɔigistsk'nadumúkw 'nkelu-swok'num'l.

2 Utɔi touuldunssidés pestudegemkewɛ iktuuk ; tulwedes sskewél kwelewistuidil.

3 Tsnul nuudumú-gubunn sk kedjidúgu-bunn, sk kuitɔinskik telimuulkuub'niik.

4 Ms mimugwoduwoukwul undjunuóhu : kun-uus-duoduksunuu wedsbeksidjik tsnik wetɔkwidádjik Uktɔisskumou umuiwolkuusuidim iktuugu, sk umulɔig'nódim, sk upskuleiuidim'l tsn'l kisádɔg'l.

5 Kiskadjsdøgup utplúdsdsk'n Sskøbegu, sk kegenugwotkup teblu-degemkewe Islelegu. Tsn telitplumap kuutçinskuv, ukuginu-dumuonou undjvnuó.

6 Kuulsmen wedsbeksidjik tsnik wetçkwidásdjik ukudjidjidunou,—midjuásdjítçk tsnik uskidji-nultidsk; kuulsmen unskidsnou sk utag'nudumuonou undjvnuó.

7 Utçit uteligasultinou Niksksm utinínku, sk muu utouonids-dumudinou Niksksm utlugwok'num'l; ksdw ukuludumuonou utublu-dsk'numul.

8 Ak muu utuløltinou stugé utçuoku, tsn teløltip kikasutum-udilib'nigu sk elistumudilib'nigu tsn wedsbeksilidju. Tsnkik wedsbeksitik kespugwsdsksditkik ukwomlsmunnuou iktuk: sk muu kedlewewultigwák utçidjskumidjuou iktuk Niksksm'l utininku.

9 Tçplemkewsgik wipkumsk'nultib'niik sk pemsladib'niik sbigu, apskwedsbniik nsgwék tsnek mat'ndimkeku.

10 Muu kelødumidiguup Niksksm'l ukisag'nudumumkewe; sk esedsb'nik upumidsnou utublu-dsk'num iktugu.

11 Ak ouondedum-wsdibunn utlugwok'num'l, sk upskuleiudimul tsnuul kisi kunudumwob'nn, kisi neysduób'nn.

12 Pskuleiuidig'l kisidøgub'nig'l usksluok utgukon Esiptegv; memkegek Sónegv.

13 Nousksdøgup uktgum sk usukumslab'nígv, sk telibuugsdøgup sabu gwon stugé mou-
sdasikél.

14 Nægwek wedji pumslab'nígv sluk iktugv, sk tsitpák wosøgwek buktou.

15 Ak nousksdøgub'nig'l espesktég'l bokts-
kum iktuk, sk teliutginsabu g-dulab'nígv
stuge meskák sabu gwon iktuk.

16 Ak wedji tuolkdøgup sabu gwon espes-
tek iktugv, sk kisdøgúb'nn sabu gwonn utuli-
nisidjuin stuge sibul.

17 Tøkv adji pu gweli-psdsuás-díbunn;
utulistuonou Moui-espélidj'l Nikskm'l, bok-
tsk'm iktugv.

18 Ak kwedjlsdib'nn Nikskm'l ukwomla-
munuou iktuk, tsn teltsmáditç mitçiptçewé tsn
teliktuudum-uidiidip kelúlk mitçiptçewev.

19 Ak winag'numádidj'l Nikskm'l; telwedjik:
? Kisi ilsduús tv Nikskm bstsludi boktsk'm
iktuk.

20 Anksptén, tsktugup espésstek, sk samu-
gwon wedjidjuigup, sk sibul paltsdigúb'nn;
metç elp ? kisi ig'numulkus pib'nok'n; ? kisim-
sinumuós wiús umimadjuinúm.

21 Ns utgit Uktçisskumou nútk ulé, sk

wedjiu-kweiik ; sk buktou bspkesadasik Sakó-begu, sk ukweiudi eliuunsagásik Islelégu.

22 Mudu muu kedlamsitumuudiikw Niksksm-ewiktuuk, sk muu eligasultíikw ustóg'num iktuugu.

23 Tilis teblutkus muusigísk kekwek, sk pantsdógub'nn kagunn wasók tulél :

24 Ak telinissdógubunn stuge kikpesán lamál utinewou iktuuk umalkødumulin. Esuab'nigu kuulumkuug'l wasók tulég'l.

25 Tçinumuúk malkødumuusdib'nek ansalewilidji wiluouek ; sbúob'nek mitçiptçewéek uki-sadalultilinn.

26 Kissdøgup udjiben muusigiskudúk, sk umuligig'nédim iktuuk wedjipkisudøgup upkudesunn.

27 Teli nissduop wiws stugé kikpesán, stugé tçigsdjuwédj'l ; sk sisípk utulipuugwelnoú stugé uktçigumuómk.

28 Tøku elnissdok megweiik uduunumuók, ouwiiu wigwólú.

29 Midjisultidjik sk kisadalultidjik ; mudu teliig'numuótç tsn teli pawotumulitç.

30 Muu buunidødumuudiikw tsn teliutumi-dødaks-diiditç. Tsn tilisip mitçiptçewé øgulemul-tiiditç,

31 Niksksm ukweiudim igák utánewóku, sk

nebedji melkig'nédilidji utínewou iktuuk ; sk mes-
kunsadédji tsni kelúsultilidji Islél utslbedusúmn.

32 Ksdu negou pdsdsksdidjik, sk muu ked-
lamsitumuudiikw upskuleiudim iktuuk.

33 Ns utgit eliksugsduodj'l unsgwégumuol
segewé iktuuk ; uneuktibuunkug-ewemuul sesped-
sswok'n iktuuk.

34 Tsn tilisip nebadek tókui tilisip kwiladub-
'nign. (Ksdu nebagwiididek tókui tilisip kwilu-
sdib'nn,) sk apskwedssul-tib'niik, sk eskitpuugis-
-dib'niik kwilusdidegu.

35 Tókui migwidédumuudiidip Niksksm'l
ukuundeminouu tsn espessktegu, sk mouiespélidj'l
Niksksm'l nuudji-abatelagwiididj'l.

36 Ksdu kwedjiksibugualsdib'nn utuunuou
iktuuk ; sk wedji telimsdib'nn eksuó'g'n wilnuou
iktuuk.

37 Mudu ukwomlsmunuol muu kókwodji-
-bugwai-nugwab'nn utininkélu, sk muu kelódum-
uadiguup ukisag'nuudum-umkewéumn.

38 Ksdu Negum eulidédeget, sk sbiksiktum-
uodj'l updsasudimul, sk muu keskslgwi. Si-
ouiu wedjigulsdok ukweiudim, sk muu kskeinui-
-gwedestui ukweiudim.

39 Ak migwidétk negumou psuk utwsgeiwul-
tilinu, utguusun tsn pemiák, sk muu ap apskwss-
inuk.

40 Talisiouiui elistuudib'nn boktsk'm iktuuk, sk wenmadjeusdib'nn kstuugu.

41 Ak aptę apskwedędjik sk kwedjlsdib'nn Niksksm'l, sk sespeusdib'nn Islél kepmélidj'l uniksksm'l, (menaks-newidelums-dibunn espe-lidj'l Islél uniksksm'l.)

42 Muu migwidędumuędigup upit'n; kisanę nęgwék tsn tilisip wedjuusetouiadek tsni kedan-kwiididji.

43 Tsn telugwotkup ukuginugwosuidimul Esiptegu; upskuleiuidimul memkék Sęnku.

44 Ak usibuumuol kisi likskwsduob'nn mul-dęwiktugu; sk utęibutęidjumuol, muu kisiu-tęinsamuęóltinouu.

45 Elkemadji kulumuęetęu utánęwou iktuuk, tsni malkęmkwiididjiu, sk samuęwonátę tsni kęskeiskwisksluęwá-didjiu.

46 Ak utaligamuol ig'numuodj'l puęunę-gedjilidjiu, sk utluęę-wok'numuól ig'numuodj'l iptęękunkweutęiu.

47 Wedji skwiskę-duodj'l utędi-bęgi-sęum-uol umkúum iktugu, sk ukumuudjumuol, sik-umęlul, utké iktugu.

48 Ak utuémuó wedji nębaduodji 'mkuum iktugu, sk uweisisumuó wedji nębaduodji kęk-tuęó iktugu.

49 Elsktuotę nuęgwodesk ukweiuidim, sk

ukusiukweiudim tsn elkidumuodji muu kelus-
ultiligwi ansalewilidji.

50 Eloutigátk ukweiudimu; muu wedjinsks-
duog'l umimadjuok'numuol 'npuok'n iktuuk,
ksdu wiskuswók'n iktuuk wedjinebadji.

51 Ak tsकुmadji 'msit tsn tesilidji meltsmi-
-kidádimkáu Esiptegu, sk tsn'l moui-kehúlkul
umvlgig'n-ódimuol wigwom'l tsn'l ekul Hamku.

52 Ksdu teliutqipkø-tumksladji umimadju-
inúumu stuge tqitqkelue-utqiu; telnigánoutii-
gumuodji bokskum iktuuk stugé weisísk mouei-
didjél.

53 Ak elsladji, sk weliankødasultilidji, sk muu
wegwodassul-tiligwi: ksdu uktqigum nasumtegá-
ladji tsni kedantsks-dilidji.

54 Ak elsladji sbabil eltskpilitq tsn kepmék
umskumigem: uls kumduu iktuuk tsn uti-
nsk'num wedaligamilidju.

55 Wedjigulsladji usksluok uktugi tessks-
-miksultilidji, sk wedji utkunátq utaligamuou
sbabiktuugu; sk ig'numuótq Islelek wedsbeksili-
dji, ututlugsdum-uidilin wigwomku.

56 Ksdu métq kwedjslsdidj'l, sk elistuásdidj'l
Nisksm'l moui espélidj'l, sk muu kelødumuus-
-digul utubluúdsks'num'l.

57 Ak apskwedádjik sk telik-sibuugws-dsks-
didjik stugé utqwuókku. Telipskedádjik stugé lut-
ksmun pesagwetkel.

58 Ak wedjiukwei-uwdidj'l nemskumigewik-tuugu, sk utulnuoktsu-muou iktuk wedji tuls-lédidj'l uwiskuelinu.

59 Niksksm nútk sk wegeiik, sk lók mskskel-umadji wedsbeksilidji Islelegu.

60 Ak noktuk wigwom Seisk tulé; sk itlugs-dumudimk tsn kisigatk tçinumuók utinewou iktuugu.

61 Ak igsdok umuligig'nódim kistedjuok'n iktuugu, ukupmi-delum-uksudim nuadjiktuó-tegewinu upit'n iktuk.

62 Ak eli. ig'numu-edøgwi umimadjuinúm espugwosik iktuk, sk wegeiuktuk utaligamu.

63 Buktou kskoksadji utalbsdummuó sk ute-bitésummuó muu maliews-dasultiligwi.

64 Upsdulissumuó wedjimsak'n-adesultilidji espugwosik iktuk, sk useguaskwemuou muu utki-demultiligwi.

65 Tøkuu tilisip Uktçisakumou telitugiet stugé kinap eusamtegél, møgøbák tøkuu alisés-kwedjel.

66 Tøkuu uidewok wedjitkumadji tsni kistewadjiu sk aptçi untagóg'n ig'numuotç.

67 Ak mskskeltumuóç Søsepul wák, sk muu ninssuungwi Eplemek wedsbeksilidjiu ;

68 Ksdun ninssunadji Sudsek wedsbeksilidji, sk kumduu Siun tsn'l kesaladj'l.

69 Tøkui telidok kepmék wik utulëin stuge kumduunn, stugé makumigou kisidögup utaptçu-ewénu.

70 Ak elp ninasunadj'l Dsbidul unokubém'l, sk wedjiuswusladj'l tçitçkeluëutçwéél ouipiskadsk'nn.

71 Tsn teli ankwëuótç tçitçkeluëutç'i tsn'i tçitçkeluë-utçádjum-ultilidji wedjsladjul, utan-
kwëuolin Sskøbek wedsbeksilidjin, sk utaligam, tslelek wedsbeksilidjin.

72 Ns utçit wedji ankwëuadji tsn telikøkwodjék ukwomlsm'n; sk telinignoutigum-
uodji tsn teli nedadssik upitunn.

UKTABEGTAK'N 79.

Assp ukwadsbegisk'num.

NIKSKAM, piluék tesskamiksidjik pedjidádjik uktaligamku. Medjigaduuditç kepmék uktçi sls-
suumógwomum: kskeisbuutçksduúditç Salusal-
émnu.

2 Kunokubem tsn'i nebuidilidji esumuedúdidji esumédidji sisipu muusigiskudúk tulén: kunok-
ubémk sabëwultidjik wsgeiwou elsumuëmpk
weisís segousumuu.

3 Teli kiutøgwi-kwadsuuditç umuldemuou

Salusalémk stuge sabugwon : mouwen tsn utku-
dsagwi.

4 Nedagødasultiek widigedultiek utínewou
iktuuk : mæskelum-uksultiek, sk malige-muk-
sultiek utínewou iktuuk tsnik kiutøgwi-guinam-
udjiku.

5 ? Talipkidjék, Ø Uktçissakumou, ? sptçui-
-kweiiuktui-desenen ; sk ? kuukweiudim telam-
kulek stuge buktou.

6 Likudsdu kuukweiudim uktugik tessksmik-
sidjik utínewou iktuuk, tsnik muu nenulugwu ;
sk eligewsgil tsn'l muu elkømiktumäidikw ukwá-
sunumu.

7 Mudu kespalsdidj'l Sskøbul, sk medjigs-du-
sditç wiiku.

8 Muu uktuli-migwidedumu 'ntininék sskewél
'npsæsuwíminul. Ukteulidælsuudimul nsnkumi-
sbøg'numui-namutç ; mudu lók benøgws-dasul-
tiek.

9 Abøg'numuin, Niksksm nuustóg'numinen
tulé, utçit ukwásunum ukuupmidæ-dasinu, sk
usetouuin : sk sbiksiktumuuin 'nteluwe-wuudimi-
nul, utçit ukwásunum.

10 Køgwé wedji tulwedjik uktugik tessksmik-
sidjik : ? Tsmi emulidj'l uniksksmuol. Utçik-
tçidjígusitç uktugik tessks-miksidjik utínewou
iktuuk nuuskæluuk, kunokubémk umuldemuou tsn
kuudsasik utusidæ-adimkewæum iktuuk.

11 Kistedjuu upeskuulamuidim igátq kuuskuluk : tsan telimsugák ukmulgig'nódim iktuk utqituls-degé uteskwienou tsanik keduu-nebøksultidjik.

12 Ak Uktqisskumou, eluwig'nuk uliadsbsnkuduu widigeduil-tiék utlamsewók 'ntagóg'n tsan wedjintage-uskubuu.

13 Na utqit ninen ukmimadjuinúmk, sk tqitqkeluæutquk ukmemkégumk tulék, aptqumuiwolultesinen. Ukmuiwolkuusuidim likunuidumui-desinen wedsbakumiditq sk eli-ankui-éditq.

UKTABEGFAK'N 80.

Utqit Nigsnintok, Pasgesi iktuk. Utpludsk'n. Assp ukwadsbegisk'num.

KFL nuudji ankødegen Islél utininkél, tqigistak'n-sdegé ! kíl tsan telpumgát Sosep stuge tqitqkeluæutquk mouæididjél ; tsan etlugádumun ebin megweiik kelubímik, baktadási.

2 Uskulwók Fplém sk Pasumei, sk Manasi, tuugwádu ukmulgig'nódim sk tquugúye, usetouín.

3 Aptq apskwálin, Ø Nikskam, sk baktadádu uksáskwu, sk usetádidésinen.

4 Uktqisskumou, Nikskam 'ntubluimié, ? talipkidji-ukweiukt-umwoduks kunokubemk tsan tel-támsk.

5 Wesumtçik pib'nok'n 'msakpiguuné ; puugwel-in-samugódultç 'msakpiguunnu.

6 Kisáliek 'nmat'n-duultinen widigedultiékwu, sk tsnik kedanámdjik weskewe-adultidjik.

7 Apskwslin aptç, kíl Niksksm 'ntublumiéu, sk baktadsdu uksíkw, tøkku usetsdidesinen.

8 Tedi-bøgi-sgué wedjsdúp Esiptegu ; edjig-ulstub-nik uktugik tessksmiksidjik sk igsdøgwod-umúp.

9 Flsladup tsu tuligwedou sk kssdadubunn utçibusku'm'l upaskenu, sk wodjuusdøgup mskumigou.

10 Nemskumigeg'l wedjisktçigs-degub'nn ; sk upusetkuunum'l telsmúg'l stugé meskilultidjik sskskuusik.

11 Upusetkuunum'l snsbó elipskenikul misøku uktçigumugu, sk ssék elipskenikul misøku sibugu.

12 Ns ? utçit køgué wesikuukwsdasup utludsk'num'l : sk 'msit tsu tsidjik pemidádjik mewi-nadumusdidj'l uminitçkumulu.

13 Nebuaktugewé kuukwís latólou malkótk, sk weisisk segousumúk kespádúditç.

14 Apskwási, edamulek, 'ntublumié Niksksm, utçi nisabási wssók, snksptén, sk mitugwodén tedibøgisgewé.

15 Ak snkodén tsu uktánsk'num kisi igsd-

gwotku, sk upsetkuunul tsen'l melkisidasiiibun.

16 Nuugwasdasik, temtásik; wedjiksugs-dasig'l uksískw upetkim-timke-weum iktuuk.

17 Ukpit'n iitg tçinnum utininku tsen uktins-k'num tulé; tçinnum tsen melki-kisidasiiip.

18 Tokui tilisip ms utçi apskwedswek ukti-ninku; mimadjuunin, sk slsuumultesinen.

19 Uktçisskumou 'ntubluimié Nikskem, aptç apskwálin; bçktadádu uksískw sk usetádidesinen.

UKTABEGHAK'N 81.

Utçit Nigsnintok, Gitim iktuuk, Assp ukwadsbegisk'num.

LIKSTGOUINTÚDIKW Nikskemewiktuuk ukmulgig'nødiminu: tsen teli ulídassultiyok lugemiktuuk Sskób unikskem'l.

2 Alsaudumok'n-sbegisk'n tçuugwasdúkw! sk swasdúkw bepkuwdjedákw sk sbisdjitç welták, sk alsaudumsknin-tumkewe pipuugwok'n.

3 Buutuodumuúkw mskikisud'nátçk tsen tilisip pile depkunuset pemtsktesínk: tsen tilisip keginuugwodasik; espék ukpestiæwu-diminu.

4 Mudu ns Islél telitplumuus; sk uls Sskób unikskemul utubluú-dsk'num.

5 Ns telitplumuus Sçsep tsen tilisip wedjipkçt-umksidek Esiptek; tsen tet etli nudumep 'msi-dún tsen mu nestumuepu.

6 Wedji nissds-gub'nek wusuunék utulmsk-'nugv, sk upit'nkul wedji djigulsdasig'nig'l wó iktugv.

7 Elkømiktegeep unmadjód iktuuk, sk westou-wlep. Wedji usidemwlep ksktugwák uteligas-udimuou iktuuk. Etlikwtgšlwlep, (etlikwtgšlnep) sabuigwon iktuuk telwisik Melibskv. Sils.

8 Djiksetuúkw, 'nmimadjuinumtút, sk ag-'nuudumultoksyp: Ø Islél, djiksetuin.

9 Pilwε niksksm mε iumúk uktinewou iktugv; sk mε slsuumouókw pilwé niksksm.

10 Nin Uktgisskumou tsn weniksksmiók 'ntin; tsn wedjslnøgup mskumigék Esipték. 'M-kslkud'nedákw sk utgwasduultoksyp uktunwuol.

11 Ksdw 'ntmimadjuinúmk muu djiksetumiidikw 'nkeluswok'num, sk Islél muu ssktuúkw.

12 Wedji bu nadjesgik tsn teli mulgék ukwom-lsmunwuol, sk teli pumidádjik tsn negumou telidεskε-diididjv.

13 [Wlesok] djiksetuiidis'n 'ntmimadj-uinúmk, sk Islél pumiés'n 'ntoutiilv:

14 'Nkusi wiswig'nedumui-egsb'n tsni kedankwididjiv; sk sèkwadui-egsbunn tsni kistεwε-agwiididjiv.

15 Tsnik segadji-delumadidj'l Uktgisskumsl, elikiwelsultiidís utínink; ksdw 'nmimadjuinúmk yaptgu uløltiidis.

16 Sumús mouikelúlk kuulumkuu iktuuk tulé; sk utçi kisaladúos mätçiptçumwetç-sbuu tsu kuundou iktuuk tulé.

UKTABEGTAK'N 82.

Assp ukudsbegin'num.

NIKSKAM kskumit tsu etli-mouéditç espøltidjik: etli ilsúdeget miswék Nikskámk sumú-dilidju.

2 ? Talipkidji-øbulsu-dsks-didoksup: sk uls-ladoksup eluwewultidjik. Sils.

3 Tgshúkw ilsudsk'n iktuuk ewledjuultidjik sk 'nsit'nskunkv: køkwodji-ilsumúkw uunmadjids-sultidjik sk wedumidedsksdidjik.

4 Wsetouúkw ewledjuultidjik sk wedumidedsksdidjik; utçusetouuukw eluwewultidjik upit-nuou iktuugv.

5 Muu kedjidsksdíkw, sk ms 'nsetuøltákw. Pemidsdjik begunitpágv; 'msit tsu tesuk sunadil mskumigék tulél, madjädig'l.

6 Nin teluæp, kilou niksksmultiók: sk tsu tesiok kilou mouiespék wendjunit uktinewou.

7 Ksdw mismútç tulinpudidoksup stuge tçín-umuk; sk skvduedesul-tidoksup stugé newkte-djit sskumsk.

8 Wnsgási, Ø Niksksm, ilsudén usitkumu; mudv kil utaligamidvks 'msit tsu tessksmiksidjik.

UKTABEGFAK'N 83.

Alsaudumok'n-sbegisk'n, Asap ukudsbegisk'num.

NIKSKAM, kelusi; mu ukbuunewistua; mu ukwontokpiu! (wontokuyú!) O Nikskam.

2 Mudu snksptén, tsnik kedanskik sespedoksultidjik: sk tsnik segadjidelumskik semkstped-édjik.

3 Moui-menskudje-ag'nudumadjik tsn kedui-tuli-mat'náditç ukmimadjuinúmpmu: eli mou-ag'nudums-didjik tsni eligasultilitç uktinin.

4 Telwedjik: Ké! nuwú skwiskálsnetç mu nuwútc unuuktskumiksinou; kuksman Islél uwisunum nuwu mu umigwidedasinu.

5 Neukté telidedsksdidjik; elikisag'nudumadjik uktininku.

6 Edumkewák wigwol, Ismekkewák, Moubewák, Hagulkewak;

7 Gibulkewák, Amunkewák, Amelekewák, Pilistinkewák, sk tsnik etlugsdumudidjik Teilku.

8 Ak Asulkewak mouumsdidji: sbegn'musdidji Lotul unidjintnu.

9 Tulél stugé telstap Midiumkewagik sk Sisi-lsóu, sk Djebinó tçibutçitçku teluisik Kás'n.

10 Tsnkik etlikskeiksugsdasul-tíb'niik Endølku; teløltib'niik stugé epkinsk'n maskumigegu.

11 Tulsdu usskumsmuó utulótilin. stugé

Ōleb sk Siib : sk 'msit tani etli-slsusul-tilidji utulōltinou stugé Sibso sk Salmunsó.

12 Tānkik telueb'niik : utaligam-ulti-duksu-nu Nikskam wiigulu.

13 Nunikskamum, tulál negumou utulōltinou stugé kōgué piptugōpskek pemidēdup-tčásigél, stugé kuulumkwoksi upemsegél.

14 Stugé buktou nugwádogwel nibúkt : stugé sisué nugweladj'l púmdunnu :

15 Utči madjuulkwól ukusimtus-muugws-sigum iktugv ; sk utčikwteiiu telmulgig'ns-diiditč uk-teulamsunúmkv.

16 'Ntagóg'n utčusdu usiskuol ; kuksan ukwilumunou ukwisunum, Ō Uktčisskumou.

17 'Ntagōltidák, sk unmadjōdas-ultidák yáp-tčuu. 'Ntagōdasultidák sk uksgōdasultidák.

18 Ak uktčidjidasidou kil psuk teluisin Yi-hōbs etliktči-moui-espein tsn telkák usitkumúu.

UKTABEGĚAK'N 84.

Utgit Nigsintok, Gitit iktuk, Kōls unidjín ukw-dsbegin'numuou.

TADWDJIKSALKWSIGUL kág'l, kil etlik-tčisskumouin 'ntūbluám iktuk !

2 'Ntčidjskumítč menwegétč, sk wedji ksk-numst Uktčisskumél wáku : 'nkamlsm'n sk nágei elkōmiktusdidj'l mimadjilidj'l Nikskam'l.

3 Mismútc̣ 'mskiguétc̣ wedjidok wák, sk pu-gwolésk wédjidok usuusi, tsn tet igsladu uni-djintu : — ukbatkwi-slsuudumok'num'l, kil etliktc̣i-sakumouin 'ntubluim iktuugu ; wedeligémi sk weniksksmi uktinin.

4 Weløltidjik tsnik etlugsdumuudidjik káku : métc̣ mudøgwolulták. Sils.

5 Welék tsn tc̣ánum umulig'nódim uktinink ék : outál ukwomlsmunuou iktuuk ekul.

6 Tsnik etlipumidádjik wolkwék telwisik Ut-kidemimk wedjikisi-dúditc̣ 'nkunøbsdinu : sk elp kikpesán wedji snkuusdok ulsltimkewé iktuuk.

7 Negumou elidádjik wedjsdegemk mulgig-nódi misøku mulgig'nódi ; nemiguusultidák us-ksluuk Niksksm'l Siunku.

8 Uktc̣isskumou, tsn etliniksksmewin 'ntublu-im iktuuk, djiksetui tsn teltsmúul : kil Sakób Uniksksmul, tc̣igisták'nsl. Sils.

9 Niksksm, snkaptén, 'nteli-gasuudim-inen ; sk snkám usiskúuk ukmimsluksitemu.

10 Mudu etlugsdumuk neuktigiskuk kák adjikelúul muenkuuð bituimtulnák'nigiskuk [tsn passuk ap tsmi tetu.] Adjiksadumúuk 'ntetli nudjásksgunen kák muenkuuð 'ntetlugsdumun eluwewuudi wiig'l.

11 Mudu Uktc̣isskumou Niksksm nsgósitewit sk ligasuudiewit : Uktc̣isskumou ig'numuuedou

ulsaltimkewé, sk ukpumidask'n; sk tsn kogwé
kelúlk ms nunkunumuók w tsni kək wodji-pumi-
dálidji.

12 Kil tsn etliktəissakumouin 'ntubluim iktuk,
welék tsn təinun eligasit uktininku.

UKTABEGĖAK'N 85.

Utəit Nigsintok, Kəls unidjin ukwəsbegisk'numuou.

UKTƏSAKUMOU, wəsdúp ukmskumigém :
abadjədsəb'nɪ Sskób ukistədjumpmu.

2 Abiksiktəb'nig'l upsəssudim-uog'l ukmi-
madjuinumpmu; snkuné-dəb'nig'l uteluwə-
wudimuog'l. Silə.

3 Nenkunumúp kuukweiudimu; edjigulsúp
keskuuk kuukweiudimu.

4 Apskwəlin, Nikskəm, tsn nuudjiuəsetouiek,
sk buuniukwei-uktuwin.

5 'ʔ Aptəu ukweiuktuwi-desinen, 'nəgou u-
kweiiduks, yəptəu.

6 'ʔ Mə tɔ aptə mɪmadjuəliwék, kuksmən uk-
mɪmadjuinúmk liulids-sultidák uktininku.

7 Uktəissakumou, nəysduwin ukteuli-dəlsudim,
sk ig'numuin kuustóg'num.

8 Nutés tsn Nikskəm Uktəissakumou tulwədou.
Ulikululadu umɪmadjuinump, sk sabəwultilidji
unokubəmpmu; ksdu mu aptə liapskwədəwítə
mu 'nsetuóg'n iktuk.

9 Kedlewε iktuuk uustóg'num wedjuusdjátgk utinewou iktuuk tsni tçipaltçiu ; kuusmán ukpumi-dedsk'n utiimud'n ukmaskumi-geminsku.

10 Eulidélsuudi sk kedlewεuok'n wedjídíg'l ; køkwodjsdsk'n sk wontokødi wesksgultig'l.

11 Kedlewεuok'n utçisksliadou maskumigék ; sk køkwodjsdsk'n utçinisabidou wssøku.

12 Mismútg Uktçisskumou ig'numuulkudou tsn kelúlk, sk ukmaskumigeminu pumi-puugweli-gwedou.

13 Køkwodjsdsk'n usksluuk liedul, sk igsluulkudou tsn tet ilielidju.

UKTABEGFAK'N 86.

Dsbid utsalsuudumsk'num.

DJKSETWƧ, Uktçisskumou, sk usidemi : mudu euledji sk wedumidédegé.

2 Ankwεu 'ntçidjskumitç, mudu sabewi : kil, nuniksksmum, usetoui kunokubem, tsn eligasit uktininku.

3 Uktçisskumou, eulidélsumi, mudu elkømik-túul neukti-giskuk.

4 Wsegoukwidjádú kunokubem utçidjskum-idj'l, mudu Uktçisskumou, eliunsgsluk 'ntçidjskumitç uktininkélu.

5 Mudu kil, Uktçisskumou, welmudún, sk

nudji-sbiksiktuén : sk puugweli-εulidédegen
utínēwou iktuuk tsnik slesuumsnik.

6 O Uktçisskumou, djiksetén tsn teltouε ! sk
εulistemuui 'nkeluswok'num iktuuk tsn tilisip sles-
suudumei.

7 Nεgwek tsn tilisip wenmadjidεsi lugεmik-
tuultes, mudu kil usidemiduks.

8 Mouwen εumuik Nikskεm-εwiktuuk teleikw
stugé kál, Uktçisskumou ; sk mεgwe lugεwok'nn
telénuug'l stugé kil uktlugε-wok'num'l.

9 'Msit tesskε-miksidjik tsnik kisidub'nik
pedjidεsk, sk twli slesuudums-didék kuuskεluk,
Uktçisskumou, sk ukpumidédék ukwisuunum.

10 Mudu kil meskilin sk kisédún'l psukleiui-
díl, psuk kil neuukti-niskεm-εwin.

11 Kunuudumuui uktouti, Uktçisskumou, sk
pumiedes ukedlewεu-ok'num iktuuk ; mousdui
'ntalidεsuidim utçit 'nkεmlεm'n utçipatumun uk-
wísuunum.

12 Uktçisskumou, nuniskεmum, utçi mudε-
gwolultes tsn telkiik 'nkεmlεm'n ; sk aptçu uk-
pumidétes ukwisuunum.

13 Mudu uktεulidélsuidim puugwelk 'ntinin-
kél, sk wedjuusetouiip 'ntçidjεkumitç mouilami-
munduε-giku.

14 Nikskεm, emteskεltidjik eli unskidεdjik
'ntininku ; sk mouiεmil kistewódεk'nél keduo-
n-igub'nn ; ksdu muu igεlusiutup usksluoku.

15 Ksdu kil, Uktçisaskumou, Nikskamewin, nuudji-ewli-dedegen, sk nuudji uulsluen, mu ned-ouiukweiiuun, sk puugweli-ewlidedegen, sk lók kedlewein.

16 Tçuuguulabási sk ewlidélumi; sk ig'numu ukmulgig'nódim kunokubemu; sk uisetoui kunokubemiiskwum ukwis'l.

17 Utçi kunuadui kulélinu, kulsmen tenik mu kesalíkw, unmiduunou sk uuntagóltinou; mudu kil, Nikskam, sbøg'numwin, sk ilkwidjslin.

UKTABEGFAK'N 87.

Utçit Kels unidjínu, Alsudumsk'n-sbegisk'n, Uktabegisk'n.

USUNADIM ék kepmøltidjik pumdunnu.

2 Uktçisaskumou adjiksatkul Siunkewél kag-'nsdasig'l muenkuude 'msit ten tesig'l Sskób wák'l utetlugsdum-ugewewmul.

3 Ukpumide-dsk'nél wedjuskúdasig'l kil uk-tininku, kil Nikskam utçigunum. Sils.

4 Wskuutes Lshsb, sk Babel; ag'nuudumuodes tenik nenwidjik [Lshsb, sk Bábel;] ankaptén Pilístis sk Teíl, skumtuuk Kuus; Wls tçánum nsdél etliuskidjinuip.

5 Ak ns tuliuskúdasidou Sinn; wls tçánum sk sls, etliuskidjinuip miouiktçigunk. Ak mou-iespék Nikskam kskei kiskadjsadoudou.

6 Uktɛisɛkumou nɛ tɔligiltɛdou tɛn tilisip wɔigtɛ mɛmadjuuinu : ulɛ tɛinum nɛdɛl etliu-skidjinuip.

7 Tɔku nuudjintɔdidjik ɛk nuudji-pipuguididjik [nɛuktɛ telɔtidjik.] 'Msit nuukunɔbadim'l uktinink ɛkul.

UKTABEGɛAK'N 88.

Uktɛbegisk'n, Kɔls ukwisu ukwɛsbegi-ɛk'numuou : utɛit Nigsnintok, kɛdsbegiemkɛwɛ, kɛginuudumuɛk, wɛdjikisidasik Himun Esliewɔdju.

UKTɛɛSAKUMOU, Nikskɛm, tɛn Nuudjuusetouin, nɛgwɛk ɛk depkik etlikɛmiktegɛ kuksɛluɔ.

2 ɛgɛtɛ 'ntɛlɛsɛudumɛk'num kuksɛluɔ, ɛk djiksetumuɛi tɛn teluɛɛmiktɔɛ.

3 Mɛdu 'ntɛidjiskumitɛ wɔdjɔɛtɛ unmadjidɛsuɛdi : ɛk 'nmɛmadjuok'num wɛdjuoussik utkuɛsk'n iktuɛk.

4 Telidɛlumɛksi 'ntɔlɛin stɔgɛ nɛɔumou tɛnik pidjidɛdjik elmunasigɔ : tɛlɛi stɔgɛ tɛinum mɛnsk'nuɔdjɛl.

5 Etli-apkwɛlimpk 'npuinu iktuɛk : 'ntɛlɛin stɔgɛ tɛnik nɛbɛksultidjik elisultidjik utkuɛsk'n iktuɛk ; tɛnik mu nuɛgɔtɛ migwɛdɛlum-outɛik, ɛk ukpɛt'n kɛkɛksugɛladji.

6 Kisipidjsliip pidalkuk elmunasik, tsn tet bog'nitpák pidalkuk.

7 Kuukweiudim keskuik, wedji-unmadjéuin 'msit uktugúm iktugv. Sils.

8 Kenek igaduunik tsnik ninaduultiékú ; kiss-liip 'nmskskeltsk'nin utinewou iktugv. Wet-kulimk edjeli-tuié.

9 'Npukik wedji kskunumák unmadjidsswok'n iktuuk ; Uktçisskumou, tesigiskuk elkømiktuúl, elsibiniskasi uktininkél.

10 ? Pskvleiudil tulugwotuks 'npuinu iktuuk, ?'npuinúuk unskidsdák sk muuwolultsk. Sils.

11 ? Ukteuli-delsuudim tw ag'nudasidou utkuudsk'n iktuuk : ? kisas ukedlewewok'núm uk-sugsdsk'n iktuuk.

12 ? Ukpaskvleiudim tuliktçidji-dasidou bog'n-itpák iktuuk ; ? kisané uksabewuudim ouondssimkewe mskumigev.

13 Uktçisskumou, elkømiktuul : eskitpúk 'ntslssuudumok'núm igadou kuuskaluuk.

14 Uktçisskumou, ? køguae wedji djigulshut 'ntçidjskumitç, ? køguae wedji mimugwoduin uk-siskw.

15 Telipkidji-euledji wedsdegémk nuatkweii-anek ; sk telipkidjiktuinpum. Tsn tilisip pemsdu ukwegwodssuudimul, sespedási.

16 Ukusiukweiudim bekwi-deskuik : uktçi-palkusuudim'l kskeiskwiskdig'l.

17 Teli-kiutøgwodes-kwig'l tesigiskuk stuge samugwon; moui-igsg'l 'ntininku.

18 Tsn kesalit sk elp widigediék kenek igsludjik utsmasklinouu; sk tsnik nenadultiek igsludjik bogunitpék iktuk.

UKTABEGTAK'N 89.

Keginuudumuek, wedjikisi-dasik Etan Eslezwátq.

YAPTŲU uktabegiadés Uktgisskumou utewli-delsuudim'l: 'ntuunk utgi ag'nuudumuodes ukedlewew-ok'num tsnik wedsbeksidjik sk utsbeksidsku.

2 Mudu kisatulué, eulidelsuudi yaptguu kisi-dasidou: ukedlewewok'num kiskadjaduukks wasók utgit negumou.

3 [Teluen] kisagnuudumeiek tsn ninssúnk; eliluidumasiep Dsbidek nenokubem.

4 Mulgibuugwulades kunidjínk yaptguu: yaptguewe kisidultes eligewitewé ukudpuudimu, misokuu tesankui-édidju. Sils.

5 Ak Uktgisskumou, wasók mudø-gwodumultul ukpskuleiudimul: mismútg ukedlewewok'num tsn tet etlimouiéditq kunokubemk sabewultidjik.

6 Mudu ? wen tu ék wasók tsn kisinugeduunes

Uktçisskumou, ? wen tu espøltidjik uundjunuou iktuuk telék stugé Uktçisskumou.

7 Nikskam lók wedjitçipalkusit tsn tet itli-mouiéditç sabewultidjik : sk wedjikpumi-delum-uksit 'msit tsn tesilidji ouisdadjin.

8 Kil tsn 'ntubluim iktuuk etliktçi-sskumouin, ? wen tu teli moui-muligig'nút stugé kíl : kisns ukedlewewok'num tsn ouisdusk.

9 Alsudumun uktçigum telimsktkugwegu : tsn tilisip utuuguun wenskidslitç, wontokádadjí.

10 Teli kskeiskwiskslut tsn emteskit stugé ne-bøksidjel tçinun. Wedji sessludjik tsnik kedanskik melkig'nák ukpát'nku.

11 Wssøk wedaligamin, sk elp mskumigou wedaligamin : Wsitkumú, sk tsn wedjiutçuwisku, kil kiskadjsdúp.

12 Kisidúp økwot'n sk ukudés'n. Tebul sk Hulmun tulintouedsk usugewi-dssud iktuuk uk-wisunum iktuuk.

13 Ukpát'nógum melkék ; melkig'nák ukpát'n, sk uktinsk'num espék.

14 Køkwodjásdk'n iktuuk sk ilsudsk'n iktuuk, ukudpuudim etli mulgi-bugwás-dasik. Eulidel-sudi sk kedlewewok'n, kuusksluk ekul.

15 Weløltidjik ne neuktskumiksidjik tsnik kedjidúditç saskuudimk usugewi-dssudiæn. Uktçisskumou, pumidsdák uksískw uwosadegum iktuuk.

16 Ukwisuunum iktuuk tuliusugewi-dasultidák tesigiskuk, sk ukokwodjadák'num iktuuk utçik-pumi-dedasul-tidsk.

17 Mudu kil umulgig'n-ødimuou ukupmi-delsuudim, sk kil kulidédék'num iktuuk 'nsuumminen utçi unsgsluksidou.

18 Mudu Uktçissakumou nuudji-igalulk, sk tsn etliktçisabewit Islel unidjin utinewou iktuuk wedeligemuultiek.

19 Tokuu tutçu piltuoptegemkewé iktuuk keltup sabewit kunokubem, teluép, Tgsdu sbög'n-umasudi wen utinink tsn kináp; kepmslugup wen wedji ninsuunkusit mimadjuinu iktuuk.

20 Wedjígup Dsbid nenokubem ; sk wedji mimsलगुप kepmék 'nmimeumu.

21 'Npit'n iktuuk utçi mulgi-kulnades : sk 'npit'nögum mulgig'newsluguidou.

22 Nuudjintuódeget ms kistewewsgul : kins tsn buksipsdsdeget ms kisi unmadjewsól.

23 'Msák'nedemuodes tsni kedantçi uskslugu, sk utkumades tsni segadjidelumtçiu.

24 Ak 'nkedlewok'num sk 'nteulidelsuudim utkweagudul ; sk 'nwisuunum iktuuk ussumúul utçi unsgs-dasilidul.

25 Ak igaduodes upit'n ukçigummu iktuuk, sk utinsk'num sibuu iktuuk.

26 Tulugemiktuidou, Nú, weniksksmi ukti-

nin, sk kil nuustög'né kuundou tsen espessktek.

27 Mismútg tulslades 'nmeltsmi-kidún, utadji espein muenkuude 'msit eligewidjik usit-kumugewsku.

28 'Nteulidélsuudim kulnumuodes aptçuun : sk 'nkisag'nuudum-umkewewum mulgidedou utinink.

29 Ak wedsbeksilidji utinink kassduodes utiimulin aptçuun ; sk eligewitewé wkuudpudim utulein stugé wssögupwél nsgweg'l.

30 Unidjín 'nkudumáditg 'ntubludsk'num, sk muu pumidsdikw 'ntilsuudsk'num iktuuk ;

31 Ak skwisksduuditg tsen telsumkup, sk muu kulødumiidikw 'ntubludsk'num'l.

32 Tøkuu utçi mitugwodumuodes upsdsuudimuol nibisøk'n iktuuk, sk uteluwewuudimuol matódimkewe iktuuk.

33 Ksdau 'nteulidélsuudim ms utçi kskei-djigulsduok negum utininku, kisans ms uksuubugwasdegou 'nkedlewe-uok'num iktuuk.

34 'Nkisag'nuudum-umkewewum ms skwisksduu, kisans ms kiwonsksduu tsen wedji-tuisk 'ntúunku.

35 Nøukt wedji luidumasiep 'nkøkwodjs-dsk'num iktuuk, muu 'nteksuen Dsbid utininku.

36 Tsní wedsbeksilidji utinin eumilidu yaptçuun ; sk eligewitewé wkuudpudim utulein stugé nsgøsit nuusksluuk.

37 Tuli-mulgi-buguu-sdásidou stugé depkun-

uuset, kedlewé eluwidumasudi muusigiskuduúk.
Sils.

38 Ksdu edjigulsdiek, sk eséiek : wegeiutadup
mimsdasit kunókubem.

39 Mskskeltumadup kunokubem ukisag'nu-
dum-umkewum : medjiigsdadup utaptugopisui-
dim mskumigegu.

40 Ksdei sigogwas-dadub'nig'l utludsk'num-
kul : wokulusnumkul teldub'nig'l segwiskaldim-
kewe iktuk.

41 'Msit tsnik pemi-siouidsdjik kumut'nédidj'l:
'ntagóg'nit utinewók tsni widigedultádidjiv.

42 Wensgs-dadubunn utinsk'numuol tsni
kedantçiv : weskoukwidjs-dadub'ni 'msit tsni ked-
weádjiv.

43 Ak elp keskamkwádadup utespugwosigum,
sk mu nemtçi-bugui-outup mat'ndimkegu.

44 Telsdegésup ukusasmuksudim ukkskysnu :
sk eligewitewé ukudpuudim meskunsdestasup
mskumigegu.

45 Nutkweiemkewél unsgwegumul tegelsdas-
ib'nn : wedji snkunsup 'ntagóg'nu. Sils.

46 Uktçisskumou, ? talipkidji mimugwosiduks,
? yaptçuu. ? Kuikweiudim tulnugwádou stugé
buktóu.

47 Migwidédén tsn telipkwoktçátç 'nmimadjui-
ok'num : ? kəguə wedji kassludjik 'msit wenik
səku.

48 ? Tegen tçánum tsn mimadjidou sk mæ num-idu 'npuok'n. ? Usetouiduudou tu umimadjuok'num utkuudsk'n umuligig'nødim iktuuk. Sils.

49 Uktçisskumou, ? tsmi ekul tumkewél ukte-ulidél sudimul tsn teliluidumasáp Dsbidók kunokubemoku, ukedlewewok'num iktuuk.

50 Uktçisskumou, migwidédén kunokubemk uuntagóg'numuou; tsn teli pumi-mimuuli uuntagóg'numuou 'msit melkig'nædidjik mimadjuinúuk.

51 Tsn wedjintagø-dskæ-diditç tsnik kedanskik, Ø Uktçisskumou: tsn wedji mali-gigedum-uidáitç tsn teli pemoptuulitç kunokubem'l mimsaluksilidjøl [uteligewitewinw.]

---

52 Muuiwolkusitç Uktçisskumou yaptçuw. Tuliástç, sk tuliástç.

UKTABEGFAK'N 90.

Møis, tsn Nikskæm'l unokubem'l, utslæsudumsk'num.

Ø Uktçisskumou, yaptçu itlugsdum-údiegup kil uktinin.

2 Eskw menák kumdunk weskidji-nuultídigwek, kisnæ kisidúp mækumigou sk usitkumu, smúitç wedjsdegemk yaptçu misøkuu yaptçu, kil telipkidji Nikskæmewin.

3 Elikiwonskæludjik tçínumuuk kakeiksugsdsk'n iktuuk; sk teluen: tçínumuutúut, apskwedákw.

4 Mudu bituimtul'nask'n-ibuunkuk telék uk-pukikua iktuuk stugé ulsgú tsn tilisip pemiskv, sk stugé eskumúmk depkigu.

5 Tuli-djiguls-ludjik stuge pemslugudádidjél: teløltidjik stugé nebsmkusuudi: eskitpúk teløltidjik stugé 'mskígul tsnul pemikul.

6 Eskitpúk pemikul sk psksuwsag'l; welák temsasikul, peskwesasikul, sk kispadeg'l.

7 Mudu wedjinébøk-sultiek kukweiudim iktuuk; sk ukusiukweiudim iktuuk wedji unmadjød-asultiek.

8 Fgsduun'n 'npadsuudiminul kukskluuk: 'nteluwewuudiminul mimugwodasigul uksiskw wosadegum iktuuk ekul.

9 Mudu 'msit 'nnsçøminul pemisg'l kukweiudim iktuuk: teliksugsdweg'l 'nneuk-tibuun-kugewøum-inul stugé kespisduksimkel.

10 Nsgweg'l 'nneuk-tibuun-kugewøuminul tulél eluigunuk-tesa-buunkuk ns; ksdw mulgignód iktuuk utçi ugumultçin-tesin-skugi-buunkuk, meluítç, métç umulgig'nødimuou melgi-lugøwok'nik sk sespedsswok'nik: mudu kusitumtéden sk upkusuul-tiduksunu.

11 ? Wen kedjidusk tsn telimulgék kukweiw-

dim : kuukweiudim telík stúgé uktǵipalkusudim.

12 Tuli-kunudumwin 'ntegidumnen 'nns-geminul, 'npumsduunen 'nksmlsmunul 'nsetu-óg'n iktuuk.

13 Tǵuugwi-apskwssi, Uktǵisskumou ; ǵ talip-kidjék ; sk apskwededumuoduks kunokubemku.

14 Eskitpúuk utǵi kisadalwin ukteuli-délsu-dim iktuuk, kuulsmen telipkidji usugewi-dasulti-desinen 'msit nsgeminul tsn telipkidou-sulti-desinen.

15 Tuliw-sigou-kwidjslin stuge nsgweg'l tsn tilisip wenmadje-úiék : sk neuktibun-kugigul tsn tilisip nemiduúdiék unmadjódi.

16 Kunokubemk numiduúditǵ uktlugowok'n, sk ukusamuksudim utǵinumidasitǵ undjunuou iktuuk.

17 Uktǵisskumou, tsn weniksksmultiék ukel-úsuudim ítǵ 'ntininsku : sk kiskadjadu 'npit'nul utlugowok'numuol 'ntininsku : mismúutǵ 'npit'nul utlugowok'num'l kiskadjádu.

UKTABEGFAK'N 91.

NEGUM tsn etlugstk Uktǵiniksksm uteligasudim iktuuk, ítou Mouimulgigunut Niksksm utsktǵigsdegum iktuuk.

2 Nin tɔliuskumades ʊktɔisskumou, negum 'nteligasuudimides ; 'nwokɔlɔussɔnum ; weniskami utinin, ligasides utinink.

3 Mɔdu negum utɔusetouultou ɔktantegewinu unɔbuɔktɔk'num iktúk, sk meduék wiskɔswok'n iktuuk.

4 ʊtɔisnkuunɔltou ɔpɔgunum iktuuk, sk lami unɔkskiktuuk ligasidɔks : ukedlewɔwɔk'num ɔktɔligasuudidíks, sk wokaluussɔnumidíks.

5 Mɔ tɔipatɔmúun wɔgwɔɔswok'n depkigu ; kisnɔ lɔtkɔmun tɔn pemiék nɔgwɔwɔ ;

6 Kisnɔ wiskɔswok'n tɔn slásik bɔg'nitpák iktuuk, kisnɔ ɔksinɔgwɔwɔk'n tɔn keskɔdegék melouisgwɔwɔ.

7 Bituim-tɔlnsk'nidjik tɔlɔsk'n-adesultidák kweiitɔk ɔmunu, sk 'mtíl'n bátuim-tɔlnsk'nidjik ɔktinsk'numkélɔ ; kɔdu mɔ kil tebɔteskuuluukw.

8 Pɔsɔk utɔi snkɔptɔdɔks ɔkpɔkikɔ iktuuk, sk numidɔwɔdɔks eluwɔwultidjik ɔtsɔnskɔduu-ouɔɔmuɔlɔ.

9 Mɔdu eligasin ʊktɔisskumou, nin 'nteligasuudim, mismɔtɔ mɔdu etlɔgɔdumun mɔuiespék Nikskɔm utininkɔ.

10 Unmadjóg'n mɔ ɔgsnɔk ɔktininkɔ, kisnɔ wiskɔswok'n mɔ tebɔteskumɔk kákɔ.

11 Mɔdu ɔtplumadu ɔtansalɔmɔ utɔit kil, ɔktankwɔsgun 'msit tɔn teli kɔkeiyisi-milssinɔ.

12 Utçi-unskunultsk upit'nuou iktuug; kuulsmen muu kuudou ukpedjá-tskumenu.

13 Kuudji buguásiduks weisum sk 'mtéskum; nuutkwék weisum sk tçipitçkám ekwtulkásidúks.

14 Mudu kesalit utçuusetouiades; kekwek igslades, mudu kedjidok 'nwisunum.

15 Luugemiktuidou sk usidemades: utkweades'nen unmadji-daswok'n iktuuk; usetouiades sk ukpumidelumades.

16 Ig'numuodés utebisen tsen telipkidousidju, sk neysduodes nuustóg'num.

UKTABEGTAK'N 92.

Alsaudumok'n-sbegisk'n. Atlasmuudi-giskugewe uk-tsbegisk'n.

WELTAK muuiwolútc Uktçisakumou, kedsbegiadumuk alsaudumak'n-intumkewél ukwisunum iktuuk, kil moui-espi-nikskemewin.

2 Agnaudumuk ukteulidelsuudim eskitpúuk, sk ukedlæweuok'num tesiulák; (depkig'l.)

3 Eumuk sbisdjátç metlsuutkunasi, sk alsaudumok'n-intumkewe pipuugwok'n; sbisdjátç tsen welták.

4 Mudu wedju-segoukwidjálíp uktlugowok'n iktuuk, Uktçisakumou; ulsaskweddes ulidassud iktuuk ukpit'nn utlugowok'n-nmuou iktuuk.

5 Taduudjim-sugíg'l uktlugowok'num'l, Uktçi-

sakumou, sk uktalidaswok'num'l kisibaspág'l.

6 Tsn tçínúm weisiswék muu kedjiduukw, sk tsn muu nestuëikw, muu nestumúuk ułs ;

7 Tsn tilisip eluwewuultidjik telipumiguultii-ditç stuçe 'mskiguł, sk tsn tilisip nuudji-pads-daskididjik weløtidjik, ułs wedji igák kułsmán ukskei-skwiskadasuultinou yaptçuu.

8 Ksdu kil, Uktçissakumou, mouikpumëin yaptçuu.

9 Mudu ankaptén, Uktçissakumou, tsnik kedanskik, ankaptén, tsnik kedanskik kaksyédák, (kakskeiksugsdasuultidák.) 'Msit tsnik nuudji pads-daks-didjik sess-luksul-tidák.

10 Ksdu 'nsumu twli unagsladúks stuçé mestugipigadjit (segousum kwedsbit) usumuł. Wedji mimaluksi pilé mimé.

11 Ak 'npukik numiadu tsni eskóbiktuilidjiu sk 'nsituok'nn nuuduodák tsni nuudji øbulsdaks-dilidji eli unskidslidji 'ntininku.

12 Sabewuultidjik twli ulipumousul-tidák stuçé kumuútç teluisik pámu : twli pumiguultidák stuçétç kaksuksiik Lebununk twle.

13 Tsnik etli igsdaks-suultidjik Uktçissakumou wák, twli uli pumou-suultidák Niksksmínu utouipisks-dasigum'l.

14 Nægou pumiguultidák kisigułisdá-ditçu ; wigewuultidák sk uli-pumousuultidák.

15 Ns utçiktçidjî-gusitou Uktçisskumou uk-
køkwodjsdegen; 'nkuundemi utinin tsen espéssk-
tek, sk møgwe psdassudi étinuuk utininku.

UKTABEGTAK'N 93.

UKTÇFSAKUMOU eligewitewit; naskuk uk-
samuksudi: Uktçisskumou naskuk mulgig'nódi
tsen nassdok, (wedjikunssit.) Kedledák teli kis-
kadjadok, teli mulgi-bugwasdok, usitkumu ma
madjésinuuk.

2 Ns tilisip wedjsdegemk kis sák melkibugwa-
-sdasik ukudpuudim eligewitewe. Kil éumun
wedjsdegemk yaptguu.

3 Sibul wedewomkitkul, Uktçisskumou, sibul
wedewomkitkul; wensgalsdidji utugumuó si-
búlu.

4 Uktçisskumou kekwek ék adjiespék muen-
kuude tsen teliutewomkitk miskák sabugwon; mi-
smúutç adjiespék muenkuude tsen wedewotkógwek
uktçigum.

5 Uktubludsk'nn lók kedleweel; (lók telisg'l.)
Uktçisskumou, sabewudi welksádítç kák yap-
tguu.

UKTABEGTAK'N 94.

O Uktçisskumou, Nikskam, tsen nuudjiesedødeg-

en; Ø Niksksm, tsn nuudjiesedódegen, neyálsu.sí.

2 Kil tsn etli ilsuudegen usitkumwugv, (tsn nuudji ilsuudumun maskumigou,) unsgási sbankv-duu emteskøltidjik.

3 Uktçissakumou, ¿ talipkidji wiswig'nø-dskæ-didjik eluwewuultidjik: (¿ talipkidji wiswig'nødskæ-didsk :) ¿ talipkidji nsktuudidísk eluwewuultidjik.

4 ¿ Talipkidji tuléwístúdidisk sk 'mtuasbuugw-ædidisk: sk 'msit atçkunødskædidjik ¿ talipkidji mudøgwolsuultidísk.

5 Segwiskælsdidji ukmimadjuinuuv; uktali-gam benøgwæduuditç.

6 Nebædidji siguskwæ, sk tsni piluæou-uultidji, sk nebædidji sisumin-sit'nokíuv.

7 Ak teluedjik, Uktçissakumou ms numiduukw; sk Sskøb unisksmul ms 'nsetumuúkw.

8 'Nsetuøltikw, kilou tsn teløltiyok mimadjuinu iktuuk stuçe weisísk, sk kilou tsn muu nes-tuøltiuok, ¿ tsnuuk 'nsetuøltidoksuv.

9 Negum tsn økskídsdók 'msituok'n, ¿ ms tu nuudumuuk; tsn kisidok 'mpukik, ¿ ms tu numi-degekw.

10 Tsn wenmadji kinsmuodji tsn tessksmik-silidji muu keg'nui-ælsuudum-ædiligiwi, ¿ ms tu uptugi-kedumuukw. Tsn keginuudumuodji tçá-numu, ¿ ms tu uktçidjiduukw.

11 Uktçissakumou kedjiduodj'l tçánumu uta-
lidsswok'numuol usegewénu.

12 Lók welék tçánum tsn kíl petkimt, sk wedji
kinuudumat uktubludsk'num iktuk.

13 Kuulsmén uktig'numuon stlssmuudi tsn ti-
lisip wenmadjóg'nigiskuk: misøku elmunasik
muuksdumutç eluwewultidjik.

14 Mudu Uktçissakumou ms buunslegwi umi-
madjuuinúmu; ms 'nkudumuuk utaligamu.

15 Mudu kiwonskasidou ilsudsk'n kuikwodj-
sask'n iktuk, sk 'msit tsnik køkwodjsdsksidjik
uikwomlsmuunuou iktuk nuusuguidák.

16 ? Wen liwidji-unsagsdidesinen øbuls-dks-
-didjik utinewou iktuk: ? wen igalidou eluwe-
wultidjik utinewou iktuk.

17 Uktçissakumou muu sbøg'numu-iksøbunn,
'ntçidjaskumitç suel ísok bunewistumkewø iktuk.

18 Tsn tilisip teluøanek: 'nkát wessstésk: Ukt-
çissakumou, ukteulidølsuudim kelibuugúnik.

19 Telipugwélk 'ntankidsuudim'l 'ntlamiluk,
uktilkwidjsask'num'l welkwidjslssidj'l 'ntçidjs-
kumidj'l.

20 Eligewitewø kuudpuudi, tsn nuudjitplútk ps-
dssuudi, ? utkwømadoksøp tu.

21 Mouidsdjik upøkwodjidelumunou tsn sabø-
wit utçidjaskumidj'l, sk wenmadji-ilsumsdidj'l
tsn'l muu psdsdegeligul.

22 Ksdu Uktçisskumou 'nwókulussnum, sk nuniksksmum, kuudou tsn espessktek nin 'nteligasúdimu.

23 Tgaduodou upsdsuudimuou utánewok, sk kskeiksugsladu uteluwe-wuudimuou iktuuk; Uktçisskumou, kuniks-ksmínu kskeik-sugsladu.

UKTABEGTAK'N 95.

TEWGWTDÁKW; liktsbegisdinetç Uktçisskumou iktuuk; ligsigou-údinetc kuudou tsn espessktek kuustóg'numinsk tulév.

2 Uldsnetç usksluk muuwolsud iktuuk: utçilugemiktuonetc slssuudumsk'n-sbegisk'n iktuuk.

3 Mudu Uktçisskumou moui-espi-niksksmewit; adjiespék eligewit muenkuude 'msit tsn tesidjik niksksmk.

4 Mouipkewék mskumigek upit'n edek: sk wedaligamidji meskilultilidji kumduntnu.

5 Uktçigum wedaligamitç sk kisidögup: sk upitunn kisidulitç niwék mskumigou.

6 Tçugwidákw, slssuudumsdinetç sk tçinkwed-snetç usksluk Uktçisskumou tsn kisúlkup.

7 Mudu negum kuniksksmínu, sk kinu mímadjuinultákw umemkegumk teleouultákw: tçitçkeluutçultákw upitunk teleouultákw. Kiskuk djiksetumuok ukeluiswok'num,

8 Muu uktulimulgaduonou ukamlsmuonuwol stugé tals-daks-diyogup Melibs iktuuk, sk tsn tuitçu emuudiók Kwedjeldimkewe iktuuk bskts-kum iktuuk ;

9 Tsn tilisip kuutçuúsgik ssimádidek, kwedjálí-didek sk nemídúididek 'ntlugowok'numkul.

10 Neuwinskegi-buunkuk telipkidji utçi-un-madjaiép eguls wedsbskumádidju, sk teluúsep ; Eguls neuktsks-miksidjik ukwomlsmuonuwol ki-wówig'l, sk muu kedjidúdigul 'ntoutálv.

11 Negumou tsn utánewok wedji-liluidumas-aiép nuukweiudim iktuuk, muu upiskwedsnou 'ntst-lssmuudim iktuuk.

UKTABEGFAK'N 96.

UKTABEGFEUK pilé uktsbegisk'n Uktçiss-kumou : uktabegieuukw Uktçisskumou 'msit té-siok usitkumúuk etlugadumuudiyoku.

2 Uktabegieuukw Uktçisskumou, muu iwodum-úkw uwisuunum : agnuudumuudikw tésigiskuk uustog'numu.

3 Ag'nuudumuudikw ukuupmádedsk'num tsn tessks-miksidjik utánewou iktuuk ; 'msit mimadj-uuinu iktuuk upskuleiudimul.

4 Mudu Uktçisskumou espék, sk uksi-mudog-wolkusitç : adji tçipalkusitç muenkuude tsn té-sáditç Nikskamku.

5 Mudu uktugik tessksmiksidiuniksksmuó
ulnuoktsk : ksdw Uktçisskumou kisidoksap wæ-
sókw.

6 Ukpumidédsk'n sk eligewitewudi usksluuk
ék'l : mulgig'nódi sk uksamuksudi kepmék wák
nsdél ék'l.

7 Ig'numúkw kilou tsen tesunemiksiók mi-
madjuinu iktuuk, ig'numúkw Uktçisskumou uk-
pumidédsk'n sk mulgig'nódi.

8 Ig'numúkw Uktçisskumou ukpumidédsk'n
uwisunumk tulé : tçugwsdúkw pegid'numadim-
kewé, sk piskwedákw kepmék wák.

9 Alssumúkw Uktçisskumou sabewudi ukel-
usuudim iktuuk : wægwodssultikw usksluuk, 'msit
tsen tesiok etlugsdumudiyok mskumigegw.

10 Tulwékw tessks-miksidi utánewou iktuuk,
Uktçisskumou eligewitewit. Mismutç usitkumui
mulgi-bugwás-dasidou mu unmadjásinu. Kæ-
kwodji-ilsuamadw mimadjuinu.

11 Wæsek usugewídsitç, sk mskumigou wldé-
sitç ; uktçigum uksidewedsktútç, sk tsen wedju-
tçwás-dasiku.

12 Tçgsdsk'nn ulskskuditç usugewídsuud iktuuk,
sk tsen tesuk ékw. Tøkw tuitçw 'msit kumúdjul
nibuktuuk tulél usugewídsuultidul,

13 Usksluuk Uktçisskumel, mudu wetçkwiet,
mudu wetçkwiet nadjil ilsútk mskumigou. Ilsu-

dou usitkumuu kəkwoɗjɔɗsk'n iktuuk, sk ilsu-
madu tsn tessks-miksiliɗji ukedlewewok'num
iktuuk.

UKTABEGFAK'N 97.

UKTƆƆSAKUMOU bekwi etli eligewitewit;
mskumigou usugewiɗsitɔ: tsnik etlugɔdumuu-
ɗiɗjik pigwelkul minigul, utɕui-sugewiɗs-sulti-
ɗitɔ.

2 Alugul sk bəguniɗpɔk ouieɗaɗjuɓ: sabewu-
ɗi sk ilsuɗsk'n melkiɗulnumuliɗ eligewitewe
ukuɗpuɗim.

3 Buɓtuou niɗanteskɔtɔ sk nuɗɗɔɗɗaɗji tsni
kedantɕi ouwiiu.

4 Uwosəɗɗodeskumul wosəɗɗɔɗuliɗ usit-
kumuu; mskumigou nemidok sk nenɓuɗesk.

5 Kumɗɔnk teli nuɗɕkumesultiɗjik stuɗɛ
upkú uskɔluuk Uktɕisskumɔlu: uskɔluuk tsn'l
bekwiɗtɕisskumouiliɗj'l tsn telkɔk usitkumuu.

6 Wasək agunutk usabewuɗim, sk 'msit tsn
tessks-miksidiɗjik nemidusɗitɔ ukwupmiɗéɗsk-
'num.

7 'Ntagɔltiɗsk 'msit tsnik elugusɗiɗji ulnu-
oktsu, tsnik weɗji muɗə-gwolsultiɗjik ulnuok-
tɔk iktuuk. Alɔsumuukw 'msit tsn tesiyok kilou
nikskɔmtut.

8 Siøn nuudumátg sk welidásit, sk Suda utúis weskewi-dssuultilidji, utgit uktilsudsak'num, Ø Uktgisskumou.

9 Mudu kil, Uktgisskumou, mouiespein tsn telkik usitkumui; adjjespidedasín muenkuude tsn tesáditg niksksmku.

10 'Msit kilou tsn kesalok Uktgisskumou, mskskidedumúkw eluwewuudi. Ankødumuodji sabewuultilidji unokubém utgidjskumidjuó; wedjuusetouiadji eluwewuultidjik upit'nuoku.

11 Wosadek kiskadjdsasik sabewuultidjik, sk usugewidssuudi utgit tsnik køkwodjiasdidjik ukwomlsm-unuou iktuk.

12 Kilou køkwodji-sdiok, usugewidssuultikw Uktgisskumou utininku, sk muuiwádikw tsn tili-sip usabewuudim migwidedasik.

UKTABEGFAK'N 98.

Alssuudumak'n-sbegisk'n.

UKTABEGFEWKW Uktgisskumou pilé ukts-begisk'n; mudu kisidøg'l pskulciuidil; utinsk-num sk kepmeék upit'nógum wiswig'uódegeg'l.

2 Uktgisskumou næysdok ustóg'num: mimadj-uinú usksluok agnutk usabewuudim, (ukøkwodjidsak'num.)

3 Eli migwidétkul uteuulidelsuudim sk ukedle-

wewok'num Islél wák. 'Msit tani elmiwegwák mskumigul nemiduúditg uwetóg'n kunikskaminák tulen.

4 Wsugewidassud iktuuk liksigouúdikw Uktçisskumou, 'msit tsn etlugsdumuidiyók tsn telkák mskumigou. Wisk-inepsuubegi-sdikw uksigouintuidikw slsaudumok'n-sbegisk'n iktuuk.

5 Utçiktsbegi-eukw Uktçisskumou sbisdjitg iktuuk: sbisdjitg iktuuk sk slsaudumsk'n-sbegisk'n tsn telták.

6 Mskikisudunátçk iktuuk sk usumu iktuuk utçusuge-wiksigo-uúdikw usksluk Uktçisskumou tsn eligewitewit.

7 Uktçigum uksewidsktutç sk tsn wedjutçuis: usitkumu sk tsnik etlugsdumuidjik.

8 Sibul usugewidasultáditç; kumduk mouiksugouudáditç ulidasud iktuuk.

9 Usksluk Uktçisskumou, mudu wetçkuiet nadjilsutk mskumigou. Kçkwodjask'n iktuuk utçjilsudou usitkumu, sk tsn tessks-miksiliidji utçi ilsumadu sabewud iktuuk.

UKTABEGIAK'N 99.

UKTÇISAKUMOU eligewitewit; tsn tessks-miksidjik nunkudesultáditç. Ebit megweik Kelubimku; mskumigou madjdsasitç.

2 Uktçisskumou etlimsugilk Siwku sk adjiespék muenkuude 'msit wenik.

3 Muuiwodum-uididsk espék sk tçipalkusik ukwisunum, mudu kepmék.

4 Ak eligewit umuligig'nødim kesátk køkwodjiilsuudsk'n: kisi mulgi-buguusduun køkwodjidsk'n: etlikissduun Søkøbek køkwodjiilsuudsk'n sk sabewuudi.

5 'Mkidélumuukw Uktçisskumou kunikskæminu, sk twli slæsuudumædikw tsn tet ukwodul kekudek. Mudu negum bedjilisabewit.

6 Møisó sk Eluó upædulissum utinewou iktuuk ekusnák, sk Samiueló utinewou iktuuk tsnik slæsumædidjul; tsnik elkømiktumulitç uwisunum. Elkømiktuædidjul Uktçisskumæl sk usidemadji.

7 Wedji kelulab'ni sluk kækumik: kelødum-ædib'nn utilsuudsk'num'l sk utpluudsk'n tsn ig'numuop.

8 Uktçisskumou, tsn wenikskæmultiek ukтинin, usidentub'nik. Kil Nikskæmewin tsn sbiksik-tadub'nik, kædu usedóðum-adubun'n utlu-gøwok'numuol.

9 'Mkidélumuúkw Uktçisskumou kunikskæminu; sk twli slæsuudumædikw kepmélidj'l ukum-d'numul. Mudu Uktçisskumou kunikskæminu bedjilisabewit.

UKTABEGĖAK'N 100.

Alsaudumsk'n-sbegisk'n muuiwsdimkewé.

LIKSIĞOUÚDIKW Uktçisskumou iktuuk, 'msit tsn tsiók etlugadumudiyok mskumigek.

2 Usugewidssud iktuuk utçi lugouúkw Uktçisskumou ; pedjintúdikw uskslukk.

3 Uktçidjúkw Uktçisskumou uniksksmewinu. Negum kisulkuup sk muu kisásultiúkw : kinu umimadjuinúm, sk tçitçkeluæutçultíkw u-memkegumk teleouultíkw.

4 Piskwi-muuiwsdikw ukæg'ns-dasigumui iktuugu, sk piskwi-mudσ-gwolui-sdikw wíku. Mudσgwoluukw, sk uliuskudumuukw uwásuunum.

5 Mudu Uktçisskumou bedjilikelúsit ; utæulidélsudim ék misøkui yaptçu, sk ukedlewæuok'num yaptçu ék.

UKTABEGĖAK'N 101.

Dsbid ukwdsbegisk'num.

EWLEDELSUDĖ sk ilsudsk'n uktabegiadés : Uktçisskumou, uktabegi-æultés.

2 'Nsetusdegedés køkwodjiák outigu. ? Tsn-uk tçuuguwiedúks tsn æum. Lamigwómk nákkukwodji-tulsdegedes 'nksmlsmuunku.

3 Ms igadu pðdsudi nuksklukk : mskskel-

tumæk utlugowok'numuou tsnik kiwøwultidjik :
mæ kuuskidsnuuk 'ntininku.

4 'Mkæmlæm'n kespugwædegek utqipkøtum-
-kæsidou 'ntininku : mæ uktçidjisk tsn nuudjips-
dædeget.

5 Tsn kimuuduuk buuski-pilsimadj'l widigedi-
didj'l, kækeiksugælades. Mæ usidelumæk tsn em-
teski-ænkmækuisit : æk tsn ukwomlæm'n emtes-
kigu.

6 Anksmades tsnik kedlæwøwultidjik mækumi-
gek, utçit 'ntuitksduultinen. Tsn pemiet køk-
wodjisk outik, negum lugøwidou.

7 Tsn keluskabewit mæ etlugædumuuk nák, kis-
ns tsn kespugwædeget. Tsn telék mæ mulgibuu-
guædasik nuuskæluuk.

8 Eskitpuúk utçi kækeiksugælades 'msit eluue-
wultidjik mækumigegu : 'ntutçikækeiksugælæn
'msit tsn tsidjik øbulsdæks-didjik Uktçisskumæl
utçigunómku.

UKTABEGÆAK'N 102.

Tsn kistewódasit utælssuudumok'num, tsn tilisip ses-
pedásit æk edamadj'l Uktçisskumæl.

UKTÇÆSAKUMOU, djiksetumui 'ntælssu-
dumok'num æk 'ntlugømik-tsk'num igátç kuus-
kæluuk.

2 Muu 'ntinink kuudji-djigulabasiu nsgwek tsn wenmadjei, tçigistsk'nsli ; nsgwek tsn tilisip elkø-miktuul, kusi-usidem.i.

3 Mudu 'nnswegeumul teli djigulidágul stugé 'ntlúdou : 'ntwok'ndem'l telnuugwsdasig'l stugé buksuuk'l.

4 'Nksmlsm'n tsktasik sk telikispadek stugé 'mskigul : kuulsmen wedji wondási 'nmidjisinu.

5 Telpedoksi tçel økskidadig'l nsgei sk 'nwok-'ndem'l.

6 Telei stugé sisip tsn bsktakum iktuuk tulé, teluáisit pelikun, telei stugé kuúkuugwes 'nksnigsn iktuuk.

7 Eskunwobi, sk telei stugé 'mskiguétç kekubidjel nœuktugws-lugwedjel kekwek wendjíg-wom.

8 Tsnik kedanidjik tsagiskuk kwedjintagœu-idjik, sk tsnik kesiu-kweiiuaktuidjik, eliluidum-as-ultidjik 'npøkwodji-delumkuunu.

9 Teli malkødum tupkwón stugé pib'nok'n, sk wedji wiakpegædu nunbim utkidemimkewe iktuuk,

10 Utçit kuukweiudim sk ukusiukweiudim ; mudu wensgláp sk nisskuláp.

11 'Nnswegeumul telégul stugé sktçigsdák pemiák, sk telikispasi stugé 'mskigul.

12 Kædu kil, Uktçissakumou, yaptçu átuks, sk migwidelumuksiduks utánewou iktuuk tsnik ts-

saks-miksidjik wedsbeksidjik wetçkwidédjikv.

13 Unagésiduks, sk eulidetuks Siun; mudu tetpugák ulsduun; smutç tetpugák kiskasudasik, igák.

14 Mudu kunokubemk kesadumuusdidj'l ukuudem'l; sk welidédumuusdidj'l utçigadjewedjumvl.

15 Ns utçit tsnik uktugik tassks-miksidjik tçipatumuodsk Uktçisskumsl uwisunum, sk 'msit usitkumuugewák eligewidjik ukpumide-dsk'num.

16 Tsn tilisip Uktçisskumou kisidok Siun, numáguusidou ukupmide-dsk'num iktuuk.

17 Djiksetumuodou eulédjilidjvl tsn teltouelidjv: sk ms pelidédumuok teltouudilidjv.

18 Uls utçi tulwágasidou tsnik wedsbeksidjik tçuugwidsdsk; sk neuuktskumiksidjik kisidasultidsk, muuiwoladsk Uktçisskumsl.

19 Mudu wedji nisabésit tsn kepmék wák: Uktçisskumou wssøk wedji snksptuk maskumigou.

20 Wdjiksetuon kistedjú tsn telpidoksultilidjv, utspkwalsn tsni kedwinpúdilidji.

21 Wtag'nuudumvn Uktçisskumsl uwisunum Siunkv, sk umudøgwolsuudim Salusalémkv.

22 Umouslsn mimadjuinú sk eligewágíl usitkumuugv, kuulsmsn utlugowonou Uktçisskumslv.

23 Mensk'newálit outigu, tegögwædög'l 'ntnæ-gwegum'l.

24 Teluë, nunikskæmm, muu kuudjuuswæliu tsæ teli skudipumousi: uknewuktibun-kugumul yaptæwæwél.

25 Sáæ kisidúp bæktæikisidúp mæskumigou, æk wæssæk wedji kisidasigup ukpitunn iktuuk.

26 Eguls uksugædul, kædu kil átuks, æk 'msit eguls tuli sækewædidul stugé 'mtækwon, æk stugé æsun tuli kiwonskæ-duuduks, æk tuli kiwonskæ-dasidul.

27 Kædu kil æmmun, æk uknewukti-bunukugumul mæ kæksysænuugul.

28 Kunokubemk undjunuæ negou æmilidu, æk negumou undjunuæ telimulgi-bugwæ-dasul-tilidu kuuskæluug.

UKTABEGÆAK'N 103.

Dæbid ukwædsbegæsk'num.

'Ntæfdjakumitæ, muu wol Uktæjisskumou, æk 'msit tsæ tsæsin 'ntæinink æmmun, mudægwodummu uuwisunum kepmæk.

2 'Ntgidjaskumitæ, muu wol Uktæjisskumou, æk muu uktauondæsiu 'msit utuulædsk'numul.

3 Tsæ sækisiktumuskul 'msit ukteuuwæwuudimul; tsæ næssaskul 'msit ukusinuugæ-wok'num'l.

4 Tsn wedji abatelk ukmimadjuok'num ke-keiksugsdsk'num iktuuk, sk wedji aptuukøpisø-dúlsk ulédsk'n iktuuk sk ewlidélsuud iktuuk.

5 Tsn wedji kisadslúsk keluulkul køgwiél, sk uknuutkwëimkewëum wedji pili-kisi-dasik stugé kitpuu peskwidjel.

6 Uktçisskumou kisiduodj'l sabewuudi sk køk-wodji-ilsuudsk'n 'msit tsn tesilidji kistewodasul-tilidji.

7 Keginuudum-uob'nig'l Møisøø utoutig'l; sk utlugøwok'num'l Islél unidjín.

8 Uktçisskumou welmudok sk nuudji-ewlidé-deget; muu nskumas-iukweiik; sk lók kesi ewlidédeget.

9 Muu yaptçu uptugigedumuuk; sk ms nēgou kulódumuuk ukweiudimu.

10 Muu teluuluk tsn teliluwewuultákw: kisan muu teli-sbēnkuduulukw tsn teli-pads-dskedíkw.

11 Tsn telismaskeltik wssøk sk maskumigou, ns telimsugák utewliidélsuudi utinewók tsni tçipaltçiu.

12 Telismaskeltik utçiben sk utkus'n, ns telismasek wedjādegemk eumúk kisi elsdøg'l ukteluwewuudinul.

13 Tsn tçínnum wendjunit teli ewli-delumátç unidjín ns, Uktçisskumou teli ewli-delumadji tsni tçipaltçiu.

14 Mudu kedjúlk tsn teli kisidasultákw : migwidehmuúlk uktgisdjewe-djuultinenu.

15 Na tǵánum unsgwegumul telég'l stugé 'm-skigul, stugé wosowek memkek tulé, na teli pumigit.

16 Mudu utgúus'n pemiák tsn tet ék, tǵkui ksksyák : sk tsn etlugátk má uktgidji-dasinuk.

17 Ksdu Uktgisskumou uteulidélsuudim ék wedjsdegemk yaptǵu misǵkui yaptǵu, utinewokél tsni tǵipaltǵiu, sk usabewuudim tǵánumúk undjunuok sk undjunuó utinewók,

18 Negumou utinewou iktuuk tsnik kelǵdum-uáditǵ ukisag'nuudum-umkewewum, sk migwide-dum-uádidj'l utubludsk'num'l utulugwodum-uonou.

19 Uktgisskumou kesimulgi-bugwasdok ukudpuudim wasók, sk uteligewitewuudim bekwi-alsusik.

20 Kilou tsn wedansalemitǵ uktinewou tsn kesi mulgig'nsdiyok, muuwoluukw Uktgisskumou : tsn elugwodumuúdiyǵg'l utubludsk'num'l, tsn djiksetumuudiyok ukelus-wok'num'l.

21 Muuwoluukw Uktgisskumou, kilou tsn tǵsiyok wentubluimitǵ uktinewou, tsn wenokubemitǵ uktinewou, tsn tǵsdsksdiyok teli ulidétku.

22 Muuwoluukw Uktgisskumou 'msit tsn tǵsiyok kilou tsn 'msit wedji kisidasultiyok utininku

'msit tsmi uteligewegimku. 'Ntɛɛdjakumitɛ,
muiwol Uktɛisskumou.

UKTABEGɛAK'N 104.

'Ntɛɛdjakumitɛ, muiwol Uktɛisskumou.
Uktɛisskumou, lók meskilin, naskumun ukpumi-
dé-lumuksuudi sk eligewitewuudi.

2 Wedji ssunassin wosadek iktuuk stugé ssun.
Teli sibelegáduun muuskuun stugé legepɛlɛk'n.

3 Tɛn etli-nasi-miskádɔk'l upɔktuskɛsigumul
sabuɣwon iktuuk : tɛn utabɛk'nidjul slukul ; tɛn
pemiet utɣúsun unuksk-iktuɣu.

4 Tɛn utɣúsun'n ɛɣsnlugoutɣul ; sk wenokub-
emitɛ etlsmkulek buktouu.

5 Tɛn teli ɛɣsdok mskumigou ussunadimku,
mɛ adjɛdasinuuk yaptɣu sk yaptɣuu.

6 Telutɣi-ɛunáskwegáduun uktɣigumu iktuuk
stugé ssun. Samuɣwon'n kekudeɣ'l kekwi-kum-
duun iktuɣu.

7 Ukpɛtkim-timkewɛum iktuuk wedjuusi-mu-
gul-tig'l. Teliksitewɛɣáditɛ ukɛktuɣóumk wedj-
im-kusiusi-multig'l.

8 Toktɣuomkitkul kúmdunn iktuuk ; elnisam-
kitkul tɛn tet wolkɔgumɛɣeg'l ɛkul : tɛn tet etli
kiskadjɛdasup.

9 Eltsɣálusup ɛbɛbi muu usiouteskumun, muu
aptɛ ukisi-padjitpógwen mskumigou.

10 Kísadög'l utkubögnl utvolidjuin tçibutçá-djuu-iktuuk ; elidjuúltig'l megweiik nemskum.igeg'l ékv.

11 Nesamugö-dulsdidji 'msit weisis memkék tvlé : djekásk segousumúk etli-buniktú-samugöl-didjik.

12 Sisipk muusigiskvduuk tvlék etlugsdumui-didjik nsdélv : tsnik etlintúdidjik upsetkunn ik-tuuv.

13 Wedji melmuobsldaji kumdunn upöktus-kssigum iktuuk : mskum.igou wedji kísadálk tsn'l wedjigweg'l vktlugöwok'num iktuuv.

14 Kesigwenumuodj'l 'msigul weisisv, sk kuumkwomuuk ulsluguunou mimadjuinúgv utçs-duun mitçiptçewé mskum.igou iktuuk.

15 Ak megöbsk tsn welkwidjsduodj'l tçínumu ukwomlsmuunvul, sk mime tsn wosögwesksduodjv ulsiskuul ; sk pib'nok'n tsn melkig'n-ewsdududjv tçínumu ukwomlsm-uunvul.

16 Uktçisskumou ukumudjumvul kísadalvultig'l ; kskskusi Lebunúnk tvlé tsni kís igsdsgwolab'ni.

17 Tsn tet sisípk edudádidju : stögun tumgwoligunétç wigwó.

18 Kumdún eligasultádidji segousumúk tçbul-tçigv : sk wendjuu abligumuútçk eligasultádidjv espessktegvul kundulv.

19 Wedjikisiadj'l depkunusilidj'l uneyaduulin tsn'l tetpugág'l. Ak nsgósit kedjidok tsn tetpugák ukulkwasienu.

20 Telsdegen ubogunitpsigian sk tokui depkik, tsn tilisip 'msit segousumuuk pøktumkidadjik.

21 Nutkøltidjik weisumuuk tçigumuuk-tumáditç tsn wedji kwilumádidj'l wiluol Niksksm ewiktuuk.

22 Tsn tilisip nsgósit segewátç elmouidadjik sk elisumidadjik wigwolu.

23 Tçinumuúk natluugudidjik, sk telipkitlu-gudidjik misøkuu piskáák.

24 Taduudji pugwelkul uktlugøwok'numul, Ø Uktçissakumou ! 'nsetuóg'n iktuuk wedji kскеik-isiduunul 'msitø : usitkumuu wedju-tçuiáák uk-taligsm iktuuk.

25 Ak elp uls meskáak sk keskubák ukçigum, tsn tet ømuudidjik tsnik alidadjik muu kisi kскеi-tepkadasultákw ; tsnik mimadjultidjik, aptçedjuultidjik sk meskilultidjik.

26 Nsdél tet wendjuulkuul alidág'l : uls libei-atun (buutøp,) tsn wedji kisát utulipsin nsdélø.

27 'Msit eguals eskibesikik : uktsuømén tsn tilisip tetpugøv.

28 Mousduuditç tsn ig'numátç : bsniltçassin sk wedji kisadalultidjik keluulkuul køguél.

29 Edjig'labésuoltç, sk sespedssultidjik : wedjuusudadj'l ukwomlsmuudiwol, sk nebuúdidjik, sk eliapskwedadjik utçigsdje-wedjummuou iktuuk.

30 Elkimt uktǵidjskumitǵ, tǵkw kisidasultidjik : sk pilsduun mskumǵou uskitúǵu.

31 Uktǵisskumou ukupmidedasudim yaptǵu itou : Uktǵisskumou usugewidssidou utlugǵwok'num iktuuk.

32 Ankaptuk mskumǵou sk nenkudǵsk : samsladji kumduun sk wenskip kudslidji.

33 Uktǵsbegiewodes Uktǵisskumou tsn telipkidji-pumousides : muilwolades nuniksksmum telipkidji-mimadjuinui.

34 Tsn teli ankidelumúk kulultudou : tuliusugewidssides Uktǵisskumou iktuuk.

35 Eluwewultidjik kǵksyedǵk mskumǵegǵ, sk psdsdskǵ-didjik ms emudǵkw mǵdjǵ. 'Ntǵidjskumitǵ, muilwol Uktǵisskumou : muilwolúkw Uktǵisskumou.

UKTABEGǵAK'N 105.

MUǵWOLUKW Uktǵisskumou : lugǵmiktumúk uwisunum : agnudu múdikw utlugǵwok'num'l mimadjuinui iktuuk.

2 Uktabegiewúkw, muilwolúkw ; snkidelumúkw 'msit upskuleiwok'num'l.

3 Mudǵgwodumúkw kepmǵk uwisunum. Usugewidssitǵ ukwomlsmunwol tsnik kwilusdidj'l Uktǵisskumǵl.

4 Kwilúkw Uktçisskumou sk umulgig'nódim : aptçui kwilumúkw usiskwu.

5 Migwidédumúkw upskuleiwok'num'l tsn'l kiskadjádög'l, upskuleiwok'num'l sk ilsudsk'nn utúink tulél.

6 Kilou tsn wedsbeksiyøk Ablshsmøø, unok-ubemuu ; kilou tsnik wengiguultiøgwok Søkøbøø, tsnu ninæsunab'nnu.

7 Negum Uktçisskumou kunikskæminu : utilsudsk'num'l 'msit usitkumúk ék'l.

8 Migwidétk ukisag'nua-dumumke-wæum, kel-uwok'n tsn telimap bituimtulnæk'n snkwielidji.

9 Kisag'nudum-umkewé tsn kisagnudum-sdip Ablshsmøø ; sk teli luidumasip Tsækøø ;

10 Ak eli mulgig'n-ewádoksip Søkøbøø utininku utpludsk'ninu ; sk Isleløø utininku kisag'nudumumkewé utaptçuwénu.

11 Tsnek telwedek : Ig'numultés mskumigou Kenunk tulé, uktaligam utsbsbim'lu.

12 Tsn tilisip psuk tegeledjídjidek smutç løk tegeledjídjidek, sk nsdél etli-piluwou-ultídidek.

13 Tsnek yalidádidek teli milsks-miksiliidji ; wedjádégémk neuktétç eligewægi misøku uktugik neuktsks-miksidiik.

14 Mu usidelum-sguubunn wenul utatçkun-suolinu ; ked'l edúk wedji petkimáb'nigu eligewilitku utinewou iktuuk.

15 Telimab'nigu : Mu ukssmslsnou 'nmims-luksitémk, sk mu uktatgkunslnou 'nnigsnik-tgidjitege-winuumku.

16 Wigutkub'nek ouisousimkek maskumigegu ; segwisk-dokub'nek 'msit pib'nok'neek optuneku.

17 Nigsnkidumuob'nn tginumuu ; Sosepso tsnu neduisked-umkub'nó ukistedjwilinu.

18 Tsnu ukwotkul wedji-atgkunθ-dumwas-dub-nig'l kulɛgubilsk'n iktugu, (sk kelsɛsib'nék) ; utgidjskumídj'l elielidj'l kuswók iktuk.

19 Misoku tsn tilisip ukelwswok'numek igsggek : Uktgisskumou ukelws-wok'numek kwedjstwb'nek.

20 Tokw eligewitok elkitkub'nek sk apkwags-lab'nnu. Tsnok etli-slsusitok mimadjuinu iktuk sk tawslab'nnu.

21 Kisslab'nn utetlislsusilin wáku, sk utslsuumulin 'msit utaligamít ;

22 Umoupilsin tsn teliwli-dedum-ulitɛ espøltilidji unokubemu : sk ukeginuumuon 'nset-uóg'n ukisigúmu.

23 Ns Islelsoek pegisinkub'nok Esiptegu ; sk Sskøbso etlugstkub'nok Ham umskumi-gegemu.

24 Ak pemipuugwelslab'nigu umimadjui-numku, sk kisslab'nigu utadji mulgig'nsdilin muenkuɔ tsni kistewɛ-agwididjin.

25 Kiwonsks-duob'nig'l ukwomlaumu-nuog'l usegadjidelum-snou umimadjuinúumu, sk ukwuspugwalsnou unokubému.

26 Elkimab'nn Møisøø unokubemu, sk Elunøø tsnu kisi ninsuunab'nnu.

27 Etli neys-duas-dib'nig'l ukwugnu-gwosudimkul utánewou iktugu: upskuleiwok'numkul maskumigek Hamk tulé.

28 Elkitkub'nek bøgunitpsgek sk bøgunitpsgs-dugwubnek; sk mu elistumuas-digwab'nul ukeluwok'numkul.

29 Mulde-womu-gwadwob'nig'l usamugwon-umuog'l: sk nebadwob'nigu unumedjumwoknu.

30 Umaskum-igemwok pigweli-pedjids-lib'nigu samugwonátgku: piskweds-lib'nigu upøktuskasigumuok uteligémuoku.

31 Kelusip, sk pedjids-lib'nigu kskeiyis mil-emuuk-suutilib'n-igu kulumuetgku, sk wsguwgów'msit tsn telkák umutkiuoku.

32 Wedji ig'numuob'nigu umkumiek kikpessn iktuk; sk buktewek etlamkulegub'nek umutkiuoku.

33 Tsktumuob'nig'l utedibøgis-gewemu-uog'l sk utuputatwi-msnoksimumok'l, sk segwiskadu-ob'nig'l ukumudjum-uog'l umutkiuoku.

34 Kelusip, sk lipsøk'nkøoutgugik pedji-dsb-

'nák sk puugnagedjitkik sk muu kisi tepkimad-
ubunákw.

35 Kespáduus-dub'nig'l 'mskiguug'l umutkiu-
okú; sk malkødum-uadib'nig'l tsankul wedji-
gwæeg'l umaskumi-gemuokú.

36 Taktumwob'nigu tsen tesilitku meltamiki-
ds-dilitkuu umutkiuokú, tsankul mouikelul-kub-
'nig'l 'msit umuligig'nødimuou iktuuk.

37 Widjipkøtum-kalsbunigu suuliewe iktuuk, sk
wisousuuliewe iktuuk, sk mou wenok ewlødjigwab-
'nok 'msit tesádip eguls neuktsks-miksitkiku.

38 Esiptek welidssigup tsen tilisip pøktumki-
dsdidegu, mudu uwegwodas-wok'numuouek elni-
sisk'nek utánewou iktuuk.

39 Sesalugwas-duob'nek slugwek utsnkuu-
sguou, sk ig'numwob'nek buktewek wosøguu-
numwob'nek buktewek depkigu.

40 Edamsdib'nn sk ig'numwob'nigu selabák,
sisipku, sk wedji kisadal-wob'nigu wssøgeweek
pib'nok'negu.

41 Pantdøgub'nek kuudewek sk sabuugwonek
wedji tuidjuu-ig'nek: telidjuwig'nek tsen tet niweek
stugé sibuu.

42 Mudu migwidétkup kepmék ukeluis-wok-
'num: migwidelumab'nn Ablshsmøø unokub-
emuu.

43 Tøkuu wedji tuuslab'nigu umimadjui-

-númkwv, ulidásuud iktuuk, sk tsni ninásuunab-ni, usugewidásuud iktuuk.

44 Ak ig'nnumuob'nig'l uktugi tesáka-miksili-dji umáskumi-gemuog'l, sk wedaligamuul-tídib-nig'l mimadjuinú utlugəwok'n-umuog'l.

45 Kuksman ukulód-umuudinou utubluudsk-num'l, sk utlugwodumuonou ukəkwodj-sdsk-num'l. Muuiwolúkw Uktəisskumou.

UKTABEGĤAK'N 106.

MUDƏGWOLUKW Uktəisskumou, muui-woluukw Uktəisskumou: mudv kelúsit; mudv uteulidélsuudim aptəu ék.

2 ? Wen tv agnuutv Uktəisskumal umvlgig-nədim'l, ? wen uskuútu umuuiwol-kuusuudim.

3 Welətidjik ns tsnik keləduumu-sditə utub-lu-dsk'num, sk elukwodum-usditə ukəkwodj-sdsk'num yaptəu.

4 Tvli migwidəumi, Uktəisskumou, tsn teli ulidéluutə kunokubemk; sk widji mitugwoli kuustəg'num iktuuk;

5 Nunmáduon ukeluusuuduumuou tsnik nin-suntəik: nuuskewidəsin, nuulidəsin usugewidə-suudimuou iktuuk ukmimadjui-númv; nuudji-mudəgwolsin uktaligam iktuuk.

6 Mouipads-dsks-diegub'niik nwtçinsgik : wotçuadsks-diegup; eluwewultiegup.

7 Nwtçinsgik muu nestumuidiidi-gwab'nig'l ukpskuleiudimkul tsnkul etlikisidasik-sub'nig'l Esiptegu : muu migwidédum-udidikw-sub'nek teliksi-pugweli-εulide-degépu. Ksduu etli listuas-dib'nn kweiitçk ukçigumuuk, kweiitçk tsn ukçigum megweek.

8 Ak wedjuusetouiab'ni uwisunum iktuuk; ututçiaç'nuudumun umulgignódim.

9 Ak petkuutkup ukçigum megwék sk niws-sigup, tçel telilslab'ni wolkógumigek, stuge bsktskum iktuuk.

10 Ak wedju-setouiab'ni upit'nuou iktuuk tsnik segadji delums-dib'ni, sk wedji sbateluob'ni upit'nuok tsni kedus-dsks-dilidji.

11 Ak sabugwon nsumpegslab'nigu tsnk kedankwáditkuu, tçel muu neuktedjik-sub'nok eskwieksub'nok.

12 Tøkuu tilisip kedlamsitumwas-dib'nig'l ukeluswoknumkul : kedsbegi-adumwasdip umuiwol-kusudim.

13 Noksi - wonidédum-wasdib'nigul utlugø-wok'numkulu; muu eskumadum-wasdigwab'nek tsn teli-wli-dédumulidju.

14 Ksduu etliksiutum-idedsks-dib'nák bsktskum iktuuk, sk etluuk-tçslsdb'nn Niksksmul ks-tugv.

15 Ak teli ig'num-uob'nigu tsn teltoudilipu, ksdau igsdauob'nek slússmkewæk utçidjaskum-idjuou iktuk.

16 Ak etli wiskuolá-dib'nu Møisøø uduku, sk Eluøø sabewilidu Nikskm unokubemu.

17 Ak mskumi-gewek pantsik-sub'nek sk mæsslab'nn Detuøø sk næmskumi-gsdauob'nek Abeilumøø umou-ømim-egu.

18 Ak buktewek etlibopkess-siksib'nek umou-iómimuou iktuk; sisuæk kskøksas'nigu eluwewuultilitku.

19 Etli kisis-dib'nn Hølebk wendjudismúdjv, sk edjinkwedus-dib'nu slssumsdib'nu elpeestas-ilidú ulnuoktsu.

20 Ak elisksadu-dib'nek ukupmi-dædsk'n-umwouek utwladinou wendjudism tsn malkøtkul 'mskigu.

21 Ouoni-delum-sdib'nn Nikskmul tsn'l westouigwiidib'nn : tsn'l kisadulib'nig'l meskig'l køguél Esiptegu.

22 Tsn'l kisadulib'nig'l pskulaiudig'l mskum-igek Hamk tulé; sk tçipalkusudig'l kweiitçk megwék uktçigumu.

23 Ns utçit wedjituluwep kskeiksugslsok : mu Møis tsn ninsuunab'n kumikwsib'nn usksluk skwisksdsk'n iktuk upuuskaduon ukweiudimu, utçit mu ukskeiksugslsu.

24 Alwoptum-iidib'nek weskewinsagek mas-
kumigéwek; muu kedlamsitum-usdigu-bunék
ukeluiswok'numék;

25 Etli smselewistuu-dib'niik wigwok; sk muu
djiksetum-usdigub'nek Uktçisskumæl ukelu-
swok'numek.

26 Ns utçit wenags-doksap upat'n sk elui-
dumasip ussks-duedes-umæn bsktskum iktuuk.

27 Ak elp uttuli-sks-duedestuon unidjnuuok
utinewou iktuuk uktugi-tessks-miksilidji, sk tuli-
sessæn uktugi maskumigulv.

28 Ak elp umouums-dinouu Beal Pivlœ, sk
malkœdumuusdib'nig'l 'npuinú upegidunum-ad-
imkewe-umuwœg'lv.

29 Ak wedjiukwei-usdib'nn utlugœ-wok'num-
-uou iktuuk, sk wiskuswok'nek igsgub'nek uti-
newou iktuuk.

30 Tœkuu Pinivsœk kskumæssib'nok sk usidœ-
degeb'nok sk wiskuswok'nek kskuysgubunek.

31 Ns etli ttuli-dœdasigub'nek utinink usabœ-
wudin, utinewou iktuuk tesankuwiedjik yaptçu.

32 Ak etliukwei-adub'nigu kweiitçk mat'n-
dimkewe sabugwonu; ns utçit meduwsgub'nek
Mœisœk utinink utçit negumou.

33 Mudu telsduusdib'nn utçidjskumidju utul-
istumulin; wedji œbulikuluisib'nok usigu.

34 Muu teli kskeiksugs-lœdigub'nigu tessks-

miksilitku, stugé Uktçissakumou telitplumapu.

35 Ak wiagslusul-tádib'nigu uktugigu tesaks-miksultilitku, sk wedji kinuudum-asulti-dib'nig'l utlugowok'numuokul.

36 Ak elugows-dib'nigu utulnuok-tsuumuokuu : sk eguls nsbuktsk'nub'nig'l utánewoku.

37 Ak pegid'num-úsdib'nigu munduu ukwisuó sk utusuó.

38 Ak kuúsdú-dib'nek muldewek tsnek mu eubuls-degenugwegu ; ukwisuó sk utusuó umuldemuouegu, tanku elipkid'num-úsdib'nigu ulnuoktsu iktuk tanku Kenunk telégu. Ak maskumigou wedjimtgigassigup muldewiktugu.

39 Ns teliutçim-tçigoltibunáik utlugowok'numuou iktugu, sk wedji obulsdaks-dib'náik tankul negumou kisiduúdi-dib'nig'l.

40 Tokuu Uktçissakumou wegeiiu-tuabunigú umimadjui-numkuu, sk maskeltigub'nek utaligamegu.

41 Ns utçit eliig'numuedogub'nigu piluegu tesaks-miksilitku upit'nuoku : sk tanku segadji-delumkwi-ditku slsumkwidib'nigu.

42 Ak kedueagwiiditku wenmadje-agwádib'nígu, sk wedji bunogws-lugwai-dib'nigu upit'nuou iktuk.

43 Siouwu westoui-ab'nigu, ksdu wedji listumudib'náik umouag'nuudumum-kewemuou

iktuuk, sk wedji ksk'numa-dib'niik upadassudim-uou iktuuk.

44 Ksdu ankaptumui-ob'nig'l utuunmadji-ds-swok'numuog'l, tsn tilisip nuuduodek elkemik-tadek.

45 Ak migwidedumuob'nek ukisag'nuidum-umkewumek, sk teli apskwedassip tsn teli pu-gweli-euli-dédegetu.

46 Ak kisslab'nigu ututgi euli-delumuk-sultinouu tsngu kistewe-agwii-ditkuu.

47 Uktgisskumou, nunikskamen, uisetouin, sk utgimouslin piluék tesskemsidsjik utinewou iktuuk, 'ntmui-wodum-unen ukwisunum kepmék nunsktusdinen ukmuuiwolkuusudim iktugu.

48 Muuiwolkuusitg Uktgisskumou Islél uniks-ksumum wedjsdegemk yaptgu misoku yaptgu, sk 'msit tsn tesidjik mimadjuinúk tulwéditg tuli-étg; (Amén.) Muuiwolúkw Uktgisskumou.

UKTABEGFAK'N 107.

MUDOGWOLUKW Uktgisskumou, mudu keluusit, sk utseuli-delsudim aptgu ék.

2 Tenik wedji sbateludjik Uktgisskumou iktuuk, tulwéditg, tsni wedji sbateluob'ni upit'nuók tsni kwedankwíditgu.

3 Wedji mouslab'ni mskumigul utçib'núk, utkus'núk, økwot'núk sk upkudesunnúk.

4 Alidéb'nik baktakum iktuuk, tsen tet muu outinugúp; mægwe wedjidudigup ukteçigun tsen tulugadumudádisu.

5 Kewisultib'niik sk kedusamui-gøltib'niik : utçidjskumidjuó kskunums-dilib'ni.

6 Tøku elkømik-tusdib'n Ukteçisskumal, tsen tilisip sespedssul-táðidegu, sk wedjuusetouiab'ni ukwadsbøg'numuiou iktuuk.

7 Tøku elslab'ni køkwotek outiu uttulidénou ukteçigun tsen tulugadumudádisu.

8 Utçimuiwolsditç Ukteçisskumal ukelúsus-sudim iktuuk, sk upskuleiudim iktuuk [tsen'l etli kisádasig'l] tçinumuúk undjunuiou iktugv.

9 Tebiák teli ig'numuótç 'mtçidjskumidj'l tsen teli menwegelidju : sk wedji kisadúluodj'l 'mtçidjskumidj'l kewisilnidj'l kelúsusud iktuuk.

10 Tsnik ebultidjik bøgunitpsk iktuuk sk 'npwok'n økunuks-ksgwádidju : wedji kulðskpi-sultidjik uktabøg'n iktuuk sk kusawók iktuuk.

11 Mudv elistumwádidj'l ukelus-wok'num'l Nikskamul; sk maski-dedum-wádidj'l Ukteçiniks-kam'l utubluðsk'num'l.

12 Ns utçit meskunaduodjul ukwomlsm-unuol kistewóg'n iktuuk : meskunadesultidjik, sk mou wenul sbøg'numsg-wiðidigul.

13 Tøku elkømik-tuædidj'l Uktçisskumæl utuunmadjidæs-wok'n-ummuou iktuuk, sk utçuusetouiadji ukwuðsbøg'n-ummuou iktuuk.

14 Ak wedji tuwolkæladij bøgunitpsk iktuuk, sk tsn 'npuok'n økunuks-kægwádidju; sk pesikps-duodj'l ukwulsgub-ilsk'n-ummuol.

15 Utçji muu-wolæditç Uktçisskumæl ukelú-suudim iktuuk, sk upskuleiudim'l [tsn'l elikisidasig'l] mimadjuinúk uundjunuou iktuuk.

16 Mudu kisiskwiskæladij wißwøgwé piskwod-egúnno; sk kisitumædøg'l kusßwøgwél tsikumøk-teg'l kæg'n iktuugu.

17 Tsnik eluwewiædidjik wedji-unmadjøltidjik upæðsuudimuou iktuuk, sk uteluwæ-wuudiwou iktuuk.

18 Utçidjskumidjuó muu weskewidædum-uidilikw tsn teli kskei-yisi-milsmúk mitçiptçewé: sk tebøteskum-uidiiditç 'npuok'n ukæg'næ-dasig-ummu.

19 Tøku elkømik-tuædidj'l Uktçisskumæl ukwuðsbøg'n-ummuou iktuuk, sk wedjuusetouiadji utuunmadji-dæswok'n-ummuou iktuuk.

20 Ak elisbuugwedok ukeluwswok'n-um, sk kisinssladij; sk wedjuusetouiadji ukkskeiksugældim-kewé-ummuou iktuugu.

21 Muu-wolæditç Uktçisskumæl ukelúsuudim iktuuk, sk upskuleiudim'l mimadjuinuk uundjunuou iktuuk.

22 Upkit'numwas-dáditç pegid'numad-imkewél muuiwol-timkewél; sk ag'nudumudáditç utlu-gəwok'num'l usugewidésuud iktuuk.

23 Tənik ələktəkə-didjik ɤktçigumu iktuuk, sk etɤluguudidjik meskák sabugwon uskitpəktuuk.

24 Neguls negumu nemidwas-didj'l Ʋktçiss-kuməl utlu-gəwok'n-um'l, sk upskuleiudimɤl ɤktçigumuɤn.

25 Mudu kelusit, sk kəsədok utçúsutunn, sk umtuusmuɤɤsin, sk kəsədok umkətkwinu.

26 Eliuné-kugwedjik wəsók, sk eli-kəlkwəsui-gwedjik lampók. Utçidjskumidjuo wedji kə-kunums-dilidji ɤktabóg'n iktuuk.

27 Teli yali-bulkwé-didjik sk teli yali-bulkwe-des-ultidjik stugé wen ketkiedjél, sk 'msit unus-tuóg'n-umuol kəkəysɤn.

28 Təku elkəmi ktuəsədidj'l Ʋktçisskuməl ut-unmádjids-wokn'muou iktuuk, sk wedjuusetoui-adjɤ ukwəsbəg'numuou iktuɤn.

29 Nenkədok utçúsun, sk kəsədok uwíptunu, sk wonstkwiśk.

30 Təku wedji ulidəsultidjik uwonstkwiśnu. Təku pegisuladjɤ kəmi tsən mesunədəsɤn.

31 Muuiwolsditç Ʋktçisskuməl ukulúsuudim iktuuk, sk upskuleiudimɤl tçinumuík undjunuou iktuuk.

32 Tulimudəgwəlsditç etlimouielitç mímadj-

uunúu, sk tuli muuiwoláditę etli-mouielitę kisi-
gúu.

33 Elssesewádęg'l sibuul uptewikt iktuęu ; sk
kuulpęęul elikiwonskas-dęg'l niwék mskumigouu.

34 Elikiwonskadęg'l mskumigul tsnuł weli-
gweg'l uptewikt iktuęu, utęit etlugsdumuudidjik
uteluu-wewuuiwou iktuęu.

35 Elikiwonskádok uptewikt kułpók iktuęu ;
sk niwék mskumigou tęibutęátę iktuęu.

36 Ak nsdél tet kissladji kewisultilidji utut-
lugsdumuutilinu ; utiláduulin uktęigun tsu tulug-
sdum-údidáku.

37 Ak elaks-dádidjul uskinimin-umuól, sk
igsdsgwodum-ádidj'l tedubęęwsg-uwel igsdsk'nn
tsu tet igsdsk'nimánn wedjigwegu.

38 Ak welsladji, sk kissladji ukusi-pumi-
-puęgwelninu, sk mu usádelumuogwi utuemuó
upumi-kaks-yelinu.

39 Kulabis wedji pumi-kęyedjik, sk wedji bun-
ęęwsdasultidjik kistewódsk'n iktuuk sk uktabóg'n
iktuuk.

40 'Ntagóg'n eli igsdok utinewók tsu espól-
tilidji tęinumu : sk kissladji utalikiwę-wulti-
lin boktskum iktuuk tsu tet męęwé outinuęu.

41 Tękuu wedji upsetkwsladji ewledjultilidji
uktabęg'n iktuuk, sk kissladji utulipuęgwelik-
-djiksultilin stuęé tęitękeluę-utęuk mouádidjél.

42 Sabewultidjik numiduididák sk usugewids-sultidsk : sk 'msit pdsuudi nskádudou utuun.

43 Tsnik nestuøltidjik sk kulødumuididsk eguls køgweél, negumou 'nsetumúdidák Uktgisskumál ukelúsudim.

UKTABEGĖAK'N 108.

Uktsbegisk'n, Dsbid utsls-sudum-sk'n-sbegisk'n.

NIKSKAM, 'nksmlsm'n kiskadjæek. Uktabegiades, slssudum-ok'nintudes, smútg 'nkupmidé-dsk'num iktuuk.

2 Tuigié, pipugwok'n, sk sbisdjâtçk ; nin wopk eskitpúk tuigiedés.

3 Tuli muliwolultes mimadjuinú iktuuk ; tuli-slssudum-sk'n-intúides uktugi tessks-miksultidjik utinewou iktuuk.

4 Mudu adjimsugák ukteuli-délsudim muenkuude wssøk : sk ukedlewε-uok'num muenkuude muiskuun.

5 Niksksm, kil adjimkidelumuksi muenkuude wssøk, sk ukpumidedsk'num bekwiátç 'msit usitkumugw ;

6 Kulsmén tsn kesalt ustouidasin ; utçussetouidegé uktinsk'num iktuuk, sk usidemí.

7 Niksksm kisi kelusit usabewudim iktuuk, telwet : nsktuedés, stkunnotes Sikum, enkstés wolkøgumigek Sukót.

8 Gilind wedaligami, Manass wedaligami; sk elp Ɔplem nuundji umuligig'n-ódim; Suids 'nt-nudjit-plúdegetem.

9 Møab 'nkusisps-dsk'n-øgum ns. Ɔdum numukusúnk utçi ssitédes. Pilistis iktuk tñli-noktuédes.

10 Ɔ Wen lálidou tsn uktegigun wokslussnsdasik. Ɔ Wen ligsnoutá-kumwidou Ɔdumku.

11 Ɔ Ms tv kil Niksksm, tsn edjigulá-liegup; Ɔ Ms tv kil, Niksksm, widjwuoutçik 'ntubluwimi-nsk.

12 Utçi sbøgnumuin sespedssud iktuk; mudu tçánumué sbøg'numasuði (ušetóg'n) mø-gwe teligulultinuk.

13 Niksksmewiktuk utçi mulgig'nawids-desenen: mudu negum ekwtulkssidu tsni kedanil-idjin.

UKTABEGƆAK'N 109.

Utçit Nuadjintok, Dsbid utelssuudum-ok'n-sbegisk'num.

NIKSKAM, tsn nuudji muuwlul, kelusi.

2 Mudu eluwewultidjik sk kespugws-dsksdidjik utuunwol elipantsdig'l 'ntininku: muu wedji buutoksui-emiik tsn'l wálnuol kespugws-degeg'l.

3 Sigadji-dedsk'nél keluswok'nn ouisduui-didj'l: (winag'nimidjik :) sk sék mat'nidjik.

4 Wedji pəkwołidjik 'nkəsalsuudim iktuuk : kədu nedouisls-suudumei.

5 Weləluk əbənkəduə-ditə winsuudi : ək ig-
'numuəi-ditə sigadji-dədəsk'n utəit 'nkəsalsuudim
iktuugv.

6 Əgəl winmudok utəlsuumanv ək nuudjiktə-
tegewinu təlibuuguitə utinəsk'numkv.

7 Tən tilisip teblumuətə təiətə unmadji-ilsu-
dasitə, ək tən teltouətə luəwuuditə.

8 Unəgwegumv utkələtəttə, ək vktuk usus-
duətə utumədəsk'num.

9 Unidjin 'nsit'nok'nultilitə, ək utəbitem'l
siguskwouilitə.

10 Unidjin əls-suənuultilitə ək touoktumə-
dilitə, ək təli əlkwiluməiditə wəluu usugwis-
-kədəsk'num-uou iktuuk.

11 Buski-kistə-wədəget pədulumuətə 'msit
utaligam'l ; ək pəluək kukwədəuədītə utlugə-
-wok'num.

12 Mou wen əulidələmātə : ək mou wen uls-
duətə unvstənsk'n-umv.

13 Təni wedsəksultidji kəkeik-sugə-dasu-
-tilitə, ək vktugik ankəiədjik uwisunumuol kə-
swiigasitə.

14 Utəi upədə-suudimuol utəi migwi-də-
dasitə Uktəissəkmou iktuuk, ək ukwidj'l utelw-
wəwuudim mu kəswiigasinuutə.

15 Négou ítq usksluk Uktçisskumál : sk utçi kskéksugs-duótq umigwidelsudim-uou mskum-igegv.

16 Mudv muu migwidedumuúkw uteuli-dedeg-enn ; ksdu kistéwewodj'l ewledjilidj'l, sk wed-umidé-degelidj'l ; kedwonadj'l tsn'l segwiskadasik ukwomlsm'n.

17 Tsn teliksatk almigedumuk, tuli igátq uti-ninkv ; sk tsn muu welidedumuuk ułsdsk'n, ns tuli smaskalkútc.

18 Ns teli ssuunsitq almigedum-ugewe iktuk stugé ssuanskél ; ns tuli igátq utlamiluk stugé sabuwgon, sk stugé mimé uwok'ndém iktuk.

19 Tulétq utinink stugé utokwon tsn nskvk, sk stuge ukuspisun tsn negou wedjikspisidjv.

20 Ns tuliutçi sbankvduuk-sultiiditq Uktçisskumou iktuk tsnik pøkwołidjik, sk tsnik win-ag'nims-didj'l 'ntçidjskumidj'l.

21 Ksdu kil, Uktçisskumou, 'nsakumsm, ns udji tuláli ukwisunum iktuk : mudv keluk uk-teuli-délsudim, usetouí.

22 Mudv ewledji sk wedumidé-dege, sk 'nkamlsmun tçilsk'nsdasik 'ntlamilugv.

23 Teli kskvyé stugé sktçisgdek kskvyskél : telimadjádasi stugé lipsøk'nkweoutq.

24 'Ntçiguúnk wedji sewiedjik sunewimkewe iktuk, sk 'ntinin pemislusák.

25 Ak elintagóg'ni utínəwou iktuuk : ənksmii-ditɕ matkwedes-ultidjik.

26 Ʋktɕissakumou, nɒnikskəmɒm, sɒɕg'numwɔi ; utɕusetouɔi ɒktɕuli-dɛlsuudim iktuuk,

27 Kuɔlsməɲ ukɒdjidjiduunou uls ɒkpat'ninɒ ; kil Ʋktɕissakumou ɒktɕlɛdegenn.

28 Negumou almigedumwudiiditɕ, kɛdu kil ul-lɛdege ; kumidsditɕ, 'ntagɔlti: iditɕ : kɛdu kɒnok-ɒbem ulidɛsitɕ.

29 Tɛnik pɔkwolidjik ɒksɪntagɔlti: iditɕ : sk tɕli ɛwniisgweg-sɔsul-ti: iditɕ 'ntagɔg'n iktuuk stuge 'mtɔkwon.

30 Ʋksiutɕi-muiwolades Ʋktɕissakumou 'ntúɲkɒ ; miswék etli puɕweliiditɕ wenik, tɕli muiwolades.

31 Mɒdu kumidou utɪnsk'númɲk ɛwɛdjidjilɪj'l, utɕusetouɔɪɲ tɛni wenmadji-ɪlsuudumadj'l utɕi-djɛskumidj'l.

UKTABEGTAK'N 110.

Dɛbid ukwɛsɛbegisk'num.

ƲKTCƆSAKUMOU ɛladj'l 'nsakumɛm'l : Pi 'ntɪnsk'num, misɔku kɛsɛlɒk tɛnik kedanskik ɒktɒktɕi-bugwɪnn.

2 Ʋktɕissakumou utɕisbuɕwedou Siɒɲkɒ mɒl-gig'nɔdié ɒktoptunum : tɕlɛwedou : Tɕlɛlsɛwɔi megweiik tɛnik kedanskik.

3 Ukmimadjuinúmk ulidedsks-didsk ukmul-gig'nədimé nsgwegu. Sabewuudié kelúsuud iktuuk, eskitpuuguwé midjuusdjítg wák, wedjuitagamin uknuutkwei-imkewəumé kekpewiskw.

4 Eluidumasip Uktgisskumou, sk mə apskwe-dssik : teli pədulišs-əwin aptgu stuge Melkisedek.

5 Uktgisskumou uktinskunumk etli tğilsk'n-dəb'nigu eligewilitkw nsgwék tsnek wegeiidssidek.

6 Tuli ilsudegedou piluék tessksmiksidjik uti-newou iktuuk : utguitguasduudul məkumigul 'npuinu iktuuk. Tulibekwi tğilsk'n st-pedəgedou puugwelkul məkumigul.

7 Tulsabugwodou tğibutğátgk outigu ; nə utgít utgí numut-kwəsidou.

UKTABEGTAK'N 111.

MUFWOLÚKW Uktgisskumou : tulutgí-muliwolades Uktgisskumou 'msit 'nksmlsmun iktuuk, sabewultidjik umou-agnuudum-umkewə-umuou iktuuk sk mouiém iktuuk.

2 Uktgisskumou utlugəwok'nəm'l meskiig'l ; wedji kwilasig'l 'msit utánəwou iktuuk tsnik weli-dəduidiidj'l.

3 Utlugəwok'n ukpumidedsk'né nə, sk eligewitəwudié, ukəkwodjədsks'nəm yaptgu ék.

4 Təlsəg'l upskuleiudimul umigwidedasin : Uktgisskumou welmudók sk nudji əulidédeget.

5 Ignumuótę tani tǵipaltǵiu wilúol. Yaptǵu migwidétou ukisag'nui-dumumke-wewm.

6 Kisi neysduótę umimadjuinúum utlugǵowok'n umulǵig'n-ódimu: ten teli ig'numuótę unokubém pilué tessksmik-sultilidji utaligamuou.

7 Upitunn utlugǵowok'n-umwol kedlewe-el ns, sk kǵkwodjs-dsk'nél. 'Msit utublu-dsk'numul kedleweig'l.

8 Telipkidji ulikul'nasigul yaptǵu sk yaptǵu. Wedji kisidasig'l kedleweuok'n iktuuk sk kǵkwodjs-dsk'n iktuuk.

9 Abuiotę sbateladimkewe umi-madjui-núumu. Teblútk ukis-ag'nuudum-umkewewm aptǵu. Kepmék sk tǵipalkusik uwisunum.

10 Uktǵisskumou utǵipalkusudim 'nsetuóg'n upǵktumki-sg-ewewm ns. Nestuǵltidjik 'msit tsnik elukwodum-usditę utublu-dsk'num'l. Wmuuwlukusudim aptǵu ék.

UKTABEGĖAK'N 112.

MWĖWOLÚKW Uktǵisskumou. Welék ['msit tǵinum] ten tǵipsladj'l Uktǵisskumsl: ten kisi ulidetkul utublu-dsk'num'l.

2 Unidjin espǵtilidés mskumǵek; tsnik wed-sbeksuultidjik sabewultilidji ulǵltidák.

3 Milesuok'n sk milesuudi wiik ek'l : usabewuudim yaptçui ék.

4 Wosadek segewst bəgunitpák iktuuk utçit sabewultilidji. Ns negum welmudok, sk ewlidadeget, sk sabewit.

5 Tsn tçinum kelúsit welmudok, sk 'mksdui-ideget ; wedji kiskadjədəg'l utumədsk'nəm'l kəkwodjs-dsk'n iktuuk.

6 Mudu smútc mə aptçui madjdsasik : tsn wen sabewit aptçui migwi-delum-uksidou.

7 Mə tçipatumuuk 'mtuiag'nudumok'n : ukwomlsm'n kiskadjék, eligasik Uktçisskumou.

8 Ukwomlsm'n weligulnasik ; mə wegwodssik : misəkuu numiadu tsni kedantçi [tsn telətilidji.]

9 Kisi sesedeskouwet ; ig'nümüáp ewlédjuultilidji : usabewuudim yaptçui ék. Wsumuul utçui ungs-dasilidul ukpumədəsk'n iktuuk.

10 Tsn eluwewit numidudou unmadji-dsidou : nenkubit-kudesintou sk kskəyedou : eluwewit tsn teli ulidék uksugdou.

UKTABEGFAK'N 113.

MUFWOLUKW Uktçisskumou. Muiwoluk kilou tsn wenokubemitç uktinewou, muiwodumuk Uktçisskumou uwisunum.

2 Muiwolkuusitç Uktçisskumou uwisunum, wedjsdegemk nige nuğútç misəkuu yaptçui.

3 Wedjsdegemk segewænek nægosit misøkuu
kulkwæsisnek, Uktgisskumou uuwisunum tuli
muu-wolkwæsitg.

4 Uktgisskumou etli espék kekwek 'msit tess-
ks-miksultidjik emuudádidju. Ukuupmi-dedsk-
'num kekwek wæsku.

5 ? Wen tu eladiididj'l Uktgisskumæl kuniks-
ksminul tæ tetlugatk kekwek,

6 Tæn teli bunøgwæ-lusit utænksptumun tænu
ék'l wæsó'k sk mæskumigek,

7 Tæn wedji unægéladj'l ewælðjilidj'l tupkwon
iktuuk; sk wedji epsitkwæladj'l wedumæde-degel-
idj'l epkinsk'n iktuuk,

8 Utigslæn utuugwæuon espøtilidji; tæni es-
pøtilidji umimadjui-númu.

9 Tæsladj'l ebilidj'l tæ'n'l muu kisi pumi-kitali-
gul uktgiksuilinu : unidjunilin ulidæsuud iktuuk.
Muuwoluwkw Uktgisskumou.

UKTABEGÆAK'N 114.

TAN tilisip Islél wedjipkøtum-kæsidek Esiptek;
Sskó'bek wæsbeksidjik wedjipkøtum-kidsiddek
næuktskum-iksilidji tæni piluæsuultilidji;

2 Suudsul utinin utgislæsuudum-øgwomip; sk
Islélul uteligewit-æwuudimip.

3 Uktgigum nemidøgup sk wesimuugwogup.
Suldun apskwobigæsigup.

4 Kumdunk teli unsksysdib'nik stugé tçitkel-
uæutçuk yapák ; sk nemskumigeg'l stugé tçitç-
keluæutçitçku.

5 Uktçigum, ? talsdegessup uktusimuugwon, sk
kil, Suldun, ? kəgué utçit apskwebigassisup.

6 Kilou, kumd'nultiyok, ? kəgué wedji tul-
-unsksysdiəgup stugé tçitçkeluæutçuk yapák,
sk kilou nemskumigə-ultiook stuge tçitçkeluæu-
tçitçku.

7 Mskumigou, nunkudesinéen usksluk Uktç-
sskumou, usksluk Səkób unikskəmül.

8 Tən eli kiwonsksdok kundou wolpəguutç
iktuuk ; sk mals utkubók iktuuk eliskwsdok.

UKTABEGĦAK'N 115.

MU ninen 'ntininsk, Uktçisskumou, muu ninen
'ntininsk, ksdu ukwisunum iktuuk, igunumu uk-
pumidəsk'n ; utçit ukteulidəlsudim sk utçit
ukedleweuok'num.

2 ? Kəguə wedji tulwedjik piluék tessks-mik-
sultidjik ? Təmi əmυlidj'l unikskəmuol.

3 Ksdu kuniskskəminu wəśók ék, tən teli u-
lidétk telikissdok.

4 Utulnuoktsəmuó suliewéé nə, sk wisousu-
liewéé : tçinumuúk upit'nuok wedjikisi-dasul-
tidjik.

5 Wedunultidjik, ksdw muu kelusultiikw :
upukigultidjik, ksdw muu nemidsksdiikw.

6 Weskiduok'n-ultidjik, ksdw muu nuudumu-
diikw. Usiskuunultidjik, ksdw muu pesedsks-
diikw.

7 Wpät'nultidjik, ksdw muu wedusdsksdiikw.
Wegaduultidjik, ksdw muu pemidsqwik, kisns muu
wedji-kelusultiikw usiduunuou iktuk.

8 Tsnik kisidsidji, eladuultiididji : sk elp 'msit
wenik tsnik eligasuultididji.

9 Ø Islél, ligasi Uktçisskumou utinin ; mudu
negum utsbög'n-umasuudimuol sk uteligasu-
dimuol.

10 Kilou, Elunék wedsbeksiyok, ligasuultikw
Uktçisskumou utinin ; mudu negum utsbög'n-
umasuudimuol sk uteligasuudimuol.

11 Kilou tsn tçipaløk Uktçisskumou, ligasuul-
tikw utinin : negum utsbög'n-umasuudimuol sk
uteligasuudimuol.

12 Uktçisskumou migwidelumulk : ulslul-
kudou, ulsladu Islelek wedsbeksilidji : ulsladu
Elunek wedsbeksilidji.

13 Ulsladu tsni tçipalsidj'l Uktçisskumal,
aptçedjuultilidji sk elp meskiluultilidji.

14 Ankuusluoktou Uktçisskumou, snkuuslu-
loktou kilou sk kundjunuok.

15 Wedji ulsdasuul-tiyok Uktçisskumou iktuk,
tsn kisidoksap wssøk sk maskumigou.

16 Wəssək, sk smútc ʉktɕiəssək, ʉktɕiss-kumou wedaligamit: kədu məkuməgou kisi ig-
'numuotɕ tɕinumuúk unidjunuó.

17 'Npuinuúk muu muuiwolədiguul ʉktɕiss-kuməl; kisnə 'msit tənək etlinisskədəjik won-
tokəd iktuək, [utkuəsk'n-əkədigu.]

18 Kədu kinu muuiwoləduksunu ʉktɕiss-kumou, wedjədegemk nigétɕ misəkui yaptɕu.
Muuiwolukw ʉktɕisskumou.

UKTABEGĖAK'N 116.

KESALK ʉktɕisskumou, mudu djiksetumuit
'nkeluswok'num, tən teltoué.

2 Mudu tɕigistsk'nalit tulipkidji-lugəmikta-
des tən telipkidousi.

3 'Npuok'nəg'ł ʉktɕipilsk'nig'ł kiutó-gugu-
igub'nig'ł, sk mundus-gigswég'ł sespedəsswok'nul
wedjiigub'nig'ł: wedjidusbunn unmadjidəssudil
sk sespedəssudil.

4 Lugəmik-tumuodes ʉktɕisskumou uwisun-
num: Ø ʉktɕisskumou, ədamul kuəstouisn 'ntɕi-
djiskumitɕ.

5 Nudji əulidədeget ʉktɕisskumou sk ʉktɕi-
-sabewit: məsmútc ʉkniksksminu moui-əuli-
dədeget.

6 ʉktɕisskumou nudji-ankwəuodji tənə muu
nestuəłtiligwi: səwigunsluksiep, sk westouip.

18 Tsn teli luuidumasiep Uktçisskumou utinin
tulisbsnkudwodes nuugú usksluk 'msit umi-
madjuinum,

19 Uktçisskumou wák utoui-pisksdsk'numku,
megweik uktinin, Salusalém. Muuwoluukw Ukt-
çisskumou.

UKTABEGFAK'N 117. -

KELOU 'msit tsn tessks-miksultiyók, muu-
woluukw Uktçisskumou : 'msit tsn teslok mimadj-
ui-nutút, mudogwolúkw.

2 Mudu uteulidélsuudim etli-mulgig'nuk uk-
tinenskél ; sk Uktçisskumou ukedlewe-uok'num
yaptçu ék. Muuwoluukw Uktçisskumou.

UKTABEGFAK'N 118.

MUFWOLUUKW Uktçisskumou ; mudu
keluwsit ; mudu uteuli-délsuudim yaptçu ék.

2 Tulwæeditç nuugútç Islelek wedsbeksidjik,
uteulidélsuudim utáimud'nn yaptçu.

3 Tulwæeditç nuugútç Elunek wedsbeksidjik,
uteulidélsuudim utáimud'nn yaptçu.

4 Tulwæeditç tsnik tçipslsdidj'l Uktçisskumal,
uteulidélsuudim yaptçu utáimud'nn.

5 Sespedsswok'n iktuuk wedjilkømiktagup Ukt-
çisskumou, sk Uktçisskumou usidemip, sk elp
igslip tsn etliulitewæiep.

6 Uktçisskumou tegweadiék, mæ wegwodassiú ;
 7 tali kisi talélidou tu tçínnum.

7 Uktçisskumou igalit, tegweuadji tsni sbøg-
 numwilidji : snkæmades tsnik sigadji-delumidjik.

8 Adjiulisk wen utuligasin Uktçisskumæl
 muenkuðe utuligasin tçínnum iktuuk.

9 Adjiulisk wen utuligasin Uktçisskumæl
 muenkuðe espøtilidji tçínnum iktuuk.

10 'Msit tsn tessks-miksidjik ouiedes-kuib'nik
 (ouiedeskuidjik) ; kædu Uktçisskumou uwisun-
 num iktuuk utçi kskeiksugslades.

11 Ouiedeskuidjik, smútg ouiedeskuidjik ;
 kædu Uktçisskumou uwisunnum iktuuk utçi ks-
 keik-sugslades.

12 Teli ouiedes-kuidjik stuge smúk ; kædu
 teli ksks-yedjik stugé kouiksø-musié buktou ns-
 kssuekel : mudu Uktçisskumou uwisunnum ik-
 tuuk kskeiksugslades.

13 Kesmskulíp 'nsskudwedesinn ; kædu Ukt-
 çisskumou igalit.

14 Uktçisskumou 'nmulgig'nødim ns sk
 'nkuðsbegisk'num, sk nuustóg'num.

15 Noktus-dimkewé sk ustøg'né nedouémk
 etlinudasik sabewultidjik wigwou iktuuk : Uktçi-
 sskumou utinsk'num melki-tulsdegek.

16 Uktçisskumou utinsk'num wensgðasik :
 Uktçisskumou utinsk'num melki-tulsdegek.

28 Wenisksmi uktinin, sk muuwoluultes.
Nunisksmum, megidelumuultes.

29 Muuwoluukw Uktgisiskumou, mudu keluu-
sit; mudu utewlidélsudim yaptgu ék.

UKTABEGHAK'N 119.

ALEP.

WELØLTIDJIK tsnik wokumøltidjik outigu :
tsnik pumidsdjik Uktgisiskumou utubluudsk'num
iktuuk.

2 Weløltidjik tsnik kelødumuus-didj'l utubluu-
dsk'numul, tsnik wedji kwiluudidj'l 'msit u-
kwomlsmunou iktuuk.

3 Elp muu psds-dskd-dáikw, etlipumidsdjik
utoutálu.

4 Kisitplumiek 'nmenskudje-wødumunen uk-
tubluudsk'num'l :

5 Ulés 'ntoutil ukiskadjedasin 'nkulødumun
uktubluu-dsk'num'l.

6 Tøkuu tuutgu ms 'ntageiu tsn tilisip ulisn-
ksptudes 'msit uktubluudsk'num'l.

7 Utgimuiwoluultes køkwodjiák 'mkamlsm'n
iktuuk, tsn tilisip kisi-kinuudumasién sabewuudiél
uktilsuudsk'num'l.

8 Kulødumuultes uktubluúdsdsk'num'l : muu uk-
nskuliw lóku.

BET.

9 † Tali-kisi-wokumsdok tu slbsduus utouti. Wedjiwokumsdok edu tsn teli ankótk, stugé ukeluswok'num teli kunuudumuuep.

10 'Msit 'nksmlsmun iktuuk wedji kwilwulep: muu uktusidélumiw nuudji-kiwəwin uktubluidsk'num iktuuk.

11 'Nksmlsmun iktuuk eliigsduep ukeluswok'num: kuulsman ms 'npsdsduulinu.

12 Muuiwolkusin kil, Uktgisskumou: kinuudumuwi uktubluidsk'num'l.

13 'Nsíl wedji ag'nu-dumənn 'msit utpluidsk'nn uktuun tulél.

14 Uktublui-dsk'numé outi teli-ulidassiep stugé 'msit milesud iktuuk.

15 Ankidétes uktublui-dsk'num'l: sk uktoutil snksptudes.

16 Utgusugou-kwidjalsides uktubluidsk'num iktuuk, ms wonidəduwu ukeluswok'num.

GEMEL.

17 Absnkudu kunokubem: mimadjides sk kulótes ukeluswok'num.

18 Pəntsduwi 'npukigul, kuulsman 'npskslsp-tumun uktubluidsk'num iktuuk.

19 Etlipilueoui məkumigek, (usitkumúk:) muu ukmimui-gwoduiwu uktublui-dsk'num'l.

20 Wedji skwis-kdasit 'ntgidjskumitg tsn te-

liu-tumidédumvskul vktubludsk'num'l negou.

21 Petkimtçik emteskøltidjik tsnik muu wels-luksultiikw, tsnik wedji kiwøwuultidjik vktubludsk'num iktuuk.

22 Utçi djigulsdui 'ntagøg'num sk 'nbunøki-delumuuk-suidim: mudu kelødumsnn vktublú-dsk'num'l.

23 Elp kesi espøltidjik tçínúmúk ebultidjik, winag'numidjik: ksdu kunokubem snkidétkul vktublú-dsk'num'l.

24 Ak elp vktublú-dsk'num iktuuk wedjiu-sugou-kwidjslusi: (vktublú-dsk'num'l 'nweske-wids-suidim'l ns:) neguls ns tçínúmúk tsnik mouag'nui-dumsdjek.

DALET.

25 'Ntçidjskumitç økskidssit tçigsdjuédju ik-tuuk. Utçi mimadjúni vkeluswok'num iktuuk.

26 'Ntoutil psksç'nudumén, sk kíl vsidemín: kinudumuui vktubludsk'num'l.

27 Vktubludsk'numé outi tuléli 'nnustumun, sk snkidetes pskulciuidil vktluç-wok'num'l.

28 'Ntçidjskumitç wedji-utkidemit sespedssud iktuuk. Tuli buguusli stugé teluenn.

29 Utçi djigulsdui eksibu-gwsdsk'ne outi: sk ewli-delsud iktuuk utçi ig'numuui vktubludsk'num.

30 Ninssunum kedlewe-uok'né outi: vktubludsk'num'l igsduonn nukskluk.

31 Okskidási uktubludsk'num iktuuk : Uktçis-
sskumou, muu kuntageiuwuu.

32 Pumiibides uktubludsk'numε outi, tsn tili-
sip ig'numwin adjimsugaiik 'nksmlsm'nu.

HE.

33 Uktçissskumou, kinuudumuui uktublui-dsk-
'numé outi, sk tulipkidji snkøtes misøkuu kespi-
giskudou, (kespiadou.)

34 Kinuudumuui, sk kuløtes uktublui-dsk'num :
sk utçi snkøtes 'msit 'nksmlsmuunku.

35 Nigsnoutikumui uktubludsk'numε outi :
mudu ns welidedum.

36 Likiwonskásdui 'nksmlsmun uktublui-dsk-
'num iktuuk, sk muu ksniewúd iktuuk.

37 Utçidjigulabéli muu nunmiduun segewe : sk
mimadjúni uktoutigu.

38 Mulgig'newadu ukeluswok'num kunoku-
bem utininku ; tsn nedoutçipalsk.

39 Utçidjigulsdui 'ntagóg'num tsn tçipatum :
mudu uktublui-dsk'num'l keluulku.

40 Kesiuutumi-dédum edu uktublui-dsk'num'l :
mimadjúni køkwojdsdk'num iktuuk.

WOU.

41 Ukteulidél-sudimul igéstç 'ntininku, Ukt-
tçissskumou : kuustóg'num stugé tsn teluen.

42 Ns utçi kisi-usidemades tsn kwedjin-tage-
uit : mudu eligasi ukeluswok'num iktuuk.

43 Ak muu ukskei-djigulsduwuu kedlewe kelu-
swok'n 'ntúunku; mudu wedji adjiptgudegé uk-
tublui-dsk'num iktuuk.

44 Ak negou kulótes uktublúdsdsk'num, yaptgu
sk yaptgu.

45 Ak pumiedes tsn tawék, mudu uktublui-
dsk'num'l kwilumánn.

46 Ak tuliuskuutes uktubluidsk'num'l usks-
luók eligewidjik; sk ms 'ntageiu.

47 Ak utçi ulkwidjlsides uktubluidsk'num'l
tsn'l kesadumánn.

48 Ak liunsgsduudes 'npitunn uktublú-dsk-
'numkél, tsn'l kesadumánn; sk snkidetes uktub-
luidsk'num iktuuk.

ZAYIN.

49 Migwideden ukeluswok'num tsn telimtup
kunokubem, tsn wedji tulsláip 'ntadjiptgúdegenu.

50 Ns wedji ulkwidjádasi 'ntuunmádj-i-dsswok-
'num iktuuk; mudu ukeluswok'num kisi mimadj-
únik.

51 Tsnik emteskøltidjik kesi benøki-delum-
idjik: [ksdu] muu wedji kiwøwi uktublui-dsk-
'num iktuuk.

52 Kis sák, Uktçisskumou, uktilsui-dsk'num'l
migwidedumánn, sk welkwidjlsusi.

53 Uksiwegwodssuudi wedjimsunik, eluwewul-
tidjik utinewou iktuuk, tsnik noktumu-diiditç
uktublui-dsk'num.

54 'Ntslssuudumsk'n-sbegisk'num'l ns vktubludsk'num'l wendjigwomk tsn etlipilueouwi.

55 Depkík migwidédum vkwisuunum, Uktçisskumou, sk kulótes vktubludsk'num.

56 Ns uls wedjiutaligami, mudu vktubludsk'num'l kelódumenn.

HET.

57 Uktçisskumou, 'ntstkunwok'num ns : telueep 'nkulóduun vkeluswok'num'l.

58 Wetamuul 'msit 'nksmlsmuun iktuuk, vktuulslinu : twli eulidélumi tsn telék vkeluswok'num.

59 Ankidédumab'nn 'ntoutiilu, sk elipskssiep vktubludsk'num-kélu.

60 Nsksssiep, sk muu nenkásiuep 'nkulóduun vktublú-dsk'num'l.

61 Eluwewul-tidjik umouiømimuul ouiedeskuwidjik, ksdu [mé] muu ouonidédumu vktublú-dsk'num.

62 Aktstpák unsagsides 'ntmuu wolninu : utçit vktublú-dsk'num'l køkwo djisg'l.

63 Nin wigums-galtuultiék 'msit tsnik tçipalskik, tsnik kelódumiididj'l vktubludsk'num'l.

64 Mskumigou wedjutçuisk vktewlidél-suudim iktuuk, Uktçisskumou; kinuudumu vktubludsk'num'l.

TET.

65 Uktçisskumou, teliuulslut kunokubem stugé vkeluswok'num teluek.

66 Kinuudumui keluúlk nedadésuudi sk 'nset-uóg'n: mudu kedlamsitumsn'n uktublú-dsk-num'l.

67 Eskw munák wenmadjó-dasiuonek, kiwø-wiep; ksdw nigétç kisi kulødum ukeluswok'num.

68 Kil keluusin, sk welsdegen; kinuudumui uktubludsk'num'l.

69 Emteskøltidjik kisi mimaduus-duuditç eksu-øg'n 'ntininku: ksdw nin utçi kulótes uktublú-dsk'num'l 'msit 'nksmlsmun iktuuk.

70 Ukwomlsm-unuol téli wigewig'l stugé mimé: ksdw nin wedju-sugou-kwidjálusi uktublú-dsk'num iktuuk.

71 Weliák 'ntininku 'nkisi-unmadjódasin, kuulsmen 'nkeginuudum-asin uktubludsk'num'l.

72 Utpludsk'n uktúu tulé adjikelúlk 'ntininku muenkuude bituimtul-nsk'nig'l wisou-suliewél sk suliewél.

YØD.

73 Ukpitunn kisiigub'nn sk kiskadjs-ligub'nn: kinuudumui sk kinuudumasides uktublú-dsk-num'l.

74 Tsnik tçipalskik usugewidssultidák tsn tilisip nemiadidjik; mudu adjiptçuudwep ukeluswok'num iktuuk.

75 Uktçisskumou, kedjidu uktilsudsk'n-um'l ukøkwodjisnu; ukedlewein tsn teli unmadjewinu.

76 Ukteulidélisuidim átq utqit 'ntilkwidjs-ds-guun : stugé ukeluswok'num telimatq kunokubem.

77 Ukteuli-delsuidimul igátq 'ntininku, sk mimadjides : mudu uktubludsk'num'l nuskewi-dssuidimul ns.

78 Emteskøltidjik 'ntagøltidák : mudu elipkø-djuus-daksdidjik 'ntininkél séku. Nin ankidetes uktublui-dsk'num'l.

79 Tsnik tçipalskik liapskwedsditq 'ntinink, sk tsnik kedjidui-diididj'l uktublú-dsk'num'l.

80 'Nksmlsmun køkwoikwitótq uktubludsk'num iktuuk : kuulsmen muu nuntagéinu.

KAP.

81 'Ntçidjskumitq wedji kskunumát tsu teli-skibedok kuustóg'nu. Adjiptçuudu ukeluswok'num.

82 'Npukigul wedji kskunumsg'l tsu teli ski-beduudidq ukeluswok'num ; tsu telue, ? Tsnuuk ulkwidjsliduks.

83 Telæiep stugé pútei 'ntlúdeiwiktuk ekél : uktublui-dsk'num'l muu ouwoni-dedum-uonn.

84 ? Tssig'l kunokubém unsqwegum'l. ? Tsnuúk ilsumaduks tsnik kistewewidjik.

85 Emteskøltidjik muunksdum-uúididj'l wol-kógum.igeg'l : muu ssktumuidídikw uktubludsk'num.

86 'Msit uktublú-dsk'num'l kedleweigul : kistewewidjik séku : kil sbøg'numui.

87 Keget wedji kskéiksugslidjik mskumigegu :
ksdu mu noktumuonn ukéginuudum-sk'num'l.

88 Tsn telék ukteulidél-sudim, ns tuli-mi-
madjuuni : (tsn teli eulidédegen ns tuli-mimadj-
úni :) torku kulotes keginuudumsk'n uktúnk
tulé.

LAMED.

89 Yaptgu, Uktgisskumou, ukeluwok'num
ék wssokv.

90 Ukedlewew-ok'num ék tsn tesankuiedjik.
Kiskadjsdúp mskumigou sk teli-bugwik.

91 Tsn teli ilsuudumun'n ns teli-bugwig'l
kiskuuk ; mudu 'msit ksguél kil wenokubeminn.

92 Mu utgúlkwidjslus-iuos'n uktubludsk-
'num iktuuk, uksugsgsb'n nunmadjódsk'num
iktuuk.

93 Ms aptgu wonidé-dumuonn ukugi-nuudum-
-wok'num'l : mudu eguls wedji mimadjúníp.

94 Nin 'ntinin wedaligamin, utguusetouí :
mudu kwilumsnn ukuginuudumok'num'l.

95 Eluwewultidjik eskibεε-ib'nik 'nkuskalu-
guunv : ankides uktubludsk'num'l.

96 Nemidu 'msit kskéikis-kadjsdsk'n ukksk-
ysn : ksdu uktubludsk'num mouikskék.

MEM.

97 Taduadjiksadum uktublúdsk'num ! neukti-
giskuk ankidedum !

98 Wedji kissliip ukuginuudumsk'n iktuuk 'ntadjinsetuëin muenkuude 'msit tsnik kedanidjik : mudu ukugi-nuudumsk'num yaptgu tegwëwik.

99 Adji pigwelik-tçidji-degé muenkuude 'msit tsnik nuudji-kinu-dumu-idjik, mudu snkidédum ukuginuudum-sk'num.

100 Adjinsetuodes muenkuude kisiguuugu : mudu kelódumsn ukuginu-dumsk'num'l.

101 Kisi nunugunumsn 'nks't'l muu utwlédin 'msit wintçik outi : kuksmsn 'nkuódumun ukel-uuswok'num.

102 Muu wedjipskásiu uktilsudsak'num iktuuk, mudu kil keginuudumuip.

103 Taduudji kelúlk ukeluswok'num 'ntlam-túunku : adjikelúlk muenkuude mitçiptçamuetç-sbuu 'ntuunku.

104 Ukuginu-dumsk'num iktuuk utçinsetuédés : ns utçit segadji-dédum 'msit eksibugwadsak'né outi.

NUN.

105 Ukelus-wok'num wosëgunumstkul 'nks't'l, sk wosëgwadok 'ntouti.

106 Eluidumasiep sk tulikiskadjsduudes, 'nku-lódumun ukëkwodji-ilsudsak'n-um'l.

107 Lók kistewódasi, Uktçisskumou : tulimi-madjúni stugé ukeluswok'num telék.

108 Uktçisskumou, edamuul, kuwidédumun

'ntúun ulipegid'num-adimkewé-umul: sk uktil-sudsk'n-umul kinuudumuui.

109 'Nmimadjuok'num yaptçu 'npitunk edek: ksdw ukublu-dsk'num mu ouonidéduu.

110 Eluwewultidjik lokteg'nigalidjik: ksdw mu wedji kiwówu ukugi-nuudumsk'num iktuuk.

111 Wedaligami ukubluudsk'num'l aptçu: mudu eguls 'nkamlsmun usugwidá-sudim'l.

112 Elkwidjsdu 'nkamlsmun utuluukwodumun ukubluudsk'n-um'l áptçu; [smutç] misoku kespiadou.

SAMEK.

113 Segadji-déduménn sswidédsdsk'nn: ksdw ukubluúdsdsk'num kesadum.

114 Kil 'ntiligasuudim sk 'ntuligasudim. Adjiptçuúwep ukeluswok'num.

115 Utçi djiguledákw 'ntinink, kilou obuls-dsk-diyók: ksdw kulótes nuniksksmun utub-lúdsdsk'num'l.

116 Tulibuúni stugé tsn teluék ukeluswok'num: sk pumousidés, sk ms tulintagi-dédumu tsn teli aptçuúdegé.

117 Tulibuúni sk usutades: sk negou sn-kstudes ukublu-dsk'num'l.

118 Kisi ektulkásinik 'msit tsnik wedji kiwó-wultidjik ukublu-dsk'num iktuuk: mudu ukus-pugws-dsk'num-uol eksuóg'nig'l.

119 Tuli kskeik-sugaltjik 'msit eluwewul-tidjik maskumigek tulégik, utulóltinou stuge si-gumesigun : ns utgit kesadumenn ukubluúds-k'num'l.

120 Nágei wedji nunkudesk uktpalkusudim iktuk : sk wedji tçipalué uktilsudsk'num iktuk.

AYIN.

121 Elukwodumep kèkwodjsdk'n sk sabewu-di : muu 'nkuluwuu tsnik kistewewidjik utínewou iktuk.

122 Utçi ankwew kunokubem kelúsud iktuk : utuleinu : emteskøltidjik muu kistewewu-iiduitç.

123 'Npukigul wedji ksksyg'l tsn teliskibedu kuustóg'num : sk sabewuudié ukeluwok'num.

124 Tulél kunokubem tsn teli ewuli-dedegen : sk kinudumuui ukubluúdsk'num'l.

125 Nin kunokubem : (wenokubemin 'ntinin :) kinudumuui 'nnustuéinu : sk uktpidjidudes uk-vgi-nudum-sk'num'l.

126 Tetpugák nuuguútg, Uktçisskumou, ukul-ukwenn ! mudu skwiskaduidtg ukublu-dsk'num.

127 Ns utgit adjiksaduménnn ukublu-dsk'num'l muenkuude wisousuliewé, muenkuude bedjuli kulúlk wisousuliewé.

128 Ns utgit telideduménnn 'msit ukubluú-dsk'num'l utgit 'msit kèguél ukèkwodjisnu : sk 'msit uksibugws-dskné outi segadjidéum.

PE.

129 Uktubludák'num'l na psksleiudil: na utgit 'ntgidjskumitg kelótkul.

130 Tsn tilisip ukeluswok'num piskwákw, wosəgwədegek: kisladi tani mu nestuəltiligwi, unustuəltilin.

131 Touuldunási sk pskulami; mudu' menwegənn uktubludák'num'l.

132 Təugwulabəsi sk əulidélumi, stugé tsn telintsəwə-degen uktulsən tsnik kesadumiiditg ukwisunum.

133 Kiskadjəli tsn tulpumié ukeluswok'num iktuk; sk mu usidédumu tsn psuk psəsuudi utslsudumun 'ntinin.

134 Utgi sbatelui tginumu ukistewə-dək'numuou iktuk, sk kulótes ukeginu-dumsk'n-um'l.

135 Tulədu pksisk utulibəktəsten kunokubem iktuk: sk kinudumu uktubludák'num'l.

136 Təibutgidj'l wedji nisidjuig'l 'npukikwu: mudu mu keləduədikw uktubludək'num'l.

TSADƏ.

137 Uktəisskumu, uktəisabewin, sk uktilsu-dək'n-um'l kəkwojdjəg'l.

138 Teli kisitplu-dumunn kəkwojdjit-pludək'num'l: na utgit lók kedləwəig'l.

139 Tsn teliksi-menwəgé wedji kəkuyé: mudu

tsnik kistewewidjik ouoni-dedumádidj'l ukeluwok'num'l.

140 Ukeluwok'num lók wokumsdasik: ns utçit kunokubem kesátk.

141 Nin aptçédji sk benøki-delum-uksi: uki-nudumsk'num'l mu ouonidédu-m-uonn.

142 Uksabewudim aptçisabewudik ns: sk uk-tubludsk'num teliák.

143 Sespedsuudi sk unmadjødí wedjidwig'l: ksdw uk-tubludsk'num'l nuksawi-dasuudim'l ns.

144 Ukugi-nudum-sk'num'l aptçu køkwojdj-isg'l: kinudumuui sk mimadjides.

KOP.

145 'Msit 'nksmlsm'n iktuuk wedji luçemik-tege: usidemi, Uktçisskumou; uk-tubludsk'num'l kuløtes.

146 Elkømiktuul: uasetouá: sk kuløtes uk-tubludsk'num'l.

147 Eskw muu wetçkwob'niasnuuk elkømiktuul: mudu adjiptçuudu ukeluwok'num.

148 'Npukigul pñtásdig'l éskw muu kiskadjsdasinug'l depkigewel eskum-umkewél: 'ntankidé-dumun ukeluwok'num.

149 Teli djiksetumu 'nkeluwok'num, (tuli-djiksetui tsñ kelusi) tsñ teli euwidé-degen: Uktçisskumou, tsñ teliilsuudegen ns teli mimadjúni.

150 Tsnik buški-eubulsdsk-didjik wedjuuidédjik: smæksdumáditç uk-tubludsk'num.

151 Kil, Uktçisskumou, wedjuou eumun : sk
'msit uktublui-dsk'num'l telisg'l.

152 Kis sâk wedjiktçidji-degeep uktublui-dsk-
'num iktuuk : mudu kisksdjsduun yaptçu.

REC.

153 Anksmi tsn telikistewei, sk utçuusetouí,
mudu uktublui-dsk'num mu ouoni-dedumu.

154 Abegunumuui tsn telitplumuksi : sk sbat-
elui ; utçimimadjúni ukeluswok'num iktuuk.

155 Nudji psds-dsks-didjik smss-kadum-íditç
usetóg'n : mudu uktublui-dsk'num mu kwílumu-
-diidikw.

156 Ukteuli-délsu-dim'l, Uktçisskumou, teli-
pugwelkul : tsn teli ilsudegen tulimimadjúni.

157 Pigwelkik ns tsnik madjuulkwolidjik 'ntç-
ubulsuugun, sk tsnik kedanidjik : kedu uktub-
ludsk'num iktuuk mu wedjikiwówu.

158 Nemiigik buiski-kistewó-dsks-didjik sk
wenmadjidési : tsnik ukeluswok'num mu kelç-
dumidikw.

159 Uktçisskumou, anksmi tsn teliksadumenn
ukuginudum-sk'num'l : tsn teli eulidédegen tuli
mimadjúni.

160 Tsn tesuk wedjisk ukeluswok'num iktuuk
ns kedlewewok'n : sk uktilsudsk'num'l kçkwodji-
sg'l, yaptçuawél ns.

SFN.

161 Moui-espøltidjik tçinumuúk madjuulkwol-idjik (keduiatçkunewidjik) sèkv : sk 'nksmlsmun wedjiwægwodssik ukeluwok'num iktuuk.

162 Teliuwigewidási ukeluwok'num iktuuk, stugé wen wèdjidokél puugwélk kèkwèdsk'n.

163 Uksibuugwèdsk'n segadjidèdum sk ketkidèdum : uktubludsk'num kesadum.

164 Eluig'nuk neuuktigiskuk tés muuwoluul, utçit uktilsudsk'num'l kèkwodjig'l.

165 Tsnik kesadumiiditç uktublú-dsk'num wesèdumiiditç pigwelk wontokédi, sk mægwé kègué nabidsbok-teskumidiidikw.

166 Eskibedu, Uktçisskumou, kuustóg'num : sk eluukwodumæn'n uktubludsk'num'l.

167 'Ntçidjiskumitç keløtkul uktubludsk'n-um'l : sk kesiksadumæn.

168 Kelødumæn ukuginudum-sk'num'l sk uktubludsk'n-um'l, mudu 'msit 'ntoutil kuuskuluk ék'l.

TOU.

169 Uktçisskumou, 'ntnedouemkewum igátç kuuskuluk : utçi tulsi ukeluwok'num iktuuk 'ntnestuéinu.

170 'Ntedouemkewum igædou kuuskuluk : tuliusetouí stugé tsu teluek ukeluwok'num.

171 'Nsil uskuutul ukmuuwol-kuusudim'l ; mudu kinudum-widúks uktubludsk'num'l.

172 Nihuu usiteg'luultou ukeluwok'num : mudu uktublu-dsk'num'l kəkwoɗjɛg'l.

173 Ukpát'n sbəg'numuidou : mudu ukugi-nu-dumsk'n-um'l nɛnsuunumɛnn.

174 Kesimunwege kuustóg'num, Uktɛjisskumou ; sk uktubludsk'num nuuskewi-dassuudim'l ns.

175 'Ntɛidjiskumitɛ mimadjidou sk muuiwolultou : sk uktilsudsk'n-um'l sbəg'numuidul.

176 Teli kiwəwɛp stugé tɛitɛkeluwɛutɛ keskédjél : kwíl kunokubem ; mudu muu ouonidɛ-dum-uonn uktublú-dsk'num'l.

UKTABEGɬAK'N 120.

Toktɛwedsmkewɛ uktsbegisk'n.

ELKŌMIKTAK Uktɛisakumou 'nkuidsbóg'num iktuuk, sk usidemit.

2 Uktɛjisskumou, utɛuusetoui 'ntɛidjiskumitɛ buiski-eksuek 'msi, kespugwədegék mɛlnu.

3 ʔ Kəguɛ ig'numuksidúks, sk ʔ kəguɛ snkuus-luksidúks, kɛl mɛlnuin buiskisibu-gwədegen !

4 Kinsp ulutkém'n-um'l kinigweg'l, sk skumtuuk buuksetul sbuɛɗap-kiedjit-ewél, upskusioksi-sel.

5 Agei ! utɛit nin, mudu etlɛgəɗum Mɛsek iktuuk, sk ɛumɛnn wigwom'l Kidul tulél.

6 'Ntçidjaskumítç wesamipkitkstk eumudilitç tsni segadji-dedumúdilitç wontokódi.

7 Nin menwege wontokódi; ksdw tsn tilisip keluusi, negumou buiski-mat'ndidjik.

UKTABEGFAK'N 121.

Toktçwedsmkewe uktsbegisk'n.

SUMUKULABASIDES kumd'nuugwél, tsn tet wedjisk 'ntabøg'num-asudimw.

2 'Ntabøg'num-asudim wedjisk Uktçisskumou iktuuk, tsn kisidoksup wssók sk mskumigou.

3 Ms usidedumuuk ukát usastéstunw : tsn an-kweúsk muu nebákw.

4 Ankseptén! tsn nuudji-ankweuadj'l Islélwl muu nedouguusikw, muu nedouinpskw.

5 Uktçisskumou nuudjiankweúsk; Uktçissk, umou igálsk uktinsk'num kweiiitçkw.

6 Nsgósit ms utkumwulúkw nsgwek, kisns depkunuuset depkigu.

7 Uktçisskumou wedji ankwensk 'msit uktab-óg'n iktuuk: ankwewodwl uktçidjaskumidj'l.

8 Uktçisskumou ankódou uktews-dimkewewm-ukpiskwsdimkewewm, sk wedjsdegémk nigétç sk misokwu yaptçu.

UKTABEGIAK'N 122.

Toktgedsmkewe uktsbegiak'n. Wedjikisidasik Ds-bidegu.

WELTDASTEP tsn tilisip telimiididek : Litkødjuimtumidsnetç Niksksm wiik.

2 'Nksdinul tuli buguuidul tebiu ukag'né-dasigum'l, Ø Salusalém.

3 Salusalém teli kisidasik stugé uktçigún mouikuluuskudsk tsn teli kisidasik.

4 Tsn wedsbskumidjik elidédidju ; wedsbskumidjik Uktçisskumou iktuuk tulægu, elidédjik utpludsk'né wendjigwomku ; umwai-wodumui-onou Uktçisskumou uwásunumu.

5 Mudu nsdél tet edeg'l ilsudak'nél kuudpudil, Dsbid wák tulél.

6 Kwiludumuúdikw Salusalém uwontokédimu. Tsnik kesalskik wontokóltidsk.

7 Wontokódi ítç lamigwómk ukwokulussnum'l, sk weltçadji-gewimkewé iitç ukskumsk-num iktuuk : ukteligewitewigwom iktuuk.

8 Utçit widjigudul-tiæsk sk widjigudul-tiæsk nuçútc tuluedes : wontokódi ítç uktininku.

9 Utçit Uktçisskumou kunikskeminu wák, wedjikwilum kuulisnu.

UKTABEGĦAK'N 123.

Toktġuedsmkeww uktsbegisk'n. Dsbidek wedjikisidasik.

SEMKULABASI uktininkél, kál, tsen emmun wassókuv.

2 Anksptén! stuge lugowinúuk upukigwul teli snksptumwusditġ slsumkwididji upit'nuol, sk stuge lugowinuúiskw telisnksptumwótg uss-kumaskwum'l upit'n, ns ukpukigwinul telisnksptumwusditġ Uktġisskumsl ukniksksminnul upitunn; misókui ewlidelum-ulkiudou.

3 Ewlidelumin, Uktġisskumou, ewlidelumin, mudu lók benókidelumuksul-tiek.

4 'Ntġadjskumidjinsk lók wedji-mali-gimuuk-sultidjik tsnik wontokóltidjik utánewou iktuuk: wedji benóki-delumuksultidjik tsnik emteskóltidjik utánewou iktuuk.

UKTABEGĦAK'N 124.

Toktġuedsmkeww uktsbegisk'n, Dsbidek wedjikisidasik.

MUW Uktġisskumou-inuuksub'n tsen igslulkuup, nigétġ Islél tulwetġ;

2 MUW Uktġisskumou-inuuksub'n tsen igslulkuup tsen tilisip tġannuúuk eli-unskidsdidek uk-tininsk:

3 Tóku mimadjuwimss-luksul-tiigubunn; tsen tilisip wegeiuk-tulkweku.

4 Tøkuw sabuugwon iktuuk utçi nskun-pøgwé-guub'nn; sibuu iktuuk utçi-un-pøgudiidisok uktçidjskumidjinsk.

5 Tøkuw uktçidjskumidjinsk utçi unpøgui-diidisok sabuugwon telimkstkwiw.

6 Muuwlukusitç Uktçisskumou, tsen muu elig'numu-edúguup uktinenuu wibituou iktuuk, ('nkøkwæ-dsk'ninenuu.)

7 Uktçidjskumidjinsk teliutçuusetádídjik stuge sisip wesimuugwodjel nuusisipawé-gelidjul utábiktuuk: ébi segwiskásasit, sk kinu westouigui-sultiikw.

8 Uktæbøg'num-asuudiminu edek Uktçisskumou uwisunum iktuuk, tsen kisidoksup wæøk sk mskumigou.

UKTABEGÆAK'N 125.

Toktçuwedsmkewe Uktæbegisk'n.

TANIK eligasultidjik Uktçisskumou iktuuk teløtidjik stuge kumduw Siw, tsen ms kisimadjasik, ksdw twli-buuguidou yaptçu.

2 Stuge kumduw telikiutøgwobi-kisultídítç Salusalemku, ns Uktçisskumou telioui-egwodji umimadjui-númu, wedjsdegemk nigétç misøku yaptçu.

3 Muw eluwewit utsptuun ms edenuk sabewit

utaligsm iktuuk, kuulsmen sabewit muu utigaduun
uupit'n eluwewuud iktuuk.

4 Uktgissakumou, ulél tsnik keluusultidjik,
tsnik kəkwodjs-dskədidjik ukwomlsm-uunwou
iktuuk.

5 Kəduu tsni elipskedslidji wotgwiikul outil,
Uktgissakumou widjiləladu atəkunədsks-dilidji;
kəduu wontokədi idou Isləl utininku.

UKTABEGĖAK'N 126.

Toktgwedəsmkəwə ukəbegisk'n.

TAN tilisip Uktgissakumou abadjəladek kestedju.
Siunk tulé, teləltiigup stuge pəwədiididjel.

2 Təkuu uktuunnəl wedjuitgwis-dasigub'nn u-
segəwəgunegw: sk kilnuuinəl ukəbegisk'negw,
Təkuu tsnik əmudidjik piluək təssks-miksul-
-tidjik utinəwou iktuuk, telwedjik: Uktgissaku-
mou kisidwədj'l meskiig'l kəguəl.

3 Uktgissakumou kisid ulkuul meskig'l kəguəl
tsnəl wedjiulidəssultii kw.

4 Uktgissakumou, abadjəduin 'nkistedju-imke-
wə-uminen, stugé tɕibutɕádj'l upkudəs'nuəgəwəl.

5 Tsni etləskədiididj'l uskiniminn 'msskpi-
gúnn iktuuk, upskwesouúdidək ulidəssud iktuuk.

6 Tsni elmədemit pəmədɔg'l uskiniminn nad-
egedj'l, mismútɕ tɕugwiabadju-segəwi-dəsidou,
utɕugwəduudəl umouəkpilsk'n-um'l.

UKTABEGFAK'N 127.

Toktgwedsmkewə uktsbegisk'n. Solomunek tulé.

MW Uktgisskumou uldúkw wendjigwom, seg-wilgudiidis tsnik eliduudidju. Muu Uktgisskumou ankødumuukw uktgigun, nuudjiskinwobit skinwobis sékw.

2 Muu taligulutunus ukteskitpuigi-numtgádénou: kisns ukpegi-dabul-tinou, kisns ukmalkødumunou pib'nok'n wedjipkwodasik 'mtúluugøwok'n iktuuk: mudu ns nebámk telüig'numwuótq tsni kesaltqiu.

3 Anksptén, midjuusdjítqk wedjuitalgam-imkik Uktgisskumou iktuuk, sk 'mtinin tsn wedjiguadíditq utig'num-adimkewəum ns.

4 Stugé lutksmunn kináp upitunk edeg'l, ns telóltidjik nuutkøltidjik slbsduusku.

5 Welék ns tqinun tsn ulutksmuné-kumuudi wedjuitguisk [ns telsmuug'l lutksmunn]: ms 'ntageikw: mudu uskumadu tsni kedantqi tebiu ksg'nsdasik iktuuk.

UKTABEGFAK'N 128.

Toktgwedsmkewə uktsbegisk'n.

WELÉK 'msit tsn tqipaladj'l Uktgisskumal, tsn pemiet utoutimku.

2 Mismútg malkøtuks ukpitunn utluugøwok'numwuol: uléduks, sk uliadou utininku.

3 Uktébitem tulédou stugé tedsbógwisk weligwekel kweiitgk kák ; kunidjink tulóltidák stugé olibinoksil, kiutø-gubugui-édidjel ukbatulú-dimku.

4 Anksptén, ns tuliuls-luksidou tçánum tsn tçipsladj'l Uktçisskumæl.

5 Uktçisskumou utçiuulslultou Siunku : telipkidjinumi-duudúks Salusalem ukelusuúdim tsn telipkidousinu.

6 Numiduudúks kunidjúnk uundjunuó, sk won-tokódi ídou Islél utininku.

UKTABEGFAK'N 129.

Toktçwedæmkæwæ uktsbegisk'n.

KEST-KËSTEWØ-DASI wedjsdegemk maltçwæ-djuuisnek, tulwétç nuugútg Islél ;

2 Wedjsdegemk maltçwædjuiisnek kesi-kistewódasi ; kædu muu wiswig'nødasuu.

3 Nutkesou-udidjik etli-kesou-udidjik 'nps-kumku : pitoksumi:didj'l upuskeg'n-tçádjumuul.

4 Uktçisskumou uktsisabéwit ; peskitpáduótg eluwæwul-tilidji ukudji-pilæk'n-umuou.

5 'Ntagøltidák sk apskwedes-kuoden 'msit tsnik segadji-dædum-íditç Siunu.

6 Tulóltidák stugé 'mskiguul pøgwodigun iktuuk wedjigwekel ; tsn'l kespadeg'l ækw munák kisi-gwenúigu ;

7 Tsn nuadjipskwesouwet muu wedju-tguasduuk upit'nu, kisns tsn mouokpilkul mouokpilak'nn muu wedjutguasduuk ulskpisudimv.

8 Ak tsnik siouidsadjik muu teluék, Uktgisskumou ulsltimkewe ítq uktínewok. Welslulék Uktgisskumou uwisunum iktuuk.

UKTABEGTAK'N 130.

Toktguedsmkewe uktsbegisk'n.

PEDALKUK elmunasik iktuuk wetluug-miktul-lep, Uktgisskumou.

2 Uktgisskumou, djiksetumuui 'nkelus-wok'num : tgigistak'nali tsn teltoué.

3 Kulødumunn Uktgisskumou psdsuudiil, wen, Uktgisskumou, kisibuuguus.

4 Ksduu sbiksik-tadimkewe uktinink ék (kil nuadjisbiksik-tegén,)—kulsmsn uktcipalkusinv.

5 Eskibék Uktgisskumou, 'ntgidjskumítq eskabédjul : sk ukeluswok'num iktuuk wedji adjiptgúdege.

6 'Ntgidjskumitq adji skibédj'l Uktgisskumsl muenkuude tsnik buiski-skibed-úditq wopku ; muenkuude tsnik buiski-skibedw-ditq wopku.

7 Islél adjiptgúdegetq Uktgisskumou iktuuk ; mudu Uktgisskumou nuadjis eulidédeget, sk pigweli-abateliget.

8 Ak negum utçi abateluodul Islélul, 'msit upsadsuudim-uou iktuuk.

UKTABEGĤAK'N 131.

Toktçwedsmkewe uktsbegisk'n: wedjikisidasik Ds-bidegu.

UKTĤĤSAKUMOU, 'nksmlsmun muu espidél-sinuuk, kisns 'npukiguul muu emteskinug'l. Muu wedumú-dumuonn tsn'l kəguəl meskág'l kisns wesami pskuleiudig'l nin 'ntininku.

2 Wontoksluk 'ntçidjskumitç, sk kisluk u-bunewistuun, stugé midjuusdjitç buunitamudjel. 'Ntçidjskumitç 'ntinink telék stugé midjuusdjitç buunitamudjél.

3 Islél adjiptçúdegétç Uktçisskumou iktuuk wedjsdegemk nuçú misəkuu aptçu.

UKTABEGĤAK'N 132.

Toktçwedsmkewe uktsbegisk'n.

UKTĤĤSAKUMOU, migwidelum Dsbid 'msit ukwudsbəg'num iktuuk.

2 Tsn eli-luidumasip Uktçisskumou utininku; elilwuidumasip tsn'l Səkb moui-mulgig'nulidj'l uniksksm'l utininku.

3 Mə piskwsu segigunágun niik, mə utkədjus-su kekwisinumməgewe iktuuk 'npəg'nu;

4 M₈ ig'numuok 'npukigul nebámku, kinsá keduksimk numsigwon,

5 Misókui wedjiduodes itlugsdum-uidimk utçit Uktçisskumou; misókui wedjiduodes uk-tçiwigwom'l utçit Sskób unikskam'l mouimul-gig'nulidj'l.

6 Anksptén, etlinudums-diegup utámud'nn Epletsku, wedjidúdiegup memkék nibuaktuuk tulé.

7 Piskwedádes'nen wág'l: limutkuuli-búguui-dádes'nen tsen tet itlikudjibuguitç.

8 Wnsgési, Uktçisskumou, liyé uktstlasmudim, iktuuk, kil sk ukmulgig'n-ødimé luskeig'n.

9 Ukpáduliassúm k tuliuutçi-ssunøltiditç sabewud iktuuk, sk kunokubemk sabewultidjik utçis-sesku-dáiditç ulidassud iktuuk.

10 Utçit Dsbid kunokubem, muu djig'lsdu uk-mámsluksitem usiskw.

11 Uktçisskumou kedlewe-liluwidumasipDsbid utininku, sk ms apskwobuguek; tsen wedjigwet utinin igslades eligewitewé ukuudpuidimku.

12 Ukwísk kulødumiditç 'nkisag'nu-dumum-kewum, sk utplúðsk'n tsen kinudumuodes; tøkui ukwísk yaptçu bidák eligewitewé ukuudpuidimku.

13 Mudu Uktçisskumou ninassúuk Siun; menweget ututlugsdumun nsdélw tet.

14 [Telueta:] Uls 'ntstlasmudim ns yaptçu; sk uls tulugstés; mudu ns menwegeu.

15 Lók ulsduodes wílui ; utçi kisadslu-odes utewledjuuinúmu pib'nok'n iktuuk.

16 Ak upsduliésum utçi-ssuunó-dulades uset-óg'n iktuuk : sk sabewultidjik utinink tulék 'ntouúdidék ulidssud iktuuk.

17 Nsdel tet kisduodes Dsbid usummul uss-kulielin. Kisi ilsdék wosəgunumok'n 'nmims-luksitem.

18 Tsnik kedansdidj'l utçissuunədulades 'ntag-óg'n iktuuk : ksdu negum undjék utaptugəpisu-dim tuladedou.

UKTABEGFAK'N 133.

Toktəwedəmkəwə uktsbegisk'n. Dsbidek wedjikisi-dasik.

ANKAPTEN ! tadudji-kelúlk sk tadutçu-sugewi-nák widji-gudultidjik uli-wontoki-moukwodum-ultinouu.

2 Telék stugé sməksunsudiek kelúlkek tsnek kuəsdasigek undjek Elunókə, tsnek elnisidju-ig'nek widugu, sk elnisidju-ig'nek skwosik utəkwonkə.

3 Telék stugé kekpəwisk Hulmúnk tulé ; tsn wedjinisəskél kumənk Siunə tulék ; mudu nsdel tet Uktçissəkou teblútk utuəsl-timkəwəum ; mīmədjəok'n utámud'nn yəptçu.

UKTABEGFAK'N 134.

Toktquedsmkewe uktsbegisk'n.

ANKAPTUMUK, muuiwolúkw Uktqisskumou, 'msit tsen tesioke wenokubemidj'l uktánewol Uktqisskumou : tsen etli-kskum-ultiyok Uktqisskumou wák depkigu.

2 Tuli unsagsdukw upkít'nuol kepmék wák, sk muuiwolukw Uktqisskumou.

3 Uktqisskumou utqi ulslultou Siunku, tsen kisidoksub'nn wassok sk mskumigiu.

UKTABEGFAK'N 135.

MUFWOLUKW Uktqisskumou, muuiwodum-úkw Uktqisskumou uwisunum. Muuiwolúkw, tsen Uktqisskumou wenokubemidj'l uktinewol.

2 Tsen etli kskumultiyok Uktqisskumou wák ; kunikskminu wák utouipisksdsk'num iktuk.

3 Muuiwolúkw Uktqisskumou, mudu kelúsit Uktqisskumou ; lislsudum-sk'nin-tudikw uwisunum iktuk ; mudu weskwínák telddegémku.

4 Mudu Uktqisskumou ninsuun-umasidj'l Ssköbul, sk Islelul utaligaminu.

5 Mudu kedjidu Uktqisskumou umeskil'nu, sk kunikskminu adjimsugilk muenkuude 'msit tsen tesidjik Niksksmku.

6 'Msit kəguél tsən'l welidétkul, Uktɕisskumou etli tulsəɖg'l wəsək sk məskumigek, sk ɸktɕigumu iktuuk, sk 'msit tsən tet demigu.

7 Tsən wetɕkwədɖg'l slug'l wəgwək məskumigou, sk kisidɖg'l wosəgwodeskul utɕit kikpessnu, sk wetɕkwədok utɕús'n umugəsunuḿku.

8 Tsən kəkei-nebsəb'nigu meltami-kidamkigu Esiptegu ; tɕinuḿuɖgwu sk weisiskuu.

9 Tsən teli sbuuɖgwed-əɖ'nig'l kunuɖgwosudig'l sk psəkleiúdig'l megweiik ɸktinink, kil Esiptegewinu : Palounók utinink sk 'msit unokubemku utinewoku.

10 Tsən nebab'nigu kəkeiyisi-skumik-silitku sk melkig'ns-dilitku eligewilitku,

11 Siḿók Amuleit-kewək uteligemuouuu, sk Ogók Besúnək uteligemuouuu ; sk uteligemuoku 'msit eligewəɖl Kenúnk tulél.

12 Ak uməskumigemuoɖg'l eli-ig'num-uwidəgunig'l Islélék wedsəbeksilidji umimadjuinúḿ, utaligam-uttilinu.

13 Uktɕisskumou, yaptɕu uwisunuḿ ék ; Uktɕisskumou, ɸkmigwidəluḿuksuḿdim ídou tsən tesankuádidju.

14 Mɸdu Uktɕisskumou ilsumadu umimadjuinúḿ, sk əwliḍəluḿadu unokubemu.

15 Uktugik tesəks-miksidjik utuḿnu-oktsuḿuol psəuk suḿiəwə nə sk wisəsuḿiəwé ; tɕinuḿuk upit'nuol utluɖə-wok'numuol.

16 Utuunultidjik, ksdw muu kelusultíkw ;
upukigultidjik, ksdw muu nemidskadiíkw ;

17 Weskidu-wok'nultidjik, ksdw muu nuudum-
udiíkw, sk 'mksmlsmuudi muu etínuuk utuunuou
iktuuk.

18 Tsní kisi-gwididji teløtilidji stugé negum-
ou ; sk 'msit weni tsni eligasultilidjiu.

19 Kilou, Islelek wedsbeksultiyok, muiwol-
úkw Uktçisskumou ! Kilou Elunek wedsbek-
sultiyok muiwoluukw Uktçisskumou.

20 Kilou Libeiek wedsbek-sultiyok, muiwol-
úkw Uktçisskumou. Kilou tsn tçipalókw Ukt-
çisskumou, muiwoluukw Uktçisskumou.

21 Uktçisskumou utçimuiwolkusitç Siunku :
negum etlugstk Salusalémku. Muiwoluukw Ukt-
çisskumou.

UKTABEGTAK'N 136.

MUIWOLUUKW Uktçisskumou, mudu kelú-
sit ; mudu uteulidélsudim yaptçu ék.

2 Muiwoluukw tsn etliktçi-niksksmewit Niks-
skmk utánewou iktuuk ; mudu uteulidélsudim
yaptçu ék.

3 Muiwoluukw tsn etliktçi-sskumouit sskumák
utánewou iktuuk ; mudu uteulidélsudim yaptçu
ék.

4 Negum passuk tsen kisidög'l meskig'l pskul-eiudil ; mudu uteulidélsudim yaptgu ék.

5 Tsen wedji kisidoksap wasök 'nsetuög'n iktuk ; mudu uteulidélsudim yaptgu ék.

6 Tsen igsdoksap maskumigou sabuigwon iktuk ; mudu uteulidélsudim yaptgu ék.

7 Tsen kisidögub'nn meskíg'l wosögweg'l ; mudu uteulidélsudim yaptgu ék.

8 Nsgósilidj'l utslsudumulin nsgwek ; mudu uteulidélsudim yaptgu ék.

9 Ak depkunusilidj'l sk kulökowétg utslsudumulin depkik ; mudu uteulidélsudim yaptgu ék.

10 Tsen nebsb'ni meltami-kidumki Esiptegu ; mudu uteuli-délsudim yaptgu ék.

11 Ak wetçkwi-tuulab'ni Islélék wedsbeksilidji megweiik utinewoku : mudu uteulidélsudim yaptgu ék.

12 Wedjitulsdok melkig'nuk upit'n iktuk, sk tsen upit'nóg'm iktuk teliskibinskedegu ; mudu uteulidélsudim yaptgu ék.

13 Tsen nousksdögup megwék uktçigum ; mudu uteulidélsudim yaptgu ék.

14 Ak elslab'ni Islél wedsbeksilidji megweiiku ; mudu uteulidélsudim yaptgu ék.

15 Ak megwék utçigumuuk elipuwoktes-umab'ni Palounnó sk utubluuimimegu ; mudu uteulidélsudim yaptgu ék.

16 Tsn elélab'ni umimadjuinúum baktakum iktuk ; mudu uteulidélsudim yaptçu ék.

17 Tsn tsakmsb'nigu meskilultilitku eligewilitku ; mudu uteulidélsudim yaptçu ék.

18 Ak nebsb'nigu eligewilitku espóltilitku ; mudu uteulidélsudim yaptçu ék.

19 Siwnó Amuleitkewák uteligém-uouu ; mudu uteulidélsudim yaptçu ék.

20 Ak Ogó Besunak uteligémuouu ; mudu uteulidélsudim yaptçu ék.

21 Ak ig'numwedúigub'nn umakumigemuog'l 'mtaligsmín ; mudu uteulidélsudim yaptçu ék.

22 Unokubem'l Islébul utaligaminu ; mudu uteulidélsudim yaptçu ék.

23 Tsn teli migwidélmúlk tsn teli-bunoki-délmuk-sultidjik ; mudu uteulidélsudim yaptçu ék.

24 Tsn wedjuusetouúlk tsnik kístewe-ulkwik ; mudu uteulidélsudim yaptçu ék.

25 Tsn esumadji 'msit weni : mudu uteulidélsudim yaptçu ék.

26 Muuiwolukw tsn etliktçi-niksksmewit ws-sóku ; mudu uteulidélsudim yaptçu ék.

UKTABEGĦAK'N 137.

KWEIITEK tġibwutġádj'l Babilón ku ebedsi-egup, sk elp utkidumuultiegup tsn tilisip migwidédum-widišek Siunu.

2 Elmudjádjumunoks iktuuk megweiik etlaskub-idjsduwegub'n 'ntabisdjitġkuminul.

3 Mudu nsdél tet tsnkik kistewewi-namut'niik kwedji-minamut'niik 'ntuġtsbegi-sdinen; sk tsnkik wenmadjewi-namutnák kwedjimi-namut'niik nuuskewids-sultinen; telweb'niik: Uktsbegiouin uġtsbegisk'n Siunk tulé.

4 ? Tali kisi-tuġktabegi-adumuogeik Uktġiss-kumou ukwidsbegi-sk'num piluá mskumigou.

5 O Salusalém, wonidéduwlsn 'ntinsk'num wonidédegétġ:

6 Mu migwidelumwluon, nilnu kuuskidásitġ 'ntġigslkókwég'nugu; mu kisiduonn Salusalém 'ntmouiusuġe-widssuwinu.

7 Uktġisskumou, migwidelum Ħdumkewsk, Salusalém unsgwegumku, tsnik telweb'nik: Ks-keiksugsdw, kskeiksugsdw, misoku ussunadimu.

8 Kil Babilón utú's'l, tsn kedwiġsugsluksin, ulédou tsn tulisbėnkudultou stuġé tsn teli sbėnkudwi-egup.

9 Ulédou tsn kókwsladu kunidjink sk psks-yatkwedessmadu kuendewiġtuuk.

UKTABEGIAK'N 138.

Dəbid ukwədsbegisk'num.

UTƏMUFWOLULTES 'msit 'nksmlsmun-
ku: usksluok Niksksmk utçi mudəgwolultes
uktsbegisk'n iktuuk.

2 Tuli mutkuuli-bugwəssides kepmék ukçi
sls-suudum-əgwomum iktuugu, sk mudəgwodum-
ultes ukwəsunum: utçit ukteulidəlsuudim, sk
utçit ukedlewəuok'num. Mudu adjikpəmsəduu
ukeləswok'num mwenkudə 'msit ukwəsunum.

3 Tən nəgwek elkəmiktul, usidemin, sk wedji
mulgig'nəwəlin mulgig'nəd iktuuk 'ntçidjiskumidju
iktuuk.

4 Uktçisskumou, 'msit eligewidjik usitkumúk
muwəwolultək, tən tilisip nuudumu-diiditç keləw-
wok'nn uktúnk tulél.

5 Ak twiktabegis-didək Uktçisskumou utou-
tál: mudu Uktçisskumou ukupmidédək'num
meskík.

6 Tilié Uktçisskumou teliespék, ənkəmadj'l
tən'l benəgwi-dəlsilidj'l: kədu emteskilidj'l wedj-
iktçidjiadj'l kenekél.

7 Tilié etlipumié megweiik uktsbəg'n iktuuk,
mimadjúniduks. Əgsduuduks ukpit'n tənək ked-
anidjik ukwei-udiməuou iktuuk, sk uktinsk'num
uəsetuuiidou.

8 Uktçisskumou kiskadjádudou tsn kəgué 'ntinink tulé: Uktçisskumou, ukteulidélsudim yaptçu ek: muu uknoktummu tsn'l wedji kisidas-ikul ukpitunku.

UKTABEGFAK'N 139.

Utçit Nudjintok; Dsbid ukwdsbegisk'num.

UKTÇİSAKUMOU, kisi pskumadjewin sk kisiktçidjín.

2 Kedjidún 'ntabsdimkewewm sk nuunsgsdimkewewm. Kének wedjinsetumun 'ntalidəssudim.

3 Kisi pskumadjódumun 'ntouti sk 'nteli-sin-um-ugewewm, sk kskeik-tçidjidún'l 'ntoutílu.

4 Mudu muu étunuk keluwwok'n nilnuk, Uktçisskumou, tsn muu kskeik-tçidjidúnw.

5 Sekálin nudek sk nuwksluuk, sk igəduun ukpát'n 'ntininku.

6 Nə út kedjidegemkewe wesami-pskuleiwidik nin 'ntininku: espudek, muu kistebinskudumuk.

7 ʔTsmi tu tet liedes tsn tet muu əmúuk uk-tçidjiskumitç, sk ʔtsmi tu tet ulsimugwodes tsn tet ms uksísk iumut'nuk.

8 Liunsgəsién wəśók, nədél tet əmun: tuliduwon nunpóg'n munduwigik, nədél tet əmun.

9 Wsəsdák eskitpúk unukski sk tulugəduwən elmi-kespisk uktçigum;

10 Амўтг нэдэл укпāt'n лѣлис, ск уктѣнск'num
кулнѣс.

11 Tuluwɛsn mɛsmútg bɛgunitpák snkunsɛdou,
tɔkuw depkík kiwtɔgwɛwosɔgwɛdou 'ntininku.

12 Mismútc bøgunitpák muu wedji mimu-
gwodeginuuk uktininku; ksduu depkik teli wosa-
dek stuge nsgwek: bøgunitpák telék uktininkél
stugé wosadek.

13 Mōdu kisiwtaligamin elpísu : etli-moui-
skunwotumúp 'nkitç utlamíluk.

14 Muuiwolultes, mudu wegwodss-wok'ni-kisi-dasi sk pskulei-wok'ni-kisi-dasi. Ukisidsk'nn pskuleiwudiél, sk ns 'ntgidjskumitg weliktgidjidok.

15 'Ntinin muu wedji mimui-gwodasinuugup
uktininku, tsn tilisip etlikisi-dasianek kimuuduuk,
sk etli smshu-gwodssisnek mouipkewék uisit-
kumuugu.

16 Ukpuḱiguul nemidúdíḱ tṣn kəḱuə wedji
kisi-dasiep; sk uktuiigadigun iktuuk 'msit ks-
keiwiigasig'l neguəḱ nsgwek tṣn kisidasigegu, tṣn
tilisip muu neuḱtétq etinuḱwégú.

17 Taduudjikelúlkul vktalidssuudim'l 'ntinin-
kel! O Niksksm: tulipuugwelkul tsn moukwidumuk.

18 Moukwidumsnn, adjipugweltus tgel muen-
kuude aduomku. Tsn tilisip tuagié métg tegwe-
adiikw.

19 Kedlewε iktuuk, Nikskεm, nebaduks eluwε-wultidjik : ns utgit utgi djigulidskw 'ntininku, t̄jnumuutúut nuudji-nebadsks-diyok.

20 Mudu winimskik, sk tsnik kedanskik wes-wsdúdit̄ ukwisunum séku.

21 Ukt̄issskumou, s̄ muu tu segadji-delumskik tsnik segadjidelumskik, sk muu tu mskskelumskik tanik eliuunskidsdjik uktininku.

22 Lók k̄esisegadji-delumkik, telidelumkik 'nkudankunv.

23 Pskumadjewi, Nikskεm, sk ukt̄idjidu 'nkεmlsm'n; ukwt̄ḡli, sk ukt̄idjidu 'ntalids-wok'num.

24 Ak numidu eubulsdk'n ut̄aimud'nn 'ntininku, sk l̄ali apt̄guswé outi.

UKTABEGTAK'N 140.

Utḡit Nuudjintok, Ds̄bid ukwudsbegisk'num.

UKT̄ESAKUMOU, ut̄gusetouí t̄jnumu iktuuk ts̄n nuudjipsdsdeget : sk ut̄gi-galeiwi t̄jnum iktuuk ts̄n eluwewit.

2 Ts̄nik snk̄idedum̄iididj'l wint̄gig'l k̄εguél ukwomlsmunwou iktuuk : ts̄sigiskuk wedjimoui-d̄sdjik umat'ns̄ksdinou.

3 Kis̄sduuudidj'l wilnuol ut̄ulkinigwen stugé 'mt̄εskum wilnu : sk 'mt̄εskumuuk ukweiudim-uol upkewegél lamék usiwok ekul. Sils.

4 Wtqigaleiwi, Wktqissakumou, eluwewit upit'n iktuk. Wtquusetouiduks buiski kistewodeget tqinumui iktuk, tsnik sli-kwiluidédumiditq 'nsskudwedessumkuunu.

5 Emteskøltidjik mimugwoduiditq tsn telutqinsbuk-tsak'n-igslídidju sbsb iktuk: ssksnkals-didj'l sbil ksskoutigu; nsbwktsk'n-igslídidju.

6 Ksdu telimk Wktqissakumou: Weniksksmi uktinin: Ø Wktqissakumou, tqigistsk'nslí tsn teltoué.

7 Wktqissakumou, 'nsskumsm, kil uktinin ns melkig'nák nuustóg'num: snkuunsmúp nuundji neguls nsgwek mat'ndimkeku.

8 Wktqissakumou, muu uktig'numuou eluwewultidjik tsn telmunssks-diíditq; muu ukiskadj-sduon utalídswok'numuol. Muu espøltáduitq. Sils.

9 Tsnik ouiedeskuidjik usskumsmuol uuiwol upsdsuudimuou snkuunsgwiíditq.

10 Luusksdøl nisiadøl utínewou iktuk: ksskulkui-sultíds; pidjskulkui-sultíds elmunsigul pidalkugul: ms unskidégwik.

11 Tsn tqínun buiski-wistok, ms mulgi-buigwikw mskumigegu. Tsn'l buiski-kistewódegel-idj'l tqínunul, uktabóg'n uktanadøl, ukskeiksugs-dasilinu.

12 Kedjidu Wktqissakumou utigalén ewledji-

lidj'l ilsuudsk'n iktuuk ; wed'midé-degelidj'l ilsu-
degemkewe iktuuk.

13 Mismútg sabewultidjik mudø-gwodum-
-ultidák ukwisunum. Tsnik køkwojdjisdidjik
tulugsdum-uididsk kuuskuluk.

UKTABEGÆAK'N 141.

Dæbid ukwidsbegisk'num.

UKTÆSAKUMOU, elkømiktuul. Kusitgu-
gúye, tçigistsk'næli tsn teluæ, tsn tilisip elkømik-
tuul.

2 Tuli uli igátg 'ntsæssuudum-sk'num kuusk-
luk, stuge upku weipkø-gusou-edumkél : sk tsn
teli unægsdu 'npit'nn tulétg stugé weláguwé peg-
idun-umadim-kewe.

3 Ankódumuui 'ntúun ; ænkødumuui tsn teli
pæntásik 'nsiilu.

4 Muu usidéduumu 'nksmlsmun utulipskæsin
winsud iktugu ; muu nuudji winlugudinen tçi-
numúk tsnik buiski-æubul-sdæks-didjik ; sk muu
uktusidéluumi 'nmalkødumuon tsn'l wik'l
wíluol.

5 Sabewit utkumitg, ulædsk'nidou ; sk uptug-
imitg, tulædou stugé keluulk mimkwon, mæ
skwiskæduk nuudji : sk æssuudumælsæuodes neg-
umou tsn tilisip sespedæsuládidju.

6 Tsn tilisip usækumæmuó utçi næsgulku-

-sultilitç kundewiktuk, nuudumu-didék 'nkeluswok'num'l, mudu kelúlkul.

7 Ukwok'n-deminul teli alsésgweg'l uskituk kweitçk utkudsk'n iktugv : stugé tsn tilisip wen temtégl kumúdj'l sk etli niliksáktégl mákumi-gegv.

8 Ksdu, Niksksm, Uktçisskumou, 'npukigul snkámskul ; eligasi vktinin ; mu ukmuusigslou 'ntçidjskumidju.

9 Utçiguléiui loktéç'n iktuk tsn'l kis ssksdwididj'l, sk unsbuktsk'numuou iktuk, tsnik buiski eubul-édsk-sdidjik.

10 Eluwewultidjik nstesuultiiditç negumou utabiwoku, tsn tilisip nin sioussisnu.

UKTABEGFAK'N 142.

Dsbid ukuds-begi-sk'num keginuudumueku, tsn telisluudunap tsn tilisip ekek elmunasik kundewiktuk.

UTCILGOMIKTWODES, Uktçisskumou, 'nkeluswok'num iktuk ; 'nkeluswok'num iktuk utçitsmades Uktçisskumou.

2 Tuli kudsdudes 'ntsnkidss-wok'num usksluuk : 'nkudsbog'num usksluuk tulí ag'nuutes.

3 Tsn tilisip 'nksmlsmun eunpógwek, toku kedjiduin 'ntouti. Ns outik tsn etli-pumié kisi mimugwoduiditç tsn tet loktéç'nigs-lídidju.

4 Anksptén 'ntinsk'numkél, sk numidw : mouwen nenuik : 'nteligasudim keskák ; mouwen snkwewog'l 'ntçadjaskumidj'l.

5 Uktçisskumou, elkømiktuul ; teluég, kil ukti-nin 'nteligasudimv, sk 'ntstkun-wok'numi má-madjultidjik umsk-vmigemwou iktuuk.

6 Djiksetui tsn telisoué, mudu lók kesi kistewódasi. Utçusetouí utínewou iktuuk tsnik madjuulkwolidjik, mudu wesami-muligig'nadidjik nin 'ntininkv.

7 Utçi tuolkál 'ntçadjaskumitç læplisúinkv, kuwlsmán 'nmuiwodumun ukwisunum. Sabe-wultidjik ouiedes-kuuidák ; mudu uls sbsnkud-widuks.

UKTABEGTAK'N 143.

Dsbid ukwudsbeginisk'num.

UKTÇISAKUMOU, djiksetui tsn teli slssu-dumei ; tçigistsk'nslí tsn teltouev. Ukedlewewok'nm iktuuk utçi usidemi, sk ukøkwodjs-dsk'num iktuuk.

2 Ak muu uktilsumou kunokubem, mudu kuuskluuk mouwen mimadjuuinúuk køkwodjeikw.

3 Mudu nuudjiktódeget madjuulkwoladj'l 'ntçadjaskumidj'l ; etliskwisksdwit 'nmimadjuok'num mskumigegv. Kisitvlslit 'ntvtlugsdumun tsn tet bøgunitpágv ; stugé tsnik kis sák nebuidib'niik.

4 'Ntçidjskumitç eunpógwet; 'nksmlsmun
'ntlamiluk ksk'numék :

5 Migwidédumsnn nsgwég'l sskuwégul: snki-
dédum-ułsnn 'msit uktlugσ-wok'num'l: snkide-
dumulsnn ukpit'nn utlugσ-wok'num'l.

6 Eliunsgs-duonn 'npátunn uktininkél: 'ntçi-
djskumitç teleek uktininkél stuge mskumigou
kispunekel. Sils.

7 Ø Uktçisskumou, kusi usidemi: 'ntçidjs-
kumitç kskunumst: muu kuutçimimugwodu uk-
sisk 'ntininkél: muu 'ntuléin stugé tsnik elnisski-
dsdjik wolkøgumigek, (utkuwdsk'n iktuuk.)

8 Eskitpúk agunudumuıi ukteulidel-sudim;
mudu uktinin eligasi: kinudumuıi outi tsn dep-
ksdik 'ntetlipumienu: mudu uktininkél eliunsgs-
luk 'ntçidjskumitçu.

9 Utçusetouıi utínewok tsnik kedanidjik, Ø
Uktçisskumou; mudu kil uktinin eligasi.

10 Kinudumuıi 'ntulsduun kil welidédumun:
mudu weniksksmi uktinin. Uktçidjskumitç kel-
úsit: léli mskumigou kkwodjisk.

11 Utçit ukwásunum iktuuk mimadjúni: ukσ-
kwodjé-dsk'num iktuuk utçi tuolks-laduks
'ntçidjskumitç uktabóg'n iktuuk.

12 Ak ukteulidel-sudim iktuuk utçinébaduks
tsnik kedanidjik: sk kskeiksugsladúks 'msit tsnik
kistewe-usdidj'l 'ntçidjskumidjul; mudu wenok-
ubemin 'ntinin.

UKTABEGIAK'N 144.

Dabid ukwudsbeginisk'num.

MUFWOLKUSITE Uktçisskumou 'nkuundem tsen espapskudek ; tsen keginuudumatkul 'npitunn umat'nsagen ; sk 'ntuluwig'nn uksmáduenu.

2 Tsen nuudji eulidelumit, tsen 'nwokuluussnumi, tsen skuusks'n-umi, tsen nuudjuusetouit, 'nteligas-udim tsen eligasi, tsen wiswig'nódumwidji 'nmi-madjuinuúm.

3 Uktçisskumou, ? talikunueek tu tçáinum, kil uktsnksmsnu, ? kisas tçáinum ukwis'l kil uktsnki-delumsnu.

4 Tçáinum telék stugé segewéu : unsgwegum'l telég'l stugé sktçgi-gsdek kaksyskel.

5 Uktçisskumou, nispegádu ukwasægum sk nisási : samél kumdunk sk neipkudádák.

6 Wosægwedestegé sk scsál : sk ultugskén uk-lutksm'num'l sk kisteweu.

7 Utçinisinskssi kékwek ussuokuli, sk utçu-setoui meskák sabuigwon : upát'nuou iktuuk pi-luék ukwisuoku.

8 Tsnik utuunuol segewi-keluusul-tig'l, sk utinsk'numuol keluuskabewud iktuuk tulél.

9 Niksksm, uktabegi-eultes pilé uktsbeginisk'n : utçgi uli slssu-dumsk'n-intudes uktninkél sbi-sdjitçk iktuuk tsen metlssutkunasi.

10 Kil ig'numátç ušetóg'n eligewidjik : Niks-kam wedjuu-setouiadj'l unokubem'l Dábidul tsen espugwosik meduwék.

11 Wsuókuli sk utçusetoui piluwék ukwísuó upit'nuou iktuuk, tsnik utúnwuol segewistúdig'l, sk utinsk'n-umuol keluuskabewud iktuuk tulél.

12 'Nkwisinák utulóltinou stugé igsdagwosigul upumi-gultinou tsen nuatkóltáditç ; 'ntwsinák utulóltinou stugé kedjígaskewél kuundul, tsen'l teli kisaktásigul stugé eligewitewigwomél.

13 'Nmugusunumminul utçuáisen, utçuásadin tsen teli kskeiyisi-milsmúk kəguélu. 'Ntçitç-keluwutç-iminsk kskeiyiskul bituimtul'nsk'nn utulipugweli-penetkultinou sk kskeiyiskul 'mtil'n bituimtulnsk'nn 'ntoutinsku.

14 'Nkwedsbedeminák ukwskuunas-ultinouu : muu uskwisks-dskuninu, sk muu upkətumkidsnu, sk məgwe utámud'nn 'ntoutins tsen kəgwe sskeiwegu.

15 Welóltidjik mimadjuinúk tsnik ns telóltidjik ; welóltidjik mimadjuinúk tsnik weniks-kam-ultiididj'l Uktçisskumsl.

UKTABEGĦAK'N 145.

Dəbid umwi-woltim-kewəum.

NUNIKSKAMUM, 'mkidelumultes, kil eligə-

witewin; sk muuiwodumultes ukwisuunum negou yaptguu.

2 Tesigiskuk muuiwolultes, sk negou mudø-gwodum-ultes ukwisuunum yaptguu sk yaptguu.

3 Uktçisskumou meskilk sk moui-pugweli-muuiwol-kuusis sk tan telkilk muu wedjidasinúk.

4 Neuuktankuiedjik limudø-gwodum-ulták ukisi-dsk'num'l uktugi neuuktankui-elidji, sk agunwuták meskíg'l ukisidsk'num'l.

5 Ankidetes ukteligewitewúdim, ukupmi-dø-dsk'num, ukupmi-delumuk-sudim, sk ukpskulei-wudim'l.

6 Ak uskuuták ukwegwodas-wok'num'l melkig'n-sk'l; sk ag'nutes tan telkilun.

7 Pigwelus-kuták meskák ukelúsudim umigwi-delumuk-sudim, sk ukøkwoðjs-dsk'num iktuuk utçisseskuudidák ulidasud iktuuk.

8 Mouiksaluet sk mouieuli-dédeget Uktçisskumou: muu nedouiukweiikw, sk pigweli-euli-dédeget.

9 Uktçisskumou kelúsit 'msit køguae iktuuk: (Uktçisskumou welsladji 'msit tan tésilidji;) sk utewulidelsudimul bekwedeg'l 'msit ukisi-dsk'num iktuugv.

10 'Msit ukisi-dsk'num'l muuiwolskul, Uktçisskumou; sk sabewultidjik kunokubemk, mudø-gwolulták.

11 Wskudumulták ukteligewitewudim ukwup-
midedsk'num: sk utçi tñlewistú-didák ukmul-
gíg'n-ódim iktuuk.

12 Utag'nuudum-uonou tçánumu ukwisuó
umulgig'n-ódim'l sk kepmék eligewitewúdi
uteligewsgimk tulé.

13 Ukteligewit-ewudim aptçi eligewitewúdi nç;
sk etlieligewitewin tesankuiedjik utánewou iktuuk.

14 Uktçisškumou melki-bugus-ladji 'msit
tsni kedwim-ssk'ndesultilidji, sk semkstpéladji
'msit tsni sgulumkø-djuultilidjiu.

15 'Msit tsn tesidjik upukiguol eskibéskul;
ig'numadj'l wáluol tsn tilisip tetpugágu.

16 Bsniltçásin, sk kisadaluudjik 'msit mimadj-
uinúk tsn wiktumudádidju.

17 Uktçisškumou køkwojðsdeget 'msit utou-
tigu: sk sabewit 'msit ukisidsk'num iktuuk.

18 Uktçisškumou wedjuásguladji 'msit tsni el-
kømiktadji: 'msit tsni kedji-dumil-gømik-tadji.

19 Tulsduodou ulidedsk'numuou tsni tçipal-
tçi, sk nuudumuodou teli-souúdilidju; sk u-set-
ouiadu.

20 Uktçisškumou ankwewadji 'msit tsni kes-
sltçi: ksdu 'msit psds-dsks-dilidji uksugáladu.

21 Uktçisškumou umuiwolkuusudim uskuu-
tou 'ntuun; sk 'msit mçgil negou muu-wodum-
usditç kepmék uwisunum yaptçu.

UKTABEGFAK'N 146.

MUFWOLUKW Uktçisskumou : 'ntçidjs-kumitç, muuiwol Uktçisskumou.

2 Muuiwolades Uktçisskumou tsen telipkidousi : mudogwolades nunikskammum tsen telipkidji-âtesu.

3 Muu ukteligasultinou eligewidjik utânewou iktuuk, tsenik pasuk tçinumuultidjik : tsenik utânewou iktuuk uusetôg'n muu etinuuk.

4 Utçidjskumidj'l utçituielidul : liapskwssidou umskumigemku. Ns nsgwek utalidsswok-num'l ksksyadul.

5 Welék ns tçinum tsenul Sskóbul unikskamul nuudjisbög'numadj'l, tsen eskibadjul Uktçisskumal unikskamul ;

6 Tsen kisidóksup wssøk sk mskumigou sk uktçigum, sk 'msit tsen'l tebiu ekul. Tsen wes-kótk kedlewewok'n yaptçuu.

7 Tsen ilsumadji tseni kistewó-dasultilidji ; tsen esumadji kewisultilidji. Uktçisskumou apkws-ladji kistedjuuu.

8 Uktçisskumou pantsduodj'l negabi-gøltilidji upukiguol : semkatpéladjji 'msit tseni øgulumkó-djuultilidji : Uktçisskumou kesaladjji sabewultilidji.

9 Uktçisskumou ankwewadjji pilue-ouultilidji : 'nsit'nsk'nu sk siguskwol mulgi-buguu-

-sladu : kadu eluwewultilidji utoutiwou wotqwi-
igadudou.

10 Uktçisskumou eligewitewidou yaptqwi. O
Siñ, kil kunikskaminu negou yaptqwi. Mu-
wolúkw Uktçisskumou.

UKTABEGFAK'N 147.

MUFWOLUKW Uktçisskumou : mudu na
kelúlk. Mudogwolúkw kunikskaminu, mudu
na wesewinák, sk muuwoltimk kelúlk.

2 Uktçisskumou kisidok Salusalém : mousladu
Islelek wedsbeksilidji tani edjigulteskuudunú.

3 Nessladji tani skwiske-dasultilidji ukwom-
laminuou iktuk ; skitçk-pilum-uodjul utun-
madji-daswok'n-umuol.

4 Kiskimadji tésilitç kulokowetç. Wisunk-
uodji tan tesilidji.

5 Uktçisskum-sminu meskilk, kesi mulgig-
'nut : unustuwég'num mogwé skwobogwinuk.

6 Melki-buguié-ladji benoki-delsul-tilidji
Uktçisskumou : kadu eluwewultilidji meskun-
ladji maskumigegw.

7 Eldemadultikw Uktçisskumou utininku,
muuwol-timkéwé iktuk. Utçimudog-wolukw
kunikskaminu, abiedjitçk iktuk.

8 Tan wedji ankuusdok wasok sluk iktuk ;

tsn kiskadjadok ukikpessn mskumigegu : tsn tel-
sdog'l 'mskiguul usskulian kumdon iktuk.

9 Tsn esumadji weisis, sk uktçikskaku un-
djunwó tsní elkømiktaðji.

10 Muu wedji ulidasikw tesibø umuligig'nód
iktuk : ms utçu-sugewi-dasik tçinum ukwodji-
gun iktuk.

11 Uktçisskumou welidelumadji tsní tçipál-
tçiu ; tsní adjiptçu-duúdilitç uteuli-délsúdimu.

12 Salusalém, mudøgwol Uktçisskumou : mu-
iwol kunikskæmu, Ø Siun.

13 Mudu melkig'n-ewsdøg'l tsukumukteg'l uks-
g'nædasigúmkv. Welsladji kunidjín megweiik
uktininkv.

14 Wontokódi uktinink kskei-kiutø-gwsdok.
Utçikisadalultou moui-kehúlkul kuulumkuulv.

15 Elisbúgwedok ukeluswok'num mskumi-
gegu ; ukeluswok'num uksigouásidou.

16 Teliig'numuætç wostou stugé tçitçkeluæútç-
wobiil : teli sæsðøg'l wostouteg'l stuge kiøktçidul.

17 Elegedj'l umkumimul stugé piuib'neg'l :
? Wen tv kisi buugudum-uodou utugæudim.

18 Abugwedøg'l ukeluswok'num'l, sk nuætç-
kimeskul : telðok utçús'num utçúsut'n, sk
sabugwon'l pemidjuig'l, (sk wesabák.)

19 Ag'nudumuodj'l ukeluswoknum'l Sskø-
bul ; ukugi-nudum-sk'num'l sk utublu-dsk-
'num'l Islelul.

20 Muu telslégwi uktugi tesskamiksiliidji : sk negumou muu kedjidusdiguul utubluudsk'num'l. Muuiwolúkw Uktçisskumou.

UKTABEGFAK'N 148.

MUFWOLUKW Uktçisékumou. Utçimuiwoluúkw Uktçisskumou wassógv. Tuli muuiwolukw epsitkuudúgv.

2 'Msit tsn tesiok kilou wedansalémitç uktínework muuiwolúkw. Muuiwolukw 'msit tsn tesiok uktínework wedubluimitç.

3 Kil nsgositewin sk depkunusitewin, muuiwolukw. Muuiwolukw tsn tesiók kulókwedj-ultiyok, wosadek telouultiyok.

4 Muuiwol kil, uktçi wassókewin ; sk kilou, tsn teli ssbugwon-ultiyok kekwek wassóku.

5 Muuiwodumusditç Uktçisskumou uwisuunum ; mudu teblutkub'nig'l sk wedji kisidasigub'nig'l.

6 Yaptçui smuitç kelnug'l, yaptçui ; teblútkul, sk ms buunisnuug'l.

7 Utçimuiwolukw Uktçisskumou, mskumigewiktuuk : kilou tçipitçksmultiyok sk 'msit wolkogumi-gultiyok.

8 Buuktewin, umkumin, wostewin, sk 'ntlúdewin ; utçús'nin tsn teli medus-mugwassin, teli lukwodumun ukelus-wok'num.

9 Kilou kumduuk sk 'msit nemskumigul; minitcki-munoksil, sk tsn tesidjik kaskusiiik.

10 Segousumúuk sk tsn tesidjik weisísku; tçuidjátck sk 'msit tsn tesidjik alsúltidjik sisipk:

11 Tsnik etli eligewitewultidjik usitkumúuk, sk 'msit tsn tesidjik tesaks-miksul-tidjik: espøltidjik tçinnumúuk sk 'msit tsn tesidjik etli nuudji ilsuuðaks-didjik usitkumúuk;

12 Albedúuk sk ebitésk, kisagúuk sk slbedúusk

13 Muuwodum-uodsk Uktçisskumsl uwisunum; mudu pasuk uwisunum mouiespék; ukupmidedsk'num adjiespék muenkuude ms-kumigou sk wæsok.

14 Ak elp kskumsduadjí umimadjuinúum usummuou: 'msit unokubém sabewultilidji umuuiwolkuusudimuok, Islél unidjín, neuksaks-miksilidji tebókwoltçi. Muuiwolúkw Uktçisskumou.

UKTABEGFAK'N 149.

MUFWOLUKW Uktçisskumou. Pilé uktsbegisk'n uktabegieúkw Uktçisskumou: sk umuuiwolkuusudim tsn tet etli mouí-dálitç sabewultilidji unokubém.

2 Islél utçi ulidásitç utínink tsnul kisádjl; Siun unidjin utçi ulidásúltitç uteligémmuou utínink.

3 Muuwodum-uodák uwwisunum smelkewok'n iktuuk : bepkuwdjidák iktuuk sk sbisdjítçk iktuuk, utçji mudu-gwoladsk.

4 Mudu Uktçisskumou welidélumadji umi-madjuinúmu : utçikpumi-délumadu uwetóg'n iktuuk tsni benokidél-sultilidji.

5 Sabewul-tilidji unokubém naktuáðilidu uk-pumi-dedsk'n : tuliseskú-dilidu ulidssud iktuuk unpøg'nuou iktuuk.

6 Niksksm ukusigoui-muiwol-kusudim'l ádul uisidúnuou iktuuk : sk espugwosik edúluk upit'nuou iktuuk.

7 Utusedéuonou pilué tessks-miksul-tilidji : upetkimsnou mimadjuinú.

8 Ututçji-kulpilsnou uteligémuó piskadsk'n-sbikuuk, sk tsni espóltidji utçínunummuó, kulsgubilsk'n iktuuk.

9 Utulálén ilsudsk'n tsn teluigasik ; uls uk-pumidéðsk'n 'msit sabewultilidji unokubém wes-kédumplitç. Muuwoluukw Uktçisskumou.

UKTABEGFAK'N 150.

MUWOLUUKW Uktçisskumou. Tulimui-woluukw Niksksm utçji slssudum-ogwom iktuuk. Tulimuiwoluukw muskun iktuuk tsn umulgig'nódim tulé.

2 Utçimuiwolúkw umuligig'nédim iktuuk :
tuli muuiwolukw telimsugílk.

3 Utçimuiwolúkw maskikisud'nátçk tsn tel-
tšk. Utçimuiwolúkw pipugwok'n iktuuk, sk
abisdjítçk iktuuk.

4 Utçimuiwolukw bepkuadjidák iktuuk sk
smalkewok'n iktuuk. Utçimuiwolukw meskíg'l
sbisdjítçk iktuuk sk pipugwok'n iktuuk.

5 Utçimuiwolukw kesidewidég'l bepkuadjid-
dég'l: utçimuiwolúkw lók kesiksidewidég'l
bepkuadjidég'l.

6 'Msit tsnik ksmlsmultidjik muuiwoláditç
Uktçisskumsl. Muuiwolukw Uktçisskumou.

2

408

WATKINS.
BINDER.
GRAVEL LANE.
SOUTHWARK.

